IOANNIS MEVRSI

HISTORIÆ DANICÆ,

SIVE,

DE REGIBVS DANIÆ,

Qui familiam Oldenburgicam præceſſere, eorumque rebus geſtis, à DANO ad CANVTVM VI, in quo deſinit Saxo,

LIBRI QVINQVE PRIORES.

97

AMSTELODAMI,
Apud GVILIELMVM & IOANNEM
cIↄ Iↄ c xxxvii

Sereniſſimo, ac Potentiſſimo,

REGI, ET DOMINO,

CHRISTIANO IV,

DANIÆ, NORVEGIÆ, GOTHO-
RVM, ET VANDALORVM,

REGI:

DVCI SLESVICI, HOLSATIÆ,
STORMARIÆ, AC DITHMARSIÆ:
COMITI OLDENBVRGI, ET DELMENHORSTI; &c.

Regi, ac domino, clementiſſimo.

SERENISSIME, AC POTENTISSIME, REX, CLEMENTISSIME DOMINE:

Annus agitur decimus tertius, cùm Majeſtas tua me è patriâ meâ evocavit, ad erudiendam nobilem regni hujus juventutem, & Hiſtoriam literarum monumentis conſignandam. Vt vocationem admitterem, alia efficiebant; tum hoc etiam, quòd in animum inducerem, nulli regum operam dicari meam rectiùs poſſe, quàm uni CHRISTIANO IV: qui ætate, rerum uſu, ac prudentiâ, invictâ animi magnitudine, juſti & æqui obſervantiâ, ſapientiâ, ſtudio in eruditos, denique ſummâ, quæ virtutibus cunctis præſtat, pietate, omnes ſui ævi reges longè admodum antecelleret. ita ut hoc ipſo quoque ad parendum & impelli, & obſtringi, me ſentirem. Ergo cùm hæc item ratio animum imprimis meum permoveret, morem geſſi; & divinæ providentiæ, ac vocationi tuæ, non cunctanter me permiſi. Ex quo verò in hoc Majeſtatis tuæ regnum veni, operam dedi, ut, utrunque munus meum bonâ fide obiiſſe, liquidò teſtari poſſem. Ac, cùm pridem diligentiæ, fideique, in Hiſtoriâ conſcri-

benda, publicatis tribus primis regibus familiæ tuæ, ſpecimen dederim, nunc hîc alterum exhibeo: eos nempe, qui hos ipſos præceſſere, univerſos; ut perfectum Hiſtoriæ corpus Dania à me haberet. Etenim, cùm operam typographus offerret ſuam, ad vulgandas lucubrationes meas qualeſcunque, editas ineditaſque, & in uno corpore repræſentandas, initium mihi ab Hiſtoria, quam jam dixi, faciendum eſſe duxi: eo ipſo publicè teſtatum volens, ſicut Majeſtati tuæ me probari animi demiſſione ſummâ optem, ſic ingenii quoque mei fœtus omnes, cùm in patriâ dudum editos, tum deinde in regno tuo partim natos, partim etiam vulgatos, eſſe quàm gratiſſimos cupere. quippe, ut meipſum obſequio Majeſtatis tuæ humillimo dudum totum conſecravi, ſic deinceps Opera mea univerſa ſub tutelâ nominis tui auguſtiſſimi à poſteritate legi oportere exiſtimavi, voluique. Inter quæ cùm tua Hiſtoria claſſem ducat, ſeparatim dare ſtatui: quo & Majeſtatis tuæ, & eorum, qui promotam cuperent editionem, deſiderio ſatisfacerem. Quod ut opto, ita in hoc voto finio: ac ſupremum numen veneror, REX SERENISSIME, ET POTENTISSIME, uti Majeſtatem tuam, donis ſuis cumulatam, regnis, atque ditionibus, ſubditiſque nobis tuis, diutiſſimè conſervet. Soræ, ad diem VII Decembris cIↄ Iↄ C XXXVI.

TVÆ MAIESTATI

humillimè ſubditus,

IOANNES MEVRSIVS.

BENI-

BENIGNE LECTOR,

QVæ ab annis quadraginta ſcripſi, & in lucem dedi, ne in partibus interciderent, ut colligerem, & in unum corpus cogerem, viri dignitate pariter, & doctrinâ excellentes, in diverſis regionibus, dudum à me, ſæpiuſque, petierunt; Reip. Literariæ intereſſe dictitantes, ne perirent. Qui hoc ipſo cùm oſtenderent ſuam in me benevolentiam, ac quàm magni lucubrationes meas æſtimarent, rationi conſentaneum eſſe duxi, in judicio tam benignè honori meo conſulentium ſemel tandem acquieſcere, & petitioni eorum morem gerere: maximè cùm operam offerret ſuam, nihil tale exſpectanti, Gulielmus Blaeuius: qui typorum exquiſitâ elegantiâ, ac nitore item chartæ, tum librorum, quos excudit, accuratâ editione, aliis, qui artem illam profitentur, dubiam feciſſe palmam meritò videri poteſt. Itaque induxi animum, ut colligerem, ac diſponerem, & in certos inde tomos diſtribuerem. Inſuper, quæ anteà vulgata erant, auxi paſsim, & emendavi: quædam ita, ut quartâ parte ampliora, & meliora, nunc exhibeam. quin, ut magis hæc editio ſe emptori, rerum talium ſtudioſo, commendaret, addidi Syntagmata non pauca nova: quæ tomorum ſingulorum in elenchis, in principio propoſitis, aſteriſco indicantur. Tuum eſt, benigne Lector, quâ benevolentiâ jam dudum meas lucubrationes ſingulas accepiſti, eâ univerſas quoque nunc accipere; & favorem mihi tuum porrò item impertiri: ſic efficies, ut, quod vitæ reliquum deinceps mihi bonus Deus eſſe volet, Reip. Literariæ ſim alacriter impenſurus. Vale.

Eorum, quæ hoc Tomo continentur,

ELENCHVS.

Aſteriſco quæ notantur, nunc primùm prodeunt.

PARS I.

* DE regibus Daniæ, qui familiam Oldenburgicam præceſſere, & eorum rebus geſtis, à Dano ad Canutum VI, in quo deſinit Saxo, libri quinque priores.

* De regibus Daniæ, qui familiam Oldenburgicam præceſſere, & eorum rebus geſtis, à Canuto VI, uſque ad Chriſtianum I, Oldenburgicum, libri quinque poſteriores.

De tribus primis familiæ Oldenburgicæ regibus, Chriſtiano I, Ioanne, & Chriſtiano II, libri tres.

PARS II.

Gulielmus Auriacus: ſive, De rebus toto Belgio tam ab eo, quàm illius tempore geſtis, ad exceſſum Ludovici Requeſenſii, libri decem.

Ferdinandus Albanus: ſive, De rebus ab eo in Belgio geſtis per ſexennium, libri quatuor.

His additur Induciarum Hiſtoria, emendatior: liber unus.

Non ego divitias, nec honores, opto Jehoua;
Te timeam, voti est hæc mihi ſumma mei.

Serenisſ: Daniæ. Norvegiæ &c. Regis sculptor Sim: de Pas fecit.

IOANNIS MEURSI HISTORIÆ DANICÆ

LIBER I.

QVæ origo gentis Danicæ, quæ antiquitas, quive ipſius Daniæ ſitus, quia alii magnâ curâ tradiderunt, prætermittam: & ad reges, atque res eorum geſtas, domi pariter foriſque, me convertam. Intèr illos primo loco occurrit

DANVS,

Humbli filius. Erat autem Humblus iſte è proſapiâ giganteâ; & in Sialandiâ auctoritate, ac potentiâ, eminebat. Neque Sialandiam tantùm, verùm etiam Langelandiam, item Monam, inſulas in mari Balthico, uno omnes Videſletæ nomine dictas, ſuâ in poteſtate habebat. Ædes illi permagnificæ: quarum hodie etiam veſtigia exſtant, juxta ſilvam; qnæ nunc qnoque, velut tantæ monumentum antiquitatis, Humbli dicitur; inter Roſchildiam, & Ringſtadium, pari ferè intervallo, ubi hodie Suenſtropium. quod eccleſiæ Roſchildenſi, anteqnam religio mutata eſſet, ſubjacebat, at in præſens regno ſubeſt. Etiam ad Oreſundæ freti ripam pagus quidam, Humblebequa. Danus verò, belli clarus, cum pro patre, jam grandævo, Sialandiæ præeſſet, Cimbriamque fortè Saxones per id tempus infeſtarent, terram illam ſubjugare planè certi, opem ejus Cimbri implorant: & provinciæ principatum, ſi victoriam contra hoſtes obtinerent, pollicentur. atqne is, conditione ſuculentâ invitatus, arma capit; Cimbros juvat, Saxones cædit: Cimbriâque, ut promiſſum, in poteſtatem ſuam acceptâ, rex creatur. ac mox regionem eam univerſam, quaſque, à parente acceptas, alias tunc poſſidebat, ab Eidorâ ad fines uſque Gothiæ Suecicæ, ut unius ſub imperio omnes erant, ita uno à ſe nomine Daniam dici voluiſſe exiſtimatur. inde, uti vicinorum animos conciliaret, atqne, pace confirmatâ, novum regnum ſtabiliret, uxorem ſibi è Saxonia Gritham capit, ſummi illic loci fæminam. & ſublatos ex hâc filios Humblum, ac Lotherum, vocat. cumque frater Anglus eſſet, natu minor, neque principes una Dania duos caperet, arma in Britannos movet, & devictis eum imponit. iſque à ſe, ut putatur, Angliam Danicam, cui Britannica nomen & originem debet, appellavit. Regnum, armorum gloriâ partum, ſummâ cum juſtitiæ famâ ad exactam ætatem tenet: ac defuncto filius ſuccedit,

HVMBLVS,

natu major. quem cùm proceres, ſaxis terrâ eminentibus inſiſtentes, regem ſibi elegiſſent, mox

LOTHERVS

eum frater armis petit; acieque ſuperatum, regno exuit. Tulit autem caſum adverſum magnâ animi conſtantiâ: & oſtendit, in privati hominis ſorte, qui ſe continere poſſit, eum quoque quaſi regnum quoddam habere, immò rege quolibet beatiorem multo eſſe. verùm inquies ſcelere animus uti ferè, quæ meretur, ſemper timet, temerè ſuſpectum eum regni affectati habens, minimè ſecurum eſſe poſſe ſe exiſtimabat, niſi tandem, ſolio pridem deturbatum, etiam vitâ ſpoliaret. Quidam ei Adelam uxorem tribuunt, Guttonis filiam, viri inter Cimbros principis; & ex eâ Danum, Bogiumque, filios: ſed, deficiente Hiſtoriâ, nil eſt temerè adfirmandum. At Lotherus, fratris metu liberatus, regno malè comparato pejus utens, cùm in quoſvis deſæviret, à quibuſdam conjuratis, ut tyrannis fieri ſolet, interficitur. cæteros exemplo docens, regna, ſcelere acquiſita, ut habentur cum opprobrio, & non

non ſine inſolentiâ, ac ſævitiâ,exercentur, ita, odio ſubditorum concitato, cum ludibrio tandem amitti. Hinc

SCIOLDVS,

filius ejus, moribus, ſed diſſimillimis, regnum accipit: puer quidem, ſed qui primâ in ætate, quantus mox futurus eſſet, palàm faceret: atque avum potiùs, quàm patrem,oſtenderet. Quindecennis in venatu obvium ingentem urſum, ſine telo deprehenſus, cingulo injecto ſtrinxit; tenuitque, dum miniſtri accurrentes neci darent. quo ſpecimine fortitudinis, populo jam ante gratus, magnum ſibi honorem peperit: moxque adultus, cum pugilibus celeberrimis, Scato, Altalo, aliiſque,decertando, iis victis, gloriam auxit. quin exiſtimatio ejus tanta fuit, uti reges inſequuti aliquandiu Scioldungi dicerentur. Ex Saxoniâ conjugem Avildam cepit,viri ibi illuſtris filiam. quam cùm Scatus, ejus ditionis princeps, adamaret, ac pro illâ armis concertandum eſſet, ipſo cæſo,Saxones item pendere tributum juſſit. Ex Avildâ, filium ſuſcepit Gramum, poſteà regem. Armis poſitis, animum ad reip. ordinandæ curam vertit. ac, cùm ſciret, nihil æquè ad imperia, quamvis maxima, labefacienda validum, atque luxum,ut honeſtè agendæ vitæ ſubditis injiceret ſtudium, in exemplum, ad quod illi ſe componerent, ipſe vixit: ratus, uti res ſe habet, populi in regem obſequium, & amorem æmulandi,pœnâ, legibus conſtitutâ, multo potiorem eſſe. tum vox ejus hæc audita eſt; *Suum ornare principatum, quàm acquirere alienum, veræ laudis plus habere.* In ſubjectos admodum mitis, cùm nonnulli durâ valdè ſervitute premerentur,in ſolatium eorum,legem manumiſſionis primus tulit: ac libertum,clàm inſidias parantem,gravi pœnâ caſtigavit. ære alieno obrutos liberabat; afflictorum, & potiſſimum pupillorum, ſummam rationem habebat: ac non tantum ipſi ſibi, quantum regno univerſo, providendum dictitabat. Victor autem, hoſtis ſuperati gloriam pretium ſat dignum putans, prædam militi tribuebat. His virtutibus, regnum, quod tyrannide patris graviter attritum acceperat, inſtauravit. Annis gravis, ac paulatim regno impar, procerum ſuaſu,in conſortium adſcivit Gramum filium; quamvis etiam tum impuberem. quod iniquè ferens Ringo, è primatibus Sialandiæ,ipſe animò regnum agitans,patris filiique ætatem apud populum traducebat: illum, linguâ; iſtum, mente oculiſque captum dicens. tum ſuadebat,*regnum ut in ſe transferrent, genere parem, annis verò, animoque, meliorem: ſed fortunâ ſolâ vinci, quæ majoribus dignitatem regiam non conceſſit.* Quo Scioldus intellecto, ſuâ intereſſe ratus,uti vivus ſceptrum ſuum filio in manum traderet, illicò, coacto milite, arma in Ringonem movet, ac tumultuantem opprimit. moxque, exſtinctâ ejus cæde factione, filium imponit ſolio; &,ſuorum maximo cum luctu, moritur. Nomen ejus, Scioldeneſſa, olim regia illius, in hunc uſque diem tenet. Vivo autem etiam patre, in poſſeſſionem regni

GRAMVS

venit. Is, ſenatu ſic jubente, à Roario in ſpem regni ſummâ curâ educatus, regem egit bello, ac pace, juxta bonum. Regno per ætatem aptus, ut alumnò aliquam referret gratiam, ejus ſibi filiam uxorem capit: inde Beſſo, belli gloria tunc illuſtri, ob navatam operam,tradit. Hinc Sictrugo, Sueciæ regi, arma infert. Huic filia Groa erat. quam petitam in matrimonium cùm Sictrugus viro alteri elocaſſet, vaſto corpore, & plebejo,indignatus contumeliam, ac rivalem ſibi iſtum antelatum ægrè ferens, ut repulſam vindicaret, bellum movet, quo ſuperior, ope Beſſi, è medio Sictrugum tollit, Sueciamque primus capit, & jus regni poſteris parat. ac Sictrugus, à Vodano idolo doctus, ferro ſe inſuperabilem, plenus animi, occurrebat: verum Gramus,rei gnarus, clava ſua, aureo munita globo, crebris ictibus contuſum,ſternit tandem,& occîdit. Eo cæſo,Gothiæ regem, Suarinum,Sueciæ inſidiantem, aut ſuſpectum, ſedecimque ejus fratres, cædem ulciſci cupientes, redigit in poteſtatem, & interficit: Sueciamque, armis partam, ductâ in uxorem Groâ,altâ mox in pace tenet. Inde,orta cum Finnorum rege Sumblo de limitibus controverſia, cùm ad arma ventum eſſet, ac paratæ acies utrinque ſtarent, illicò colloquium de pace capitur. Erat Sumblo filia

Signe, matura ætate, & honeſtâ item forma: quam tunc conſpicatus Gramus, pacis ſibi pretium petit, obtinetque, divortium cum Groa ſpondens. Vix hæc arma depoſuerat, cum, relicta apud patrem Sumblum ſponſa, ea in Suibdagerum ſumit, qui Norvagiam per ſeditionem invaſerat; &, expulſo inde patre, regnum, injuſtè occupatum, per tyrannidem exercebat: inſuper compreſſerat ſororem Grami, & hæc belli cauſa fuit. Cum exercitum in Norvagiam adduxiſſet, cuncta ſatis impedita eſt expertus. quippe, mali conſcientia, & ex ea belli metu, quodlibet præſidium ſibi Suibdagerus, contra hoſtem invaſurum, comparaverat: utque belli incertam aleam declinaret, manum haud temerè conſerebat; tutius ratus, frangere cunctando Gramum, quàm ambigua præliorum nimium periculoſe experiri. Quâ de cauſâ, poſtquam traheretur bellum, nec eventus appareret, ac timendus minus Gramus, ceu nutante jam fortunâ, videretur, pacis Sumblum, filiæque deſponſatæ, pænitere. itaque mutare animum, & Saxoniæ ducem, Henricum, ejus loco generum capere, cujus rei ubi nuntius in Norvagiam perveniſſet, indignatus in majorem modum Gramus, illicò, rebus ordinatis, parvo admodum comitatu Finniam petit. quoque die nuptiæ peragerentur, occultatis propè ſociis, unicum adducens famulum, Sumbli aulam, veſte peregrinâ uſus, medicumque ſimulans ſe percunctantibus, omnibus ignotus intrat. Gaudio cuncta perſonabant; verùm inquies animi Gramus in vindictam incumbebat. itaque, oculos circumferens, videt ſponſam, pridem ſuam, alteri nunc collocatam. ardet irâ; quam occultat, donec tempus ulciſcendi ſe offerret. Procedente inter menſam hilaritate, cum ſe largiter invitarent, & jam vino graves eſſent, ablegato clam miniſtro, comites, quos occultaverat, ocyus adeſſe jubet. Poſt hæc in Henricum irruens, eum obtruncat; alioſque, qui ſuppetias accurrebant; ſponſam vero, inde abreptam, in Norvagiam abducit. Huc reverſum, ac jam bellum acrius redintegrantem, Saxones, Henrici ducis cædem ulciſci cupientes, magnâ claſſe mox invadunt, & cum rege Suibdagero arma jungunt. Acriter, & variè, pugnatum fuit: ac ſuccumbens tandem Gramus, mox â Suibdagero cæditur: Princeps magnus, & in quo nil reprehendas, quam amoris conjugalis inconſtantiam, & repudia: etiam regibus indecora, & illicita; neque à Deo, ut auctore matrimonii, ita quoque aſſertore, impunita, quanquam ſæpè per libidinem uſitata. Filios reliquit duos; Guthormum, ex Groâ: Haddingum, ex Signe. quos, ut Suibdagero eriperet, Brachius navigio in Sueciam defert: & proceribus illic viris, Vagnophtho, & Haphlio, educandos, atque defendendos, tradit.

SVIBDAGERVS.

Ille primus, cæſo Gramo, trium borealium regnorum potens, cùm Guthormo, Grami filio majori, precibus uxoris ſuæ, Daniam mox tributariam, Sueciamque Aſmundo ſuo, conceſſiſſet, ac Norvagiam ſibi ſolam retineret, ab Hadingo, filiorum Grami altero, patris cædem vindicare cupiente, ad Gothlandiam, prælio navali victus, interficitur: ac parata ſcelere regna, cum non diu tenuiſſet, maximâ cum ignominiâ, uti ferè fieri ſolet, rurſum amittit.

GVTHORMVS.

Hic paratum turpiter regnum itidem non diu tenuit; neque nomen, cum opprobrium clientelæ claro aliquo facinore abolere debuiſſet, laude ullâ illuſtravit, aut virtutis ſpecimen dedit: ac vix unquam Dania majus paſſa dedecus, quàm quod munere Suibdageri habere regem ſit coacta, itaque, indignus regno, immò vita, hanc, & iſtud, fine inglorio, & incerto, terminavit: mortem nactus, qualem antè vitam habuerat. Verum fratris ignominiam, ac parentis item cædem, rex

HADINGVS,

profligato Suibdagero, vindicavit. Hic, ex Signe, Sumbli filiâ, uti dixi, Gramo natus, cùm in Suecia exularet, omne tempus in operibus militaribus occupabat; nihil aliud ſecum agitans, quàm quo modo patris cædem aliquando ulciſceretur. Id conſilium illius cùm Aſmundo, qui pro patre Suibdagero Sueciam tunc gubernabat, tandem manifeſtum eſſet, iſque opprimere per inſidias conaretur, ſe in Da-

niam ſubduxit, ad Guthormum illic fratrem, filiâ Vagnophthi Hartgrepâ fugæ ſociâ. quæ, virilis animi virgo, juvenis amore ardens, veſte ſexum occultabat, & amatum plurimis periculis eripiebat. Verùm, neque apud eum, fratrem quidem, ſed clientem Suibdageri, ſatis tutus, mox in Succiam regreditur. Vbi mortuâ Hartgrepâ, quæ protexerat ſæpiùs periclitantem, incidit in ſenem quendam, altero orbatum oculo: qui, fortunam juvenis regii miſeratus, dat Liſero, tunc piratæ perilluſtri, defendendum. Cum hoc in Locherum tendens, Curolandiæ tunc ducem, bello infeliciter geſto, ſauciuſque domum redit: ac curatâ valetudine, viribuſque reſtitùtis, ad militiæ exercitia uſitata denuò convertit animum. inde in Thraciam contendit, cum egregiâ militum manu; & ad Dunam, oppidum munitum arte, ac naturâ, regem Handuanum obſidet: cumque vi haud facilè expugnare poſſet, aſtu capit. Multæ interdiu hirundines, poſtquam inde advolaſſent, mox eodem revolabant. quo Hadingus animadverſo, aucupes earum copiam capere ingentem jubet; ac conciſos minutatim inde fungos, & incenſos, alligat captarum alis, ac dimittit. itaque cùm revolarent, urbem ſtatim incenderunt. concurrentibus verò undique ad incendium exſtinguendum oppidanis, atque ſtationes ſuas deſerentibus, vacuo excubiis muro ſcalas admovet, occupatque, & in poteſtatem redigit: Regem Handuanum captum, & adductum in conſpectum, dato pretio, libertati ſuæ reddit. Hoc ſucceſſu excitato magis animo, militem ab oriente mox in Succiam reducit: ubi claſſe comparatâ, Suibdagerum, ad Gothlandiam conſecutus, prælio navali vincit, & occîdit; copiaſque ejus omnes internecione delet. Quâ re Dani, Suibdagero liberati, jam Guthormo vitâ functo, ſeu amoto, nam incertum, tanquam regem tributarium regno indecorem cenſerent, in Hadingum inclinantes, præmium virtutis illi ſceptrum offerunt. iſque in principio ipſo, ut amabilem ſe præſtaret, ſtatim abolet tributum, & reſtituit libertatem. Inter iſta rex Aſmundus, cui pater Suibdagerus Succiam regendam dederat, ejus mortem ulciſci cupiens arma in Hadingum capit. qui, inſtructo agmine, cùm ſe objiceret, & Henricum, Aſmundi filium, inter pugnam, occidiſſet, mox Aſmundum quoque ipſum, magno impetu irruentẽ, haſtâ ſternit: ipſe quoque pedem ſaucius, & ex vulnere totâ deinceps vitâ claudus. Domum ex hoc bello redux, cùm ærarium, quo paratas bellis opes aſſervabat, expilatum repperiſſet, quem præfecerat, Glumerum, illicò in crucem agit: ac, propoſitis honoribus, qui ablata reportaſſent; cùm ſe illi prodidiſſent, ut promiſſa exhiberet, effert primùm, atque dignitate ornat, inde graviter caſtigat, ne impune furtum eſſet, & exemplo alii quoque uterentur. Poſt victoriam, ut reliquias porrò belli profligaret, multum repperit negotii; faceſſente id Vffone, altero Aſmundi filio, quem in locum patris Sueci regem elegerant. Ille enim, cùm Hadingo imparem ſe animadverteret, ut amoliretur bellum, quod haud propulſare poſſet, Daniam infeſtus petit, limitemque ejus vaſtat: &, retracto ſic Hadingo, in Succiam itinere diverſo redit. Id Hadingus admodum indignè ferens, præſidiis in regno ſuo conſtitutis, iterum in Succiam tendit, eam ſubjugare certus. Verùm Vffo, ingenio vafer, cùm diffideret armis ſuis, aſtu bellum ita annis quinque duxit, ut Hadingum morâ frangeret: ſic militibus, intercepto commeatu, fame preſſis, ut poſt herbas, atque equos, tandem etiam ſeipſos edere compellerentur: adeoque decimum quemque ſorte lectum, occidebant; ac robuſti infirmiores, ægros ſani, ad lanienam rapiebant. Quâ ſuorum clade Hadingus, & miſeriâ, ſtimulatus, uti bello, & ærumnis, ſemel tandem finem imponeret, ſummâ vi aggreſſus hoſtem, acriter oppugnat eum, & nec noctu pugnam omittit. ſed, Vffone quàm fortiſſimè repugnante, omnia adverſa expertus, plurimis ſuorum amiſſis, in Helſingiam, ac Norvagiam, ad Haquinum illic regem, ſeſe recipit. à quo dum auxilia poſcit, & expectat, ejus filiam Gunildam, formâ liberali virginem, homini deformi ſponſam, conſpicatus, mox amore ejus capitur; &, indignum ratus procum, qui tam bellâ potiretur, in duellum provocatum cùm è medio ſuſtuliſſet, ſibi eam vxorem petit

petit, accipitque. inde, viribus inſtauratis, rurſus in Vffonem tendit. qui, ut hoſtem denuò ſibi imminentem intellexit, turpi admodum conſilio, & principibus indigno, per ſicarios debellare eum ſtatuit: &, Hadingi ad ſe caput allaturo, cædis præmium, filiæ, formâ excellentis, matrimonium pollicetur. quod Thunningus, vir illuſtri inter Suecos loco natus, tentaturus, cùm inſidias ſucceſſuras deſperaret, advocatis in auxilium Biarmis, Finniæ extremæ populis, manu eum armatâ invadit. ſed Thunningus, fruſtra hunc conatum videns, ad incantamenta magica, quibus ea gens excellere, ſe convertit: & inducit ſtatim nebulam, uti tenebris propulſaret, quando minimè armis poſſet. quo adverſo, veteranus in Hadingi caſtris miles, itidem magiæ gnarus, nebulâ mox diſſipatâ, lucem reddit. inde renovato prælio, cùm Danorum impetum Biarmi haud ferrent, fugam capiunt. Itaque Hadingus, profligato jam Thunningo, ut Vffonem ipſum everteret, copias Vpſaliam ducit. Et inopinato adventu graviter conſternatus Vffo, iterum in dolum verſus, pacem petit; & ablegat tranſacturos, obſideſque in manum tradit. Itaque Vpſaliam Hadingus intrát, & excipitur benignè: ſed ſub noctem penè inſidiis circumventus periiſſet. cum miniſtri, domo exire, in quâ epulum cum Vffone agitabat, cupientes, extra ædes regem ſuum exſpectaturi, ab illius ſatellitibus, ſimul atque extra limen pedem efferunt, obtruncantur: ipſe, in tenebris elapſus, vix periculo præſentiſſimo liberatur. Hinc Hadingus gravem adeò perfidiam armis mox apertis vindicat, acieque victum cædit. itaque potitus Sueciâ, eam Hundingo, cæſi fratri, titulo clientis tradit; ipſum, Vpſaliæ, mauſoléo illuſtri condit: pariter teſtatum faciens, nec ſe iram ultra hoſtem debellatum retinere, & majorem quoque regno habere animum. Atque inde, cùm Hundingus Canem, aut Caninum notet, dici cœpit, canem Danos regem Suecis poſuiſſe. Hunc in modum borealium regnorum monarchia, pridem in Norvagiam tranſlata à rege Suibdagero, ab Hadingo Daniæ recuperata eſt. quam dum ille in tranquillâ pace tenet, incipit in Cimbriâ turbare Toſto, homo ob flagitia Facinoroſus cognomento appellatus: & initio, convocatam ruſticorum perditiſſimorum manum contra regem concitare nihil veritus, etiam majora audet; & Saxoniæ quoque ducem Sigefridum, metu incuſſo, ut vicinum agrum invaderet, vaſtaretque, reluctantem in partes trahit. Hadingus, ante incrementa opprimendum eum ratus, illicò collecto milite, mox in Cimbriam contendit, & Toſtonem coërcere armis parat: ſed, congreſſu primo victus, plurimis ſuorum cæſis, vix navigio evadit. verùm, animo inter iſta nihilominus erecto, viribuſque integratis, prælio ſecundo victor, fugam, in quam anteà conjectus fuerat, ipſi facit. ac, cùm neque ſic quieſceret, &, profectus in Britanniam, celebrem piratam hinc Collonem adduceret, copiaſque auxiliares, ut ſuorum ſanguini Hadingus parceret, in certamen ſingulare eum vocat, & congreſſum item ſternit. Hinc, repreſſo ſic Toſtone, cùm ſecurus pace partâ frueretur, regno inhians Vlvilda, ejus filia, inſidias ſtruit: & invitat ad convivium, ut occideret, nihil tale metuentem. verùm ille, ſive ſponte ſuâ cautus, ſive monitus in ſomnio, ut periculum prohiberet, ad triclinium excubare militem occultatum jubet; qui adeſſet ad ſuppetias, ſimul atque ſignum daret: ipſe, intrat; & excipitur perbenignè. in convivio, cùm ſicarius appareret, diſcumbentem, ubi opportunum foret, occiſurus, non diutiùs exſpectandum ſibi ratus, advocatis, quos adduxerat in ſubſidium, & periculo ſe eripit, & in generum animadvertit; filiam verò, affectu victus, verbis acribus objurgatam, abire jubet. Traditur Gunilda uxor, poſtquam vitâ functa eſſet, aliquando in ſomno regem monuiſſe, natam ſibi immanem feram, alias omnes domituram; tum canorum quoque cygnum. non diſcrimẽ ullum à ferâ imminere: ſed exitio, ni caveret, cygnum fore. & Hadingus, experrectus, cùm ex conjectore quæreret, quid hoc ſibi viſum vellet, is reſpondet; feram illam, filium ſignificare, hoſtibus ſuis aliquando formidandum: cygnum verò, filiam Vlvildam eſſe, olim inſidias ſtructuram, regni cauſâ. itaque, ut prohiberet infortunium, eam Suttarino locat, viro ignobili: ratus,

ita filiæ ambitionem cohiberi ſatis poſſe. Verùm illud malè vertit. nam Vlvilda, eo ipſo, ceu indignâ contumeliâ, irritata, animò vindictam agitat, & maritum ad regnum invadendum inſtigat. iſque renuit quidem diu, ſive regem ſocerum revereretur, ſive exitum metueret; ſemper dubium, & rariſſimè felicem: neque, cùm ſuccedit, bonum: ſed, Vlvildâ non ceſſante, tandem etiam perſuaderi ſibi paſſus, audet facinus, & punitur. Ac Hadingus, etſi manus parricidæ evaſiſſet, tamen paſſim interfectus ferebatur. idque Hundingus, ejus beneficio rex Sueciæ, cùm accepiſſet, epulum ferale parat; & invitat regni proceres, ut exequias, more id temporis uſitato, celebrarent. adſunt omnes, & inter ſe convivantur. imperat hilaritatem ipſe Hundingus, & exemplo illis præit. quin miniſtrat quoque potum, & pincernam agere non dedignatur. tandem ebrius, ad choreas ſe convertit, quæ lætitiam omnibus funeſtam reddunt. nam, dum ſaltat, pede offenſo, in dolium appoſitum cadens, quod cerviſiâ, ſive mulſo, ut alii tradunt, plenum erat, ſuffocatur: & exequias, quas Hadingo deſtinaverat, ſuas facit. ille verò, intellectâ regis tam amici morte, ei ſuper-eſſe nolens, ut referret parem gratiam, coram regni optimatibus, quos ad leges quaſdam novas promulgandas convocaverat, vitam ſibi laqueo finit. Atque ita rex fortiſſimus, & clariſſimus, reſtitutâ regno Daniæ boreali monarchiâ, toties victrices manus, animi dolore victus, ſibi infert: quique vitam maximâ cum laude egerat, cum opprobrio ſummo finit, morte neque viro dignâ, ne dum rege. accidítque, quod prædictum à Biarmo quodam ſene antè fuerat, bello cum Vffone geſto, ut, hoſtili manu invictus, ſuâ ipſe vitam perderet. Liberos habuit, Frothonem, ſucceſſorem; & Vlvildam, ac Suanthuitam: aliaſque, quarum nomina ignorantur.

FROTHO I,

cognomento Liberalis, cùm virtutes patris ſui ſectaretur, regnum quoque, eo vitâ functo, accepit. accedebat, quòd, quam ipſe exiſtimationem nominis concitaſſet, etiam harioli omnes, patris ſomnio, de quo paulo antè dixi, explicato, confirmarent: qui futurum ſapientem, bonum, fortem, ac bellicoſum, uno ore prædicebant. Regnum nactus, non duntaxat optimè adminiſtravit, ſed & auxit, & ornavit: adeò ut aureum ſub illo ſeculum planè eſſet. Ærario, exhauſto bellis, ac largitione variâ, cùm deficerent ſtipendia, anguſtiam indigena loci ſublevavit. Erat inſula, in quâ vim ingentem auri cuſtos Draco, quod piratæ excellentis nomen erat, in ſpeluncâ aſſervabat. quam cùm ipſi is, quem dixi, indicaſſet, mox hanc petit; &, Dracone interfecto, aurum abducit: ac jam potens, arma in Curlandos movet. Rex tunc illis Dorno erat, Locheri filius, de quo in Hadingi vitâ memoratum. Hic Frothonem imminere certior factus, convocatos optimates, quid agendum exiſtimarent, percunctatur. placuítque, poſtquam impar hoſti eſſet, uti, omni commeatu intercepto, quem non poſſet armis vincere, neceſſariorum inopiâ profligaret. itaque ex agro in urbem contrahit frumentum, pecora; & quæ alia exercitui ſuſtentando profutura viderentur: inde agrum ipſum exurit; urbem vallo, foſsâ, ac præſidio, munit. Inter iſta Frotho veniens, cùm, abducto commeatu, non ſe diu commorari illic poſſe, neque facilè item urbem permunitam expugnare, animadverteret, dolum adhibet. ſcrobes totis caſtris fodere, & egeſtam inde terram in præterfluentem amnem clanculùm abjicere jubet; tum, inſidiæ ne paterent, ceſpite injecto tegere. quibus ita comparatis, fugam ſimulat, copiiſque inde abductis, retrocedit. oppidani, verè fugere hoſtem rati, magno impetu erumpunt; & in caſtra, ea prædaturi, invadunt. ſed, in foveas illapſos, dum exſcendere annituntur, irruens improvisò Frotho, omnes cædit, vacuamque defenſoribus urbem capit. Poſt hæc in Ruthenos tendit: apud quos pirata ſummus, Tranno, mare infeſtabat. & hos quoque, miſſis qui de nocte naves perforarent, dolo ſuperat: ac, tributo imperato, mox in Daniam regreditur. ſed haud diu quievere, & legatos ad tributum, quod negabant, exigendum cùm è medio ſuſtuliſſent, iterum in eos Frotho arma capere eſt coactus. itaque reductis copiis, urbem Rotalam arctè cingit: alveoque fluminis præterlabentis derivato, mox in poteſtatem redigit. inde in

Peltiſcam fertur. ac, invictam cùm videret, aſtu uſus, etiam capit. loco ſe ſecreto abdens, obiiſſe vult videri, & diſpergit mortis famam. addunt milites exequias, exſtruuntque monumentum. quo accepto oppidani, ceu diſcrimen nullum aliud, hoc ſublato, ſupereſſet, jam ſecuri, & excubias negligebant, & in luxũ vertebantur, idque gnari obſeſſores, urbem invadunt, ac diripiunt: & Veſpaſium quoque regem inter luſus, atque pocula, interficiunt. Hinc in orientem verſus, urbem ad Helleſpontum Dunam acri obſidione premit. Rex illius, Handuanus, ab Hadingo pridem patre ſuperatus, atque vectigalis factus, jam tributum recuſabat: eaq; bellandi cauſa. & Handuanus, memor doli, quo Hadingus ſuperaſſet, hirundines, quæcunque in urbe, cædi jubet: neque tamen ſic evadit. quippe Frotho, immiſſo milite, nimiâ temeritate, neque regi uſurpandâ, veſtem muliebrem ſumit, urbem intrat, & explorat: tum emittit, qui adducat militem ſuum, multâ nocte irrupturum. ita fit, & urbs opprimitur. Handuanus, ut ſe iterum captum videt, nec ſpem evadendi eſſe, ne cum urbe opes quoque in manum hoſtis pervenirent, in navigio impoſitas, mari adjacenti mergit. at victoriâ moderatè Frotho utitur: Handuani filiam vxorem capit; atque ipſi libertatem, & regnum, reddit. Sed, dum ille foris hoſtem debellatum admodum benignè habet, domi turbæ à ſororibus concitantur. quarum altera, Suanthuita, quæ Regnero, Hundingi filio, eo abſente, & inconſulto, ſponte nupſerat, ſuadet conjugi, uti ſibi regnum Sueciæ vindicaret: altera verò, Vluilda, anteà Hadingo patri inſidiata, incitat maritum Vbbonem, cui Daniam abiens Frotho commendaverat, uti illam occuparet. Hâc defectione Frotho utriuſque irritatus, primò in Regnerum tendit. quo accepto, Suanthuita, juſtis copiis, quas opponeret, deſtituta, ut leniret fratris animum, adit eum; &, demiſsâ oratione allocuta, *Noſſe*, ait, *cùm abiret in Ruthenos, quod nubendi, cui vellet, poteſtatem conceſſiſſet. ac Regnerum elegiſſe, Hundingi filium, genere, & virtute, parem: non ceu regnum affectaret, verùm quia is præ cæteris animo ſuo placuiſſet. quando autem in marito capiendo nil peccaſſet, neque ſe indignum quidquam admiſiſſet, oratum ſummo opere velle, uti ratum matrimonium eſſe cupiat. ac, ſi ita rebus ſuis expedire videatur, non gravatè cum marito exceſſuram regno eſſe.* Quibus verbis motus Frotho, & delicti gratiam facit; &, Regneri matrimonio approbato, regnum item Sueciæ donat, titulo clientis deinceps, ſicut ab Hadingo patre pridem, Hundingus, ejus pater, acceapiſſet, poſſidendum. Hinc in Daniam, ut reprimeret Vbbonem, & Vluildam, ſeſe confert. ubi occurrere auſus Vbbo, uno prælio ſuperatur; veniamque à victore item impetrat. Magna certè in Frothone bonitas naturæ erat, animique excellens quædam magnitudo: quâ obſtringere beneficiis, quàm ſuppliciis coërcere; & ignoſcere, quàm punire hoſtem, mallet. ſed, qui ſciret, boni maximè regis eſſe, veniam delictis dare, illud etiam probè noverat, pariter prudentis eſſe, providere, ne deinceps quis delinquat; neu cogatur, aut ſeverè animadvertere, aut periculosè ſimul, temereque, condonare. itaque, ut conatus novos prohiberet, adimit Vbbonem conjugem, & dat Scotum, virum illuſtrem, ac perſpectæ dudum fidei. cumque etiam hunc tentaret, atque is conſtanter recuſaret facinus, necem ipſi machinatur. qui, edoctus à pediſequâ, ut averteret periculum, eâ nocte, quâ patranda cædes foret, loricatus, poſitiſque juxtà armis, lectum aſcendit: &, Vluildâ interrogante, quid armatus præter morem ad ſe accederet, ita viſum eſſe, inquit. ac, cùm mox ſicarii ingrederentur, dormientem, ut putabant, oppreſſuri, lecto illicò deſiliens, arma capit; & aggreſſus irruentes, omnes cædit. quod Frothoni poſtquam nuntiatum eſſet, & reduci is ſororem, tertiùm jam perduellem, ad bonam mentem unquam poſſe deſperaret; neque tamen, quod meruerat, è medio ſublatam vellet; removere quàm longiſſimè è conſpectu ſatis habens, eam, ac maritum Scotum, multis opibus donatum, & pollicitum in obſequio ſemper fore, tum obſtrictum juramento, in Scotiam abire jubet, atque illic habitare: vel tum animum inducens princeps optimus, exilio potiùs, quam ſupplicio, peſſimam ſororem afficere. ac ne illud quidem ipſum, ut puniret; ſed conſilia deteſtanda, & nocendi poteſtatem, ut huic eriperet, ſe periculo libe-

liberaret. Quæ in Daniâ cùm geſſiſſet, ad Vitthonem compeſcendum proficiſcitur. is in Friſiâ majori cùm piraticam exerceret, ingens Danis mercatoribus detrimentum afferebat. itaque, ut prohiberet, ac commercia vindicaret, copias in eum ducit: atque, nactus occurrentem, conquieſcere ſuos jubet, clypeiſque ſe protegere, donec tela hoſtes omnia exhauſiſſent; ac tum demum impetum in illos facere. quod cùm fieret, nullo negotio ſuperati, fugam capiunt. atque ita victor Frotho, rebus illic pro arbitrio conſtitutis, mox Saxoniam, quæ tributum, à Scioldo olim rege imperatum, recuſabat, & aggreditur, & reducit ad obſequium. inde in Britannos movet; ut rebellione pares, ita clade: obviumque regem Dalemannum habens, unâ eum pugnâ ſternit. poſt quæ, inſulam pervagatus, copias in Scotiam ducit: cùm inſtare Dalemannum, viribus redintegratis, nuntiatur. itaque, eodem tempore cum duobus ſimul hoſtibus decertare inconſultum arbitratus, alterum aggrediendum arte ſtatuit. mandat ſarcinas abjicere, & quamcumque ſupellectilem: in quam dum intentus hoſtis ſpolia opima legeret, facilem victoriam fore. ac, Torkillo quamvis admodum renitente, obſequutus tamen miles, juſſa regis ſine ullâ morâ facit. aderat mox Dalemannus; &, objectam prædam videns, ſtatim dolum intelligebat. itaque hortari ſuos; *abſtinerent, donec hoſtem inſidiantem ſuperaſſent. prædam certam, & in manibus; victoriam, incertam eſſe. itaque pugnarent prius, vincerentque: tum ſecurè, quod nunc cum periculo velint, collecturos.* Interim Frotho, Scotiæ ingreſſus fines, eos diripit: obviumque cum auxiliis Scotum habens, pridem eò ablegatum, bellum perſequi, & ſubjicere gentem, jubet: ipſe, in Britanniam reducit copias; & onuſto ſpoliis hoſti ſuperveniens, eum opprimit, ac proſternit: & Londinum, urbem inſulæ primariam, fugientem Dalemannum arcte obſidet. cumque expugnare haud poſſet, iterum ad dolum verſus, ſicut anteà in Ruſſiâ, mortem fingit, & in vulgus ſpargi jubet: tum & pacem ſuos petere, ac deditionem offerre Dalemanno, ſi permittat novi regis eligendi poteſtatem. quâ conceſſâ, cùm in urbem bonam partem copiarum admiſiſſet, illa capitur, ipſe in tumultu occiditur. Ita victor, & in Daniam reverſus, cùm labore militari feſſum ſcatus recreare ſtatuiſſet, epulumque apparaſſet, ad certamen ſingulare ab Hundingo, & Haquino, provocatus, ambos cædit. hinc inſidiis petitus à duobus è cubiculi miniſtris, ſceleris mox cogitati manifeſtos, alligato ad collum ſaxo, abjici in mare præcipit. Per hoc tempus etiam Vlvilda ſoror veſtem donat, nullis armis penetrabilem. quâ indutus, cùm Regnerum inde affinem, falsò regni affectati incuſatum, bello peteret, inter viam, pondere & æſtu preſſus, ſimulatam ſemel iterumque mortem tandem obit: rex juſtitiâ, moderatione animi, ac clementiâ, bellicâque fortitudine, nullo minor. Liberi ex Handuani filiâ tres ipſi nati; Haldanus, Roë, Scatus. quorum maximus,

HALDANVS,

nullo modo patri ſimilis, ut regnare ſolus poſſet, fratribus per ſummum ſcelus interfectis, regnum invadit. nec contentus, illos quoque, qui ſaverent interfectis, ne reſtarent, quos deberet formidare, graviter cruciatos, tollit. eo uno admirandus, quod infamem, omnibuſque deteſtandam, vitam illam, inter tot continua crudelitatis exercitia, & perduxerit ad extremam ſenectutem, & tranquillo item fine terminaverit. Moriens, ex matre incertâ, filios reliquit duos; Roë nempe, & Helgonem: verè fratres, & amore mutuo inter ſe claros. quippe

ROE

ætate prior, ideoque regno propior, cùm id ſolus totum ſibi vindicare potuiſſet, raro exemplo, cum Helgone eſt partitus: ac, retentâ ſibi terrâ, maris poteſtatem tradidit. Erat autem animus illi in puſillo corpore magnus, & juſtitiæ obſervans. itaque & leges Danis primus talit; cùm ad illud uſque tempus unuſquiſque ſuo potiùs arbitratu jus, quàm ex præcepto, diceret. Vrbem quoque condidit in Sialandiâ; quam Roſchildiam, à ſe, & inſigni fonte, qui & hodie illic exſtat, appellavit. Inter iſta, cùm Regnerus, vitâ excedens, Sueciæ regnum, quod Frothonis beneficio obtinebat, filio Hotbrodo traderet; atque is clientis nomen apud Roë profiteri detrectaret, ac pro rege, Daniæ nequaquam ob noxio,

noxio, ſeſe gereret, inſuper laceſſeret bello; ille obviam contendens, tertio prælio ſuperatur, & occiditur. Quam ob cauſam anteà diviſum regnum,

HELGO

univerſum accipit. Hic à fratre, uti dixi, imperium maris conſequutus, illud quod ad orientem eſt, Balthicumq́ue nuncupatur, totum ſibi mox ſubjecit. tum ubique ſtationes, quò recipere ſeſe poſſet, communivit: & ab eo, longo temporum ſucceſſu, reges Daniæ tenuere. Albim quoque claſſe invectus, in Saxoniam, ſæpè Cimbriam populantem, arma intulit: quæq́ue acceperat damna, reddidit. tum Hundingum, ejus regionis principem, cum exercitu occurrentem, in duellum provocavit: eâ lege, uti victi terra omnis in victoris poteſtatem traderetur. quod Hundingo cùm placeret, initâ ad Stadium pugnâ, ſuperatum ipſum Helgo & occîdit, & Saxoniam, ut convenerat, ſuam fecit: poſuitq́ue illic legem, ut, ingenuum, aut libertum, qui occideret, pari modo plecteretur. Hinc in Cimbriam regreſſus, Saxones, qui hanc invaſerant, pellit omnes, Daniæq́ue eam ſuæ rurſum addit. inde in Scalcum, Vandalorum regem, movet: ac navali prælio victor, cùm in Thoram inſulam reflecteret curſum, virgini illic ruſticanæ ſtuprum infert, & ex eâ filiam mox Vrſam tollit. cum quâ ipſâ etiam congreſſus poſteà, turpiter virginitatem dudum ereptam matre ulciſci cupiente, filium Roluonem gignit, mox in regno ſucceſſurum. Nece fratris intellectâ, arma in Hotbrodum parat. &, ſi quid adverſi fortè eveniret, ut ſucceſſor ſibi certus ſupereſſet, nondum puberem Roluonem in tutorum manus tradit: qui in Lethrâ eum arce, regum per id tempus ſede, ſummâ curâ aſſervarent. Quibus ita conſtitutis, mittit qui Hotbrodi duces, arces aliquot in Scaniâ limitaneas tenentes, manu validâ exturbarent; ipſe, clam in hoſtem ducit: ac congreſſus, victnm cædit. inde, fratris Roë nece aſperatus, nimio in hunc affectu, legem in Suecos admodum crudelem ſtatuit: ac permittit, ut impunè, quiſquis Danus, quâvis cauſâ, hos occîdat. tum Atiſlum, Hotbrodi filium, imperato, quod is pridem recnſaverat, tributo, regno imponit. Inde, ſive rerum tædio, ſive animi dolore, ob inceſtum intellectum, morte ignobili decedit: vel, ut alii ſunt auctores, ipſe ſibi manus infert. Erat rex, amore in fratrem, ac virtute militari, prædicandus: niſi laudem hanc libidine, ac ſævitiâ, minuiſſet. Reliquit unam ex Thorâ Vrſam: & ex eâ, inceſto, uti dixi, coitu, filium Roluonem; filiaſq́ue, Rutam, & Sculdam. Mortuo ſuccedit

ROLVO:

qnî opprobrium naſcendi maximâ virtute exſtinxit. Arma nulli foris intulit, ut ſervaret pacem domi: quam nonnunquam, dum abeſſent, aliis turbatam ſciret. Dum quiete ſuâ fruitur, filius Hotbrodi Atiſlus, Sueciam Helgonis beneficio tenens, ut tributi onere ſe liberaret, per legatos matrem Vrſam uxorem petit: arbitratus, in affinitatis gratiam facilè remiſſum iri. Sed, adeptus matrimonium, admodum avarus princeps, ſordidè uxorem habet, neque ut reginâ dignum. quod cùm illa ægrè ferret, ac divortii cauſam quæreret, callidè hortatur virum, ut Roluonem in Sueciam invitet blandè: ita fore, ut benigniùs gratiam tributi faciat. Atque is prætextus erat: ſed reverâ hoc agebat, ut occaſione iſtâ uteretur, & cum filio recedente in Daniam redire poſſet. Nec difficilis hîc Roluo; cum exiguo comitatu matrem viſit, & Atiſlum: qui benignè excipit advenientem, ac muneribus multis donat. tum & blandè obteſtatur, ut tributum, non tam grave, quàm probroſum, ſaltem matri condonaret. Roluo, cauſâ invitationis ejus intellectâ, tertio, quo venerat, die abitum parat. atque inſtigabat mater; de Atiſli avaritiâ, quam haud ultra tolerare ipſa poſſet, in majorem modum querens: tum & orans, vt in Daniam reduceret, comitemq́ue itineris ſe pateretur. qnod cùm Roluo haud gravatè indulgeret, clam ex aulâ ſe ſubducens, & ſequentem cum ingenti equitatu, auro per viam objecto, remorata, filium in Daniam regredientem comitatur. Sed Atiſlum mox Biarco, prælio ſuperatum, cædit. is, militiæ laude clarus, à Roluone matrimonio ſororis Rutæ honeſtatus erat: itaque Vrſæ, ſocrus ſuæ, contumeliam ad ſe pertinere ratus, eam vindicandâ ſtatuit. In Atiſli verò locum, Hiartuarus conſtituitur; cui

uxorem Roluo Sculdam, alteram ſororem dederat. Iamque Roluo altâ pace fruebatur, cùm inſidias Hiartuarus illi ſtruit: ſeu ambitione ſuâ, ſive conjugis impulſu, quæ fraternum ipſa regnum affectabat. Iam tributi exſolvendi dies venerat; quam facinoris audendi pulcram occaſionem putans, naves parat, & imponit ciſtas plures; non tributo, quod videri cupiebat, oneratas, verùm armis: inde comites adjungens, ad extrema quæque promptos, Daniam petit; & in eâ arcem Lethram, regis ſedem. ubi exceptus perbenignè à Roluone, nullâ juris hoſpitalis reverentiâ, eum obtruncat: ipſe quoque à Wiggone, maximæ virtutis viro, fideique in Roluonem prædicandæ, die poſtero interfectus. Erat Roluo princeps longè laudatiſſimus: quem virtutes, rege dignæ, plurimæ condecorabant. belli fugiens, pacem amabat: quâ florere regna quævis, & conſtare ſubditorum publicam ſalutem, ſciret. Etiam munificus erat, ac petentium nunquam exſpectationem differebat; &, ſi quid daturus eſſet, ſtatim dabat: gnarus illud gratius eſſe beneficium, quod non diu exſpectantis ſpem torqueret. Percunctanti aliquando, *quam virtutem cæteris præſtare duceret; patientiam*, reſpondit. quippe ſic exiſtimabat: bono principi, ad rempublicam gubernandam, nihil magis patientiâ opus eſſe. Ad inſignes animi dotes, corporis ſtatura ingens, & heroica, dignum illis domicilium, accedebat: ideoque vulgo Krage cognomento dicebatur.

HOTHERVS.

Poſt Roluonem interfectum, traditur Hothero regnum, Hadingi ex filiâ Suanthuitâ pronepoti. Is à patre in Norvagiam puer miſſus, à Gevaro illic rege poſtquam educatus eſſet, ad Roluonis cæſi famam, ejus ſuaſu, & auxilio, claſſe inſtructâ Daniam petit: &, Iſoram ubi mox applicuiſſet, proximum Roſchildiæ portum, juxtà regum ſedem Lethram, cùm adventus ſui cauſam optimatibus indicaſſet, regnum accipit. quo potitus, in Norvagiam regreditur, filiamque alumni regis, Nannam, in uxorem ducit: atque Balderum rivalem, ab Othino oriundum, unà cum Geldero Saxone invadentem, illo cæſo, in fugam agit: unde freto, in quo dimicatum fuit, etiamnum Balderſundæ nomen manet. ſed is, viribus inſtauratis, mox revertitur; &, invadens Sialandiam, incolas in regem ciet. Hic in Sueciâ tunc agebat; &, ad nuntium recurrens cum exercitu, apud Balderbrundam vincitur. unde in Cimbriam ſe recipiens, quo in loco hyemaverat, urbem Haderſleviam condit: atque iterum à Baldero illic victus, Sueciam repetit. ubi reparatis copiis, denuò Balderum aggreditur, & profligat, juxta Runam, aſſitum Roſchildiæ pagum: unde ludus, etiamnum in totâ Daniâ uſitatus, quem appellant Balderrune, nomen traxit. Hujus cædem ulciſci cupiens frater Bous, cùm infeſta arma inferret, & huic obviam ire vellet, de Gevaro, Norvagiæ rege, à Gunnone, regni ſatrapâ, per inſidias intercepto, ac cremato, nuntiatur. itaque, omiſſo eo, in Norvagiam iter capit: & Gunnonem comprehenſum igne itidem, ſicut is Gevaro fecerat, vivum exurit: filiiſque, in altoris patris gratiam, educationis præmium, regnum reddit. Hinc in Daniam reverſus, coërcere Boum ſtatuit. ſed priùs, quàm in illum ducit, fati providus, convocatis optimatibus, filium Roricum ſiſtit, poſtulatque; *vt hunc ſibi, ſi humanitùs quid eveniat, ſucceſſorem eſſe velint: jam ætatem inclinare; neq. vitæ, etſi bellum, ſemper anceps, rectè cadat, multum adeò reſtare. inſuper expedire regno, ne ſucceſſor in incerto habeatur: meliuſque ſpes immodicas aliorum cohiberi. ſi, quæ peteret, concedant, mortem minus gravem fore.* Nec diſplicuit oratio: &, in filium poſtquam omnes conſenſiſſent, alacer in pugnam exit, cæditurque: princeps bonus, ac non unâ laude clarus. Victo, & occiſo, Hothero, regnum occupavit

B O V S:

ſed quàm diu id tenuerit, quidve poſt hoc tempus geſſerit, aut quo modo vitâ exceſſerit, ignoratur. Eo ſive mox ejecto, ſive mortuo, nam Hiſtoria nihil tradit, filius Hotheri,

RORICVS, cognomento Slingebondus, adoleſcens regnum accipit: cùm, ætatem aſpernatæ, tributariæ ditiones, Curolandia, Suecia, Vendia, de excutiendo jugo inter ſe conſilium capiunt. quod Rorico poſtquam gnarum, opprimendum, antequàm ſe confirmaret, hoſtem ratus, illicò paratis copiis, abditos in Sueciæ littore Vendos cædit, quoſdam in interiores portuum

receſſus agit.qui,ſuorum ſtrage territi,nec pugnare ultrà auſi,cùm ſe etiam magis abderent,atque bellum traheretur, tandem è navibus miles prodit, vaſtâ corporis ſtaturâ, nec magiæ imperitus, & ad pugnam ſeſe offert: tum conditionem ſtatuit, ſi ſuperior evadat,ut immunes à tributo ſui forent; ſi vincatur,porrò debeant.neque deerat inter Danos, qui capeſcere pugnam auderet:etſi animo meliore,quàm eventu. nam congreſſus, poſtquam leve hoſti vulnus inflixiſſet, ipſe graviore ſaucius, mox collapſus,vitam in arenâ perdit.ſed poſtridiè,cùm fiduciâ victoriæ animum efferret Vendus, iterumque ad claſſem accedens adverſarium poſtularet, prodiens in eum Vbbo, vir intrepidus, poſt ancipitem conflictum, validè pugnantem ſternit: ita tamen, ut, victoriæ vix ſuperſtes, ipſe etiam concideret.Quibus geſtis, Vendi,de eventu belli omen quoddam ex hâc militis ſui pugnâ capientes, arma ponunt: & tributum, quod negârant, pollicentur. Ante pugnam, rex victori præmium promiſerat virtutis ſuæ, ſex argenteas armillas: quas cum Vbbo apud quenquam militum deponi vellet, is trajicere colligatas ſtatim in ipſius navem conabatur. ſed, deficiente jactu, illæ in ſubjectum mare decidebant: atque inde Slingebondi cognomentum eſt adeptus. Vitæ finis, in incerto eſt. Et ſucceſſit

HORVENDILLVS,

rex à Cimbris conſtitutus. Conjugem Gerutham habuit,filiam Rorici regis, de quo dixi: ipſe filius Gervendilli,Cimbriæ per id tempus præſidis, tunc virtute militari, ac Colleco, Norvagiæ rege, pugnâ ſingulari victo, & occiſo, perilluſtris. Plurima præclarè geſſit;&,victoriis celebratus,per invidiam à Feggone fratre occiditur. Filium reliquit unum, cui Amletho nomen erat: iſque, patris cædem ultus, poſteà & patruum è medio tollit, & paternum regnum tenet. Itaque, cum ſine prole maſculâ Roricus pridem deceſſiſſet, generumque item ejus Horvendillum Feggo frater, per inſidias circumventum, ſceleratè ſuſtuliſſet,

FEGGO,

ſceptrum conſequutus, non contentus illo ſcelere, aliud addit: & Gerutham, ejus thoro viduatam, ſibi jungit. Sed, flagitiorum pœnam ut non ſemper differt Deus, ita neque diu tenet: cædem Horvendilli patris vindicante mox Amletho. Is,dum à Geruthâ matre educatur, ſupra ætatem ſuam prudens, ut ſævitiam evaderet patrui pariter vitricique, ad dementiam ſe componere,& inungere cœno faciem,mimoque; ut pro morione vulgo cenſeretur. foco otioſus aſſidens,uncos etiam fabricare,ac ſeponere: cauſam verò, atque uſum, percunctantibus, reſpondere; *ſpicula parare ſibi, quibus olim patris cædem ulciſcatur.* Iſtis verbis cùm ſe proderet ſagacibus, ac ſtultitiam illi fictam animadverterent, variè ſuos explorare Feggo jubet. atque erant, qui cenſerent, *facilè deprehendi poſſe, ſi in latebris degenti aliquam puellam darent, formâ perquam eleganti, quæ accendere animum ejus in ſe poſſet: ſine dubio illam vim amoris fore, ut deponat ſtatim fucum, & oblatâ voluptate perfruatur.* nec conſilium diſplicebat. legitur puella quædam, & in abdito receſſu nemoris cujuſdam ſiſtitur, ubi ſolus colloqui cum illa queat. verùm, equum aſcenſurus, & ad ipſam deducendus,magis etiam Feggoni,& adſtantibus, riſum præbet, ac ſe ſtultum eſſe probat. nam, obverſus ad poſteriora equi, arripit pro freno caudam: &, in nemus denſum abductus, cùm inſidias quidam olim collactaneus, veteris amoris retinens,docuiſſet, eas cavet. cumque fruſtrà ea res tentata eſſet, alia excogitatur. ſuadent regi, *ut longinquum iter ſimulet; & cubiculo uxorem, ac cum eâ illum includat: tum clàm abdat in eodem, qui auſcultet, quæ cum matre verba faciat. etenim, ſi ſapiat, fore, uti matri, nulla ultra ſimulatione uſus, mentem prodat.* Laudat hoc conſilium Feggo, & profectionem ſimulat; ac ſe abdit in cubiculo, qui id ſuaſerat: hinc Amlethus introducitur. iſque, inſidiarum metuens, diligenter loca priùs cuncta explorat; quaſſis brachiis, inſtar galli, cantum edens. tum latentem ſubter veſtes coryceum deprehendens, eum cædit; ac diſcerpit,abjicitque in cloacam.inde matrem alloquutus,eam objurgat; *quod calamitatem filii fictis lacrymis deploraret, ſe inceſto polluiſſet: cui ſceleri veræ lacrymæ deberentur. ſibi hanc neceſſitatem à fortunâ impoſitam eſſe, ut præſidium ab inſaniâ ſimulatâ vitæ caperet. nam tyrannum,*

qui parentem, fratrem ſuum, nullâ planè ratione ſanguinis habitâ, occidiſſet, neque ſibi, ſi ineſſe mentem ſanam deprehendat, parciturum. hoc prætextu ſe tueri, dum paternam quoque cædem aliquando ulciſcatur. cujus rei ſi occaſio ſe offerret, non jam ſtolidum ultrà fore. Quibus verbis poſtquam mater priſtinum in patrem amorem revocaſſet, filium qnoque miſerata, mox ſilentium rei geſtæ pollicetur. Feggo, ſimul rediiſſet, ſcire cupidus, qnæ Amlethns cum Geruthâ matre verba habuiſſet, hominem illum, qui ſe in cubiculo cjus abdidiſſet, advocari ſtatim jubet. quem cùm omnes viſum ſibi ex eo tempore pernegarent, & Amlethus à quibuſdam rogaretur, in cloacam deſcendiſſe, & à porcis, ſubtus ſordes depaſcentibus, devoratum illum ait. quod reſponſum, quamlibet confeſſionem veri habens, nihilominus, ceu prolatum ab inſano, magis omnibus ridiculum habitum, quàm verum, fuit. Nec ſic tamen Feggo ceſſat; & Amlethi evertendi aliud conſilium capit. mittit ad Britanniæ regem, cum duobus ſatellitibus; ac clàm mandat, ut è medio illum tollat. ſed Amlethus, rem, ut erat, ſuſpicatus, cùm ſatellites in itinere vino quàm largiſſimè ſe invitaſſent, & oppreſſi alto ſomno noctu eſſent, ſedulò marſupia illorum explorat. ac, Feggonis literas nactus, cùm mandatam mortem ſuam, quod conjecerat, comperiſſet, nomen in his ſuum delet, & ſatellitum reponit; tam induſtriè, nt cognoſci fraus non poſſet. addit porrò, *petere Feggonem maximè, uti ſe, virtute clarum, regióque genere natum, perbenevolè haberet.* ac Britannus, cùm has literas à Feggone accepiſſet, poſtulatis mox obſequitur, & ſatellites ſuſpendit. qnod Amlethus, jam depoſitâ ſimulatione inſaniæ, cùm apud familiares quereretur, ceu id etiam metuendum ſibi foret, rex vocatum multo ſtatim auro donat; tum & plura pollicetur beneficia, ſi in aulâ permaneret: quæ feciſſet, de Feggonis, qui mandaſſet, voluntate facta eſſe. His ſecurior Amlethus, dum in aulâ porro etiam commoratur, atque regi mores, ac virtutem, probat, filiam uxorem accipit. quo potitus matrimonio, cùm in Daniam excurrendi à rege ſocero poteſtatem impetraſſet, eam ingreſſus, mutat habitum, & inſaniam iterum fingit. Feggo tunc Viburgi agere; & exequias Amlethi, qui non ita multo antè obiiſſe ferebatur, celebrare: & adventum inſperatum, qui intererant, admirati, animis diſtrahebantur: aliis, hunc ipſum eſſe; aliis, illudere umbram dictitantibus. verùm ille, percunctantibus, vivere ſe ac coràm eſſe, cui nunc exequias agerent, teſtabatur. ac rogatus à Feggone, quid comitibus ſuis factum, qnos in Angliam abduxiſſet; baculos oſtendens duos, qnos geſtabat, auro liquefacto graves, quod Britannus, uti dixi, de occiſis quiritantem cupiens placare, dederat; ecce, inquit, iſthic habes. quibus verbis cùm in riſum ſolverentur, quotquot aderant, hilare conviviū fuit. & Amlethus, qui jam animo ultionem agitabat, pro pincernâ ſeſe gerens, mixtis per occaſionem multis jocis, ac facetiis, riſum cunctis excitabat. inter miniſtrandum, queſtus, ſe non commodè ſervire, atqne veſte laxiore prohiberi, cingulū à quodam petit, quo adſtringat. iſque, ut majorem riſum diſcumbentibus commoveret, cingulum dat, & oblongum enſem addit. quo ſubinde cum diſtricto ſummos digitorum articulos ſauciaret, ne id facere ultrà poſſet, figi in vaginâ eum, clavo injecto, Feggo jubet. cui ut referret gratiam, maturandæ ebrietati, magis etiam implet pocula, ipſi pariter ac proceribus. cumque vino gravis Feggo cubitum deductus eſſet; & excubitores paſſim, peregrinis intermixti, ubi biberant, requieſcerent, idque Amlethus animadverteret; arbitratus, commodè nunc cædem patris vindicari à ſe poſſe; uncis, anteà fabricatis, uti dixi, ac ſepoſitis, omnes colligat, ac conſtringit; ita arctè, ut haud facilè excitati expedire ſeſe poſſent. inde ignem tecto injicit; &, invaleſcente incendio, ipſum in cubiculo Feggonem obtruncat. qui ut regnum ſummo ſcelere occupavit, ita inter probra geſſit; finiitque morte dignâ, ac tyrannis ferè propriâ. Nomen ejus Feggeſunda Cimbriæ etiamnum ſervat. Et

AMLETHVS,

eo modo patris ſui cædem ultus, primò in latebras ſe abdit; dum, quo pacto id acceptum, experitur. inde advocat primores, quos Feggonem odiſſe nôrat. memorat *parentis cædem, ac pollutum matris thorum; tum calamitatem ſuam, quâ tot annos conflictari*

ſit coactus. addit *publicam miſeriam; contemptam nobilitatem, graviter oppreſſos cives, & agricolas divexatos. quibus malis cùm nunc ipſe univerſos liberaſſet, præmio, an pœnâ, dignum æſtimarent, arbitros ſe eos velle, & paratum in utrunque. ſi periculo ſuo regnum à tyrannide liberatum exiſtimarent, vindici in manum traderent: ſin electum alium vellent, integrum id ipſis cupere; dum auctorem beneficii, vindicemque libertatis, unum ſe meminerint, ac fateantur. in Fengone occidendo, non de regno acquirendo, ſed de patriâ liberandâ, cogitaſſe: ac periculum tam magnum ejus causâ ſubiiſſe.* Quibus verbis moti proceres, regem omnes uno ore appellârunt. Itaque potitus regno, clypeum inſignem parat: & in eo res præclarè à ſe geſtas ſculpi jubet. Poſt hæc, rebus ordinatis, magnâ ſelectiſſimorum juvenum manu comitatus, in Britanniam iter capit. ubi à rege ſocero benignè exceptus, cùm is de Fengone quæreret, cæſum inquit. atque porrò ſciſcitanti, à quo, & quâ ratione? *ego ipſe hâc manu*, ait, ſimul dextram oſtentabat, *interfeci: uti ſimul patris necem, & opprobrium item matris, vindicarem.* Mutuo ſe juramento Anglus atque Fengo obſtrinxerant, ut alterius interfecti alter cædem ulciſceretur: itaque hærebat animi, generone ſuo parceret, an amico ſatisfaceret, tandem tamen placuit religionem juramenti ante caritatem ponere. ſed, ne violaſſe hoſpitem, neve generum occidiſſe, culparetur, nullum probrum exiſtimavit, alienâ manu uti. itaque ad Hermuthrudam, quæ, Scotorum tunc regina, procos omnes interfecerat, nuptias ſibi petiturum, ablegare viſum fuit: ratus fore, ut ipſe quoque, ſicut ad id tempus alii, mox è medio tolleretur. ſed ſpes eum hæc fruſtrata eſt. & Amlethus ita Hermethrudæ placuit, ut Britanno, qui legaverat, eum ipſa anteferret. Hinc in Angliam revertens, & adducens novam uxorem, cum Scotorum magnâ manu, obviam priorem habuit. quæ, neglectam fidem conjugalem queſta, ſibi tamen veterem conſtare adfectum, cujus pignus filium ex ipſo pridem ſuſcepiſſet, teſtabatur: tum monebat, ut à ſocero caveret; qui, præreptas ſibi nuptias Hermuthrudæ ægrè ferens, iræ plenus, clàm perniciem moliretur. Hoc Amlethus intellecto, cùm appropinquaret urbi,

AMLETHUS.

in quâ ſocer adventantem exſpectabat, armis ſubter veſtem indutis, legit præſtantiſſimum quemque, latera ſua ſtipaturum: cæteros ſubſiſtere jubet; & ad ſignum, ſi ſic fortè uſus ferat, præſtò eſſe. Cùm ad urbem ventum foret, ante eam obvius ſocer, blandè excipit, & invitat ad ingreſſum. intrà portam, velut jam in poteſtate ſuâ habens, haſtâ ferit; & omninò parum aberat, quin confoderet: ac feciſſet, niſi ictum occultata veſte arma retudiſſent. Anglo odii in hunc modum manifeſto, illico Amlethus ſe ad ſuos recipit. ac cedentem maximâ celeritate ſequens Anglus, ejus comites, in propinquo occultatos, omnes cædit: multis etiam, qui evadere conabantur, ipsâ in fugâ interceptis. Hîc Amlethus, qui videret, quàm præſenti in diſcrimine verſaretur, mittit ſocero, qui, offenſæ mitigandæ, matrimonium Hermuthrudæ interverſum excuſarent; & in eam, uti ſeſe res habebat, culpam omnem derivarent. verùm ille, iræ pertinax, non admittere excuſationem ullam, ac parare in ſequentem diem prælium. & Amlethus, qui pugnandi impoſitam neceſſitatem animadverteret, nec haberet pares copias, mortuorum, novo aſtu, opem implorat, ut terrorem hoſti incuteret. Corpora interfectorum, paſſim ſparſa, legere noctu militem jubet: & eorum aliqua ſuffulta erigit; alia, permixta vivis, & in equis collocata, inter cornua poni mandat. ac ſucceſſit rectè dolus. nam poſtridiè, cùm in pugnam Angli occurrerent, tetrico cadaverum aſpectu territi, fugam capiunt. & Amlethus, fugientes inſequutus, plurimos eorum cædit: atque inter illos regem. quo ſublato, & redactâ in poteſtatem totâ Angliâ, duplici jam regno auctus, Scotiâ, Britanniâque, mox in Daniam ſe recipit; & adducit Hermuthrudam, magno paſſim plauſu exceptus. adeoque univerſi duplici lætitiâ perfundebantur; cùm ob patriam pridem à Fengone tyranno liberatam, tum ob ingens regni Danici incrementum. Sed non diu, ut conditio fert humana, res Amletho adeò lætæ permanſere. Vix redierat, cùm querelæ de Vigletho, Cimbriæ borealis ſatrapâ, quod tyrannidem exerceret, ac Gerutham quoque matrem quàm graviſſimè divexaſſet, afferuntur. quem initio cùm benignè à propoſito

poſito vitæ genere abducendum ſtatuiſſet, mox ab aliis inſtigatus, ac ſceleribus, quæ patraſſet,intellectis, animum ad vim inclinat: &, denuntiato bello, ditione totâ ejicit. Idem Fiallero facit, Scaniæ per id tempus præſidi,qui Vigleto ſe adjunxerat. Sed Vigletus non diu exilium tulit:ac,cùm Scanos in Amlethum, & Sialandos, concitaſſet, viribus eorum adjutus, illum oppugnat,prælioque victum ſternit:magnum principem; cùm virtute, tum prudentiâ, adeò diſſimulatâ; ac laudandum ipſo quoque vitæ fine; quod in acie, fortiterque pugnans, caderet. Tumulatus eſt in campo, qui Amlethi etiamnum appellatur.

VIGLETVS,

prælio ſuperior, & Amletho interfecto,regnum occupat;viduamque item ejus,Hermuthrudam, uxorem capit. Non laudandum quicquam geſſit; verùm, otio tranquillo, ac diuturno, obtorpeſcens, ſenio confectus,obiit: felix potiùs, quàm clarus. Filium Rorici eum quidam tradit: & Roricum quoque ipſum ſub Amlethi demum finem obiiſſe,Saxo aliique volunt.ſed ſimilius vero cenſeo; eum, ſicut alia monumenta ferunt, neque filium habuiſſe, neque vitam produxiſſe ultra matrimonium Geruthæ filiæ, Horvendillo, quem mox Feggo interfecit, elocatæ: uti ſupra memoravi. Tum,Vigletus ſi Rorici filius fuit, cur, defuncto vitâ patre, non ſucceſſit? quare Feggo, nullo modo ſanguine prognatus regio, denique & fratricida, fratriâque ductâ infamis, à proceribus, adeò Rorici amantibus,eſt receptus? aut,ſi per vim occupavit,uti fecit, cur non, eo pòſt ſublato, quanquam operâ Amlethi, regno tum impoſuerunt? cur ex filiâ nepotem filio præpoſuerunt? inſuper, ſi filius Rorici erat, admodum grandævum jam fuiſſe oportet, cum Amlethus nepos caderet. quanam ergo ratione illud verum eſſe poteſt, quod commemorant,diu regnum tenuiſſe? ergo etiam neque iſthic ratio conſtat. Poſt Vigletum, regnum tenuit

VERMVNDVS,

ejus filius. Ille, pacis ſtudioſus, multos annos ſummâ in quiete egit, ſine liberis; niſi quod extremâ ætate filium Vffonem genuit, adeò ſtolidum, ut ineptus regno eſſe cenſeretur: adeò taciturnum quoque, per tres & viginti annos, nempe à ſeptimo ætatis ad trigeſimum,ut,an loqui etiam poſſet, diu cunctis dubium fuerit. ac ſollicitus Vermundus, quid futurum eo eſſet, & quo modo aliquando ſucceſſorem habere poſſet, dat uxorem, Frovini Sleſvicenſis filiam: qui non ſolùm cæteros ætatis ſuæ principes prudentiæ famâ multum ipſe ſuperabat, verùm etiam filios habobat duos, Ketonem, & Vigonem, uti robore excellentes, ita laude militari: quos idcircò ei affines adſciſcebat, ut in regno adminiſtrando, ſi decederet quandoque, illorum operâ juvaretur. Inter iſta Sueciæ præfectus, Atiſlus, cùm vicinum orientem domuiſſet, inſolentior fortunâ, arma in Frovinum vertit; & eundem, acie ſuperatum, cædit: hinc in Sueciam regreditur, moxque cum majore exercitu ipſam Daniam laceſſit, ſed repellitur à Vermundo; ac, graviſſimè ſauciatus, vix evadit.quâ in pugnâ maxima Frovini filiorum virtus, qui ulciſci patris necem cupiebant, ſe oſtendit. Interjecto inde tempore rex Vermundus, annis gravis, viſum amittit;atque Cæcus ex re iſtâ cognomento appellatur. iſque caſus multo illi gravior accidit, quia Vffo non idoneus regno eſſe videretur. Cujus rei utriuſque gnarus Saxo,deſpicari illum cœpit; Daniæque invadendæ optimam occaſionem arbitratus, per legatos *tradi ſibi regnum* petit; *aut, ſi illud recuſaret, certum in locum filium Vffonem mitteret, qui certamine ſingulari contra ſuum de re ſummâ dimicaret. etenim indignum eſſe, virum ſenio confectum, & effœtum, atque cæcum, regnum ultra adminiſtrare. quo ſi cedere ſponte vellet, beneficia grandiora, quàm à filio, muto pariter & væcorde, tribui poſſent, accepturum: ſi abnueret, bellum exſpectandum ſciret.* Hanc ſuperbiam graviter Vermundus ferens; *minus rectè*, inquit, *Saxo viro ſeni cæcitatem vitio vertit: quam defectui ætatis, non naturæ pravitati, imputare oportebat. rectius erat, ſenem imbellem tueri, quàm de regno ſine causâ deturbare. quod ſi tamen affectaret, multo honeſtiùs, liberâ electione procerum id adipiſci, quàm per vim ereptum ire. eſſe quidem ſibi filium, verùm eum minus aptum ad duellum de re ſummâ ineundum. quanquam autem vires ſibi ſenium imminuiſſet, ideóque nec deſcendere in certamen ipſe poſſet, tamen, pro ſalute regni, licet cæcum,*

VERMVNDVS. *contra*

contra Saxonem videntem, armis certaturum eſſe: neque unquam commiſſurum, ut acceptam à majoribus libertatem ulli extraneo manciparet. Ad quæ cùm legati dicerent; *indecorum planè eſſe, ut cum cæco regè Saxo dimicaret, meliuſque à filiis negotium id actum iri,* Danis ad hæc conticentibus, Vffo, graviter indignatus, tam ſuperbè patri ſeni à Saxonibus illudi, orat veniam loquendi: atque eâ impetratâ, *Fruſtra,* inquit, *regnum Daniæ, quod legitimum regem habet, & Saxoniam viris bellicoſis ſuperat, Saxo petit. itaque hoc duci veſtro reſpondete; regi Daniæ, Vermundo, filium eſſe, qui ſuccedat. atque eum non duntaxat cum Saxoniæ ducis filio, de re ſummâ concertare ſatis promptum; verùm etiam permittere, ut is alterum quencumque, gentis ſuæ robuſtiſſimum, ſocium duelli adducat: cum utroque unum ſe pugnare certum, ut deinceps ſciant exteri, neque regi Daniæ deeſſe filium, neque regno ſucceſſorem.* Quibus verbis poſtquam patri, ac proceribus, & legatis, admirationem maximam commoviſſet, placuit locum pugnaturis aſſignare, etiamnum Koninckſfeldiam, quaſi *Campum regis* dicas, appellatum, juxta Eidoræ fluentum, limitem antiquum Daniæ, & Germaniæ. Poſtquam dies conſtitutus adveniſſet, adſunt etiam pugnaturi; Vffo ſolus, ſocium Saxo adducebat. Erat medio in flumine inſula non magna quædam: in quâ decertare viſum. adſtant in utrâque ripâ ſpectaturi; Saxones hinc, inde Dani. ac Vermundus, ad crepidinem collocari ſeſe jubet. nam, cùm animo reputaret dubium eventum pugnæ, maximè quam contra duos filius ſolus ſuſcepiſſet, eo fortè ſuperato, ſe præcipitare in flumen conſtituerat: minimè inglorio vivendum ratus, regno amiſſo, atque dignitate regiâ. Hinc congreſſis, oritur certamen ingens. Vffo diu hoſtium duorum magno impetu in ſe ruentium ictus clypeo excipere; ac paulatim retrocedere, ut laſſaret irruentes, & mox laſſos acriùs urgeret ipſe, ac feriret item certiùs. inde, occiſo priùs ſocio, totum ſe in Saxonis convertit filium: ac, minore jam negotio profligatum, è medio tollens, regnum patri, regno libertatem vindicat: & Saxonibus, quod excutere niſi erant, jugum gravius imponit: ipſe Fortis ex hâc pugnâ cognomento appellatus. Neque multo pòſt Vermundus, plenus gaudii, & dierum, vitâ excedit.

VERMVNDVS.

VFFO; ſive OLAVS I, cognomento Manſuetus.

Saxonibus in ordinem coactis, Vffo, fauſtâ acclamatione omnium, regnum accipit: & acceptum ita placidè adminiſtrat, ut, mutato nomine, Olaus porrò, ac Manſuetus cognomento, diceretur. Multa, eaque præclara, ſine dubio geſſit princeps laudatiſſimus: ſed injuria vetuſtatis ignorare ea cogit. Vxorem habuiſſe traditur filiam illuſtris viri, Sleſvicenſium præfecti: ex quâ filius ſucceſſit

DANVS II,

admodum diſſimilis patri. Laude quidem belli clarus, debellatis in principio Saxonibus, poſt Vffonis patris mortem rebellantibus; ſed, virtutis parum conſtans, mox in vitia prolabitur: faſtu gloriam, luxu regni opes perdens. inde afflictâ valetudine, morbo derepentè exſtinguitur. Ei

HVGLETVS

ſubſtituitur: qui an filius ejus fuerit, ignoratur. Vnum hoc de ipſo proditur; quod Homothum, & Hogrinum, regni Sueciæ primates, ac piraticam exercentes, prælio navali fuderit, & è medio ſuſtulerit: Sueciamque adeò ipſam, nova inde molientem, mox repreſſerit. Regnum quàm diu tenuerit, aut quo modo vitâ exceſſerit, quæve uxor, liberive, illi fuerint, ut in pluribus, pariter Hiſtoria neſcit. Succedit ei

FROTHO II,

cui Vegeti cognomentum, ob inſigne corporis animique robur, eſt tributum. Inter ipſa initia regni, prima illi cura fuit, ut, quæ Dania majorum aut ignaviâ, aut ſocordiâ, amiſiſſet, omnia recuperaret. Quam ob rem in Norvagos primùm, qui deſecerant jam dudum, arma vertens, decem duces, inter eos excellentes, primo ſtatim prælio vincit. mox Frogerum quoque ipſum, gentis regem: aſtu abductâ è veſtigio ejus terrâ. ſine quâ ne vinci poſſet, Othini, ſeu Vadani, patris, quem ſemideum commemorant, beneficium credebatur. Poſteâ nutare item viſa Suecia; ſed in fide tamen manſit. Vbi verò univerſos, qui deſciverant, ad obſequium reduxiſſet, animo ad pacem verſo, eâ diuturnâ fruitus, vitâ fungitur. Ejus filius,

DANVS III,

annum agens duodecimum, mox in ſolio collocatur. Hujus teneram ætatem Saxones deſpicientes, aut tributum exhibere, quod à tempore Vffonis ipſi Daniæ perſolviſſent, aut bellum expectare jubent. At ſuperbâ adeò legatione moti Dani, habito priùs ſenatu, armis potiùs decernere, ac tueri libertatem, quàm tributum dare, malunt. idque tanto animorum ardore faciunt, ut, paratâ ſtatim claſſe, flumen Albim mox invecti, & in hoſticum exſcendentes, Saxonesque, uti Dani omnes Albim accolentes appellabant, imparatos opprimentes, eos funderent, ac fugarent: & tributum, quod exegerant, porrò dare, ſicut antè conſueviſſent, imperarent. Quo peracto, rex egregius, & ad ſumma quæque natus, in ætatis ipſo flore, morte immaturâ eripitur. Ejus locum accipit

FRIDLEVVS, Celer

cognomento appellatus: qui initio regni ſui cum Huirvillo, Hallandiæ principe, fœdus icit. verùm is cùm poſteà, neglecto illo, mare Balthicum, ac deinde Sialandiæ partem auſtralem, infeſtaret, vim Fridlevus propulſurus, illicò collecto milite, ſummo impetu adoritur. ac pugnatum adeò utrinque fuit, ut vix prælium nox dirimeret. Erant in Huirvilli partibus duces quinque præſtantiſſimi; Bildus, Broddo, Bugo, Fanningus, & Gunholmus. Horum Broddo, atque Bildus, plurimis ſuorum cæſis, de victoriâ deſperantes, noctu clàm conſcensâ nave, ſe periculo ſubduxere. quo Fridlevus intellecto, denuò Huirvillum oppugnat, copiaſque ejus omnes internecione delet. ac, perfidiam clarè vindicante Deo, cecidit Huirvillus ipſe; & cum eo excellentes, quos jam dixi, belli duces, Bugo, Fanningus, & Gunholmus: malæ cauſæ temerè opitulati. Inde victor, in Hiberniam arma transfert; ac Duflinum, principem in eâ urbem, cùm apertâ vi non poſſet, per hirundines, ut Hudingus olim Dunam, aſtu capit. inde inſulam univerſam redigit in poteſtatem, & præſidium imponit. idem Britanniæ facturus, quæ jam itidem defecerat, poſtquam copias trajeciſſet, ac conſeruiſſet manum, penè cæſus, vix in Daniam evaſit. Inde, amplexus pacis ſtudium, in quiete reliquam ætatem agit: donec, ſenio confectus, diem obit. Ac ſuccedit ei filius,

FROTHO III,

cognomento Magnus dictus, vix tunc annos ſeptem natus. Etenim effecerat Fridlevi virtus, ut regem puerū educare proceres mallent, quàm aliunde virum eligere. Ac duodecim conſtituti, qui ætatem ejus regerent, & rem publicam gubernarent. duo autem conſtituti, quibus data regis cura: cæteris negotia regni demandata. Qui curare regem juſſi, fratres erant: & hic, Veſtmarus; ille, Colo dicebatur. ac Veſtmaro, duodecim filii erant; & in his tergemini, Greppæ uno nomine appellati. qui, paternâ indulgentiâ quàm turpiſſimè abutentes, in flagitia quævis ibant. non matronæ, virginisve, ullius tuta pudicitia. ubi preces non admiſſæ, vis illata. eò etiam dementiæ natu maximus devenit, ut Gunnaram, regis ſororem, pulcritudine excellentem, & idcircò Pulcram cognomento dictam, amare auderet: adeò quidem impudenter, ac proterve, ut, vim illa dum metueret, in conclavi ſe munito occultare cogeretur; tum triginta ſtipatores item poneret, qui præ foribus excubarent. atque, ut contemptum hunc ulciſceretur, cùm haberet procos plures, eligendi ex univerſis huic mariti poteſtatem ſibi dari à rege petit. ac, cùm ille, minimè flagitiorum ejus gnarus, haud gravatè conceſſiſſet, unum in locum convocatos comprehendit, & obtruncat: tum ſtipitibus capita figit, juxta virginis conclave. quâ re: quidem maximè offendit regem; ſed auctoritate patris eſt effectum, ne quid graviùs is ſtatueret. Variè ſanè afflicta per id tempus Dania; & experiundo didicit, nunquam ferè infeliciora regna, quàm ſub regis, etſi boni, pueritiâ: in quâ regem ſe exiſtimat, quiſquis regi eſt præfectus. Inter iſta, cùm virilem Frotho ætatem attigiſſet, Hermundam, Hunnorum regis filiam, uxorem petit, accipitque. cujus dum amori indulget, nullâ regni ſui curâ, miſerè id Greppæ fratres divexârunt; & exemplo multi quoque è proceribus utebantur: adeò ætatem regis contemnentes, ut, ignaro etiam ipſo, leges multo iniquiſſimas pro arbitrio ſuo ferrent. inter quas hæ memorantur: *Qui conventum regem vellet, is alloqui*

quàm honorem à cubiculariis emeret. Quiſquis filias elocare, veniam ab ipſis ille dato pretio mercaretur: ſine eâ, matrimonii contrahendi poteſtatem nulli fore. Neque fas virginibus nubere, niſi quas experiundo tales eſſe ipſi priùs cognoviſſent. Audax facinus, improbumque, & deteſtandum! Iſtis legibus, ac flagitiis, admodum Frothonem inviſum ſubditis ſuis, quorum liberis adeò ſuperbè illuderent, reddidere. Neque hîc protervia ſtetit. quin Grepparum natu maximus, etiam reginam Hermundam turpiter amare auſus, clàm cum eâ conſueviſſe memoratur. idque etſi emanaſſet, tamen, quia criminantes graviter ulciſcebatur, nemo accuſare audebat: tum, qui vellet, à colloquio cum rege, ipſis ſedulò, uti dixi, prohibentibus, arcebatur. Id cùm exteris gnarum eſſet; ac, pro libertate ſuâ, ſi dux foret, arma populum reſpicere; rex Norvagiæ, Gotharus, bellum inferre cogitabat. etenim, *majoribus ſic ſuis factum aliquoties à Danis; & oppreſſo per Grepparum tyrannidem rege, populoque indignante, jam occaſionem eſſe, neque eam negligendam.* Sed Ericus, vir plebejo quidem genere, verùm magnâ ſapientiâ, ac facundiâ, diſſuadere. *quippe Danos, etſi nunc diſcordes agerent, tamen, imminente hoſte, illicò concordes fore. itaque conſuleret quieti ſuæ; & domeſticum principatum potiùs ornare vellet, quàm, captando alieno, obnoxium periculo facere. ſæpiùs veniſſe uſu, qui alterius regno temerè inhiaret, ipſe ſuum infeliciter ut amitteret. ſi ſententia tamen ſtaret, neque retrahi à propoſito ſe permitteret, rem periculo aliorum potiùs experiretur; mitteretque, qui, excurſione crebrâ Danos paſſim vellicantes, belli aleam tentarent.* Placuit Gotharo oratio; & Diſerti ob hanc ipſam cognomentum Erico dedit. mox præfectum claſſis Raſnum mare Danis reddere infeſtum jubet: ſed res ea malè vertit. ſiquidem occurrens Oddo, claſſis Danicæ præfectus, prælio ſuperatum fundit; &, deletâ exercitus majore parte, naves aliquot Norvagicas redigit in poteſtatem, quaſdam mergit. ſex elapſæ, nuntiant Gotharo cladem: ac fidem faciunt, *non tam facilè debellari Danos poſſe, atque ipſe cenſuiſſet. regem quidem, otio, & luxu, perditum: ac tyrannide quorundam, quibus nimium permittat, populo inviſum eſſe; at habere è proceribus ſatis multos, manu promptos, ac præſtantes.* Quo Rollerus, gente Norvagus, corporis vi, animique, ipſe etiam excellens, intellecto, ad viſendam ejus aulam excitatur: & Ericus, quem jam dixi, hujus frater, cùm nequicquam din, ac multum, diſſuaſiſſet, & videndæ Daniæ cupiditate cæteroquin teneretur, comitem ſe illi addit. Illicò conſilium Gotharo aperiunt: iſque probat, & dat navim, quâ vehantur; ac profectionis comites, quotquot vellent. tum & mandat, omnia regno Daniæ diligenter explorarent: ut reverſi de quibuſvis reddere certiorem poſſent. inde adeunt parentes, ac ſubſidia longi itineris ab his petunt. apud quos morati paulum, navem aſcendunt, & appellunt ad Iſoram. Cognito adventu Greppa, qui jam antè de facundiâ Erici famâ acceperat, cùm ſermonem contuliſſet, victus, atque indignatus, magis etiam, quod reginæ conſuetudinem exprobraſſet, ad Frothonem, ſimilis amenti currit: ac, devictum ſeſe querens, regios ſatellites ad arma vocat, vim in illum tentaturus. & feciſſet, niſi Frotho vetuiſſet, ne in hominem advenam, ac peregrinum, quicquam indecorum admitteret. quâ monitione Greppa, à propoſito revocatus, odium inhibuit potiùs, quam mutavit. itaque, cùm in Erico vim ingenii ſingularem deprehenderet; ac metueret, ne is gratiæ primum locum, quem apud Frothonem regem ipſe hactenus tenuiſſet, blandè ſe inſinuando occuparet, unicè hoc operam dedit, uti aulâ prohibere illum poſſet. ſed inveniunt fata viam; neque ea ſiſtit quiſquam, aut avertit. ita certè fruſtra nitebatur Greppa; & Ericus, cùm Frothonis in conſpectum perveniſſet, ſic colloquio, ac prudentiâ, eum cepit, ut deinceps magni faceret; & amaret inter primos. Ea res cùm aulicorum, & in iſtis quoque Greppæ, pridem graviter offenſi, odium in ſe accenderet, ut amoliretur Greppam, ſupra cæteros infeſtum, de reginæ ſtupro illum coràm accuſat. quâ delictum mox confeſſâ, ac repudiatâ ſtatim, cùm honorem Greppa ſuum vindicare ſtatuiſſet, & actorem, innocentiam probaturus, ad certamen ſingulare provocaſſet, tot flagitia ulciſcente tandem

Deo, ſuperatur, & occiditur. duo, qui reſtabant, fratres, cùm ulciſci interfecti necem vellent, uti ſcelerum conſortes, ita fati, eodem modo cecidere. tum Veſtmarus pater additus: qui, natorum cæde motus, in duellum provocaverat. quam rem indignatus Frotho, bonus princeps, & alumni ſui amans, telo in Ericum jacto, interficere eum voluit. verùm ille, à Gunnarâ, Frothonis ſorore, monitus, poſtquam ictum declinaſſet, gnarus, regibus poſt injuriam acceptam etiam agendas gratias, è pariete exſtractum, in quem altè impactum erat, ſummâ cum diſſimulatione reddit: ac modeſtè; *munera, rex Frotho*, ait, *dare amicis oportebat, non adjicere. gratiùſque habuiſſem, ſi cum telo & vaginam porrexiſſes.* quâ prudentiâ ſermonis captus Frotho, iram ponit: quemque injuſtè interficere conſtituerat, juſto amore tanto magis mox complectitur: tum, conſilio ejus uſus, aulâ improbos expellit. quâ re cum affectum ſibi apud ſubditos benevolum, gloriam verò apud exteros comparaſſet, ut Ericum beneficio devinciret, datâ ſorore Gunnarâ, in affinitatem adſciſcit: ac Rollero, ejus fratri, dat Hernundam; quam repudiatam pridem, ob illatum à Greppâ ſtuprum, memoravi. inde ambos in Norvagiam ad Gotharum regem mittit, filiæ Alvildæ ſibi matrimonium petituros. ubi perbenignè excepti, cùm legationis cauſam retuliſſent, rex, Frothone genero repudiato, filiam Erico offert; eâ lege, ut Gunnaram, quam adduxerat viæ comitem, ſibi tradat: tum provinciam dotalem, ut faciliùs acquieſcat, pollicetur. Simulat placere valdè hanc conditionem Ericus; ac collaudat, ceu vix voto expetendam: gratiaſque ingentes agit, quòd rex tantus homini plebejo ſibi filiæ offerret nuptias; quibus nihil exoptare majus poſſit. inde animum Alvildæ in Frothonem clàm explorans, cùm haud alienum cerneret, ac paratam etiam in Daniam ſequi, eam abducit, & Frothoni uxorem ſiſtit. Poſt quæ cùm in borealem Cimbriã irrumperent Vandali, duce Strunico, miſſus in hos eſt Ericus, qui reprimeret. iſque, ſumptis octo navibus, mox aggreſſus, eos fudit, ac fugavit. inde totis illos viribus adoriri viſum fuit: &, Erici ſuaſu, Frotho claſſem parat, & exercitum terreſtrem. quibus copiis cùm Strunicus imparem ſe animadverteret, mittit, qui inducias peterent. quas cùm Frotho denegaret, & adigeret ad certamen, cæſus ipſe, cum fortiſſimis gentis ducibus, belli temerè inchoati pœnas dedit. Victor Frotho, leniter ſucceſſu uſus, recipit in fidem victos; &, victoriæ monumentum, primus regum Danicorum etiam ſe Vandalorum regem ſcribit: à quo cæteris, qui deinceps ſucceſſere, uſitatum. Victis in hunc modum Vandalis, cùm prædones inter ipſos multi eſſent, qui continuis latrociniis regionem infeſtarent, ut è medio eos tolleret, aſtu uſus, ceu cum gente aliquâ rapace bellum gerere conſtituiſſet, ſe accingere univerſos ad hoc jubet, præmiumque pollicetur. quo pellecti, cum non pauci è latibulis prodiiſſent, cædem omnium Vandalis mandat. atque ſic Vandaliam in poteſtatem ſuam redigit, & colluviem in eâ ſceleſtiſſimorum hominum planè delet. Poſtquam, Vandalis ſubactis, pacem domum retuliſſet, ne bellandi magis artem, quàm regnandi, tenuiſſe videretur, leges condit; abrogatque, quas pudendas pridem Greppæ populo impoſuiſſent: pari regni cum dedecore, & injuriâ ſubditorum. Quæ dum facit, rex Norvagiæ Gotharus, filiæ ulturus raptum, bellum parat. verùm ille, accepto nuntio, prior claſſem in Norvagiam trajiciens, adhuc imparatum occupat; ac devictum etiam cædit, & Rollerum regno præficit: quod, à Daniâ avulſum, à Frothonis II morte, denuò in poteſtatem nunc reductum. Hinc reverſus, cùm triennium altâ pace frueretur, rex Hunnorum, filiæ repudium ulciſci ſtatuens, bellum infert: ac, quo graviùs invaderet, in ſocietatem ejus Olimarum, regem orientis, trahit. Fidem excedit, quod refertur ab Erico Pomerano, ſexaginta novem reges ad auxilium adfuiſſe; navium triginta millia, militum nonagies centena millia, in exercitu numerata. Quin & auget reges Saxo, ac fuiſſe centum ſeptuaginta dicit: quidam, etiam multò plures; ad ducentos, & viginti. Certè Hunni maximas fuiſſe copias nullo modo dubitandum; tantas tamen, vix prudentior quiſquam credet.

FROTHO III.

Frotho

Frotho verò, belli imminentis certus, ipſe quoque validum exercitum parans, ditionibus ſubjectis militem, arma, commeatum, & claſſem imperat. tum Ericum item mittit, Hunni copias exploratum. qui dum caſtra hoſtium perluſtrat ſedulò, agnitus, ad Hunnum abducitur; ac remittitur, ut Frothoni, quæ vidiſſet, memoraret. iſque redux, cuncta exponit: &, quid faciendum cenſeat, inquirenti, occurrendum hoſti ait; neque exſpectandum eſſe, dum invadat. itaque, paratis omnibus, copias navales Hunni aggreſſurus, claſſem educit; & adortus ad Blecking iam occurrentes, prælio inſigni fundit: capto etiam Olimaro, claſſis duce; ac legato ejus, Dago. Poſtquam mari eâ pugnâ planè debellatum eſſet, iterum Ericum Frotho, quæ exercitus terreſtris profligandi ratio foret, percunctatur. atque ille reſpondere; *copias immenſas eſſe, ideoque fame potius, quam armatâ ullâ manu, oppugnandas. itaque idoneum ſibi locum caperet, ac muniret; & in eum è finitimâ regione commeatum univerſum comportari imperaret: militemque intrà caſtra contineret, nec pugnandi copiam faceret.* cui cùm conſilio obtemperaſſet, & nil Hunni invenirent, in deſertis Sueciæ locis, quo tam magnam multitudinem ſuſtinerent, fame priùs; inde ortâ ex illâ lue, quàm graviſſimè laborantes, tandem etiam diffluxere: & exemplo docuere, *modum quoque in exercitu comparando adhibendum: ac faciliùs conſilio, quàm vi, hoſtem ſuperari. grave eſſe, quicquid nimium: & inconditam multitudinem ferè molis plus habere, ac terroris, quàm virtutis, & ſucceſſus.* In hoc bello, Vggerus, inter Hunnos vates, & ætate hominis conditionem ſupergreſſus; cùm eventum infelicem prævideret, ad Frothonem ſe recipiens, aperit conſilia ipſi regis ſui: & adducit è Norvagiâ quidam regulus Hilthinus naves centũ quinquaginta. Superatis autem Hunnis, Ruſſiam Frotho, & provincias vicinas, in deditionem accipit: ac tributas in præfectos, ſibi vectigales facit: tum Fridlevum quoque filium educandum hîc relinquit. Poſt quæ rex Suecorum Alricus, & Gothorum orientalium Geſtiblindus, cùm de finibus regnorum inter ſe altercarentur, reſque in bellum eruptura videretur, impar viribus Geſtiblindus, opem à Frothone petit, & in clientelam quoque regnum offert. quod is accipit; & Erico bellum mandat: ſociumque illi addit Scalcum Scanicum. Hi mox, rege Geſtiblindo reſtituto, arma in Alricum vertere animum cùm induxiſſent, ſuaſu Erici, filium ejus Gunthionum, quem Solongis, Vermiiſque, pridem ille impoſuerat, priùs petunt: & hoc cæſo, ipſum mox Alricum invadunt. is prudentiam Erici, fortitudinemque, metuens, antequàm confereret manum, eum ad colloquium vocat. inde beneficia refert, quæ in ipſum, ac majores, contuliſſet: tum proterviam Geſtiblindi, qui laceſſiviſſet variè. denique enixè orat, *ut diſcederet ab armis, aut cum eo experiri ſingulari pugnâ ſineret.* cui Ericus; *valdè ſibi turpe fore, ſi relinqueret in periculo, quem adjutum veniſſet. etenim ſenem Geſtiblindum, & invalidum, ac imbellem, ipsâ ætate à duello excuſari: quod ſi vellet, ſe pro eo pugnaturum.* Hoc Alricus cùm ſe cupere teſtaretur, pugnâ initâ, ipſe cadit: & Ericus, graviter ſaucius, vix evadit: Succiamque, & adjunctas quaſdam inſulas, præmium virtutis ſuæ, à Frothone titulo clientis accipit. Quæ cùm ita geſta eſſent, & Norvagia turbas daret, claſſe inſtructâ, eò Frotho copias ducit, & Ericum cum exercitu terreſtri ſequi jubet. Poſtquam claſſem in Norvagiam appuliſſet, &, extremam in Halogiam ſeſe hoſtem recepiſſe, per exploratores diſceret, quanquam necdum copias Ericus ſuas adduxiſſet, tamen eum ibi aggreſſus, manum conſerit. Impedita admodum pugnandi ratio illi erat, inter montes: Norvagique, non inferiores navibus, copias terreſtres quoque ſibi magnas comparaverant: &, excepto acriter hoſte, pedem etiam, uti opus, referebant, gnari eniti per abruptas illic rupes: eminus non minus item, cùm fugiſſent, præliantes. quin & ſaxa in ſequentes grandia dejicientes, graviter eos affligebant. quibus nihil motus Frotho, prælium à primâ luce uſque in noctem indefeſſus protrahebat, tenebris vix dirimentibus: ac poſtridie, cùm Ericus adveniſſet, copias terreſtres ducens, ejus ſuaſu mari, & terrâ, denuò pugnatum acriter; tam ancipiti eventu, ut victoria diu in incerto eſſet, omnibus

utráque ex parte ſumma quæque facientibus: donec victi tandem Norvagi, tantâ ſtrage, ut vix quinta pars reſtare ejus gentis crederetur. Sed & Dani ingentem cladem accepere: adeoque ex ter mille navium claſſe vix ducentas reportârunt. Frotho, Norvagis devictis, ut quieti publicæ conſultum iret, dat eaſdem illis leges, qnas in Daniâ paulo antè promulgaverat: ratus fore,ut,quemadmodum uno jure uterque populus uteretur, ita etiam deinceps animo conjungeretur.utque homines à rapinis, atque furtis, ad honeſtam vitæ agendæ rationem revocaret, furem in furcam agi juſſit: tum præterea lupum vivum juxta eum alligari, qui cadaver variè dilaceraret, ut ſpectantes pœnæ ejus gravitate deterreret. inde geminas columnas juxta Eidoram, Scanoram, & Vortingburgum, publicâ in viâ ſtatuit, & armillas aureas ex his appendit. advocatque populnm,& præfectos regni; ac ſupplicium illis ultimum, ſi abduci id depoſitum ſuâ ipſi negligentiâ paterentur,comminatur.Et effecit hâc ſeveritate Frotho, ut intactæ annos plurimos eæ armillæ juxta viam permanerent. Rebus ita ordinatis, dum ſeptennium illic agit, filium Alvonem gignit,&Oſuram item filiam.Inter quæ athleta Suecus, Arnogrinus, cùm duello Scalcum Scanicum, à quo ſpoliatus fuerat, provocatum ſuperaſſet, conjugem Oſuram petit; neque obtinet. poſt repulſam, Ericum orat, uti pro ſe intercederet. ſed is, veritus, ne & ipſe fruſtra foret, adhortatur; ut Frothonem claro aliqno facinore potiùs demereretur. & occaſionem eſſe,quando in extremâ Sueciâ Finnomarchiæ rex Thengillus, ac Biarmiæ Echtherus, juſſa ejus detrectarent. cujus cùm conſilio obſequeretur, &, exercitu coacto, utrunque aggreſſus, tandem etiam in Frothonis poteſtatem redegiſſet, negato pridem matrimonio potitur.Iam pacatis in ſeptentrione rebus,cùm Oceanum à piratis infeſtari intelligeret, arma ſua in occidentē Frotho vertit: tum Britanniam, à majoribus ſubactam, defeciſſe item cogitans,eam petit. inſulæ rex, cujus nomen in Hiſtoriâ ignoratur, nominis Frothoniani famâ territus, quem virtute vinci poſſe deſperaret, eum dolo evertendum eſſe ſtatuit. itaque colloquium orat: quo conceſſo, ſe ſubmittit, ac tributum pollicetur. tum invitat ad convivium,interquod de pace porrò acturi eſſent. poſcit quoque è comitibus mille alios, & ducentos. Gratum id Frothoni erat; ſed metuebatur dolus, quem Britannus inſtruebat. itaque non negat qnidem, ſed excuſat; & conditiones pacis antè pertractari cupit, quàm convivio incaleſcant: quippe ſobriis hoc negotium convenire. Cùm Britannus non deſiſteret, ac de pace, quando ſe, & ſua omnia, obtuliſſet, nihil ultrà laborandum dictitaret; ac prætereà rogaret, ut augeret comitatum, quantum vellet, adfuturum pollicetur. itaque præmittit priùs, qui vicina loca explorent. ac, tentoria cùm in ſilvâ nigra conſpici acciperet, nihil territus, ſuos proximè diſponit; & ad ſignum litui adeſſe jubet, ut auxilium laboranti ſibi ferant: inde abit, & excipitur benigniſſimè. in convivio, poculis certatum fuit: moxque, ut ſolet, largiùs invitatis Danis, clàm Britannus ſe ſubducit, & poſt ipſum omnes ſui; & cœnaculum occludunt, ut exire nullns poſſet: ac deinde ignem injiciunt. quem cùm animadverterent Dani, nt evaderent,poſtqnam exitus negaretur, facto in parietem impetu, ſummâ eum vi effringunt, & erumpunt. acriter oppugnant Angli, neque deſerunt ſe Dani: lituoque, ut præceperat ante Frotho, militem anxiliarem ad ſe vocant. qui cùm ocyùs accurreret, victi omnes, & occiſi: Angliaque denuò ſubjecta Daniæ. quâ nunc rurſum ordinatâ, ac præpoſito, qui tributum imperatum procuraret, in Hiberniam, itidem tunc rebellantem, claſſem ducit. Rex Chervillus, ut egreſſu imminentem prohiberet, murices per littus ſparſerat. quibus tamen ille ſpretis, militem exponit ſuum;&,objecta quæque loca populatus, magnam inde prædam abducit: regem ipſum, interceptum, è medio tollit. Ejus morte intellectâ, frater, cui Chervillus partem inſulæ regendam dederat, arma ponens, dedit ſeſe, & regnum à Frothone accipit; ac tributum, quod negârat alter, pendit. Ita, victâ quoque Hiberniâ, Frotho in Daniam revertitur: ac trigintâ inde annis pacem in-

concuſſam tenens, univerſis formidabilis, vitam finit. Erat princeps pace juxtà, ac bello, maximus; atque alter per ſeptentrionem Auguſtus, cui erat coætaneus. itaque pacato orbe, ſub utroque hoc Auguſto, ille pacis, & dilectionis, auctor, ac ſervator humani generis, IHESVS CHRISTVS, naſci voluit. Frotho verò, adeò pacis ſemper ſtudioſus erat, ut, quantumvis ad gerenda bella natus videretur, arma tamen nunquam ſanè, niſi laceſſitus, ſumeret. & effecit ejus virtus, ut majorem Dania regem non habuerit, neque latiùs Danicus ſe principatus unquam extenderit. quippe, præter tria regna borealia, Daniam, Sueciam, & Norvagiam, quæ conjunxerat, anteà rebellione præfectorum ſeparata, præter Angliam, & Hiberniam, aliaſque in Oceano mari inſulas, quas ſubegerat, terminos imperii ſui, Ruſſiam in oriente, Rhenum in occidente habuit. Morte obiit, tanto principe certè indignâ, à veneficâ interfectus. ea filium ad armillam, ex auro factam, quam ſuſpenſamè columnâ ad viam publicam memoravi, rapiendam adhortata, cùm is furtum, pœnæ metuens, detrectaret, imminere ſummum jam Frothoni diem, & ſe arte ſubventuram ſuâ, dicens, tandem reluctantem impellit. quod Frothoni nunciatum, cùm exaſperaret animum, mittit ille, qui mulierem, filiumque, comprehenderent: ſequiturque inde ipſe, cum nonnullâ militum manu. id venefica cùm præſciret, ut evaderet periculum, ad præſtigias converſa, ſe in vaccam, filioſque item in vitulos commutaſſe, & ad flumẽ proximum citato curſu contendiſſe, memoratur. itaque eluſis omnibus, atque factum admirantibus, rex ex eſſedo deſcendens, & in pedibus conſiſtens, exitum exſpectaturus, dat militibus mandatum, uti vaccam, vituloſque, aquâ ſedulò prohiberent. ac cùm hi obſequerentur, illa cornu regem invadit, alterumque latus ferit, & lethale vulnus infert, Regni proceres, ut provincias, quæ, jam ipſo vitâ functo, defecturæ putabantur, in officio continerent, corpus ejus, aromatibus conditum, per triennium aſſervant, & circumvehunt ceu vivum. tum putredine corruptum, nec ſervari ultrà quitum, in Sialandiâ ſepeliunt, juxta Veram illic pontem. & oſtendit ſe haud procul inde etiamnum collis; in quo conditum Frothonem, poſt annorum adeò longum intervallum, famâ fertur: retinetque ejus nomen, in memoriam ſepulturæ. quem cùm pridẽ Ioachimus Rannovius, deſignatus Roſchildenſium epiſcopus, rege Chriſtiano III, ruſticorum plurimorum operâ uſus, ſuffodiſſet, aliquem in tanti regis monumento ſe theſaurum reperturum arbitratus, nil invenit, præter oſſium reliquias. Habuit uxores duas; primam Hanundam, filiam Hunnorum regis: quâ ob Greppæ adulterium pòſt dimiſsâ, duxit Aluildam Gotari, Norvagiæ regis. Ex priore, ut videtur, filium Fridlevum ſuſtulit, mox in Ruſſiâ relictum; quem exſtinctum quoque ibi famâ incertâ ferebatur: ex Aluildâ, filium Alvonem genuit, & Oſuram item filiam. Et Alvonem, diem ſuum ante patrem obiiſſe, inde certò ſat colligitur, quòd, poſt obitum illius, nemo ipſi filiorum ſupereſſe putaretur. De Oſuræ verò morte, nuptiiſve, nihil certi in Hiſtoriâ memoratur.

IOANNIS MEURSI HISTORIÆ DANICÆ

LIBER II.

HIARNVS.

FRotho moriens, ſine prole ullà maſculà, uti vulgò credebatur, decedebat. nam Fridlevus, quem in Ruſſià reliquerat, dudum vitam finiiſſe putabatur. quam ob cauſam is futurus Daniæ rex pronuntiatur, qui defunctum jam Frothonem carmine præſtantiore celebraſſet. Excitàbat maximam contentionem ipſa præmii magnitudo: & in ſpem erigebatur acquirendi ſibi regni, quiſquis aliquid ingenio ſe valere exiſtimaret. ſed Hiarnus, cæteros hic ſuperaſſe judicatus, etiã prælatus fuit: quanquam ſceptrum, uti facilè conſecutus, ita neque diu tenuit. nam Erico, qui rex Sueciæ à Frothone conſtitutus, vitâ functo, ejus filius Haldanus, cùm duodecim è Norvagià fratres graviter infeſtarent, à Fridlevo, mortui Frothonis filio, quem ſuperſtitem apud Ruſſos intellexerat, opem contra eos petit, ac parentis mortem refert. Audit is honeſta orantem, & in Sueciam mox ſequitur. inde in Norvagiam tendit, & Haldani hoſtes cædit, uno Biornone excepto. quem, virtutis militaris lande clarum, ſalvum & idcircò voluit; ut deinde in negotiis gravioribus ejus operâ uteretur. Poſt quæ Dani, ubi vivere cognoviſſent, quem defunctum anteà exiſtimabant, ſummam rerum promittentes, ad ſe vocant; & Hiarno, ut deponat regnum mandant. quod cum ille, ut difficilè principatus exuuntur, recuſaret, abeunte in partes populo, ac proceribus, regnum validè perturbatur. ac Fridlevus, per legatos præcipit renuntiari; *non ſe ita inſtitutum à Ruſſis eſſe, ut poëtæ alicujus paucis verſibus regnum patris poſthabendum ſibi duceret: itaque aut cederet Hiarnus eo, aut mox bellum exſpectaret.* ſed Hiarnus, cui grave ad privati ſortem redigi, præmium ingenio ſuo pridem datum armis propugnare ſtatuit. & occurrit adventanti; verũ fuſus, cum in Cimbriam profugiſſet, copiaſque illic novas comparaſſet, planè profligatus fuit: ac vix ſolus, multis ſaucius vulneribus, in Fioniam evaſit. ubi diu delitescens, loco à ſe nomen dedit. inde, rebus deſperatis, cùm Fridlevo maximam ſubditorum partem adhærere cognoviſſet, nec tueri ſeſe armis ultrà poſſet, ad inſidias converſus, nt è medio Fridlevum per occaſionem tolleret, veſtem mutat, ac ſe illi pro coctore ſalis offert. & receptus, poſteaque deprehenſus, in duello, quod Fridlevo oblaturum ſe fuiſſe teſtabatur, ab eodem interficitur: uti regno facilè parato felix, ita morte, quod occiſus regis manu cecidiſſet, glorioſus: tum & tumulo, in quo conditum cadaver, nomen ejus retinente, ad poſteritatem clarus.

FRIDLEVVS II.

Itaque potitus regno jam Fridlevus, operam dedit, ut reliquias factionis, ab Hiarno excitatæ, aboleret. neque id difficile fuit: ita pronis omnium in eum animis, ob memoriam parentis, ut facturi quævis etiam imperata viderentur. Pace regni reſtitutâ, à ſenatu admonetur, ut conjugium circumſpiceret. verùm ille, id detrectans, objicit *exemplum patris, cui uxoris adulterium magno probro exſtitiſſet: itaque ſe vitam cælibem matrimonio anteferre.* tandem tamen perſuaderi ſibi paſſus, in Norvagiam ablegat, qui Frogertham, filiam Amundi regis, poſtularent. verùm ille & legatos contumelioſe habet, & petitionem eludit; dictitans, *nequaquam ſibi cum Frothonis, qui Norvagiam adeò graviter infeſtaſſet, filio affinitatem contrahi ullam unquam poſſe, aut debere:* multum indignante filiâ, rejici à patre generum, qui virtute, ac potentiâ, & geſtarum rerum gloriâ, longè cæteros antecelleret

celletet. Aſperum Amundi animum cùm Fridlevus ſe conſtantiâ leniturum exiſtimaret, iterat legationem; quæ majore contumeliâ etiam excepta fuit. ac præceſſit triſte omen, quod eventum indicaret. quippe unus è legatis, inter viam navi excuſſus, poſtquam vitam infeliciter amiſiſſet, verſa in cruorem aqua cæteris ſpectaculum horrendum præbuit: quos Amundus, cùm deinde in Norvagiam appuliſſent, comprehendit, & occidit. quod Fridlevus meritò indignè ferens, ut injuriam vindicaret, bellum parat: ſocioſque ſibi jungit, Biornonem, de quo paulo antè dixi, & Haldanum, Sueciæ regem. In Norvagiam ingreſſus, obvium Amundum habet, validâ inſtructum manu. acriter utrinquè pugnant, terrâ pariter marique: tandem Amundus, maximâ exercitus amiſsâ parte, violati juris gentium pœnas luit, & occiditur. Bello eo conſummato, ac præfectis, qui Norvagiam pro ſe regerent, cùm in Daniam revertiſſet, iterum ſenatus orat; *cogitet poſteritatem, denuoque animum ad uxorem applicet. etenim optarè omnes, ſi humanitus ipſe quicquam aliquando patiatur, ut è regiâ proſapiâ regem ſucceſſorem habeant.* Æquum poſtulare viſis, adſentitur: &, itinere in Norvagiam inſtituto, conjugem Frogertham capit, bis negatam ab Amnndo. quam, poſt nuptias celebratas, cùm in Daniam abduxiſſet, mox Frothonem ex eâ tollit, poſteà regem, nominis iſtius quartum, Largum cognomento dictum: adeo in pueritiâ, objucundam avi Frothonis memoriam, cunctis charum, ut, ceu publicus alumnus, omnium ulnis geſtaretur: & educaretur inter oſcula, blanditiaſque, velut populi delicium. Poſt hæc moritur Fridlevus, princeps, ad exemplum patris, bello, atque pace, egregius: poſt Amundum interfectum, & Frogerthæ matrimonium, annos tredecim pace quàm altiſſimâ fruitus. Præter filium Frothonem, ſucceſſorem, ex Frogerthâ Amundi natum, ut jam antè memoravi, etiam Olaum habuit, è pellice Iuritâ Grubbi: quam Avoni, ob virtutem militarem perquàm charo, elocavit. Poſtquam vitâ functus eſſet, regnum accipit

FROTHO IV.

quem & Largum cognomento appellârunt. Annum ætatis jam agebat duodecimum: ſed ut arboris generoſæ etiam planta eſt cum fructu, ac futuræ bonitatis ſpem proponit univerſis; ita ille magnum regem, quamvis puer, oſtendebat. Iam floruerat à Frothone avo Dania, & Fridlevus gloriam ejus illibatam conſervaverat, ſubditæque illi gentes in officio permanebant. primi Saxones per hoc tempus, regis hujus pueritiam deſpicati, ſecedebant, ac tributum denegabant. contra quos profectus Frotho, ſic coërcet rebellantes, ut doceret, tam ſublimem magiſtratum nec in puero contemnendum. Victis, ad conſueta onera, nummum imperat, annis ſingulis unicuique perſolvendum: lenitate mulctæ oſtendens, non fortunas ſubditorum, ſed obſequium, ſe petere. Per hæc tempora naufragus in Daniam venit Stercatherus, ab extremâ Sueciæ orientalis orâ; uti vaſtâ mole corporis, ita robore, animoque, juxtà invictus: tum inſignis temperantiâ. quem benignè exceptum Frotho, cùm virtutes perſpexiſſet, maris præfecturâ donat. idque ille cùm piratis valdè infeſtum accepiſſet, mox effecit, uti, fuſis ac fugatis univerſis, tutò cuivis navigari deinceps poſſet. quâ re & Frothonis gratiam maximè devinxit ſibi, & illuſtrem nominis famam apud exteros quoque principes comparavit. Vicarum, Norvagiæ regem, à fide deficientē, dolo ſuſtulit. Ruſſiam, itidem rebellantem, ſub Frothonis poteſtatem mox reduxit. Eodem modo & Hiberniam recepit, quæ jam denuò deſciverat: &, Vgleto rege cæſo, ac Duffino urbe captâ, pro tributo denegato, maximum theſaurum inde reportavit. Etiam in oriente nova molientes populos, Curolandos, Semigallos, alioſque, ad officium reduxit. inter quæ cùm Saxones jam iterum ſe commoverent, ac conductus ab his Hammo, inſignis pugil, regem quoque in duellum provocaret, redux fortè ex oriente per id tempus Stercatherus, ait, indecorum regi cum plebejo dimicare. inde, Saxonum perfidiam cùm increpuiſſet graviter, qui, à Danis toties bello ſuperati, fidem tamen non ſervarent, ſe Hammoni in certamen illud offert. Locum pugnæ Hammum villam ca-

pi placuit; cujus rara etiamnum tuguriola ad Hamburgum ſe oſtendunt. Vbi dies pugnæ adeſſet, Hammo juvenis Stercatherum ſenem ſpernens, ceu luctando cum mallet, quàm pugnando, ſuperare, inter multiplex certamen ita pugno mox excepit, ut in terram penè ſterneret. ac nutabat Stercatherus; ſed ex lapſu irâ accenſus, animoque aſperatus, erigit ſe; ac validiùs adverſarium aggreſſus, eum occîdit. cùm victori acclamant Dani; & rex, præmium victoriæ, dat mancipia ſexaginta, totidemque agri jugera: victis verò, quod tributum antè in capita perſolvebant, nunc in membra imperatum. ab Hammone autem, ut volunt, urbi Hamburgo nomen datum. Sed nec ita diu victi in obſequio permanſere: & Hanoſus, ac Suertingus, inſurgentes, arma capiunt. quâ re Frotho intellectâ, Albim denuò trajiciens, occurrentem cum exercitu Hanoſum, eo loco, ubi urbs Hanovera mox excitata, primâ ſtatim pugnâ cædit. id Suertingus cùm videret, neque ſe jam regi parem, petit pacem; ac tributum, quod majores perſolviſſent, ſe deinceps æquo animo ſoluturum pollicetur. ac deinde, voti compos, invitatum ad convivium Frothonem, neque fraudem ſuſpicatum, ſeque unà, incensâ inter epulum arce, igne perimit. alii tradunt, inter flammam depugnantes mutuis vulneribus ambos cecidiſſe. Erat Frotho à naturâ ad benignitatem factus; &, munificus in omnes, Largi ſibi, uti dixi, cognomentum acquiſivit. Inter alios, maximè devinxit militem, cui ſtipendium duplicavit. denique, ut virtute ipſe ſuâ clarus, ita felix propugnante Stercathero. Filios reliquit plures; quibus, dum in Succiâ educarentur, Stercatherus annos totos ſeptem adfuit: item filias, Helgam, & Aſam. Nomina quidem filiorum ignorantur; ſed

INGELLUS

inter iſtos regnum poſt parentem accepit: adeò ingenio diſſimilis illi, ut nil minus, quàm Frothone natus eſſe, videretur. Immemor virtutum patris, neque cædem vindicavit. quin, Suertingi filiâ uxore ductâ, ejus filios magno in honore habuit: donec tandem, incitante Stercathero, interfecit. Etiam cum ſorore Helgâ conſueviſſe memoratur, & Olaum ex eâ filium ſuſcepiſſe. quam deinde homini obſcuro nuptam indignatus Stercatherus & eripuit, & Helgoni, uni ex Norvagiæ regulis, elocavit. Vtque reges ſubditis timendos virtus, contemnendos luxus facit, ita Suecia, aliæque regiones, ſpreto eo, ceu imbelli, & effœminato nimis, ab obſequio defecere. Moritur Lethræ, atque ibi ſepelitur: non inglorius duntaxat, verùm etiam infamis, filiis relictis quatuor; ex Suertingi nempe filiâ, Fridlevo, Frothone, Ingello; ex ſorore Helgâ, Olao. Ex quibus unus tandem reliquus,

OLAVS II,

regnum à ſenatu adeptus, uti turpiter progeuitus, ita illud turpiter adminiſtravit: in Ingelli patris luxum, & ignaviam, provolutus. Neque ejus quicquam ſanè memoratur, quàm quod moriturus regnum binis ex Allogâ filiis, cùm Frothoni, tum Haraldo, ſic regendum diſtribuerit, ut, imperio alternato, unum annum ille terram, iſte mare poſſideret. Eo mortuo,

FROTHO, & HARALDVS,

filii, ex præcepto ejus regnum inter ſeſe diſtributum tenuerunt. ac cùm Frotho, natu major, primus mare gubernandum accepiſſet, infeliciter rem geſſit, detrectante per recentia matrimonia pugnam milite, & uxorem quoque ſuam, ceu flagrante inter initia novo amore, quam honorem, aut utilitatem publicam, cogitante. quo Haraldus animadverſo, ut periculum evitaret, noluit uxorium militem; neque legit, niſi cœlibem. nec conſilium fruſtrà fuit. etenim, ſecuro iſto, & alacriter præliante, pluribus victoriis clarus, ſpoliiſque, ex hoſte auctus, domum rediit. Ea res cùm ureret Frothonis animum, & is fratre ſe minorem reputari ægrè ferret, per ſicarium illum tollit: & mox iſtum quoque ipſum, ut ignoraretur ſcelus. inde, ceu ultorus cædem, acriter in auctorem inquirit, verùm Deus, qui flagitia, & inprimis tam horrenda, neque occultata cupit, neque impunita eſſe, voluit, ut infamiâ primùm execrandi parricidii laboraret, inde etiam pœnas daret. Caroluſque, rex Gothorum, Haraldi ſocer, cùm & ipſum interrogaret, ſatis palàm ejus conſcientiam arguens, fruſtrà, ait, ſimulatò quæri

auctorem, quem haberet ſibi cognitum.
Quidam tradunt, æmulatione uxorum,
conjuges ad principatum invadendum
concitantium, factum eſſe. Vtque mali,
inquieti conſcientiâ, metuunt ferè, quod
ſe meruiſſe ſciunt, veritus, ne fratris filii
patris cædem vindicarent, etiam hos è
medio tollendos cenſuit: quaſi tutiùs re-
gnaturus, poſt conduplicatum ſcelus. ve-
rùm fruſtrà perquirebat ad ſupplicium,
quos ad ultionem Deus conſervatos cu-
piebat. Erant autem filii Haraldo duo, ex
Caroli, quem dixi, filiâ Signe nati: quo-
rum huic, paternum Haraldi; alteri, Hal-
dano nomen. Eum utrunque regni tutor,
cui Regno nomen erat, ut eriperet Fro-
thoni, in Sialandiâ cavæ ilici incluſerat,
clanculumque educabat: ſparsâ famâ,
diem pridem obiiſſe. verùm Frotho, quem
quieſcere non ſinebat malus animus, eti-
am vivere eos credens, ac ſervari ad vindi-
ctam aliquando capiendã, porro quoque
nveſtigat; ac proponit ingens præmium,
ſi quis uſquam occultatos indicaret: & à
ſagâ edocetur, vivos alibi à Regnone aſſer-
vari. qui, cùm latebras alumnorum indi-
catas comperiſſet, in Fioniam eos trans-
fert: ac reverſus, ad Frothonem mox ab-
ducitur. iſque cùm de fratris filiis quæ-
ſiviſſet, animo conſtanti factum, ſine ul-
lo involucro, profitetur: ſimul orat, *ſuo
ſanguine abſtineret; neque, quos privaſſet pa-
tre, nunc & vitâ innocentes ſpoliaret. ſe, ſi un-
quam novi aliquid moliantur, ipſum delaturum
eſſe.* Admittente orationem hanc Frotho-
ne, conſervati, poſteà grandiores facti,
ac reverſi in Sialandiam, cùm amici ad
vindictam incitarent, & ſe illi intrà an-
num id facturos teſtarentur, aut vel ipſos
perituros, Regno, quod pollicitus erat, ut
præſtaret fidem, defert. quo accepto,
Frotho ſtatim properat in Sialandiam, ut
conſilium interciperet, & inſidias ante-
verteret. itaque deprenſi juvenes, cùm
evadere non daretur, dolum parant: &,
furorem ſimulantes, ante oculos Frotho-
nis, velut ferro mutuò ſe confecturi, acri-
ter digladiantur. quo ſpectaculo à propo-
ſito revocatus, furioſis, ut putabat, iterum
parcit, ut mox circumventus caderet.
Quippe nocte inſequenti, adjutantibus
amicis, qui ad cędem antè quoque inſtiga-
verant, in cubiculum irruentes, conjugem
Vlvildam ſaxis, ipſum verò fugientem,
& abdentem ſe in latebras, fumo, atque
flammâ, necant. Erat illi ex Vlvildâ, fi-
liâ Sivardi Sueci, Ericus filius, regno
avi mox potitus. nam Frothoni, qui per
ſummum ſcelus fratrem regni causâ inter-
fecerat, & in filios quoque ejus idem ma-
chinatus fuerat, minimè permiſit Deus,
uti filium ſibi ſucceſſorem haberet: ſed
in filios interfecti ſceptrum tranſtulit, qui
id poſteà tenuere. Itaque in illis major
natu,

HALDANVS II,
ſublato è medio Frothone, rex creatus,
ſtatim Olandiam, ac finitimas illi inſulas,
populatur. inde Sueciam invadit, & Si-
vardum illic regem bello petit, acieque
victum occîdit. cui cùm Ericus poſteà,
ex filiâ ejus Signe nepos, ſibi frater patrue-
lis, ſucceſſiſſet, in hoc quoque patruum
Frothonem exoſus, ob parentem inter-
fectum, quanquam odii reciproci eadem
illi cauſa foret, arma ſua etiam in ipſum
vertit. iſque validè repugnabat: & Hal-
danum, primo prælio ſuperatum, ope pu-
gilis Aquini, ac vulneribus multis ſau-
cium, fugam capere in Helſingiam com-
pellebat. ubi viribus reſtitutis, & exer-
citu inſtaurato, cùm in Sueciam, ad Eri-
cum denuò impugnandum, duceret, præ-
lio commiſſo in valle, rupibus altiſſimis
cinctâ, aciem inclinare videns, dum utrin-
que depugnatur, cùm Torone, viro claræ
per id tempus fortitudinis, ac nonnullis
item aliis, in vicinam illic rupem tramite
occulto eniſus, deſuper conjectis ſaxis,
copias Erici obtrivit: ac victoriam, paulo
antè deſperatam, & Biergrami, ceu mon-
tani bellatoris, cognomentum reportavit.
Ericus verò, cladem ulturus, cùm paraſ-
ſet novas vires, in Sueciâ Haldano impar,
abſentem eum in Daniâ impugnare ſta-
tuit. ibi ille cùm Haraldo fratri regnum
tradidiſſet, iſque occurreret, tribus præ-
liis æquo Marte depugnatis, quarto ſupe-
ratus cadit. Cujus rei famâ Haldanus, ma-
gnis itineribus, relictâ Sueciâ, Daniam
petit, intercipere hoſtem certus. verùm
ille, imminere Haldanum gnarus, viâ aliâ
regrediens, vim declinat, Sueciamque
ſuam recipit; quam non diu tamen tenet.

nam Haldanus, denuò eum perſecutus, cùm pertractum in inſidias deviciſſet, atque ille, libertatem vitâ potiorem ducens, tradere in ſervitutem ſeſe nollet, virum dignitate parem, animo majorem etiam, quanquam victum, nimiùm crudeliter certè feris devorandum exponit: victoriâ, laudabiliter partâ, turpiter utens; & infamiam gloriâ majorem referens. Mox converſus in piratas, ac latrones, Toconem in his, & Amundum, littora Daniæ infeſtantes, eos domat. Quod dum facit, Sueciam Sivaldus turbat; ac, favore incolarum in ſe prono, regnum occupat. ſed accurrens mox Haldanus, ipſum, filioſque ſeptem, omnes robore excellentes, ac peritos veneficii, pugnâ ſingulari ſternit; querneâ contuſos clavâ interficiens, quos nequiret, faſcino munitos, ferro lædere. Poſt hæc homines præferoces, & opprobria quædam ſeculi, Hartbenium, Egtherum, Grimmonem, & Ebbonem, aut occîdit, aut in ordinem coëgit. In provectiore ætate conjugem Thorildam accepit, filiam Hotheri, Norvagiæ regis: eaque, Aſmundum illi filium peperit, ante patrem vitâ functum, ut quidam volunt: alii tradunt, diu regnum tenuiſſe; & ab hoc Norvagiæ reges genus ducere. Vitâ exceſſit admodum ſenex, & geſtarum rerum gloriâ inter primos recenſendus. Tantæ certè exiſtimationis fuit, ut Thoronis, ſive Iovis, vulgo filius diceretur: & in Sueciâ etiam vivus inſtar dei coleretur. Vnum tamen non injuriâ reprehendas, quod Ericum, Sueciæ regem, virum fortem, & indignum tali morte, belluis dilaniandum crudeliſſimè expoſuerit. Liberos, exſtincto Aſmundo, de quo dixi, nullos habuit: itaque Vnguinum ſibi, Gothiæ orientalis regem, ſucceſſorem nuncupavit. non facturus procul dubio, ſi ſuperſuiſſet filius. Quâ de causâ verior eorum mihi eſt ſententia, qui Aſmundum primâ ſtatim in ætate obiiſſe diem tradunt. neque enim vivum hunc præteriturus erat pater; neque Daniæ item proceres, qui amore ſemper ſummo regum filios ſunt complexi, id paſſuri uti fieret. Ergo, poſt Haldani mortem, regnum accipit

VNGVINVS,

rex Gothorum, qui Huguinus aliis dicitur: & Haldani ſive nepos, ſive frater; ſive, ut alii, conſobrinus. nam incerta eſt Hiſtoria: ac falluntur etiam illi, qui fuiſſe ſocerum tradunt. nam Haldanum filiam duxiſſe Vnguini, etſi ab Ebbonis nuptiis liberaverit, nemo dicit. Sed haud diu regnum hoc Vngninus tenuit; à Regnaldo, Sueciæ rege, gravi bello impetitus, & occiſus: filiumque ſucceſſorem ſibi habuit Sivaldum.

SIVALDVS I.

Is, rex factus, ſub initia ipſa regni ulciſci patris necem ſtatuit. ac, coactâ magnâ manu, cum Regnaldo in Sialandiâ pugnam init; acrem admodum, & ancipitem, ac in triduum integrum continuatam. neque acies etiam tum inclinabat, cùm Otharus, vir militiæ eximius, gente Danus, ac Sivaldi partes ſequens, in confertum hoſtem ruit, & Regnaldum mox obtruncat. quo occiſo, conſternati ſtatim Succi fugam capiunt: & in illis Stercatherus, cum delectis ſexaginta; quem ad illud uſque tempus, in tot antè præliis invictum ſemper, nemo fugientem viderat. Et Otharo rex Sivaldus filiam Syritham, formâ pariter pudicitiâque inſignem, præmium navatæ operæ, dat uxorem; ac ſororem invicem illius capit. alii verò, filiam tradunt ante bellum elocatam; ac virtutem ſic Othari obſtrictam regi. Hinc Sivaldus, Suecis ſuperatis clarus, & Otharo genero felix, vitâ excedit, ſuperſtite Sigaro filio.

SIGARVS.

Huic filii tres erant; Sivaldus, Alſo, & Algerus: filia una, Signe dicta. In his Alſo, cùm, egregiâ mixturâ, formâ, & robore, emineret, & Alvildam, filiam Gothorum orientalium regis, in uxorem poſtulaſſet, atque eam dehortata mater eſſet, ipſaque, mutatâ veſte, ad piraticam exercendam abiiſſet, ille, claſſe perſequutus, cùm in poteſtatem ſuam redegiſſet, compotem ſe voti facit. ac Sigarus, ocii & quietis amans, velut in virtute ejus acquieſcens, regni illi curam tradit. iſque, Algero fratre comite, dum perſequitur piratas, mare ſuum infeſtantes, in Hamundi, Hiberniæ regis, filios incidit, Helvinum, Hagabertum, & Hamundum: prælioque mox commiſſo, cùm pugnantes ingruens

gruens nox diremiſſet, die poſtero, armis poſitis, fœdus init, quod non diu tamen tenuit. nam Rolviſus, in Sigari aulâ vetus, gratiâque validus apud Algerum, conſtitutam inter regum filios pacem ægrè ferens, ſtatim incitat Alfonem, uti bello Hamundi filios denuò perſequeretur. & impellit eò animum, ut in mari occurrentes mox invaderet; hoſtis derepentè fieret, quem credebant fœderatum: ac, perfidiâ illo tempore fortunatâ, victor cæderet. Sed non diu hæc felicitas illi ſtetit. quippe frater occiſorum Hagabertus, qui à clade fortè aberat, ſuperveniens, integer cum fatigatis manum conſerens, viciſſim Alfonem, & Algerum, fratrum ſtragem ulciſcens, cædit. nec contentus hac vindictâ, etiam juvenis, & imberbis, ſumptâ veſte muliebri, regiam Sigari adit; & in Signes, regis filiæ, famulitium mox admiſſus, eam pellicit in amorem, comprimitque. quod cùm poſteà emanaret, & Sigarus pœnam irrogatam cuperet, laqueo Hagabertum damnat: ac ſuſpendit Sigarſtedii, in propinquo illic colle, qui patibuli dicebatur. Exſtat verò etiamnum ille pagus ad Ringſtedium; & corruptè Sigarſtedium, nomen retinens Sigari, cujus regia tunc erat, nuncupatur. Errant autem, qui Sigarum Sueciæ fuiſſe regem, ac de Hagaberto hoc ſupplicium in Sueciâ ſumptum, ſunt auctores. Signe, amatori facta vitæ exitum communem, ſe, cum ſociis virginibus, priùs quoque incensâ regiâ, itidem injecto in collum laqueo ſtrangulat. Is Sigaro luctuoſus caſus fuit: er, amiſſis anteà duobus filiis ſat infelix, nunc & filiâ privatur, dum caſtigat amatorem, qui læſiſſet pudicitiam. Ac mox Haco, intellectâ fratrum cæde, & imprimis Hagaberti ignominiosâ morte aſpectus, bellum infert. &, in portum Hergum appellens, cùm expoſuiſſet militem, partem navium petere Roſchildiam jubet, ipſe per vicinas ſilvas Lethram tendit, vetus regum domiciliũ, ac tum etiam Sigari. Qui cùm Haconis adventum acceſſet, conſtitutis, qui in locis opportunis excubarent, mox Roſchildiam contendit. verùm Haco, eluſâ unâ alterâque ſtatione, ut & tertiam deciperet, cùm è ſilvâ prodeundum in apertum campum foret, abjicere impedimenta, & incîdere ramos jubet: atque eos, unà cum diſtrictis gladiis, manu ferre. ſic in urbem rectà ducens, cùm à tertiâ ſtatione cerneretur, qui in eâ erant milites, novitate rei territi, mittunt, qui referret regi, ſilvas ambulantes conſpici, & appropinquare urbi. Rex Sigarus, eo nuntio accepto, cum in aciem illicò ſuos eduxiſſet, prælio commiſſo, cadit: tantâ ſtrage, ut *Valbrunna*, quaſi *Stragis* quidam *puteus*, à cæſorum multitudine, locus deinceps diceretur. Hic Sigari finis fuit. qui, ſuorum clade potiùs, quàm virtute ſuâ, clarus, tandem ipſe, ceu calamitatis ſuæ ſupplementum, ob perfidiam filiorum, ac punitum filiæ ſtuprum, bello impetitus periit. uno tamen illo felix, quod, non omni exſtinctâ prole, filius ei ſupereſſet,

SIVALDVS II,

qui & regnum mox acciperet, atque cædem vindicaret. Nam, rex factus, ocyùs coactis copiis, cùm poſt interfectũm patrem crudeliſſimè victor Haco in quoſcumque, nullâ ſexus, aut ætatis, ratione graſſaretur, occurrendum illi ſtatuit. Haco verò, non exſpectans venientem, impoſitâ in naves tertiâ copiarum parte, fugam arripit; & Haconi, cognomento Faſtuoſo, reliquum exercitum tradit. Pugna initur ad Roſchildiam; adeò magna, & obſtinata, ut, per totum biduum continuata, vix amborum ducum cæde, Danis tamen ſuperantibus, finiretur. ac reliquias, quæ Haconis ſui corpus, in aggeſto illic colle, qui illius etiam hodiè nomen refert, ſepeliverant, ſuperveniens Borcarus, vir nobilitatis ſummæ inter Scanos, Scanicum equitatum ducens, profligavit. tum Haconem, Hamundi filium, quem fugiſſe ante pugnam memoravi, comprehenſis ibi navibus, & impoſito illis milite, perſequutus, & in mari deprehenſum prælio navali aggreſſus, ita fudit, ut in Scotiam vix evaderet: in quâ per biennium exul, velut in ſævitiæ pœnam, pridem exercitæ, tandem vitam miſer finiit.

OSTMARVS, HVNDINGVS, HANO, RORICVS, HATHERVS.

Poſt hæc bella, diuturna, ac multiplicia, adeò exhauſta fuit domus regia, ut ex eâ nemo ultrà ſupereſſet, præter unicam

Guritham, Sivaldi hujus ex Alfone fratre neptem. itaque proceribus regni, malo admodum conſilio, viſum fuit id dividere,& pro rege uno ſibi viros quinque conſtituere, qui in partes diſtributum adminiſtrarent. ac Scania, Oſtmaro data; Sialandia, Hundingo; Fionia, Hanoni; Cimbria auſtralis, Hathero; borealis, Rorico ceſſit. Hi æquatâ poteſtate ſuam quiſque ditionem poſſidebant. Guritha verò, animi excelſi virgo, quòd, exſtinctâ ſtirpe regiâ, dignum ſe maritum habere minimè poſſet, nullum volens, caſtitatem tuebatur. ac,quo contra invaſuros ſe muniret, legerat duodecim fortiſſimos viros, qui cubiculum cuſtodirent, & adire cupientes prohiberent. Inter iſta autem Haldanus, Borcaro, de quo dixi,natus, atque Drothâ, quæ Regnalidi, Sueciæ regis, filia erat,matrimonium ejus petit: ſed repulſus, hoc ab eâ tamen impetrat, ne maritum aliquem deligeret ſibi, antequam rediret ipſe, aut defunctum illa eſſe intelligeret. quippe regnò exceſſurum; neque reverſurum priùs,quàm virtute, ac geſtarum rerum gloriâ, meruiſſe, quod petebat, videretur. Hinc in Ruſſiam profectus, quam Alverus, Sueciæ rex, tunc impugnabat, contra eum arma capiens, cùm facinora illic multa præclariſſima edidiſſet, tandem è duello ſaucius deceſſiſſe apud Danos memoratur. Inter quæ Saxoniæ Sivardus princeps, qui ſub quinque his dynaſtis ditionem ipſe ſuam in libertatem vindicaverat, per legatos matrimonium ejus petit. nec difficilis Guritha,& concedit poſtulatum: hâc conditione tamen, ut diſtractum in quinque principatus regnum ſtudeat recuperare, ac recuperatum quoque ſibi tradat. quod cùm ille promiſiſſet, & nequicquam aliquandiu tentaſſet, quod pugnando obtinere non potuerat, largiendo, & Guritħæ curatoribus corrumpendis, mox conſequitur, ut in nuptias, ſine hâc conditione,conſentiret. Id Haldanus cùm in Ruſſiâ accepiſſet, tantâ Daniam feſtinatione repetit, uti diem nuptiarum anteverteret. quæ cùm mox peragerentur, ſe convivis,omnibus ignotus, miſcet: ac, captatâ cum Gurithâ colloquendi occaſione, queritur; *non ſervaſſe fidem, & in matrimonium iſtud,antè reditum, aut de morte ſuâ nuntium, contrà quàm pollicita fuerat, conſenſiſſe.* atque, illâ curatores accuſante, quæ invitam coëgiſſent, irâ accenſus, magnam convivarum partem, & in his Sivardum ipſum,è medio tollit.hinc Gyritham uxorem accipit, & cum eâ quoque regnum.

HALDANVS III.

Sic Gyritham conjugem Haldanus nactus, armis regnum vindicare, ac dynaſtis extorquere, animum inducit ſuum. quod cùm diu varieque tentaviſſet,prœlio contra Veſetum in Sialandiâ infeliciter commiſſo,victus cadit: princeps corpore animoque pariter magnus,& ab utriuſque robore Fortis cognomento dictus. Filium ſuperſtitem, & ſucceſſorem, Haraldum habuit:filias verò numero duas. quarum una, Sivardo nupta, Norvagiæ regi, Olonem peperit,Haraldi avunculi ſucceſſorem: altera autem,Ingello,Sueciæ regi, rapta primò, mox conceſſa, filium Ringonem enixa eſt, de quo poſteà dicetur.

HARALDVS III.

Profligato ſic Haldano,Haraldus, ex Gyrithâ filius, tentatam fruſtra à parente reſtitutionem regni feliciſſimè perfecit. ac initium illi quidem viſum facere à Veſeto; qui in pugnâ, uti dixi, patrem Haldanum interfecerat. Hunc cùm nuptias in Scaniâ celebrare intelligeret, eò tendit; opprimitque poſt convivium,& occîdit:cùm Veſetus duos priùs ipſi dentes excuſſiſſet. quorum loco poſtquam duo rurſus alii excreviſſent,mox cognomen Hyldetandi eſt adeptus. ac, Veſeto interfecto, poſtquam Scaniæ principatum iterum regno adjunxiſſet, magno exercitu comparato, Cimbriam auſtralem petit; & Hatherum, à quo nomen etiamnum Hatherſlebiæ, armis ſuperat. tum converſus in Roricum, & Hundingum, iis cæſis, Lethram capit: ac,ſubactâ Sialandiâ,ſecutâque mox fortunam ejus etiam Fioniâ, regnum totum,miſerè diſtractum hactenus, redigit in unum corpus,& antiquam item majeſtatē reddit. Quibus factis,cùm permiſſu magis tacito,quàm electione ſolitâ, regem hactenus egiſſet,nunc,ob res præclarè geſtas, procerum communibus ſuffragiis rex declaratur. moxque, rebus ordinatis, regem Aſmundum, Vicarorum

in Norvagiâ regno à ſorore pulſum, manu validâ reducit. nec pro operâ, vir excelſi planè animi, ſolâ gloriâ contentus, ulla dona, quanquam maxima offerrentur, admittenda exiſtimavit. Quæ dum in Norvagiâ gerit, rex in Sueciâ Alverus diem obit, tribus filiis relictis; Ingone, Olao, & Ingello. quorum Ingo, natu maximus, regnum adeptus, eo minimè contentus, ipſe, ac fratres, Daniam aggrediuntur. Quo Haraldus intellecto, cùm Othini oraculum in Sueciâ Vpſaliæ conſuluiſſet, de eventu, acieque inſtruendâ ibi edoctus, comparatis ſtatim copiis, ac profectus in Ingonem, & Olaum, in Sueciâ utrunque nactus, prælio commiſſo fudit, & occidit. quorum cædem cùm Ingellus accepiſſet, neque vires ſibi eas eſſe ſciret, quas opponere tutò poſſet, pacem per legatos petit; utque eam à victore generoſo obtineret, morbum fingit. & Haraldus, qui, ut debellare hoſtem, ita parcere debellato, glorioſum exiſtimabat, non gravatè acquieſcit. verùm ille, ingratus nimis, paulo poſt invadit Scaniam, & ſororem ejus abducit, atque pro uxore habet, quod Haraldo non injuriâ indignante, iterum bellum concitatum, vario ſucceſſu geritur, ac poſtremum læto fine terminatur: dum rex, bonus juxta ac fortis, juſto bello pacem vel iniquam præfert. Hinc Olaum, regem in Norvagiâ Nidroſiorum, à ſororibus dejectum, in regnum reſtituit. &, in Daniam reverſus, cùm Vbbonem, Friſiæ principem, Cimbriæ fines infeſtare accepiſſet, captum in poteſtate habet aliquandiu, ſed mox libertati reddit: ac, receptum in amicitiam, mox adſciſcit item generum: cujus fidem experitur, ac vicinos Rheni populos ſibi ſubjicit. etiam Vandaliam recipit: quæ ſub regulis, ſpretâ regni majeſtate, ſe in priſcam libertatem aſſeruerat: ducibusque ejus gentis, Duco, ac Dalo, ob virtutem militarem, amicis utitur. moxque operâ eorum cùm cepiſſet Aquitaniam, etiam Britanniam recipit; quæ tum Daniæ obſequio, à Frothonis III morte, ſe ſubduxerat: Humbriamque, cæſo eo bello duce, Danis incolendam tradit. Inter quæ Ingellus moritur, parvulo ſuperſtite Ringone filio. quem Haraldus, quanquam regni invadendi occaſio eſſet, attamen tutoribus tradit, ſummâ curâ educandum, ceu futurum ſucceſſorem. Certè laus eſt non exigua, cùm quis maxima quæque poſſit, modica, & honeſta, velle: animumque, in ſublimi poteſtate plurimùm in aliena propendentem, intrà fines juſti, & æqui, continere. Tandem, bello cum Ringone hoc ſuſcepto, infeliciter pugnans, cadit: poſtquam regnũ annos circiter quinquaginta tenuiſſet. Fuit ſanè prælium iſtud inter prima memorabile. in quo quantæ partis utriusque copiæ, vix ſeptennio comparatæ, dimicaverint, inde ſatis deprehendas, quod Haraldi in exercitu, præter ceteram multitudinem militum gregariorum, ducum ad triginta millia; in Ringonis, ad duodecim cecidiſſe referantur. Fretum inter Scaniam, & Sialandiam, navibus conſtratum produnt. Pugnabatur ad Calmariam, Sueciæ urbem. Ringo avunculo profligato permagnificè parentat, ac cadaver deportari Lethram jubet. &, compoſitis inde rebus, Scaniam, avulſam Daniæ, regno Sueciæ adjungit, & Olonem conſobrinum dat præfectum: Hetham, fæminam illuſtrem; Sialandiæ, ac Fioniæ, Cimbriæque utrique imponit. Verùm Dani, poſt virtutis tantæ regem, fæminæ parere imperio non ſe dignum arbitrati, per legatos ab Olone, ut removeat Hetham, petunt: quod ſi velit, ſe negotium incepturos. neque ille deeſt ipſis; Hetham ad ſe ſtatim vocat, & decedere Sialandiâ, ac Fioniâ, ocyùs jubet, niſi armis cogi velit: neque præter præfecturam Cimbriæ concedit quicquam: & hanc ipſam eâ lege, ut tributum juſſum pendat. Ea urbem, à ſe Hethæ appellatam, nunc Sleſvicum, condidiſſe memoratur. Hic Haraldi finis fuit, ac poſt ipſum regni ſtatus. Certè inter magnos reges ſummo jure collocandus; qui diviſum in quinque regulos principatum cùm virtute maximâ reſtituiſſet, ita porrò ampliavit, uti poſt Frothonem III nemo major meritò cenſeri poſſit. nunquam victus, niſi hoc poſtremo bello. quod an ipſe concitaverit, vitæ ſatur, & inglorium arbitratus, poſt tot res præclarè geſtas, inſtar hominis ignavi in lecto mori, an Ringoni inimicus demum factus, impellente, uti ferunt, hoc Othino,

in incerto eſt. ac, ſi ipſe concitavit, non tam victus, quàm potitus voto ſuo, vitæ finem, quem optabat, gloriosè inveniſſe dici poteſt. propoſito laudando quidem illo ævo, in gentili; ſed non hoc, in Chriſtiano.

OLO

verò, ejus ex ſorore nepos, ita regnum conſequutus, adeò crudeliter habuit, ut depulſæ pridem Hethæ univerſos pœnituerit. itaque duodecim proceres, è familiis nobiliſſimis, conjurati, quando cædem perpetrari à ſe poſſe deſperarent, Stercaterum hîc implorant; & promittunt auri puri libras centum, ac viginti; ſive, uti alii tradunt, centum, & vigintiquinque. iſque, in balneo occiſurus, cùm Olonis torvo vultu terrefactus retrocederet, ab eodem, nihil tale à viro amico metuente, revocatus, ſcelus patrat. moxque, illius pudore, cùm nonnullos, qui ad illud conduxiſſent, occidiſſet, ſe viciſſim, præmio eodem poſito, aliis cædendum offert, ac de ſe vindictam ſumit. Filium reliquit Olo unum, Omundum; ex Olai, Vermiorum regis, filiâ Eſâ natum. Anteà virtutis clarus, plurimis piratis ſimul, & latronibus, profligatis, gloriam priorem nominis, regnum adeptus, obſcuravit: ac videri regno dignus potuiſſet, ni regnaſſet. adeoque in hoc ipſo, vetere verbo, magiſtratus virum oſtendit. Eo cæſo, ſceptrum accepit filius,

OMVNDVS.

quem ſenatus ſurrogavit; non in gratiam parentis, quæ exigua ſanè erat, ob ſævitiam uſurpatam, verùm in honorem ſanguinis, ac ſpem indolis melioris, quæ in primis ejus annis elucebat. In principio ipſo regni, monitus, ut matrimonium circumſpiceret, Eſa placuit, filia Ringonis regis Norvagorum: verùm poſtulare eam non audebat. quippe Ringo, princeps ipſe bellicoſus, quique gloriam armorum maximam exiſtimabat, generum non admittebat, quàm ſpectatæ fortitudinis. itaque, ut laudem aliquam compararet, cùm Norvagia ab obſequio Daniæ jam defeciſſet, vindicare eam ſtatuit; fortitudinemque ipſo in Ringone experiri. neque mora: inſtructam claſſem ſtatim in Norvagiam ducit. Inter viam ab Iathræ regulo Oddone exceptus perbenignè, cùm adventus ei cauſam retuliſſet, ipſe quoque, à Ringone pridem variè offenſus, copias jungit. Aberat tunc fortè Ringo, & piraticam ad Hiberniam exercebat. itaque, adjuti etiam commodâ occaſione, vacuum præſidio invadunt regnum: &, fortunis ſubditorum abſtinentes, quæ Ringonis eſſent, rapiunt. quo is ocyùs intellecto cùm recurreret, uti terrâ venientem prohiberet, obviam Omundus mittit, viros belli excellentes, Homothum, & Tholam. addit naves; & in his eximiæ magnitudinis unam, telis omnibus inſtructam, quæque cæteris velut propugnaculum eſſet. Ringo gnarus, ad inſidias ſe convertit: & in fronte navibus duntaxat paucis collocatis, alias munitiores occultare ſeſe jubet. ac periculum ingens erat, ne Omundus vinceretur: ni, Oddone præmonente, facto in inſidias impetu, eas omnes oppreſſiſſet. cætera pugna, certè anceps: dederatque non minorem cladem Ringo, quàm acceperat. & Athylo, pater Tholæ, & Homothi, gente Scanus, dux primarius Omundi, ſe ſubducens, cùm in Scaniam receſſiſſet, victum etiam Omundum, non victorem, dicere Ringo auſus fuit. iſque, ne victoriæ opinione ferox hoſtis, viribus collectis creſceret, comparatis per Oddonem novis copiis, mare iterum ingreditur. moxque adeſt & Athylo; inſtauratis, quas abduxerat pridem navibus. cùm ad manus ventum eſſet, ac victoria in Omundum inclinaret, Ringo, ſaucius lethaliter, canere receptui jubet, & Omundum accerſiri. qui cùm in conſpectum ejus adveniſſet; *jam libenter*, inquit, *tibi filiam, quam petiiſti, do uxorem: moriorque non invitus, quòd te generum ſim adeptus.* Hæc loquutus, mox exſpirat, filias relinquens duas: quarum unam cùm Omundus conjugem ſumpſiſſet ſibi, alteram Homotho tradit, præmium fidelis operæ. Inter iſta, virgo bellicoſa, Ruſla, quæ regebat Telemarchiam, partem aliquam Norvagiæ, fratrem Thrundum laceſſebat: nec contenta, etiam Daniæ imminebat. &, Omundum in Norvagiâ regnare, ægrè ferens, eam paſſim infeſtabat. cumque objectas ſibi copias profligaſſet, jam ferocior, etiam regno inhiabat. itaque

que Hallandiam invadit primò, hinc motura in interiora quæque. ac feciſſet, ni Omundus,haud ferendam virginis protervſam ratus, neque etiam contemnendam, miſſo Homotho,atque fratre ejus Tholâ, prælio navali victam repreſſiſſet. quanquam ſanè vel ſic fuſa, ac fugata, fratrem occurrentem ſternit. Cujus clade rex Omundus intellectâ,in Norvagiâ difficulter armis eam vinci poſſe arbitratus,mittit iterũ Homothum, & Tholam, qui argentum offerentes, ac majora promittentes, Telemarchas ab obſequio abducerent. quo effecto, cùm à Telemarchis illa pelleretur, & in inſulas, in quîs æſtivare ſolita, conceſſiſſet,ab Omundo ſuperveniente oppreſſa, maximâ amiſsâ claſſe, mox à Throndo fratre cæditur. itaque Omundus victor, Telemarchis Throndum imponit, ac Norvagiam univerſam ſibi vectigalem facit. Ruſla cæſa,Bero,& Thorias, pridem juramento obſtricti ad ulciſcendam dominę necem,ſi quis eam occîdiſſet,mox inDaniam profecti,Omundum petunt,provocantque ad certamen ſingulare. neque ille,uti magno erat animo,abnuebat: ſed proceribus non ſat dignum videbatur, regem,in ſalute cujus populi totius ſalus verteretur,periculo præſenti objicere.itaque ſe ejus vicem Thola, & Homothus, offerunt. qui congreſſi poſtquam eſſent, cadit Bero; Thorias,graviter vulneratus,pugnâ effertur: ipſi,abeunt victores. rexque, ut virtutem Thoriæ æſtimare, ſe oſtenderet, mox, vulneribus curatis, & in fidem eum accipit, & Norvagiæ præfecturam item donat. Poſt hæc, cùm tributum Sclavi denegarent; etiam occidere legatos auſi, & in Cimbriam irrumpere: ut & contumeliam ulciſceretur, & rebelles coërceret, contrà tendens, ſeptem principes eorum internecione delet, & tributum dare cogit. Inde, longâ pace fruitus, vitâ excedit: liberis relictis quatuor, ex utroque ſexu binis. Filiorum natu maximus, nomine Sivardus erat; alter, Buthlus: filiæ quo modo fuerint nuncupatæ, ignoratur. Vna earũm, à Gotharo, Sueciæ rege, in uxorem poſtulata, ac mox rapta eſt. Erat princeps pacis atque belli artibus pariter magnus: quique exemplo ſuo oſtendit, malis etiam parentibus bonos naſci filios poſſe: neque vitia, aut virtutes, natis inſeri: tum nec, quod proverbio olim dicebatur,mali corvi ſemper malum ovum eſſe.

SIVARDVS.

Itaque, Omundo mortuo,regnum proceres in Sivardum, inter filios natu maximum, tranſtulere. moxque Sueciæ rex Gotharus ſororem ejus per legatum uxorem petit, impetratque. verùm,unde amicitiæ confirmatio ſperabatur, orta ſtatim inimicitia, maximâ calamitate regem, & regnum, implicavit. nam Gotharus cùm mox ſponſam per legatum eundem peteret, iſque in viâ,in Hallandiæ quodam pago, à latronibus circumventus, penè interfectus eſſet; ac, periculo vix elapſus,& reverſus ad Gotharum, rem narraſſet; ille hoc Sivardi fraude factum ratus, bello vindicare injuriam,quam exiſtimabat,ſtatuit. itaque & bellum infert,& Sivardum, occurrentem in Hallandię finibus,ſternit. qui in Cimbriam cùm ſe fugâ recepiſſet, Sclavos, jam ad famam belli Suecici tumultuantes, & in illam regionem irrumpentes,profligavit. at Gotharus, ſat viciſſe hoſtem ducens, neque ultra fugientem perſequendum, tamen utitur victoriâ, & ampliſſimum fructum refert: Scaniamque, ereptam Daniæ, uti pridem Ringo fecerat, Sueciæ addit. Sclavis verò non dejecit animum clades,quam acceperant: quin, pudore irritati, novas ſibi copias parant; & Sivardum, in Fioniâ conſequuti, mox in Cimbriam fugientem perſequuntur: ac, commiſſo prælio, fundunt: tum & filium Iarmericum, filiaſque duas capiunt. atque Iarmericus quidem, poſt, elapſus mirabiliter, regnum accipit: filiarum verò altera, in Norvagiam; altera autem, in Germaniam venum data,& abducta. Certè miſer Daniæ tunc ſtatus erat: & ampliſſimum antè regnum, atque longè potentiſſimum, paucis inſulis conſtabat. ac Sivardus, cupiens recuperare, quæ amiſerat, meliore multo animo, quàm fortunâ, iterum conſcripto exercitu, primò Scaniam reducere ad obſequium ſuum parat: inde Cimbriam, ſi ſuccederet conatus, manu eâdem aggreſſurus. ſed, conſertâ cum Simone, Scaniæ præfecto, pugnâ, dum utrinque quàm

acerrimè dimicatur, cæſo quamlibet Simone, ipſe cadit. Erat certè princeps bonus, ſed infelix: qui, cùm regni partem maximam amiſiſſet, etiam in ſervitutem liberos abduci vidit: ſuo quoque exemplo docens, non eodem ſemper loco virtutem, & fortunam, eſſe. Sed benignior mox Deus infortunium compenſavit, cùm in ſolio paterno collocavit Iarmericum: eò quidem manifeſtiore gratiâ, quo à ſervitute illum mirabiliùs liberavit.

BVTHLVS.

Poſt Sivardum Buthlo fratri, dum captivus apud Sclavos Iarmericus detinetur, regni Daniæ reliquiæ à ſenatu demandantur: non tam ob virtutem ejus, quæ omninò parva erat, quàm quod regii ſanguinis foret. Nam, Sivardus quanquam regnum infeliciter habuiſſet, tamen, quia vitam pro ſalute ejus profudiſſet, fratrem ſibi, etſi haud uſquequaque aptum, quàm externum, regem capere maluerunt. Miſera profectò Dania; quæ, de ſtatu florentiſſimo in ærumnas has dejecta, neque virium ſat habebat, ad vim hoſtium propulſandam, neque regem, ad reſtituendum regnum ſatis aptum. etenim, avulſâ Scaniâ, Cimbriâque, nihil illi reliquum erat, præter Sialandiam, Fioniamque, ac vicinas quaſdam inſulas, quæ veteribus nomine Smalandiæ appellabantur: minutiſſima regni portio, ſi Frothonum, Haldanorum, & ſimilium potentiſſimorum regum, tempora conſideraveris. Sed peccata regum Deus, populique his ſubjecti, cùm decrevit caſtigare, regna infirmat, minuitque: uti contrà, cùm conſtituit beare, firmat ea, & adauget. Inter iſta Iarmericus, regno patris omnium votis deſtinatus, apud Sclavorum regem Iſmarum captivus agit, cum Gunnone, Danici ſenatoris filio. atque ille, quanquam vinculis liberatus, quæ injecta in principio, durè tamen habebatur, inter operas ſerviles. id, indignum ſuo genere, non ferebat indignanter; animumque, quem dejectum eo modo hoſtes vellent, ad fortunam componebat. cumque cæteris alacriùs juſſa faceret, primò regis famulitio adhibetur, inde inter intimos familiares locum principē conſequitur. jamque, regi ob virtutem valdè charus, aliiſque in aulâ omnibus, negligentiùs ſervabatur. quod regina, cùm in vultu majeſtatem, animumque magna auſurum, animadverteret, ægrè ferre: ac vereri, ne, occaſione datâ, fugam caperet, Daniamque in libertatem vindicaret. Neque verò Iarmericus inter iſtam aulæ gratiam, ac delicias, patriæ curam deponebat: &, intentus in occaſionem quamvis, jam conſilium de inſtituendâ fugâ agitabat. ſed Gunnonem, civem ſuum, ac fortunæ quoque ſocium, deſtituere, indecorum arbitratus, differt, dum & hunc eripiat. Fortè Iſmari regis frater vitâ fungitur: cui ille ut parentaret, arcem ejus magno comitatu petit; Iarmericum cum reginâ domi remanere jubens. iſque, hoc tempus commodum ad fugam ratus, poſtquàm arctiùs à reginâ cuſtodiri ſe videret, & interdiu propoſitum ſucceſſurum deſperaret, noctu faciendum ſtatuit. itaque languorem ſimulat; & Gunnoni dat negotium, ut cuſtodes ſedulò inebriaret. quo peracto, mediâ nocte ſomno oppreſſos omnes jugulat: ac reginam, ad tumultum excitatam, & incautè è cubiculo prodeuntem, Gunno obtruncat. Hinc, direptâ gazâ regiâ, fugam ineunt; & in eâ arcem quoque, in quâ fratri Iſmarus exequias tunc celebrabat, incendentes, illum item vivum cremant: &, elapſi inſequentibus, mox in Daniam evadunt: ubi Buthlus Iarmerico regnum tradit, quod tranquillè annos aliquot tenuerat. nullâ aliâ re clarus, quàm quod ſummâ dignitate, pro quâ multi extrema quævis experiri potius ducerent, ultrò, ac ſine motu, ceſſerit. Itaque potitus regno

IARMERICVS,

vt ingenti erat animo, nihil ſibi prius habuit, quàm recuperare partes, quas à Daniâ Sueci primò, inde Sclavi, avulſiſſent. quæque prima læſerat Suecia, prima dat occaſionem vindicandæ contumeliæ. rex Gotharus proximè Sibbonem quendam, falsò ſtupri, quod ſorori illatum eſſet, accuſatum, ſupplicio extremo affecerat. id propinqui indignati, & ulciſci cupientes, opē à Iarmerico petunt, ac viciſſim auxilia ſua adjuturo pollicentur. ille, opprobrium patris cogitans, & ereptam pridem Scaniam, minimè negligendas preces arbitratus arma capit; & Gotharum, prælio ſupera-

tum, cædens, Scaniam recipit, Sueciam-
que denuò vectigalem facit. Hinc in Cim-
briam converſus, eam quoque in poteſta-
tem ſuam redigit, atque Sclavos omnes
ejicit. Per quæ animo erectior, poſtquam
ſecum reputaret, quanta damna Daniæ
dediſſent Sclavi; quoties, fœderibus rup-
tis, bello reges deceſſores laceſſiſſent; tum
quàm graviter patrē etiam, ſeque ipſum,
affixiſſent, armis ulciſcendos ſtatuit. ita-
que coactum exercitum in illorum fines
ducit: & proſtratis, qui occurrere auſi eſ-
ſent, captos ex his quadraginta, primos
gentis, ac cum illis lupos totidem, vivos
agi in crucem jubet. hoc ſupplicio, furum
proprio, juxta legem à Frothone Magno
latam, publicè teſtatum cupiens, furum
nſtar, ac latronum, eos toties Daniam
liripuiſſe. cæteris omnibus, quibus belli
ors pepercerat, priſtino tributo impoſito,
veniam offenſæ dedit. Ac, receptâ ita
clavia, & præſidiis ordinatis, cùm in re-
num rediiſſet, in Curlandos, atque Sem-
os, arma vertit: & devictos ad obſe-
uium denuò cogit. Quæ dum fiunt, ite-
um tumultuari auſi Sclavi, per abſentiam
armerici, præſidia è medio tollunt: im-
etuque in Daniam facto, eam fœdè po-
ulantur. Quæ cùm nuntiata eſſent Iar-
ierico, domum properat; & in mari ob-
iam eorum claſſem nactus fundit. captos
erò eâ pugnâ optimates, ut deinceps
entem à defectione deterreret, gravitet
unit, & inuſitato modo. nam, taurorum
oſtquam pedibus alligaſſet, incitatis in
os canibus, per plateas, & cloacas, mi-
rè raptari jubet. quo ſupplicio reliqui
erterrefacti, tum, præter ſeveritatem,
iam fortunam ejus metuentes, diu inde
obſequio permanſere. Poſt hæc arcem
excelsâ rupe ſtruit, ac communit: hinc
actam ex devictis gentibus prædam,
i tuta eſſet, infert. Tum, compoſitis
gni rebus, expeditione novâ in orien-
m inſtitutâ, occurrentes ſibi fratres qua-
or ex Helleſponto, qui piraticam exer-
bant, impugnatos eò adigit, uti pacem
ſtularent; fœdereque conſtituto, etiam
rorem addicerent: additâ dimidiâ tri-
ti parte, quod à gentibus vectigalibus
nderetur. Hactenus virtutis conſtans,
piter deinceps animum in flagitia incli-

navit. quippe Bicco, filius Livoniæ regis,
cujus fratres pridem bello contra populos
orientis interfecerat, è cuſtodiâ jam di-
miſſus, & exceptus perbenignè, moxque
ad conſilia arcana admiſſus, flectere pau-
latim eum pro libidine ſuâ cœpit: quæ res
in exitium vertit. etenim homo ſcelera-
tus, poſtquam regem ſe in poteſtate ha-
bere animadvertit, & parere monitis ſuis,
facilè etiam, nimis temerè obſequentem,
ad flagitia quæque duxit. neque enim ju-
ſtiorem de ſuorum fratrum cæde pœnam
poſſe ſumere exiſtimabat, quàm ſi aſtu in
præceps ageret; & impelleret, ut, virtute
derelictâ, vitia amplecteretur: & hoc ipſo
apud populum, antè amantem, in invi-
diam, odiumque ſummum, adduceret.
itaque crndelitatem, in ſuos pariter exte-
roſque, magis ſuadet. Inter quæ, cùm vi-
tiis imbellem factum Sclavi jam exiſtima-
rent, quem inviſum propter ea cognoviſ-
ſent, tertiùm deficere auſi, Cimbriæ in-
vadunt fines. verùm is, coacto milite, uti
priùs, impetum eorum comprimit: & in
pugnâ captos duces, de conſilio Bicconis,
equis, in diverſa actis, alligat dilaceran-
dos. nec contentus, Cimbriæ finibus ho-
ſtem victum ejeciſſe, in Sclaviam perſe-
quitur, graviterque itidem in conſcios ſe-
ditionis animadvertit. Poſt hoc bellum,
aliud exortum majus. nam nepotes ex ſo-
rore, quam divenditam in Germaniam
anteà commemoravi, ad ſe quoque perti-
nere regnum Daniæ contendentes, arma
ſumunt in avunculum; ſine ſanguinis re-
ſpectu, cujus nulla apud principes, de im-
perio concertantes, ratio haberi ſolet. ve-
rùm etiam hos repreſſit; oppidaque, ac
munitiones, cepit, diruitque. Inter iſta,
fratres quatuor, quorum antè facta men-
tio, ſororem, ſicut pacti, adducunt: nu-
ptiiſque celebratis, domum repetunt. In-
terim Bicco, cùm id ſolum agitaret, ut
præpoſteris conſiliis regem perderet, in
nepotes, velut nova regni causâ molien-
tes, illum incitat. Speciem calumnia ha-
bebat veri, quia anteà id fecerant: & in
talia principum eſt prona fides. itaque cre-
dit; & nil tale exſpectantibns, neque me-
ritis, arma infert, prælioque captos ne-
cat: ſimul quoque optimates, ad convi-
vium invitatos. Hinc majora etiam aū-

det; & reginam conſuetudinis cum Brodero, Iarmerici ex priore uxore filio, criminatur: ac ſubornat falſos teſtes, qui perjurio rem firmarent. Iarmericus, cùm ſententiam in uxorem, filiumque, ferre nollet, totum crimen dat ſenatui arbitrandum. qui Broderum cùm exilio puniendum judicaret, Bicco qui poſteritatem Iarmerici è medio ſublatam cuperet, eâ pœnâ non contentus, ſuſpendendum criminis tam magni reum contendebat. In reginam, graviùs animadverti placuit; &, ab equis conculcanda, humi ſternitur. ſed, ſupinam cùm invadere illi nollent, & præſtigias Bicco diceret, atque pronam collocandam, mox in faciem converſam incurſantes obterebant. at Broderum cùm ſuſpendi placuiſſet, ut amoliretur tamen à ſe facinus, ſuadet Bicco, indito in collum laqueo, ut miniſtri aliquantiſper ita pendulum ſuſtinerent, dum dimittere eum tandem fatigati cogerentur; atque ipſi potiùs hâc ratione facti invidiâ premerentur. verùm Deus, qui Broderum regno patris ſucceſſorem deſtinabat, innocentem turpiter perire noluit, & delicti Iarmerico cogitationem objecit. quippe, cùm in aulâ ſuâ per id tempus triſtior obambularet, & obverſaretur animo, quod mox ſine prole foret deceſſurus, ac ſeſſurum in ſolio ſuo peregrinum, talia Broderi canis reputantem confirmavit. qui, ingreſſus in conclave Iarmerici, totum illud, ceu herilem mortem deflens, querulo latratu implevit. tum, luſtranti omnes angulos, mox conſpectus eſt accipiter, plumas ipſe ſibi evellens. & interrogatus auſpex, quid portenderet, orbitatem præſignificari dixit. itaque mittit ſine morâ, qui Broderum, ſi fortaſſe adhuc viveret, morti eriperent. ac miniſtri, quîs ſupplicium demandatum, ſortem juvenis miſerati, cùm diutiùs, quàm quis fore exiſtimaſſet, pendentem ſuſtinuiſſent, læti vivum dimiſere. Sic ſupplicio Broderus, quo immeritò plectebatur, protegente innocentiam ejus Deo, feliciſſimè liberatur. Poſt quæ Bicco, falſæ accuſationis pœnas metuens, clàm ablegat, qui reginæ mortem indignam fratribus in Helleſponto nuntiantes, eos item ad vindictam incitarent. qui cùm mox armatâ manu adve-

IARMERICVS.

niſſent, primus Bicco id reſcivit, retulitque Iarmerico. is, à milite imparatus, cùm huc uſque formidabilis univerſis exſtitiſſet, nunc formidans, percellente conſcientiâ, properè in arcem fugit, à ſe ſtructam, uti paulo antè dixi, illic hoſtem excepturus. ac perpauci fugientem comitati; cæteris omnibus eum odio ob ſævitiam in uxorem, filiumque, deſerentibus. Eo enim jam fortuna Iarmerici loco erat, ut, qui anteà, ob virtutem, charus univerſis eſſet, nunc, ob maximam ſævitiam, ſummo odio haberetur. Itaque, incluſus arci, cùm obſideretur arctè, tandem quoque irrumpunt hoſtes; fortiterque propugnantem cùm in poteſtatem ſuam redegiſſent, manus, atque pedes, amputant, vitam in pœnam relinquentes: donec tandem, ſummo cruciatu enectus, infeliciter moreretur. Magnus princeps, & cum maximis Daniæ regibus comparandus, dum virtuti ſe permittit, & conſiliis rectis utitur. quippe, debellatos Suecos, denuo vectigales fecit; Scaniamque, ab his anteà interceptam, regno reddidit. Sclavos, Cimbriam qui invaſerant, ter devictos, regni finibus ejecit, & tributum denegatum dare coëgit. Orientis quoque populos, Sembos, atque Curolandos, alioſque, qui, cùm antè Daniæ vectigal penderent, occupatis bello regibus, ſe obſequio ſubtraxerant, vindicavit. Denique, reſtitutâ Daniâ, quæ, diſtracta quàm miſerrimè à principibus vicinis, ac, quod gravius, tributariis, vix habebat regni ſpeciem, inter maximos, feliciſſimoſque, eſſet prædicandus, niſi à virtute ſuâ deſciviſſet. Sed, ut ferè omnes proſpera difficulter toleramus, ita quoque Iarmericus. qui, fortunæ ſuæ impar, & elato per tot læta rerum animo, oppidorum plurimorum debellator, turpiter ſuccumbens vitiis, quam paraverat armis gloriam, pace univerſam amiſit. Succeſſit filius,

BRODERVS,

quem ſuſpendio damnaverat. In hoc neque virtus patris, nec erectus ille animus, ſe oſtendit. itaque, ignavo otio vitam tranſiens, nihil aliud prædicandum poſteris de ſe reliquit, quàm quod loco inter reges admodum obſcuro vixerit. tum ignaviâ quoque ejus Sueci armati, pari-

BRODERVS. ter

ter defecere rurſum, Scaniamque recepe-re. ac videntur aliæ quoque regiones, uti ſub imbelli rege, deſciviſſe: ut à detrimento quoque regnum ejus cenſeretur.& oſtendit, minimè ſemper verum eſſe, fortibus creari fortes; nec columbam aquilâ, quod ajunt, naſci. Hunc ſubſequitur

SIVALDVS III,

nominis obſcuritate par Brodero. Huic, jam provectâ ætate,

SNIO

filius in ſocietatem regni eſt adjunctus.atque ille, acer armis, Scaniam repetit: & Eſchillo,ac Achillo,qui tenebant,inde ejectis,regno reddidit. Poſt hæc, nuptias circumſpiciens, mittit quoſdam in Gothiam Suecicam, regis filiæ animum exploratuos: quos prehenſos rex in crucē agere juſſet.idque indignè ferens Snio,ut injuriam vindicaret,conſcripto milite,eum invadit: ferro,ac flammis, omnia vaſtans. Gothus verò, imparem ſe animadvertens, per Eſchillum,&Achillum,quos ejecerat è Scaniâ, provocari ad duellum eum cupit; aut fugilibus, ſi id nollet, rem permitti. nec gravatè admittit Snio: illam tamen legem jicit,ut victori regnum victi traderetur. Itaque pugnatum, diu maximo utrinque ſtudio: donec, profligatis ſuis, regno Gothus cedere coactus fuit. Inter iſta,filiam, quam Snio uxorem poſtulârat,regi Sueciæ locaverat. idque poſteà gnarus Snio,poſtquam priùs per mendicum ejus animum exploraſſet,& in ſe viciſſim illum propenſe accepiſſet, raptam, cum mariti opibus, mox in Daniam abducit. inde bellum, diu acriterque geſtum, magno regni utriuſque detrimento. tum &,ut delictum regis populus dupliciter lueret, non contentus bello Deus id punire,etiam immittit famem: quæ afflixit Daniam tam vehementer,ut non tantùm homines tenuiores, ſed & locupletiores, quàm duriſſimè premerentur. cui malo ut occurrere Snio poſſet, interdixit, ne quis ex frumento potus, quod jam tum in uſu erat, coqueretur,ſed ut illud univerſum ad cibum potius ſervaretur. at obſequio cùm careret interdictum, aliud cogitatum fuit: verum iſtud nimis ſævum, & omninò detestandum. Aggo, & Ebbo, ſunt auctores, invalidi ſenes omnes, puerique, aut occidi, aut ſolum vertere, jubeantur. quod eorum mater Cambara, quæ nonnullis Magga dicitur, animi virilis fœmina, & prudentiæ ſupra ſexum, ac virtutis prædicandæ, cùm intellexiſſet factum, ultro in concionem prodit:ac, loquendi facultatem conſequuta, coram rege, & ſenatu, filios oratione acri objurgat; *patriâque,immò vitâ, indignos* dicit,*quod & ſenes,ſuâ ætate venerandos ,puerosque innocentes, vitâ, aut patriâ, exuendos, cenſuiſſent. quin id potiùs cogitarent,qui, ſervatâ in grandævos pueroſque pietate, malo patriam præſenti ſine probro liberarent. id inpræſens genti Danicæ expedire, & ad poſteros glorioſius futurum. rectiùs eligerent ſorte, qui, ad patriam, quæ alendis non ſufficeret, ſublevandam, eâ exirent, alibique novas ſibi ſedes quærerent. ac, ſi fortè invalida ætas poſceretur, juvenes pro hâc excederent. quos ſi nemo ducere è viris vellet, fœminam ſe ducturam eſſe:patriaque,cauſâ patriæ,æquo animo carituram.* Quâ oratione Snio, proceresque omnes, moti, Cambaræ conſilium ſequendum ſibi cenſuere. Itaque,diviſis ſortibus, nonus quiſque lectus fuit: ac congreſſi univerſi in Blekingiâ, ex eâdem,ut famem publicam ſublevarent, rebus omnibus paratis,ſub Aggone, & Ebbone, quos Cambara quoque mater comitata, exceſſere: Longobardi inde dicti, cùm tunc Vinnuli dicerentur. Facta autem hæc migratio, uti anctor eſt Anonymus, in Hiſtoriâ regum Daniæ, anno Chriſti quingenteſimo, octogeſimo, & ſexto; ut Ericus Pomeranus, ſexcenteſimo triceſimo ſeptimo: Proſper, accidiſſe tradit, anno trecenteſimo, & octogeſimo. Ecce tempus, in re certâ, incertiſſimum. Quanquam ſanè Proſpero aſſentiendum hîc exiſtimo; qui, ætati illi proximus, nuper factam memoravit: ac, ſi poſteà eveniſſet, neque ſcire, neque tradere eam nobis, potuiſſet. Itaque Anonymi hîc, & Erici, ſatis manifeſtus error. Porrò Snio, jam grandævus, mortem obit; regno, quod Broderi ignaviâ, ac Sivaldi item patris, miſerè diſtractum fuerat, inſtaurato, inter reges laudatiſſimos memorandus; niſi raptu,quem mox Deus bello, & fame, caſtigavit, gloriam nominis offuſcaſſet. Hinc

BIORNO,

ejus filius, regnum tenuit: ſed obſcurus,

neque ullâ rerum præclararum famâ. Poſt hunc magnum eſt Hiſtoriæ deliquium: & intercidêre reges ſatis multi. Quidam, ut defectum ſuppleant, totam expeditionis Longobordicæ hiſtoriam hîc intexunt. ſed, cùm nihil ad propoſitum hoc pertineat, rectiùs omitti puto: & exceſſum ejus gentis, quem jam dixi, memoraſſe ſatis duco. alii, etiam quoſdam inſerunt, verùm temporis incertos. mihi viſum, à Saxonis, & Anonymi, ac Erici Pomerani, ordine, quanquam interrupto, non recedere. Primus verò à Biornone, itidem obſcurus valdè,

HARALDVS IV.

Verùm ejus filius, qui non rectè ab Anonymo filius Biornonis dicitur,

GORMO,

magnâ claritate fuit: ſed diversâ ratione, quàm majores, illam petiit. nam ad gloriam iſti armis contendebant, hic peritiâ arcanorum, quæ natura à communi intellectu removebat. At quæ de Geruthi ſede, opibuſque, & Vgarthiloco idolo, tum Gormonis huc itinere, & Torchilli pariter legatione, alii tradunt, hîc omittam. qui hæc ſcire tamen volet, apud Saxonem inveniet: quem mirari equidem, quàm ſequi, malim. quanquam fatear, in diaboli olim regno, fideique Chriſtianæ ignorantiâ, talia fidem inveniſſe. Certè olim per ejuſmodi præſtigias generis humani hoſtis hominum ſimplicitatem circumveniens, & illudere credulis ſolet, & in illis regni ſui confirmationem quærere. Hoc Gormoni, ac Torchillo, à Gerutho, & Vgarthiloco, factum: è quibus Torchillus tamen poſt id tempus, omnium Danorum primus, quantum ex Hiſtoriâ conſtat, fidem in Chriſtum in Germaniâ eſt amplexus. Vxorem verò Gormo habuit filiam Suecorum regis: è quâ illi filius Gotricus natus. Obiit grandævus admodum, actâ per quietem vitâ: pacis quidem, quod in bono rege eſt vituperandum, ita amans, ut & regni detrimentum, nimio illius ſtudio, non invitus pateretur. Filios reliquit duos: natu maximum, Gotricum, qui ſucceſſit; alterumque, cujus filium Reinoldum, in bello cæſum memorat Stadenſis abbas, ad annum octingenteſimum octavum.

GOTRICVS, cognomento Liberalis.

Eo mortuo, ſumma rerum ad Gotricum filium eſt devoluta. alii Gotilacum dicunt: quidam verò, Godefridum. Hic, adeptus principatum, arma ſtatim in rebelles Saxones vertit: ac devictis legem dicit, quotieſcunque novum regem Dania nanciſceretur, eum ut centum albis equis dux donaret. idem faceret, duce mortuo, qui ſuccederet: quo Danorum ſe imperio ſubjacere, & ab ipſis gentis ſuæ principatum accepiſſe, teſtaretur. Poſtquam Saxones debellaſſet, Norvagiæ regis Gothonis filiam uxorem accepit. Inde in tumultuantem Sueciam legatū mittit, qui componeret. ſed negotio ille impar, & contemptus, mox & noctu, devoluto in dormientem ponderis ingentis ſaxo, interficitur. quam ulturus contumeliam, arma capit: ac devictos uno prælio, maximâ clementiâ uſus, in deditionem accipit: qui legatum occidiſſent, ſenis auri libris mulctat; cæteros, facinoris conſcios, unâ unciâ. Quæ in Sueciâ dum geruntur, Galliæ rex, Carolus Magnus, bello Saxones invadit: duxque eorum Vitichindus à Gotrico, cui affinitate junctus, opem petit. quâ acceptâ, Carolo in Sarracenos in Hiſpaniam tum profecto, loca, quæ is occupàrat, mox recuperat, & præſidia Gallicana inde ejicit. Cumque rediiſſet Carolus, caſtraque ad Lupiæ fauces poſuiſſet, Alidem Gotricus eò, & Aſmundum, ſtatim mittit, qui exponerent; *dudum Saxones Danis vectigales eſſe: itaque orare ipſum, armis abſtinere velit, neque illos divexare. quod ſi autem ad inceptum fruſtra bellum revertatur, ſe ad arma, ſuis opponenda, cogi.* Quibus Carolus cùm haud commodè reſpondiſſet, iterum Gotricus nova Vitichindo auxilia parat. Inter iſta, ordinatis in Saxoniâ rebus omnibus, cùm repeteret Galliam Carolus, copias auxiliares à Gotrico conſequutus Vitichindus, limitem Saxoniæ repetit; & præſidium depellit, quod huic Carolus impoſuerat: tum & ſuum illic collocat, aditusque omnes munit. quâ re nuntiatâ Carolus, reducendis ad obſequium Saxonibus, ſub Cunrado, & Adelgiſo, copias mittit, quibus pelli rurſum poſſe Vitichindum exiſtimaret: ſed has ille omnes fuſas internecione delet.

let. id cùm Carolus accepiſſet, denuò coactum militem ipſe ducit, plenus iræ: & adventum Vitichindus minimè exſpectandum ratus, profugit trans Albim flumen, ad Gotricum. Inter iſta adeſt Carolus; Saxoneſque, duce ſuo deſtitutos, ac nequicquam deprecantes, graviter punit: raptis ad ſupplicium plus quatuor millibus, & quingentis. Neque id Gotricus tulit; ſed, reverſo in Galliam Carolo, denuò cum magnâ manu in Saxoniam profectus, omnem ad obſequium antiquum cogit. Cujus rei certus Carolus, ipſe à pontifice Leone III ad tumultum compeſcendum evocatus, dat negotium Pipino, filio ſuo, ut Gotricum coërceret. ille, rebus in Saxoniâ ordinatis, jam in Daniam redierat: ſed, mandato Caroli hoc intellecto, magnum exercitum conſcribit. addit claſſem, munitiſſimarum navium trecentarum, quæ tranſmitteret in Germaniam: atque primò ducit in majorem Friſiam; uti, eâ occupatâ, mox Germaniam, inde Galliam, infeſtaret. etenim dolebat principi magni animi, & virtutis, quod Saxoniâ, quæ tam diu Daniæ vectigalis fuerat, ſubjugatâ, arma Gallica intrà ipſum regnum ſuum metuenda animadverteret. itaque, facilius hoſtem profligari foris poſſe, neque tutò intrà limitem exſpectari, arbitratus, omnes copias ablegare deſtinavit. ac negotium Carolo exhibiturus certè erat, ni conſilium caſus quidam improviſus evertiſſet. nam, præter trecentas naves, milite, armis, commeatu inſtructiſſimas; etiam terreſtres copias maximas circumducebat: quibus fretus, non Saxoniam tantum Carolo, ſed & ipſum Aquiſgranum, ſedem regiam, erepturum, palàm quoque minabatur. Friſiâque debellatâ, & impoſito tributo, cùm in eum rectâ tenderet, neque jam à caſtris item longè abeſſet, à ſatellite, ſive, ut alii volunt, filio, ob repudiatam matrem, in tentorio interficitur; anno, ut Regino tradit, decimo & octingenteſimo: rex inſignis, pace, & bello; juſtus, clemens, & munificus: unde etiam Liberalis cognomento appellatus. Duraverat autem illud contra Francos bellum, ut Ericus Pomeranus nobis refert, per ſex & triginta annos. Liberos ejus tres invenio: unum filium,

GOTRICVS.

Olaum, qui ſucceſſit interfecto, & duas filias. quarum una, Norvagiæ regi elocata, Sivardum, Olai ſucceſſorem, eſt enixa: altera, ignoto nupta, filium Ringonem peperit; cum Sivardo conſobrino, ut mox dicam, contendentem.

OLAVS III.

Interfecto ſic Gotrico, regnum Olaus filius tenuit. Hujus multi nullam mentionem faciunt: alii, Hemmingum ante illum ponunt. ego verò, ut in cæteris, ita hîc Saxonem ſequor; & Ericum Pomeranum, Daniæ regem: quibus jure, ſeparatis peregrinis, fidem habeo: cùm res patriæ ille ſcribat, iſte regni, quaſi patriæ. Hic, dum piè patris cædem ulciſci cupit, gravi bello inteſtino imprudenter ſe involvit. Moritur, relinquens filium unum, Hemmingum, ſucceſſorem, ut Ericus Pomeranus nobis auctor: quamlibet Gotrici eum patruelem memoret Stadenſis abbas, & adeptum eſſe regnum anno octingenteſimo decimo. alii, nepotem ex fratre eum tradunt. Sepulcrum illi conſtitutum in Sialandiâ, propè Lethram, in Olai ibi colle, quem ab eo appellàrunt.

HEMMINGVS.

Patri Olao ſuffectus Hemmingus; anno, ut Regino auctor, & Albertus, abbas Stadenſis, decimo & octingenteſimo, quo Regino tamen idem deceſſiſſe etiam Gotricum dicit, hujus avum. unde ſatis manifeſtum, maximè confundi tempora: tutiuſque, in his talibus, nihil certi conſtituere. Hic cum Ludovico Pio fœdus quoddam iniiſſe memoratur, in quo regni limes diſtus Eidora fluvius. idque factum traditur à Reginone, & Annalium Francicorum incerto Auctore, anno octingenteſimo undecimo. Evertit quoque urbem Venetam, opulentam, ad Viadri amnis oſtium, mari Balthico adjacentem. Eam diu, ac pacatè, incoluerant, Vendi pariter, Saxoneſque: ſed mox, verſis in ſe armis, cùm de urbis principatu concertarent, illam Hemmingus occupavit, ac delevit. Ex ruinis in Gothlandiâ excitatum pòſt Viſburgum, celeberrimum emporium, quidam tradunt. Moritur, ut Regino refert, anno duodecimo poſt octingenteſimum: id eſt, biennio pòſt quàm regnum accepiſſet. Albertus, Stadenſis abbas, annos

HEMMINGVS. regni

regni ſeptem tribuit: mortuumque eſſe ait anno Chriſti octingentesimo decimoſeptimo. at Ericus Pomeranus longè ab utroque abit; & viginti octo annos regnum tenuiſſe tradit: idque magis ego credo; cùm majore ille curâ in inveſtigandis rebus regni ſui, ac tradendis, ſit verſatus.

SIVARDVS, & RINGO.

Defuncto Hemmingo, duos Dania reges habuit; Sivardum, & Ringonem, conſobrinos. nam Sivardus, ex ejuſdem nominis patre, & Gotrici regis filiâ, natus erat; Ringo verò, etiam ipſe ex Gotrici alterâ filiâ, patre incerto, Cimbro tamen, ut videtur colligi ex factione ſatis poſſe. ac Sivardum quidem Scani, Sialandi, & vicini inſulani; Ringonē, Cimbri elegerunt. neutri ſubdita Fionia, ab utroque graviter vexata fuit: nunc hunc dominum, nunc iſtum, pro fortunâ belli, paſſa. Inter iſta, Dania comtemni cœpit: ac ſubjecti populi tumultuari: quin infeſta quoque arma inferre Sclavi. Et Sivardus, bello inteſtino omiſſo, in hos ducere. quo quinquennium jam abſente, Sialandi, ut affectum teſtarentur, ejus filium Regnerum, quamvis etiam tum impuberem, loco patris regem capiunt. Sed nec hoc Sivardo profuit. quippe æmulus ejus Ringo, uti occaſione gnarus, maximâ instructâ claſſe, Scanos, atque Sialandos, quàm graviſſimè infeſtare: ni ſe dederent, mortem, & extrema quæque, comminatus. Quid inermes, & abſente rege ſuo, contra hoſtem armatum facerent? primò petunt ſpatium deliberandi. in quo cùm Sivardi amor, & abſenti data fides, dubios illorum animos diſtineret; hinc perculſos vis Ringonis, & potentia, territarent; parvum quamlibet Regnerum, & in concione adſtantem, regis patris reverentiâ, aliquid in medium quoque conſulentem audire placuit. qui, ætatem ſapientiâ ſupergreſſus, *quorſum attinet*, inquit, *hoſtem, multo viribus præſtantem, reſiſtendo irritare? quod nil aliud, quàm periculum ſibi accerſere, & victoriis in ſe iram provocare. ut enim deſerere ſigna, & transfugere ad hoſtem, nullâ vi neceſſitatis adigente, magnum eſt profectò ſcelus, ſic obniti ſupra vires, temerarium eſſe duco. itaque, deditione ſimulatâ, potiùs fallendus hoſtis, dum, defectione oblatâ, deſeri opportunè poſſit: ſiquidem fortuna adverſa nunquã meliùs, quàm cedendo, ſuperatur.* Quâ oratione pueri moti ſenes, eo priùs, ut periculo ſurriperent, in Norvagiam ablegato, vitam, ac fortunas ſuas, ſalvas pacti, ſe Ringoni dedidere. Cujus rei cùm perlata ad Sivardum fama eſſet, ille, motis ſtatim caſtris, cum exercitu, feſtinatis itineribus, regnum petit, vindicare iſtud certus. Nec minore animo occurrit Ringo; acriterque præliatus, tandem cadit: ita tamen, ut Sivardus, quamvis victor, graviter ſaucius, paucis poſt diebus eum, fati comes, ſequeretur. Sanè pugna admodum cruenta fuit: & in acie circiter undena millia cecidiſſe referuntur. Hic amborum regum exitus: ut infortunatus ipſis, ita Daniæ luctuoſus. ſed Sivardus meliore famâ exceſſit; quòd, ut Ringo regiam ſe poteſtatem affectare oſtendebat, ita ipſe ſalvam eſſe regni majeſtatem vellet. quam ob cauſam, præmium virtutis ſuæ, munerante eam Deo, ſatis amplum conſequutus, filium Regnerum ſibi in regno ſucceſſorem habuit.

REGNERVS.

Exſtincto itaque rege utroque, mox Regnerus, de quo dictum, filius Sivardi regis, regnum accipit.* Hunc nonnulli Reginfridum, alii Ragnifridum vocant. Rés, quas geſſit, variè ſanè memorantur ab Auctoribus, qui, quæ à Germanis geſta, ſcriptis ſuis prodidere. ſed, cùm Saxo ſummâ curâ, atque fide, ea in literas retulerit, quæ ex patriæ tabulariis ejus temporis accepiſſet, meritò illum, quanquam unum, externis pluribus anteponam. Itaque Regnerus noſter, è Norvagiâ, in quam ablegatum dixi, revocatus, in parentis cæſi locum à proceribus ſubſtituitur. ac, compoſitis domi rebus, contrà Froum, regem Sueciæ, in Norvagiam proficiſcitur. ille enim, dum inter ſe Dani diffident, poteſtatem ibi regiam vindicaverat. nec contentus Sueciæ finibus, Sivardo quoque, Norvagiæ regi, Regneri avo, arma infeſta inferebat. etiam devicti uxorem, filiasque, uti aliorum illuſtrium, ad libidinem quorumcunque exponebat. In Norvagiam cum veniſſet, undique matronæ eum, virginesque, eadem ludibria ſibi metuentes, accedebant; & orabant, uti pu-

dicitiæ ſuæ, quam vix hactenus conſervaſſent, ſubveniret. quin nonnullæ, habitu virili ſumpto, opem illi maſculam pollicebantur. nec oblatum à virginibus ſubſidium pudicitiæ vindex ſprevit; æquum eſſe arbitratus, qui illuderet mulieribus, ut is illis, cum opprobrio graviore, pœnas daret. itaque, paratis omnibus, copias in eum ducit: & occurrit ille ſtrenuè. acriter pugnatum utrinque: & victoria in ancipiti. Erat in Regneri acie Lathegarta, animi virilis virgo: ea ſtragem ſummam dedit; & effecit, ut, in fugam verſis Suecis, Frous quoque interfectus violatæ matronarum, virginumque, pudicitiæ pœnas ſexui maximè pudendas daret. Eo bello ſic confecto, cùm virtutem Lathegartæ maximi Regnerus faceret, ac prognatam è magnatibus intelligeret, mittit, qui uxorem peterent. atque illa, ne conjugium tanti regis aſpernari videretur, ſimulat placere ſibi. cumque acceſſurum ſciret, cupida virginitatem etiam porrò conſervare, in introitu domus ſuæ, canem, & urſum, inauditæ feritatis, vinculis tenuibus conſtrictos locat: quibus ruptis, adeuntem incurſantes lacerarent. Hujus rei rex ignarus, cum exiguo comitatu ad amatæ ædes pergit, in Goleriâ valle ſitas. & has eminus conſpicatus, juſſis præſtolari ſuis, puero uno ſubſequente, manu ſpiculum tenens adit. ubi cùm veſtibulum ingreſſus eſſet, fera utraque nihil exſpectantem invadit. ſed nec ille, ut interritus erat animi, ſemet deſerit: atque telo, quod geſtabat, unam trajicit; alteramque, faucibus prehenſam, ſtrangulat. inde pergens, neque dolum ſuſpicatus, ejus thalamo potitur: ac Fridlevum item filium, filiasque duas, tollit. Iam triennium illic egerat, cum abſentiâ diuturnâ in tumultum uſi Cimbri, etiam Scanos in defectionem trahunt, & in Sialandos movent. quo Regnerus intellecto, ocyùs armatâ claſſe navium triginta accurrens, opem laborantibus affert. & in Scaniam appellens, hoſtem juxta Vetæ vicum planè fundit. inde, milite in hiberna diſtributo: poſtquam ver jam adveniſſet, Cimbros petit, ac coërcet. Quibus victis, Scani iterum, tractis in ſocietatem belli Hallandis, arma capiunt; domitique, cùm Regnerus in vicinas inſulas ſe recepiſſet, tertiùm in arma coëunt. ac tum quoque ſubjugati, ægrè tamen, niſi quártùm etiam victi, quievere. Poſt quæ ubi pacem ſibi intrà regnum compaſſet, & inſidias Lathegarthæ cognoviſſet, eâ mox repudiatâ, Thoram, Herothi, Sueciæ regis, filiam ambire cœpit. Huic Herotho gemini alumni erant, ambo animi præferoces, ideoque à nonnullis angues dicti. cumque, in quoſvis incurſantes, pro libidine agerent cuncta, raperentque, etiam vitâ, quos liberet, ſpoliarent, omnibus ut formidandi, ſic inviſi, atque ipſi tandem quoque regi graves, ab eodem proſcribuntur; filiæ promiſſis nuptiis, ſi quis eos occidiſſet. Multi, præmio tam illuſtri excitati, ad certamen ineundum accurrebant, verùm omnes miſerè occidebantur. id Regnerus poſtquàm famâ accepiſſet, anxius inter periculum, & amorem, verſabatur. verùm, hoc exſuperante, firmat animum, ac ſe parat in certamen. &, in Sueciam cùm veniſſet, viſis illis, poſitâ æneâ, quâ in bello contrà hoſtes ſe tueri conſueviſſet, armaturâ, novum genus comminiſcitur. veſtem itaque villoſam, hieme ſibi uſitatam, aquâ ſpargi, & gelu indurari, jubet; quâ & minus gravaretur, promptiorque in pugnam foret. ad hanc, duo capit ſpicula: quibus mox aggreditur eos, magno impetu irruentes, & occîdit. dum concertat, prominente ſubligaculo, ſtiriiſque ex eodem dependentibus, ab Herotho, uti ferunt, Lodebrogi cognomento nuncupatur. Victor, præmium certaminis, Thoram accipit; & ex eâ filios deinde ſeptem, Rathbordum, Dunum, Varthum, Sivardum, Biornum, Agnerum, & Ivarum. Inter iſta iterum Cimbri, quintùm Scani, ab obſequio diſcedentes, capiunt regem Haraldum Clagum, ita cognomento dictum. ac Regnerus, ut rebelles coërceret, vires cogit, & auxilia ex Norvagiâ: quam opinione ſuâ proniorem eſt expertus. etenim, quam anteà repudiârat, Lathegarta, claſſe inſtructâ centum & viginti navium, ad ſuppetias accurrit; & oſtendit, ſe affectúm in maritum olim regem, etſi offenſam, minimè depoſuiſſe: adeoque ad victoriam maximum momentum attulit. Iſtis copiis Regnerus in Haraldum mox profectus, & in

in Scaniæ eum limite conſecutus, manum conſerit. acris pugna, & eventus diu anceps: cùm Sivardus, filius Regneri, ſaucius, procidensque, conſternatos ſuâ nece milites in fugam agit. ſed Regnerus, ubi cauſam intellexit, uti magno erat animo, nihil filii caſu motus, vulneratum acie efferri jubet, retrahitque fugientes: ac mox, novo in Haraldum impetu facto, adjutante ſummo niſu Lathegarthâ, eum fundit; & navigio in Saxoniam cum uxore, liberisque, fugere cogit. Poſt victoriam, graviter in factioſos animadvertit: & militibus bona profugorum donat. inde, reputans Saxonum injurias veteres, & ad Carolum olim Magnum defeciſſe; ac nunc etiam recepiſſe ſubditos ſeditioſos, profugosque; armis eos caſtigandos eſſe ſtatuit. igitur paratâ claſſe, & invectus in Siguini amnis oſtium, ocyùs exponit militem; Saxonesque, nihil expectantes, opprimit. Cujus rei minimè gnarus Imperator Romanorum, tunc in finibus Saxoniæ juxta flumen Albim agens, à muliere, quæ per ſomnum, uti volunt, claſſem appellentem viderat, adveniſſe hoſtes Danos admonetur. itaque, ut fit in ſubitis, perturbatus, dum diſperſum militem cogit, & ſe ad conflictum parat, à Regnero oppreſſus, fugit. Quæ dum fiunt in Saxoniâ, novæ ortæ in Suecia turbæ. nam, Herotho illic rege vitâ functo, proceres, ejectis liberis, quos exuerant quoque bonis, conjurati, Sorlum quendam ſibi regem conſtituerant. id Regnero poſtquam gnarum, accitis in auxilium filiis, Sorlum in vadit, dejicitque; & ereptum Herothi filiis regnum reddit. quod repetiturus Sorlus, poſtquam magnas ſibi copias comparaſſet, per legatos à Regnero rege poſcit, ut periculo paucorum tota res permitteretur. nec Regnerus, cui gratum ſanguini ſuorum parcere, detrectabat. igitur cùm Scardum Sorlus, claræ tunc virtutis pugilem, atque ſeptem ejus filios, pro ſe pugnaturos daret, ipſe, aſſumptis tribus filiis, Biorno, Fridlevo, & Rathberto, utroque exercitu inſpectante, pugnam init: ac, devicto ſtatim Scardo, ipſum quoque Sorlum invadit, perimitque: tum exercitum item ejus internecione delet, Sueciamque univerſam denuò vectigalem facit. Dum in Sueciâ commoratur, filiam illuſtris ibi viri, Esberni, amare incipit, & ex eâ filium Vbbonem tollit; ſidere infauſto natum, ac ſumpturum arma in patrem. Inter hæc decedit Thora; cujus mortem cùm doleret maximopere, ac remedium à militiâ ſibi comparandum duceret, publico edicto mandat, ſi qui filios, ſive ſervos, minus gnavos, aut induſtrios item, haberent, eos ſibi uti traderent, bellum in exteros moturo, qui, ſubjecti olim regno, defeciſſent. quod dum agitur, regnum ordinat; & ſpectatæ fidei duodecim viris reipublicæ curam tradit. inde Angliam, quæ obſequio ſe ſubduxerat, claſſe petit: & exſcendens, Hamam regem, cum infeſtis copiis obvium, prælio ſuperatum cædit; inſulamque univerſam, & vicinas illi alias, ad deditionem cogit: deditisque filios, Sivardum, & Rathbertum imponit. etiam debellat Orcadas; ac Norvagiam, tunc tumultuantem, pacat: & Fridlevum, filium ſuum, huic, atque illis, præficit. Quibus geſtis, cùm in regnum rediiſſet, conjugem Suanlogam ducit: tresque ex eâ filios tollit, Regnaldum, Widſercum, & Ericum. inde in Helleſpontum movet, & Dionem ibi oppugnat. Cauſa belli, quod illius oræ reges Daniæ olim vectigales exſtitiſſe accepiſſet. ac Dione, poſt certamina multa, & acria, profligato, cum Dione, & Daxone, ejus filiis, bellum id eſt perſequutus. Hi, quod regis Ruthenorum filias haberent conjuges, maxima à ſocero auxilia ſibi comparaverant. ſed Regnerus, cùm potentiores ſciret, aſtu eos circumvenit. nam, electo pugnæ loco, alto pariter, ac declivi, equos aliquot æneos imponit rotis; &, commiſſo prælio, in hoſtem impellit. qui, per prona devoluti, obvium quemque non duntaxat obtriverunt, ſed & aciem diſſipârunt: quod Regnero ad victoriam plurimum momenti attulit. etenim quadrato agmine, atque denſo, moles eas ſubſecutus, hoſtes, antè diſſipatos, minimâ ſuorum clade profligavit: fratrum altero, Dione, interfecto: altero verò, Daxone, in fugam verſo. ac Rutheni, qui ſuppetias adveniſſent, cùm, quæ geſta, profugi in patriam renuntiaſſent, rex, perculſus turpi metu, finibus ſuis profugiſſe perhibetur. Eo bello ſic confecto,

quas ſubegerat provincias, filio Widſerco tradit. inde, populis orientis per quinquennium divexatis, in Biarmos, Ruſſiæ gentem, nimis in res novas pronam, arma vertit. diu dubia fortuna; ac Biarmi, homines feri, & ſilveſtres, incantationum quoque peritiſſimi, magis his, quàm armis fiſi, per hæc tempora ſæpiùs rebellionem inſtituerant. ideò æſtivo tempore, quòd in ſilvis, ſtudio venationis, è quâ vitam tolerarent, morarentur, minus debellatu faciles cenſebantur: hieme verò, propter nivium altitudinem, in editiora quæque loca ſeſe conferentes, ſæpè, ab hoſte intercepti, minimo negotio devincebantur. Horum in fines poſtquam militem perduxiſſet, tantam illi magicis carminibus ſtatim tempeſtatem excitârunt, quanta vix oriri poſſe credebatur. hâc detentus uno in loco diutiſſimè, & inediâ plurimis ſuorum amiſſis, armis anteà invictus, ferè ob penuriam rei frumentariæ interciderat: ni, ſedatâ tempeſtate, ventum opportunum nactus, ſe in Sembos, ac Curlandos, recepiſſet. qui exceptum perbenignè poſtquàm illicò ſupplemento, & commeatu, adjuviſſent, iterum in illos tendit. Rex illorum per id tempus ad Matullum, Finnorum ducem, ad auxilium poſtulandum, iter pridem inſtituerat, & ab eo ſagittariorum manum non exiguam impetraverat. ac cum iſtâ in Biarmiam mox regreſſus, hibernanti tunc Regnero damnum ſatis magnum dedit. quippe Finni, ſive docti à Ruthenis, ſeu venationi ſueti, jaculando excellebant. His ſubnixus, cùm Regnerum mox laceſſeret, is, prohibitus loci incommoditate, niviumque altitudine, aciem contrà explicare, & confligere, ſemel fruſtra hoc conatus, revocat in caſtra militem: ac nocte proximâ, explorato negligentiùs hoſtem agere, ſine excubiis, tacitè in eum ducit; opprimitque imparatum, & occîdit. tum in loco, quo pugnatum, etiam trophæum ponit, è congeſtis magnis ſaxis, & victoriam his inſcribit. Quo peracto, cùm redire in Daniam per Sueciam vellet, edocetur, turbas concitare Vbbonem, filium nothum, atque regnum affectare, adjutante avo Esberno. itaque, in Gothiam Suecicam verſo itinere, militem cogit. nec deeſſe ſibi Esbernus: quin in Sueciam, Gothiamque, ablegare, qui præfectos itidem ad rebellionem inſtigarent. ſed Biornus, qui à patre Gothiæ præfectus erat, indignatus, ſe in eum concitari, mox in crucem agere legatos jubet. ac ſecuti exemplum Sueci, idem faciunt. etiam in Cimbriâ Ivarum fratrem cùm ſollicitaret Vbbo, itidem repulſam tulit. atque ille, cùm nec ſe tueri poſſet, nec ad patrem tutò evadere, in exilium conceſſit. Ita Vbbo, & Esbernus, temerè quæſitum auxilium poſtquàm minimè reperiſſent, claſſem inſtruunt, & in mari aggredi Regnerum ſtatuunt. ac Regnerus, obvium Esbernum ſibi primùm nactus, eum ſuperatum occîdit, & ad roſtrum navis ſuæ caput interfecti figit. hinc delatus in Vbbonem, adeò eum hoc ſpectaculo terrefecit, ut in Sialandiam ſe fugâ eriperet. ubi iterum congreſſus, atque victus, cùm captivus duceretur, ac ſæviret in ducentes, ab iiſdem trucidatus, meritas impietatis in parentem pœnas dedit. Quæ dum fiunt, Daxon ille, quem è prælio profugiſſe paullo antè memoravi, cum Widſerco, quem Regnerus terris victi impoſuerat, denuò collectis viribus, aliquoties congreſſus, ſed nequicquam, animum ad fraudem vertit: ac cum eo fœdus init, ut, quem bello ſuperare nequiviſſet, pace everteret. & occaſio ſe præbebat, cùm Widſercus ad convivium invitaret. Nundinæ tunc urbis erant, quæ ad dolum opportunæ. & ſubornat aliquos Daxon, qui, ſub veſte occultatis armis ſuis, mercatorum habitu ingrederentur. ipſe, parvo comitatu, urbem intrat, & Widſerci ædes petit. ille accipit benignè hoſpitem advenientem: neque hoſtem, fœdere jam conſtituto, ſuſpicatur. inde, inclinante die, adſunt, uti juſſi, milites, eſſe mercatores crediti, & Widſerci domum invadunt. qui, tumultuari ſentiens, cum miniſtris admodum paucis, arma rapit; proſilitque, & acceſſu hoſtem prohibet: verùm, obruente numero, cedit tandem, capiturque, cum nonnullis miniſtrorum. Daxon, viri fortitudinem admiratus, mediam regni partem offert, & ſororis matrimonium, dum injuriam nunquam ſe ulturum ſpondeat. ſed vir animi generoſi, potiùs moriendum ducens, quàm debere vi-

vitam perfido, *non ſe quicquam aliud*, reſpondet, *cupere, quàm ut hoc ſupplicium nunc irrogaret, quo perire ipſe vellet. etenim Regnerum patrem, mortem filii non impunè dimiſſurum.* ac repulsâ offenſus Daxon, aliàs ferox, & jam hoſtis ſui potens, neque metuens futuri, quam expeteret mortem rogat. atque, illo vultu intrepido ſe ſuosque colligari, ac cremari, poſtulante, ocyùs conſtringi omnes, injicique in ignem jubet. quo Regnerus intellecto, adeò impatiènter filii ſui mortem tulit, ut, invictus ſemper hoſti, nunc ſuccumberet dolori, & in lectum ſe projiceret; inter graves ejulatus, lacrymasque, vix afflictam animam trahens. cùm Suanloga uxor intrans conſolata adhortatur; *poſt victorias tot illuſtres, & multiplices, ne dolori manus daret, neu periculo nullo unquam victum animum nunc ſubmitteret. quin erigeret ſe potiùs; &, virtute illâ priſcâ revocatâ, ultionem cogitaret: hoc virile, iſtud muliebre eſſe.* Quibus verbis confirmatus, lecto exilit; ac, doloris tandem etiam ſui victor; arma capiens, regnum Ivaro filio mandat; & contendit in Daxonem, necem Widſerci ulturus. ac devictum cùm in poteſtatem ſuam redegiſſet, & ulciſci mortem filii morte quoque hoſtis poſſet, rex magnanimus, qui ſe vincere, quàm hoſtem, multo majus reputaret, vix credibili clementiæ ad poſteritatem exemplo, libertate rurſum donat: eâ lege, ut ſe dominum agnoſceret, & quotannis, cum duodecim proceribus, ſupplex, ac diſcalceatus, cenſum debitum regno Daniæ exhiberet. Hinc Ericum, à ventoſo pileo cognominatum, filio Widſerco ſurrogat; Sueciamque gubernandam illi tradit. Inter quæ cùm denuò Norvagia tumultuari tunc inciperet, eò illicò profectus, in ordinem factioſos cogit: & Biorno, filio ſuo, regni præfecturam tradit. Quæ dum agit, moritur Suanloga uxor: ſed dolorem arma mox objecta excutiunt. quippe Anglia, Scotiaque, cùm res novas molirentur, primò Scotiam coërcuit, victo pugnâ triduanâ rege Muriale, ac cæſo. ſed victoria, Duno & Rathberto amiſſis, filiis ſuis, ſatis luctuoſa fuit. hinc in Angliam tranſgreſſus, in quâ filium regno Galli deturbârant, eam quoque, plurimis Anglorum cæſis, vindicavit: filiumque Hammæ Hellam, qui ſe, Gallis adjutantibus, regem pridem appellaverat, profligatum, inſulâ pellit. Atque hîc exacto anno, cùm turbaret & Hibernia, eò trajicit: ac, Molbrico duce occiſo, mox Duflinum, urbem inſulæ primam, obſidet, & expugnat, militique prædam donat. inde, rebus ordinatis, cùm in naves militem impoſuiſſet, curſum in Helleſpontum dirigit; & victoriis per objecta paſſim regna perilluſtre nomen parat. Quæ dum agit, ipſi Dani in rebellionem verſi, & Haraldum, quem in Scaniâ ſuperatum, uti dixi, fugam capere in Saxoniam compulerat, denuò ad regnum vocant. Is, potentiam Regneri, ac virtutem, ſecum reputans, ne quid temerè incœptaret, opem à Ludovico Cæſare, qui Moguntiæ tunc agebat, implorandam ſibi ducit: neque ſe munitum ſatis, contra hoſtem tam potentem, eſſe credit, niſi illam impetraret. atque pius Imperator, propagandæ Chriſtianæ fidei amore flagrans, poſtulatum auxilium ſpondet; verùm hâc conditione, ut mox Chriſto nomen daret: neque enim, qui diverſa ſacra colerent, animis conjungi poſſe. quid hîc faceret Haraldus, inter ſacrum, & ſaxum, poſitus? nulla illi pietas erat, ſacris gentium aſſueto: ſed neceſſitas cogebat, ut ignotam hactenus fidem, neque diu retinendam, amplecteretur. itaque dat nomen Chriſto; &, ſuppetiis impetratis, per abſentiam Regneri regnum occupat: &, delubra idolorum demolitus, exſtruit Sleſvici ædem, in quâ porrò ſacra ritu Chriſtiano agerentur. ſed mox pietas hæc turbata. & Regnerus, ad rumorem rei geſtæ cum exercitu ſuperveniens, victum prælio Haraldum, iterum profugere in Germaniam cogit: ac, deſtructo ocyùs templo, quod Sleſvici is exſtruxerat, cultum idolorum reddit. Sed hoc factum vindicavit ſtatim Deus. nam, recuperato regno, & compoſito, iterum in Hellam tendit: qui, ab eo Angliâ ejectus pridem, nunc eandem, & Hiberniam, contra ipſum concitaverat: ac, commiſſo prælio infeliciſſimo, copiis amiſſis omnibus, vivus ipſe in hoſtis poteſtatem venit. isque eum crudeliſſimè conjicit in horrendum carcerem, plenum viperis, & ſerpentibus: quorum morſibus miſerè dilaniatus,

laniatus, tandem animam exhalavit. Animo invictus ſemper, ne tunc quidem fractus quicquam, inter diros cruciatus res præclarè à ſe geſtas in ſolatium memorabat. tum addebat; *ſi porcellis gnarum foret, quantus verres in tormentis nunc verſetur, illicò, effractâ harâ, opem ferrent, & eriperent.* Quæ, excepta à cuſtodibus, cùm ad Hellam allata eſſent, isque id de filiis interpretaretur, mox ad necem patris ſui ulciſcendam adfuturis, mittit ſtatim, qui è carcere eum eximerent: verùm ſeriùs, & ſerpentum morſibus jam interfecto. Non ignoro alios hæc aliter commemorare; ſed, in rebus Daniæ regum, cur extraneo ſcriptori potiùs credam, quàm indigenæ, cauſam equidem non video. Itaque ſic indignâ morte vitam finiit: princeps certè, armorum gloriâ, inter ſummos referendus. Domuit Angliam, Scotiam, Hiberniam, Orcadas, Norvagiam, Sueciam, Ruſſiam, Saxoniam, Vandaliam: denique & remotum longè Helleſpontum. etiam tumultuantes domi ſuos, captâ per abſentiam occaſione; Scanos quintùm, Cimbros iterum ſubjugavit. Filios ex uxoribus tribus undecim habuit: ex Lathegartâ, Fridlevum; ex Thorâ, Rhatberthum, Dunum, Varthum, Sivardum, Biornum, Agnerum, & Ivarum; ex Suanlogâ, Reginaldum, Widſercum, & Ericum: tum Vbbonem, ex amatâ in Sueciâ virgine. inſuper & duas filias, ex priore Lathegarta. inter filios, Vbbo, Widſercus, Dunus, & Ratberthus, vivo patre, vario fato exceſſere: cæteri ſupervixere, regnis variis præfecti. Toto regni ſui tempore, quantum ex Hiſtoriâ conſtat, nil commiſit, quod in bono rege quiſquam jure poſſit reprehendere, quàm repudium Lathegartæ, tam amantis, ac præclarè de ſe meritæ. nam quod ſacra Chriſtiana, per Haraldum in regnum ſuum introducta, aboleverit, id in principe gentili deplorandum potiùs fuerit, quàm culpandum. nam, qui Chriſtum ignorabat, piè ſe putabat facere, ſi, quos credidiſſet deos, miſerandâ cæcitate, non malitiâ deteſtandâ, reſtitueret. verùm Deus, qui nec à gentili quoquam, etſi maximè ignorante, minui honorem ſuum impunè ſinit, factam ſibi contumeliam ſeveriſſimè vindicavit. Multo autem gravius peccatum Haraldi: qui cognitionē quanquam veri Dei nactus eſſet, planè tamen neq; pietatem habuit in principio, nec conſtantiam in fine. ac videtur quoque Deus ſimulationem ejus caſtigare ſtatuiſſe, cùm dejectum à Regnero iterum voluit.

IOANNIS MEVRSI
HISTORIÆ DANICÆ
LIBER III.

IVARVS.

De Regneri ſucceſſore, non conſentiunt Hiſtorici: & Haraldum quidem Anonymus, in Compendioſâ Hiſtoriâ Regum Daniæ, Ericus autem Pomeranus, filium Inguarum tradit, quem Ivarum Saxo dicit. De Haraldo, tantum abeſt, ut hunc ſucceſſiſſe putem, ut ne quidem inter reges collocandum eſſe cenſeam. nam, cùm regnum, vivo etiam Regnero, & abſente, illegitimè occupaverit, non eſt magis regis nomine honorandus, quàm deinceps Valdemarus Sleſvicenſis, quem nonnulli III dicunt, ſub Chriſtophoro I I. quin nec ſucceſſiſſe verum eſt. nam, bis à Regnero ejectus, profugusque in Germaniam, nunquam poſtea rediiſſe memoratur. eo tamen prædicandus maximopere, quòd, Anſgario adjuvante, Chriſti cultum, Daniæ intulerit primus: ac, quantumvis ipſe ſe amplexum eſſe ſimularet, tamen verè ample-

ctendi plurimis occaſionem,& licentiam, exhibuerit. Itaque, cùm rege Erico Pomerano,cujus fidei non eſt facile quid detrahere, ſucceſſiſſe Inguarum ſtatuo, ſive Ivarum appellare eum libet. Huic proceres,quanquam plures ex Regneri filiis etiam ſupereſſent,rerum ſummam detulere, anno Chriſti DCCCXXXVI. In principio, rebus domiordinatis, prima illi cura fuit, patris necē vindicare.itaque,paratâ claſſe, cùm in Angliam trajeciſſet, Hellam illic, qui crudeli patrem morte interfecerat, aggreſſurus, imparem ſe ei videns, advocato èNorvagiâ, Sueciâque,fratrum auxilio,iſtud nactus,eum vincit, & atroci pœnâ afficit. nam, quòd Romanorum copiis in parentem uſus eſſet,aquilam, eorum inſigne, dorſo primùm inſculpi jubet: inde corpus laceratum ſale etiam fricari,donec inter cruciatum tàm ingentem exſpiraret. Quibus actis,poſtquam fratres dimiſiſſet, illic manſit, ac biennium totum egit. cùm tumultuantes Dani, Sivardo, & Erico,regio prognatis genere, regnum tradunt. qui, auxilia ſociorum in Ivarum comparantes, ſeſe muniunt. & Ivarus, eo motu intellecto, advocatis iterum fratribus, & Anglorum magnam ſecum manum ducens, in Holſatiam exſcendit. ubi, poſt ſemeſtre bellum, grandi prælio ad Sleſvicum depugnatur. in quo ſuperati Dani, qui novorum regum partes ſequebantur,ad duodecim ferè millia cecidere: victorque Ivarus, jam abſentiæ damnum expertus, ne auderent idem denuò, Angliâ Agnero fratri demandatâ, cum Sivardo item fratre in Daniâ deinceps manſit. verùm Angli, cùm externum dominatum graviter ferrent, ac ſe rurſum commoverent, mox Sivardum fratri laboranti mittit. cujus ope denuò redactâ in poteſtatem Angliâ, ne deinde etiam tumultuari unquam poſſet,maximâ crudelitate in omnes uſus, pium regem Eadmundum, proceresque regni cæteros, gladio percuſſos, ſuſtulit. Quæ in Angliâ dum geruntur, etiam ſe movet Succia, ſceler cujuſdam Oſtheni: &, occiſo fratre Erico, cùm Agnerus huc accurreret, ac pugnaret imprudentiùs,circumventus interficitur. Neque multo poſt Ivarus vitâ fungitur, poſtquam regnum annis quinque tenuiſſet.

SIVARDVS III.

Defunctolvaro,in Sivardum,ejus fratrem, Angui-oculum cognomento appellatum, proceres omnes inclinantes, regem quoq; ipſum creant. Is,in juventute acer, & bellandi admodū amans,cùm ad regnum perveniſſet, animum ad pacem vertit,& tranquillam ætatem egit. Studiumque juvit Deus,qui amanti pacem dedit: utque ipſe neminem bello laceſſivit,ſic viciſſim neq; laceſſitus fuit. Decedens filium reliquit Ericum,adhuc puerum,poſteaq; ſucceſſorē.

ERICVS I.

Cùm Sivardus deceſſiſſet, ejus filius Ericus, Barno cognomento dictus, in ſpem regni alebatur. Sed Haraldi Claghii frater, etiam Ericus nomine, pueri contemptâ ætate,cùm in ſuam factionem optimates pertraxiſſet, regnum occupat, anno Chriſti, ut quidam volunt, DCCCXLVII, vel, ut alii, DCCCLVII. Vbi regnum adeptus fuit, memor, pulſum fratrem Haraldum, poſtquam fidem Chriſtianam amplexus eſſet, odium religionis, quanquam huic etiam Moguntiæ cum fratre ſuo initiatus, magnum cepit: &, doctoribus interfectis, rurſum ſubditos ad antiquum idolorum cultum adigit. inde, ut Saxoniam ſibi, Angliamque, ad rebellionem verſam,ſubjugaret,novo fœdere cum Norvagię Suecięque regibus inito,horum auxiliis ſubnixus,maximum exercitum parat; terrâ, ac mari, occupandum. Centum hominum millia commemorantur: navium,infinitus numerus. Dividit copias; atque partem in Saxoniam,partem in Angliam, & ex eâ in Galliam mittit: ac terrorem cunctis illic regionibus magnum injicit. dumque foris ſic graſſatur, domi amplexos fidem Chriſtianam vexat: adeoque ſacerdotum miniſterium annis circiter ſeptem ceſſat. Verùm Deus, qui in manu ſuâ habet regum corda,tandem hujus quoque flexit. & Anſgarius, Bremenſium antiſtes, qui in Daniam pridem venerat, Herimbertum, & Gaudbertum,ſecum ducens, cùm Ericum anteà Moguntiæ cum fratre Haraldo ſacris item Chriſtianis imbuiſſet, revocatâ ejus temporis memoriâ, ſuadâ mox oratione,& ſalutari, animum ad pietatem,quam exuerat,poſtliminio reducit. itaque rurſum idolorum

cultum abolet: &, edicto promulgato, ſi quis fidem Chriſtianam amplecti vellet, id cuique liberum ſtatuit. neque pauci, falſo idolorum cultu abdicato, ſacro tunc lavacro tincti. quin Ericus, promovendæ pietati, ædem ſacram, quam Sleſvici Haraldus frater pridem ſtruxerat, & everterat Regnerus, denuò condit, ac doctori pietatis Chriſtianæ Anſgario dicat. Inter quæ religio dum Chriſtiana effloreſcit, & ecclesia incrementa indies majora capit, cùm Ericus animum ad pietatem ſine fuco applicaret, Deus, ut judicia ejus ſunt interdum admiranda, quamvis tamen juſta ſemper, cùm exigere regni per vim occupati pœnas vellet, Gnthormum contra eum concitat, fratris filium. qui contendens, ſuum potiùs, & Barnonis, regnum eſſe, bellum movet. ac Guthormus ideò plebi gratus erat, quod non tam privatim ſuam, quam Barnonis cauſam ageret, ideòque pertrahi in patruum ſe paſſus eſſet. itaque, qui in juſtitiam propendebant, vim Erici deteſtantes, in Guthormum inclinabant: qui Haraldo nuper in Regnerum adhæſerant, loco moti, ut erigere ſe poſſent, priſtinamque dignitatem reparare, hi Ericum, ac præſentem regni ſtatum, tuebantur. itaque in hoc diſſidio unusquiſque, quò abripiebat impetus, ferebatur. nec plebs tantum diſſidebat, ſed & procerum animi dividebantur: ut fortunam cogitarent potiùs Erici regis, in quâ publicam ſalutem, aut perniciem, poſitam exiſtimarent, quàm in puerum reſpicerent. Verùm Deus, qui largitur regna quæque, adimitque, pro arbitrio, uti puero ſolium paternum redderet, periniquè interceptum, partis utriuſque duces, acri prælio ad Sleſvicum concurrentes, cum ſuorum infinitâ multitudine, ſimul tollit. Fuit clades illa ſanè omnium maximè memorabilis. ceciditque non duntaxat maxima pars incolarum hujus regni, & nobilitas potiſſima, ſed proſapia quoque regia, quæ Regnero, filiiſque ejus, genita, magnum in numerum excreverat, univerſa: ut reſtaret planè nullus, præter hunc Sivardi filium, cui ſolium parentis reddere Deus conſtituerat. Tanta verò ejus pugnæ ſtrages fuit, ut indigenarum plures cecidiſſe, quàm ſuperfuiſſe, tradant.

ERICUS I.

ERICUS II, cognomento BARNO.

Deletâ eo, ut dixi, prælio ſtirpe regiâ, filius Sivardi Ericus, ejus nominis II, reliquus ex illâ ſolus, rex creatur. qui, quod regnum admodum puer poſt parentis ſui mortem accepiſſet, Barno vulgò cognomento dictus fuit. In principio, fidei Chriſtianæ adverſus, graviter addictos illi infeſtabat; bonis aliquos, quoſdam etiam vitâ exuens: ac nonnulli, ſolum vertere cogebantur. Loca ſacra devaſtabat; quamque ædem Ericus pridem apud Sleſvicenſes ſtruxerat, diruebat. quin mittebat & in Saxones exercitum; quod doctrinam admiſiſſent Chriſtianam, & à regno, avi tempore, defeciſſent. Sed mox, ſanæ mentis factus, maximè adnitente Anſgario, ipſe quoque fidem Chriſtianam amplectitur; & edicto ſubditos ad idem quoque faciendum adhortatur. tum idola etiam frangit, ac delubra paſſim evertit. Ripis templum inſigne ſtruit; ac conſtituit, ordinante hos Anſgario, qui ubique toto regno verbum Dei prædicarent: tum largitur liberaliter, quicquid vitæ tolerandæ neceſſarium. Tandem moritur; ut principio hoſtis Chriſtiani nominis ſingularis, ita fine, ob inſignem pietatem, prædicandus. Obit autem, uti proditum à nonnullis, cùm regnaſſet annos ſex & quadraginta: unicum relinquens filium, & hunc parvulum.

OLAUS IV.

Vitâ ſic defuncto Erico, cùm Canutus, ejus filius, per ætatem necdum par regendo eſſet, inter ſe diſſentiebant regni proceres, cui id deberent tradere, donec ille adoleſceret. cumque ſorte legi quendam placuiſſet, ea in Ennigupum cecidit, maximâ virtute virum. Sed rex Sueciæ Olaus, quaſi vacuum regnum eſſet, armis illud occupavit, tenuitque annis quinque. quo exſtincto,

SIVARDUS IV,

ejus nepos: tandem à Danis, poſt quinquennium, vel, ut alii, decennium, interfectus. Inter quæ cùm jam

CANUTUS,

de quo dixi, pubertatem attigiſſet, deſtinatum dudum regnum proceres illi tradidere. Hujus tempore patriâ egreſſi Dani magno numero, Boruſſiam, Semiga-

liam, & Careliam, aliasque regiones ſibi plures ſubjugârunt. Moritur anno regni undecimo, filios relinquens duos, Suenonem, cognomento Langefodium, & Frothonem, regem poſteà utrumque. Cùm initio bonæ frugis minimè futurus eſſe videretur, poſteà tamen ad virtutem ſe convertit, ac cum laude regnum tenuit: ſed infelix, ob neglectam pietatem. Huic Frothonem ſucceſſiſſe, plures tradunt: ſed Anonymo, in Hiſtoriâ regum Daniæ, ante eum

SVENO I

regnum tenuiſſe annis novem perhibetur. Ac ſequutus illum frater,

FROTHO VI.

qui ut acer belli erat, ita felix. Angliam, quæ rebellabat, ad obſequium reduxit: & in eâ pietati Chriſtianæ nomen dedit. utque Daniam magis quoque eâ luce illuſtraret, Romam mittere conſtituit ad pontificem Agapetum, ejus nominis II, qui doctores, ad erudiendum populum, impetrarent. ſed legationem illam immatura mors præveniens impedivit. Vxorem habuit filiam Anglorum regis, Emmam nomine: ex quâ natus illi Gormo, qui ſucceſſit. Diem obiit, cùm viginti annis regnum tenuiſſet.

GORMO II,

Anglicus cognomento dictus, quod in Angliâ natus eſſet, poſtquàm patrem obiiſſe intellexit, inſtituto illicò in Daniam itinere, à proceribus rex creatur. Vbi dum res regni ordinat, uſi abſentiâ ejus Angli, denuò tumultuantur, neque ille caſtigare eſt conatus: ſive animi ignaviâ, & non vindicare auſus; ſive etiam pacis ſtudio, ac modeſtiâ: & quod, gnarus, maximo imperio ferè maximam ineſſe curam, unus binis regnis impar, haud gravatè, coërceri intrà terminos imperium, ac regendi minui ſibi onus, ferret. Vitâ excedit, cùm regnaſſet annos quatuor: ac ſucceſſit filius ejus,

HARALDVS V.

qui ut operæ ignavus, ita neque famæ clarus, ſalvo tamen regno felix, diem obit. Ei filius ſuccedit,

GORMO III:

quòd ætatem ultra vitæ humanæ terminum uſitatum produxiſſet, Grandævus cognomento dictus. Ipſe imbellis, è Thyrâ, Anglorum regis filiâ, filios gemellos ſuſtulit, valdè ſanè bellicoſos. Chriſtianis inimicus, eos graviter perſequitur; & eccleſias evertit, ac miniſtros regno pellit: adeò ut Vormo potiùs, id eſt; vermis infeſtiſſimus, vulgo quoque diceretur. Inter alia, templum etiam Sleſvicenſe ſolo æquavit: ac delubra idolorum, pridem abolita, inſtauravit. Inde, monitus à proceribus, ut contraheret matrimonium, Thyram, Angliæ regis filiam, formâ inſignem, ac pudicitiâ, nec non cæteris virtutibus, ſibi junxit. Illa primâ nuptiarum nocte petiiſſe fertur, ne ſe tangeret, dum futuræ prolis ſignum per quietem accepiſſent. cumque Gormo annuiſſet poſtulatis, & ad ſomnum ſeſe mox compoſuiſſet, viſæ illi aves duæ, ſponſæ utero prodeuntes, in ſublime evolaſſe; ac reverſæ, manibus ſuis inſediſſe: ubi autem paulum interquieviſſent, iterum mox avolaſſe: inde & minorem harum ſolam alis cruentatis rediiſſe. quo perterrefactus viſo, cùm in ſomno ſe jactaret, ac clamorem quoque ederet, ſponſæ ipſum excitanti, & interroganti cauſam, ſomnium refert. quod cùm matrimonii fœcunditatem præſignificare utrique videretur, frui etiam eo placuit. neque res ſucceſſu caruit: & impleta fides ſomnii, cùm mox geminos eſt enixa, Canutum, & Haraldum. quorum illo poſteà in bello occiſo, alter ſolus, quod in ſomno patri oſtenſum, ceu cruentus cæde fratris, eſt reverſus. Erant ambo, cùm virilem ad ætatem perveniſſent, militari fortitudine perilluſtres: ac primò quidem, Vandalos deficientes ſubegere, inde, domuere Anglos: & avunculum illic regem eò item adegere, ut hæredes teſtamento ſibi ſcriberet. unde in Hiberniam trajicientes, cùm Dufflinum obſiderent, ictus jaculo Canutus, vitâ exceſſit. & Haraldus, captâ urbe, atque rebus ordinatis, domum redit. Quæ dum foris gerunt filii, ipſe arma in Saxones capit; odio religionis Chriſtianæ, quam exſtinctam cupiebat: &, auxiliis è Vandaliâ advocatis, miſerè gentem univerſam ferro, ac flammâ, populatur. Quibus rebus Henrico Aucupi, Romanorum per id tempus Imperatori, nuntiatis, arma ille ocys ſumit; &, ingen-

ti quoque prælio fuſum, reprimit. tum, ingreſſus in Holſatiam, atque agrum Sleſvicenſem, ipſum mox Sleſvicum capit, diripitque; oppidum commerciis tunc florentiſſimum. ac, vicino adeò loco, novam civitatem ſtruit, & Coloniam appellat: ipſo nomine poſteris teſtatum cupiens, quòd huc uſque Imperii fines extendiſſet. tum imponit & præfectum, qui hunc limitem tueretur. atque, ut id meliùs poſſet, arcem ponit munitiſſimam, in propinquo illic colle, qui à Sliâ circumluitur: & veſtigia etiamnum, muri veteris ruinæ, oſtenduntur. inſuper & eam pacis legem ſtatuit, ut religionem Gormo Chriſtianam, cui eſſet infeſtiſſimus, toto ſuo regno admitteret. Poſtquam ex Hiberniâ, Canuto cæſo, uti dixi, Haraldus frater rediiſſet, diu Gormo interfectum ignoravit. etenim, cùm tenerè amaret juvenem, aliquando in mortem ejus, qui defunctum nuntiaret, juramento ſe obſtrinxerat. itaque regina Thyra, prudens fœmina, quæque ſanguini ſuorum parſum vellet, ut periculo intercederet, ſolertiſſimo commento, ipſa indicat marito, quamvis tacita. ac ſolenni quodam die, cùm is veſtes tempori convenientes poſtularet, illâ funebres proferri, & exequiis aptas, jubet. quîs conſpectis, *video quid velis*, inquit: *periit Canutus meus.* atque, illâ reſpondente, *non hoc ego tibi nuntio, ſed mens tua auguratur:* animi mærore oppreſſus, exſpiravit. Mortuo patri funus fecit, ſicut rege dignum erat, filius,

HARALDVS VI,

quem Blotandum cognomento appellârunt: adeoque etiamnum exſtat ſaxum, in Iellingi cœmiterio, Runicis inſcriptum literis, clarum veteris ſepulturæ monumentum. Is, ad regnum jam admotus, cùm in Angliâ Adelſtanus diem ſuum obiiſſet, & Haquinus, rex Norvagiæ, eam ſibi teſtamento Adelſtani velut debitam vendicaret, minimè committendum ratus, ut concederet, armis agere rem conſtituit. Ac juſtiſſima cauſa erat; quando pater Adelſtani, Hetelredus, proprio excluſo filio, eum dudum hæredem ſcripſerat: ſed, avunculi reverentiâ, pacem ejus perturbandam non putârat. itaque, cùm mox Haquinus hanc invaderet, ne, quæ virtus, pietaſque in avunculum, pridem fuerat, nunc ignavia videretur, bellum parat. & occaſionem quoque Haraldus dabat, regio in Norvagiâ genere oriundus. qui, ſuſpectus affectati illic regni, ideoque patriâ profugus, opem ab Haraldo petit, & tributum pollicetur. itaque decernit claſſem, ſub Hevindo, & Carloſlo. qui cùm in Norvagiam mox trajeciſſent, & Haquinus, quia navibus inferior, pugnam in mari ſubterfugeret, terrâ præliari aggreſſi, ex inſidiis à Thoralvo profligantur. & Haquinus quoque ipſe poſt victoriam, dum inſequitur palantes, & eorum intercipere claſſem parat, jaculo, quod quis miſiſſet ignoratum, interficitur. cujus morte cùm Norvagia ad Haraldum pertineret, ille eam alteri Haraldo tradit, pridem ſupplici, & tributum, quod promiſerat, ſoluturo. Hinc in Angliam, quæ jam à Gormonis tempore, ejus nominis II, denegaverat obſequium, ſe convertit. quâ ſubactâ, Vandalos in ordinem cogit, mare Balticum infeſtantes. Dum ad bellum id ſe parat, Sturbiornus, Biornonis Sueci filius, ab Erico regno patrio ejectus, ſupplex venit, comitem exilii ſororem trahens, nomine Gyritham, formâ, & moribus, excellentem. Rex auxilium pollicetur, Gyrithamque, matris ſuaſu, uxorem capit. inde, omnibus expeditis, Sturbiornum belli in Vandalos ſocium adſciſcit ſibi: copiiſque per Holſatiam, & agrum Sleſvicenſem, ductis, mox Coloniam, novam urbē, ab Henrico Aucupe ſtructam, uti paulo antè dixi, cæſo præfecto, in deditionem accipit; obviosque ab Othone I legatos, domum remittit: paululumque ibi loci commoratus, vetus urbi nomen reddit, & hanc regno. quibus geſtis, porrò in Vandalos progreſſus, actâ ex vicinis agris prædâ maximâ, urbium maritimarum plurimas per vim expugnat: quædam, ultrò ſeſe dedunt. ac militiæ illic præmium Sturbiorno dat Iulinum, oppidum tunc magnum, potens, & præcipuum Vandaliæ: tum inſtructam claſſem addit, quâ & urbem, & mare Balticum, tueretur, Vandaloſque ſolitis excurſionibus prohiberet. Sturbiornus, cùm Iulino aliquandiu præfuiſſet, ac piratas domuiſſet, maximè Haraldo carus, animo injuriam

Erici verſans, neque ultrà regno patris ſe per vim privatum ferens, ab Haraldo auxilium petit: neque is, virtute viri, & affinitate, motus, id gravatè pollicetur. ſimul militem conſcribit; &, Erico arma infeſta illaturus, per Hallandiam copias in Sueciam ducit. quod dum agit, nuntiatur Otho I Imperator Cimbriam cum magnâ manu invaſiſſe, & jam ad interiora Cherſoneſi properare. Cauſæ belli in Haraldum Othoni erant, quod legatos contumelioſè ſatis habuiſſet, Vandaloſque, dum abeſſet in Italiâ, ſubegiſſet; & in agro Sleſvicenſi dejeciſſet munimenta, ab Henrico illic patre excitata. accedebat, quod, quantumvis matre Chriſtianâ natus, à religione tamen alienus, eam quoque profitentes graviter perſequeretur. quibus motus Imperator, occupatum bello Suecico Haraldum invadit, & in Cimbriam incurrit; expugnari non difficilem, cùm Haraldus regni robur univerſum in Ericum, Sueciæ regem, abduxiſſet. isque, eâ re acceptâ, Sturbiornum in Hallandiâ relinquit, & cum eo mediam copiarum partem, qui incoeptum bellum urgeret: ipſe, alteram partem ducens, maximis mox itineribus, novo etiam per viam milite paſſim comparato, adverſum tendit. Inter iſta, nullo reſiſtente, Otho uſque Vendilam pervenit. ubi progredi prohibitus, ſinu maris interjecto, jactâ in eundem haſtâ, fecit, ut deinde Othonis, in memoriam expeditionis hujus ſempiternam, diceretur: incolæque etiamnum utrobique, ubi caſtra habuere, citra fretum quidem Otho, ultra Haraldus, loca advenis oſtendunt. Errat Crantzius, qui & in Fioniam Othonem trajeciſſe dicit, & Othoniam illic urbem, inſulæ primam, condidiſſe. nam hanc ipſam ab Othino, multo ante natum Othonem, ſtructam eſſe, Danici annales tradunt. Exitum belli, variè produnt: & auctores ſunt Germani, Haraldum, haud Sleſvico procul, quâ peninſula coarctatur, regni viribus collectis, caſtra ſua collocaſſe, ut Othonem aut interciperet, aut ad pugnam vel invitum loco opportuno traheret; verùm, prælio conſerto, victum eſſe: Saxo autem, Vendilam uſque proceſſiſſe; &, Othoniano freto mox prohibitum, fugienti, quam vincenti, magis ſimilem receſſiſſe; cæſo Epone, agminis extremi duce. idem traditur ab Erico Pomerano. quin, in fugam actum ab Haraldo Othonem, etiam Anonymus refert, in Compendioſâ Hiſtoriâ Regum Daniæ. illud quidam certum putant, inſtituto cum Othone mox colloquio, ac compoſitis regni rebus, pietatem Chriſtianam amplexum Haraldum, operam navante Vnno, magnæ tunc exiſtimationis viro, pacem regno, ſacram pariter ac profanâm, comparaſſe: & lavacro ſacro ablutũ, unà cum Gyrithâ conjuge, & Suenone item filio, ac familiâ univerſâ, juxtà rivum, Sacrum vulgò eâ ex re appellatum: filiumque Suen-Othonem, ab Othone, qui ſuſceperat è lavacro, nominatum. quanquam Saxo in exilio, apud Scotos, ut mox dicam, factum tradat. Poſtquam Otho in Germaniam receſſiſſet, cùm nequaquam ceſſaturum rex putaret, ut majore curâ fines regni ſui tueretur, milite urbibus imperato, communire agrum Sleſvicenſem incipit, & in eo commorari: nil omittens, quod ad hoſtem, ſi irrumpere iterum vellet, prohibendum pertinere videretur. quæ dum agit, Sturbiornus, cum Erico, Sueciæ rege, infeliciter præliatus, ſuperatur: & Ericus duas Scaniæ provincias, Blegingiam, Hallandiamque, ſuæ Sueciæ affines, capit, ac præſidio munit. Eâ clade nuntiatâ, etſi graviter commotus, nunquam tamen inſtitutam limitis munitionem intermittit. quin & mater ejus, Thyra, animi virilis fœmina, ſeriò adjuvare opus, & auxilia advocare. tum coactâ ingenti hominum multitudine, vallum amplum ad Sleſvicum, ubi quidam quaſi iſthmus orientis & occidentis mare dividit, opere immenſo ducit, ac præaltâ foſsâ munit. nomen inditum *Danewerca*, ceu *Danorum opus* dicas. Dum Haraldo cum Othone eſt negotium, alter nominis ejuſdem in Norvagiâ vitâ fungitur. cui poſtquam Haquinus filius ſucceſſiſſet, is tributum, quod Haraldo pater dederat, denegabat. quippe ſic exiſtimabat; ſatis eum habiturum, ſi Othonem propulſaret: ac, ſi illud eveniſſet, cum Erico, Sueciæ rege, qui, occiſo Sturbiorno, duas Scaniæ provincias occupaverat, bellum potiùs incepturum. ſed res alium, quàm putârat, finem

ſinem habuit. etenim Otho, ad ſeditiones quaſdam in Italiâ comprimendas revocatus, cum Haraldo, ut jam dixi, fœdus init. Et Haraldus, non contentus Cimbriam ſic muniiſſe, fidem jam in Chriſtum amplexus, eam in tres itidem epiſcopatus, Sleſvicenſem, Ripenſem, & Arhuſienſem, diſpertitur. primique ibi conſtituti mox epiſcopi à Bremenſi Adelago, Sleſvici Haraldus, Ripæ Hadagus, Arhuſiæ verò Regenbrundius. Poſt quæ pietatis ſuę monumenta, iterum ad arma verſus, poſcere tributum ſtatuit, quod Norvagiæ rex Haquinus exhibere recuſaverat. Itaque Iulino duces evocatos cum inſtructâ claſſe mittit: ipſe, in Suecos contendit. cumque illi in Norvagiâ infeliciter pugnaſſent, ipſe Suecos, acri prælio ſuperatos, Scaniâ ejicit, & Ericum ad accipiendam pacem mox compellit. Cumque Sembi imperata detrectarent, Haquinum filium cum exercitu illuc mittit. qui cùm eò appuliſſet, & expoſuiſſet copias, claſſem incendit, & in hoſtem animosè ſuos ducit. illi verò, numerum Semborum ingentem conſpicati, cùm dejicerentur animis, ipſe eos adhortari; *viros ſeſe cogitarent, ac præſtarent. tum prognatos fortibus ſe meminiſſent, qui non fugere turpiter, abjectis armis, ſed intrepidè præliari conſueviſſent. ab his ſi degenerarent, non opprobrium duntaxat, ſed periculum ingens fore; quando inter mare & hoſtem conſtituti, nullam fugæ ſpem haberent: turpiterque unâ horâ, ni virtutem ipſi ſuam adhiberent, moriendum cunctis eſſe. magno quidem numero hoſtem apparere, verùm belli inexpertum, ideoque vinci facilem. itaque invaderent tantùm, neque de victoriâ quicquam dubitarent.* Quibus verbis ducis ſui incitati; & alacriter hoſtem aggreſſi, eum fundunt. inde, totâ regione expugnatâ, cæſis viris, matrimonia cum uxoribus contrahentes, ſuam illic gentem condunt, cujus ſtirps in hodiernum uſque diem perſeverat. Inter iſta moritur Thyra, Haraldi mater, optimè de regno merita: unde etiam obitum luxere Dani, veluti communis matris, diutiſſimè. Sepulta eſt haud longè à Coldingâ urbe, in colle altero, qui mariti tumulo Gormonis objacet: eo loco, quem Iellingum etiamnum Cimbri dicunt. Rex Haraldus, dum deliberat, quonam modo matris tumulum maximè ornare poſſet, quidam magnitudinis inuſitatæ ſaxum oſtendit, in propinquo mari ſitum: quod vel mole tantùm ſuâ, etſi nullis etiam inſcriptum literis, ſummo ornamento foret. id Haraldus ubi vidit aquâ merſum, minimâ exſtante parte, convocatos publico edicto Cimbros inde educere, & pertrahere ad ſepulcrum matris jubet. Ea res exitium Haraldo tulit. quippe indignati Cimbri, inſtar boum ſe ad opus tale cogi; tum & antè odio in eum accenſi, quòd religionem pridem Chriſtianam, ſuâ vetere abrogatâ, induxiſſet, clàm conſpirant: ac ſubornant, qui Suenonis filii pertentet animum, ſuadeatque, ſumptis armis, patrem ſolio deturbare. *etenim infenſos omnes, quòd, deorum veterum ſublato cultu, dudum bello fatigatis, ac vexatis maximis exactionibus, nunc viliſſimum quoque opus, bubus potiùs, aſiniſque, demandandum, imperaſſet. itaque, ſi non abnueret, ipſi regnum tradere conſtituiſſe, ac paratos arma capere.* neque Sueno à facinore tam nefario abhorrere; tum & promptum, ſi promiſſa apparerent, ſe oſtendere. Hæc cùm is complicibus renuntiaſſet, non celato ultra odio, rem aggrediuntur palàm: ac Suenonem, concitatâ in Haraldum patrem plebe, in conventu Viburgenſi regem creant. quod dum agunt, rei inſcius Haraldus, opus inchoatum urget: nil omnino minus fore arbitratus, quàm ut regno à filio dejiceretur. Nuntiat viator factum. quem Haraldus cùm prætereuntem fortè interrogaret, *an majorem ipſe molem trahi unquam ab hominibus conſpexiſſet?* *ego verò*, nihil hæſitans, inquit, *vidi.* ac roganti, *quando, & ubi?* *heri*, ait, *in conventu Viburgenſi filius Sueno publicè, conſenſu omnium, rex electus, regnum tuum ad ſe traxit: nunc tu, utra moles major, judicato.* Hoc reſponſo poſtquam rex obſtupuiſſet, illico omiſſo ſaxo in campo Becchio, quem appellant hodiè Cimbri, populum à ſe dimittit, armaque expedire jubet. ſed, in tantâ multitudine, pauci admodum reperti, qui in fide regis patris contra filium perduellem remanerent: plurimis paſſim exclamantibus, *nunquam arma ſe ſumpturos in illius regis gratiam, qui & inaudita onera, neque viris item digna, injunxiſſet.* Inter iſta, non deſerere ſe Haraldus: ac parare quoque

HARALDVS VI.

que arma, ut tueri regnum poſſit. &, coactâ hominum manu, quantam poterat, in hâc trepidatione, in Cimbriâ occurrit filio; prælioque primo victus, quicquid ſibi militum à clade iſtâ reliquum erat, mox in Sialandiam transfert: ubi plurimi, filii impietatem in parentem deteſtati, ſe conjungunt. ſed, commiſsâ in mari pugnâ, & fortunâ nihilo meliore uſus, regno excedit, profugitque in Vandaliam: à potentibus tunc multum Iulinenſibus nova auxilia petiturus. verùm, cùm & illic Sueno profugum perſequeretur, nec permitteret quieſcere, neve vires inſtaurare, in Normanniam conceſſit. ubi rege Ludovico, qui Richardo, Gulielmi ducis filio, & inſidias ſtruebat, & Normanniam regno ſuo vindicare ſatagebat, profligato, cùm Iulinum cum auxiliis Normannorum rediiſſet, iterum in filium tendit: & in Sialandiâ expoſito ad Helgeneſæ littus milite, poſtquam diem ferè totum acriter utrinque dimicatum eſſet, feſſi duces, ad colloquium de conſtituendâ pace die proximo conventuros ſe promittunt. itaque poſtridiè cùm ſummo manè rex Haraldus, per inducias ſecurus, ideoque paucis admodum comitatus, in vicino nemore obambularet, ac deponeret onus alvi, à Tochone ſagittario, qui Suenoni militabat, quemque, regni adhuc potens, aliquoties offenderat, ex inſidiis telo ictus, ac lethaliter vulneratus, pace omiſsâ, navi imponitur, & Iulinum deportatur: atque ibi, poſtquam regnum annos quinquaginta duos, vel, ut alii, quinquaginta tenuiſſet, diem obit. Corpus mox in Daniam tranſlatum fuit, pompâ maximè ſolenni: ac depoſitum in Roſchildienſi templo; quod, exſtructum à ſe pridem, ſanctæ ipſe Trinitati dedicaverat. Erat princeps, pacis atque belli artibus, cum ſupremis comparandus. pietate in Deum ſummâ, tres epiſcopos regno dedit, & præcones verbi Dei paſſim plurimos: tum & templa ſtruxit multa, in quîs numen pio ritu coleretur. & in primis, maximum Roſchildienſe, de quo dixi: cui ornando etiam collegium ſodalium ſacrorum addiderat, admodum locupletatum. Leges tulit tantâ ſanè æquitate, ut has Dani, Saxonesque, poſt tot ſecula etiamnum tueantur. Filios è Gyrithâ conjuge duos ſuſtulit; Haquinum, & Suenonem: quorum hic, ſucceſſit patri; ille, apud Sembos obiit.

SVENO II.

Itaque Haraldo mortuo, filius ſucceſſit Sueno; etiam Suen-Otho dictus, uti ſupra memoravi: apud Danos cognomentum à barbâ bifidâ conſequutus. Sub initia regni ſui, cùm primates, populumque, in religionem antiquam propendere deprehenderet, ut inſigni eos ſibi beneficio devinciret, ſacra Chriſtiana tollens, idolorum cultum reddit. idque tantâ animi acerbitate, uti paſſim ſacerdotes toto regno interficeret, aut ejiceret in exilium: fruſtra interdum Adelago, ſummo præſule Bremenſium, dehortante. Ab impietate iſtâ, ad infauſta arma tranſit; Iulinenſes, quòd Haraldum pridem patrem, impiè à ſe proſcriptum, armis ſuis adjuviſſent, ter aggreſſus. ſed, judicio Dei occulto, quoties patrem infeſtaverat, viceratque, toties item ipſe funditur, capiturque, & redimitur; ſemel auri, bis argenti tanto pondere, quantum ipſe armatus penderet. ac primum quidem pretium, ſuppeditatum ex ærario; alterum, contractum eſt ex latifundiis, quæ proceribus venum dare cogebatur: tertium verò, cùm exhauſtum ærarium eſſet, nec pecuniæ conquirendæ ullus jam reſtaret modus, fœminæ pariter virginesque, regis caſum miſeratæ, ut captivitate eum liberarent, ex collatis ornamentis confecere. atque eâ ratione libertati reſtitutus, cùm in regnum rediiſſet, gratiam referre cupiens, legem tulit; ut, cùm anteà à paternâ hæreditate excluderentur, deinceps quoque hæredes forent: filioque geminâ parte aſſignatâ, unam filiæ conceſſit. idque etiamnum obtinet. inſuper, ne detrimentum accepiſſe queri poſſent, regiis, ut antè, bonis venum datis, quicquid unaquæque earum contuliſſet, reddi juſſit. quidam tradunt, non collatis matronarum virginumque ornamentis, verùm precibus, liberatum. ſed haud cuiquam verò ſimile videatur, homines naturâ ſuâ, & victoriâ, feroces, ſexus muliebris preces antè aurum, cui maximè inhiabant, poſuiſſe. Poſt quæ tamen nihilo melior, nec agnoſcens manum Dei, cùm idola colere perſevera-

ret, magis etiam numinis ſupremi iram provocavit: ac mox, regno quoque exutus ſolum vertere eſt coactus. quippe Sueciæ rex, Ericus, contractâ cum Poloniæ rege Boluſlao affinitate, ac fœdere cum Othone Imperatore inito, animoſior, & Suenonem, toties à Vandalis victum, vili pendens, maximâ collectâ manu, impetum in Scaniam facit. cui Sueno cùm occurreret, præliis aliquot infeliciter commiſſis, regno pellitur: profugusque in Norvagiam, ad Olaum, Haraldi filium, quem in regnum pater ejus reſtituerat, cùm auxilium pro inſigni beneficio exſpectaret, nullum refert. itaque cùm ſpe hîc ſuâ miſer admodum excidiſſet, Angliam petit, haud feliciore eventu. nam, ab Eduardo rege pro exploratore habitus, ideoque nec ſe tutum ſatis putans, mox in Scotiam commigrat: ubi perbenignè excipitur, & habetur annos totos quatuordecim. Poſt quod tempus cum Ericus deceſſiſſet, verſo ad pietatem animo, atque Deo implorato, anno exilii decimoſeptimo repetit regnum, recipitque. quâ re, cùm ſolius Dei beneficio reſtitutum ſe agnoſceret, ipſe quoque Chriſti cultum toto regno reſtituere animum inducit: ac, proceribus advocatis, initio *captivitatem ſuam* memorat, *per quam fabula toti mundo, & ludibrium, factus eſſet: non amiſſis tantùm opibus, ſed & famâ, & exiſtimatione nominis ſui, rebus omnibus cariore. tum &, ſummo cum opprobrio, inde ſe ab eo rege debellatum, qui ne fœminæ quidem impetum ante id tempus ſuſtinere potuiſſet; & à Thyrâ, matre ſuâ, Scaniâ ejectus eſſet.* inde addit; *quæ indigna in exilio tot jam annos pertuliſſet; ſpretus illis, quos amicos optimos, fidiſſimosque, credidiſſet. denique, exilii locum nuſquam tutum, niſi in extremâ Scotiâ, inveniſſe. quæ quantumvis evenire homini humanitus poſſe, ſatis ſciret, nil ſe tamen dubitare, quin à Deo, ſuæ impietatis vindice, obveniſſent. etenim regno patrem ſenem deturbaſſe; &, quam is religionem induxiſſet, impiè cultu idolorum inſtaurato, evertiſſe. verùm nunc ſe certò ſcire, nullum eſſe Deum alium, quàm qui cælum, atque terram, condidiſſet: quique, miſſo in mundum filio, ſe hominibus manifeſtum reddidiſſet, uti ſalvos peccatores omnes faceret, inter quos ſe maximum profiteretur. eum eſſe, qui in terris ſceptra daret, & adimeret. ejus ſe offenſâ pridem regno deturbatum eſſe; & nunc miſeratione, poſt exilium diuturnum, tandem etiam reſtitutum. itaque admonitos velle, ac rogatos, ut deinceps idolorum, in quîs nil præſidii foret, cultui renuntiarent: &, ſaluti animarum conſulentes, Deum ſempiternum colerent, populoque ad veram demum pietatem ſignum tollerent.* Ad quæ illi: *nil omninò ſe diffidere, quin ſat ipſi fidem ſuam, in periculis multis adeò, maximisque, approbaſſent. quâ de re ſi dubitaret, id daturos operam eſſe, ut quamprimùm exploratum habere queat, nec majore ſtudio ſe quicquam velle, quàm quæ ipſi grata ſcirent, & utilia reipublicæ. ſed mutare veterem deorum cultum, quem acceperant à majoribus & novitium, atque peregrinum, ſequi, quem nonnulli reges pridem, novitatis ſtudioſi, induxiſſent, non ſe, ſine magnâ levitatis notâ, unquam poſſe. quam ob rem rogare enixè, ut religionem antiquam, quam majores ſui dudum, atque ipſe, ab electionis tempore, tanto opere coluiſſet, ſineret inviolatam. in quibuſvis rebus aliis, neque ſtudium ipſi ſuum, nec obſequium, defuturum.* Poſt quæ ubi omnes à ſe dimiſiſſet, aliam religionis emendandæ rationem ineundam ſibi ſtatuit. in quâ dum excogitandâ totus adeò incumbit, commodùm ab Adelago, Bremenſium præſule, Poppo mittitur; qui in Daniâ propagandæ pietatis Chriſtianæ poteſtatem dari ſibi à Suenone rege petat. quam cùm mox obtinuiſſet, partim monitis ſalutaribus, partim etiam miraculis, populum ad fidem in Chriſtum amplectendam adhortatur, & inducit. accidítque, ut quandoque, coram rege, ac proceribus, cùm in populi concione frequentiſſimâ verba faceret, eum quoque interrogaret, an doctrinæ habere ſuæ fidem vellet, ſi miraculo comprobaret, veram illam, cælitusque miſſam, eſſe: omnibusque affirmantibus, ac converſionem ſuam promittentibus, convenire univerſos Iſefiordam, portum Sialandiæ tunc ſatis notum, ad Roſchildiam, die præſtituto jubet. quò cùm omnes mox adeſſent, chirothecam ferream candentem indutus, orat Deum, ut veritatem verbi ſui non credentibus eo modo manifeſtam eſſe vellet. ac circumiens, cùm geſtaſſet aliquandiu, ante pedes regis exuit, & illæſam ſimul cunctis manum oſtendit.

oſtendit. Eâ re commoti omnes,cùm potentiam in hâc Dei obſtupeſcerent, verbum Dei, ut promiſerant amplectuntur. tum & Sueno,pietatem ſtudio majore colens, idolorum ſacerdotibus, quos in fana introduxerat, rurſum pulſis, advocat miniſtros Dei; & epiſcopos, è Saxoniâ, Angliâque, quò profugerant, revocatos, denuò ſuis locis reddit: Popponem, meritorum ergo, Arhuſiæ imponit. iſque, ut magis Chriſtianos, jam novitios, confirmaret, altero ſe miraculo illuſtrem facit. quippe,in eundem locum convocatâ concione, cùm ceratum mox induſium induiſſet, idque incenſum deflagraſſet, nihil læſus,cunctis maximè admirantibus,flammam evaſit. Per id tempus Suecia quoque, & Norvagia, ſub Erico, & Olao, illic regibus, ſe ad fidem Chriſtianam converterunt. Sed, dum Sueno domi totus in religionem incumbit, in Norvagiâ rex Olaus,magicæ artis,quam callebat,amantiſſimus, veritus, ne Sueno regnum, quod Haraldus pridem pater poſſediſſet, armis repetitum iret, bellum parat. atque, ut potentiam majorem ſibi compararet, matrem Erici, Sueciæ regis, Syritham, uxorem petit. quod Suenoni poſtquam nuntiatum eſſet, is prævertit: Syrithamque per legatos in conjugium ſuum trahit.quo deinde impetrato, cum Erico, ejus filio, init fœdus,ad tuendam, & propagandam, quantum poſſent, religionem. quo Olaus intellecto, irâ ardens, & Suenonem,anteà devictum toties, ac nunc quoque, uti ſibi perſuadebat, vinci facilem, nimis temerè contemnens, bellum indicit: & in freto, quod eſt inter Scaniam,ac Sialandiam,locum prælii præſcribit. ubi poſtquam ambæ claſſes inter ſeſe concurriſſent, ac pugnaſſent ſummo animorum impetu, plurimis ſuorum captis, aut occiſis, Norvagi ſuccubuere: tante clade, ut Olaus cum pauciſſimis vix effugeret. qui in ipsâ tamen fugâ,cùm videret acriter inſequentes Danos, neque ſe evadere poſſe, ne in hoſtium poteſtatem vivus ipſe perveniret, præceps deſilit in mare, mergiturque. quod cùm uxor poſteà intellexiſſet, neque ferret infortunium,mox inediâ vitam finit. Sueno, poſt victoriam iſtam, & exitium domus regiæ, rerum in Norvagiâ potens, palàm toto regno edicit, ut, relicto vetere idolorum cultu, nomen omnes Chriſto darent, & religionem veram amplecterentur. inde in Anglos,qui, à patre olim victi, nunc obſequium denegabant, arma movet: & inſtructam claſſem ducit, unà cum Canuto filio. cumque expoſuiſſet militem, præſidio relicto ad portum, cum exercitu ad interiora tendit. Inter viam, cùm acciperet ex captivo, claſſem Anglicam, ſub Alfrico, ad eundem portum ſtare, reputat ſecum, *an reducere potiùs copias, & navali quoque prælio cum Alfrico experiri, an præſidium, quod reliquerat ſuis navibus, miſſis aliquot cohortibus, confirmare, & in hoſtem cum exercitu porrò ire, expediret.* quæ dum animum cura agitat, en Alfricus ultrò adeſt, atque, pace conſtitutâ, claſſem tradit: &, exemplo ejus moti, incolæ ſe paſſim dedunt. Præerat regno Ethalredus,juvenis valdè, &, ut ferè in illâ ætate,ac potentiâ, luxu perditus. qui, acceptâ rei famâ, primo ſtatim impetu in arma ferri. verùm cùm is reſediſſet, etiam ſibi poſtulandam pacem ratus, eam per legatos petit; & obſequium pollicetur, *ſi à prædâ Sueno abſtineat, ſubditoſque legibus ſuis uti ſinat.* Grata hæc legatio Suenoni erat, qui imponere bello finem geſtiebat. itaque præſcribit diem, quo ſe ſiſteret Ethalredus, ac conditionem audiret. iſque cùm mox adveniſſet, infit Sueno: *non ſe temerè arma in inſulam intuliſſe. verùm eam, quæ tot annos, ſæpiùs victa, ac ſubacta, à majoribus, regno Daniæ paruiſſet, rebellantem ad obſequium revocare voluiſſe. quod ſi ſine armis queat, nihil ultrà poſtulare. permiſſurum Ethalredo inſulæ totius regimen, regiamque dignitatem,quoad vivat,dum quotannis ſolitum tributum pendat; ac defunctus, regnum denuò, priſco jure, in Danorum poteſtatem pervenire patiatur. niſi velit, ideò ſe veniſſe, ut jus ſuum perſequatur.* Ethalredus, qui jam claſſem nullam haberet, deditamque magnam inſulæ partem ſciret, & idcircò pacem quoque neceſſariam ſibi eſſe, accipit conditionem. Poſt quæ,dum religioni Chriſtianæ etiam illic propagandæ animum intendit Sueno, ea in Daniâ confirmatur. nam Popponi, præſuli Arhuſienſi, tunc defuncto, ſubſtituitur Rimbrandus; Hartvico Sleſvicenſi,Marcus;Leſdago verò Ri-

rò Ripenſi, Fulbertus. Quæ dum fiunt, Sueno porrò, ſtudio religionis propagandę ſtimulatus, multa in Angliâ piè inſtituit, quanquam alii ſuggillent. Diem obiit menſe tertio poſt victoriam: ac, ſepultus Eboraci, hinc in Daniam transfertur; & Roſchildiæ tumulatur, in exſtructo ab Haraldo patre templo, ſacroſanctæ Trinitati conſecrato: ubi & conſpicitur imago ejus, juxta patrem, cum inſcriptione patris. Princeps erat, uti varius virtutis, vitiive, ſic fortunæ. cùm idola ſectaretur, impium afflixit Deus, atque regno deturbavit; cùm amplecteretur fidem Chriſtianam, pium iterum reſtituit, & ad altiora evexit, aliis duobus additis, Angliæ, Norvagiæque. tribus præliis patri infeſtus, atque eum regno exuens, totidem victus, ac viciſſim quoque exutus, Deum impietatis omnis in parentes manifeſtum vindicem expertus fuit. Vxorem habuit Syritham, Erici, Sueciæ regis, filiam: ex quâ auctus eſt Haraldo, ac Canuto, utroque rege; illo planè effœminato, & imbelli, altero forti: ut in iſtis quoque Deus pœnam vitii, ac virtutis præmium, repoſuiſſe videatur. Filiam quoque unam habuit, Margaretham, cognomento Eſtritham dictam; & Richardo, ut mox dicam, Normannorum ducis fratri, primis nuptiis elocatam; alteris, uxorem Vlvonis, ſummi inter Suecos loci, quanquàm natione Angli, patre Dano, & è regiâ proſapiâ: tertiis denique Goduini, Angliæ ſatrapæ; & ex eo matrem Haraldi, Biornonis, ac Toſtonis. Quidam volunt, non Eſtritham Goduino nuptam eſſe, ſed Canuti alteram ſororē, Thyram: liberosque quos jam dixi, ex eodem peperiſſe.

HARALDVS VII.

Hujus Saxo, & Anonymus in Compendioſâ Hiſtoriâ, item Crantzius, nullam mentionem faciunt: ſed Ericus Pomeranus eum ſucceſſorem ſtatuit; meminitque, tanquam regis, is qui Emmæ Encomium ſcripſit. itaque hîc locum quoque ſuum habebit, quanquam indignus inter reges nominari: ſiquidem effœminatus adeò fuit, & effuſus in libidinem, ut, inviſus inde cunctis, regno mox depelleretur: ac Canutus, ejus frater, ſolio imponeretur. quo & ipſo tamen poſteà, quòd abeſſet ferè regno, bellis exteris implicatus, quam in honorem regni, deturbato, eum demum receperunt. ita Dani eo tempore nec ignaviam regis ſui, nec virtutem, ferre poterant: & Haraldus, ſic receptus, ſolium haud diu tenuit; moriensque, iterum Canuto ceſſit.

CANVTVS II, cognomento MAGNVS.

Eo regnum conſequuto, Angli ſtatim, Norvagique, deſciſcentes, hi Olaum, illi ſibi Eduardum præfecere: cùm Canutus inter iſta contra Sembos, Vandalosque, arma ferret. qui, ne contra plures hoſtes uno tempore bellum habere cogeretur, miſſis paulum, qui defecerant, quod jam pridem inchoaverat, porrò urget: cumque ex animi id ſententiâ confeciſſet, Anglos petit. &, ne illis Norvagi auxilium ferrent, neve Daniam ſe abſente infeſtarent, Olaum, cum Haraldo fratre regnum illic obtinentem, callidè in partes trahit; Angliæque ditionem, ſi conatus voto ſuo reſponderet, pollicetur. quo pellecto, poſtquam Anglos, magnâ claſſe comparatâ, petiiſſet, obvium eorum regem, Eduardum, atque diu Marte dubio repugnantem, tandem fundit. primò quidem, acies nutabat Danica, & jam fugam capeſſebat; cùm, Thymone Sialando, viro acri, revocante, prælium mox inſtauratur; fugiuntque, qui viciſſe ſe putabant. multi cæſi, plures capti: qui dimiſſi, præmio libertatis ſuæ perſoluto. Hic Canuto primæ adverſus Anglos pugnæ eventus fuit. plures alias memorant Scriptores gentis, & victores ſemper illos. victum tamen tandem etiam Eduardum, conceſſiſſe in Normaniam: reducemque inde poſteà, novas copias in Canutum adduxiſſe. Aliter Annales noſtri: imparemque Eduardum, icto cum Canuto fœdere, in ſocietatem ipſum regni ſui admiſiſſe; totum iſtud poſſeſſurum, poſtquam fato functus foret. Per quæ cùm biennium exactum eſſet, mox Canutus annos ſeptem Angliam quietè tenet. Poſt hæc cùm occiſus eſſet Eduardus, ſive ſcelere ſuorum, ſeu inſidiis Canuti, ut ex pacto Angliam ſolus poſſideret, quanquam actis mox in crucem percuſſoribus, non evadere tamen potuit, quin ſuſpectus cunctis cædis imperatæ haberetur. Morte ejus Angliâ potitus totâ, ut imperium in hâc inſulâ

confirmaret, Immam, filiam Roberti, Neuſtriæ ducis, cæſi Eduardi viduam, matrimonio ſibi jungit; ac Richardo, ejus fratri, dat ſororem Margaretam, quam Eſtritham cognomento appellabant: certiorem duplici affinitate amicitiam arbitratus. Hinc ſimultas cum Olao, Norvagiæ rege, intercedit; ſive quòd Alvinam amatam intervertiſſet, ſive etiam, quòd promiſſum auxilii præmium, aliquam Angliæ, uti dixi, ditionem, minimè repræſentaret. isque cùm Norvagiam repetiiſſet, vires ſtatim cum Haraldo fratre jungit, Daniamque variè depopulatur. quod Canuto ut relatum, is accurrit; & exutum regno utrunque in Ruſſiam agit: ubi tunc Olai ſocer, Gerithaſlavus, principatum obtinebat. nec contentus ſic fugaſſe, filium Canutum mittit, qui & illic perſequatur. isque bonam ejus regionis partem cùm vaſtaſſet, etiam Eſthoniam in ordinem cogit; & tributum, pridem denegatum, imperat. Hinc Canutus, altero Olao, Sueciæ rege, ad colloquium evocato, & tranquillitate publicâ borealium regnorum conſtitutâ, pacem firmat. tum in Angliam reverſus, cùm ſororem Margaretam à Richardo malè habitam intelligeret, eum terrâ ſuâ ejicit; illam recipit, præficitque Sialandiæ. Inter iſta, cùm Omundus, mortuo patre, Sueciæ regnum nactus eſſet, rex Norvagiæ Olaus, quem depulſum, & in Ruſſiam profugum, commemoravi, animum ad repetendum regnum erigit, & Omundi opem implorat, atque rogat: *meminiſſet amicitiæ, quam parentes coluiſſent; operamque rebus ſuis, tam afflictis, nunc præſtaret, quam viciſſim, ſi quandoque itidem ipſe laboraret, ſibi eſſe promptam vellet.* Nec difficilis Omundus, reditum per Sueciam ſuam in Norvagiam indulgebat. quo conceſſo, cùm in regnum rediiſſet, illud munit, & præſidia in Canutum ſibi parat. Huic tunc inſidias ſtruebat Vlfo, homo Anglus, loco ſat illuſtri natus; ac militiæ, contra Anglos pridem actæ, uti clarus, ita carus: gratiâque, quâ valebat, plurimum fretus, petit ad Eſtritham literas, quibus illa morem gerere, quicquid petiturus eſſet, ſine exceptione ullâ, juberetur. ac prætexit, ut faciliùs obtineret, quando Sueci Scaniam tunc incurſarent, quaſi illa reprimendis impar eſſet, ſibi certum, vim eorum coërcere. itaque cùm impetraſſet, & Eſtrithæ oſtendiſſet, illâ mox interrogante, quidnam peteret, matrimonium ſe ejus poſtulare indicavit. quod cùm ipſa, tacitè fratrem injunxiſſe arbitrata, conceſſiſſet, non contentus ita regi ſe Olao, & Omundo, jam in regem conjuratis, ſocium addit: incitatque, uti vires ſuas jungant; Daniamque, per abſentiam Canuti tunc invadi opportunam, ſuam in poteſtatem cogant. atque bellum ſic partitur; ut Olaus navibus in Sialandiam impetum faceret, Scaniam Omundus terrâ, ipſe autem mari peteret. Eam rem Haquinus quidam cum Canuto nuntiaſſet, agri Scanici duo jugera præmium capit; magnum, ut tunc erant tempora: & Canutus arma ſtatim adverſa parat. Olaus interim, claſſe ad inſularum unam ſtare juſſâ, Sialandiam nave expeditâ petit: ac vocatum in concionem ſtatim populum blandis verbis ad deditionem hortatur. quem dum quidam è proceribus aſtu differt, & favorem pollicetur, mox Canutum affuturum arbitratus, quidam accurrit, qui appropinquare terræ multas naves nuntiaret. quod Olaum cùm turbaret, alter, qui Canuti, ut erant, copias has eſſe crederet, animum firmare jubet: quippe mercatores quoſdam, ut ſolebant, advenire. alioque idem iterum paulo poſt denuntiante, conſternatum rurſum Olaum alter itidem erexit. ſed Olaus, hoſtem eſſe ſuſpicatus, mittit, qui exploret ſtatim, bellum, an merces, veherentur. atque is, recurrens ocyùs, poſtquam claſſem adeſſe magnam nuntiaſſet, non moratus ultra Olaus, fraude alteri exprobratâ, ſuos repetit, & in Scaniam exſcendit. ac Canutus, cùm in portum appuliſſet, feſſum militem capere quietem jubet; &, ab incolis edoctus, occupatam ab Omundo copiis terreſtribus Scaniam, ac teneri ab Vlvone Helgam flumen, ipſe Omundum apud Stangam montem cædit, cæteros in Vlvonem mittit. qui adverſam poſtquam inſulam occupaſſent, Helgam, qui interluebat, ponte ſternunt, mox in hoſtem irrupturi. ac permittit opus Vlvo, & in trajecturos tantùm mittere tela ſuos jubet: certus, ſuum ſibi exitium Danos ſtruere. neque aliter

 evenit.

evenit. nam, cùm longius proceſſiſſent, ceu prohibiturus tranſitu, copias omnes in objectâ ripâ exponit. quo conſpecto, cùm incenderentur Dani, & alacriùs irruerent, non ferente onus ponte, ac dirupto, miſerè omnes, animis in pugnam ardentibus, aquis merſi, periere. Ita profligato hoſte victor Vlvo, tamen ultionem metuens, neque animi ſatis firmus, ad ulteriorem belli aleam experiendam, ut evaderet periculum, copias imponit ſcaphis, & in Sueciam abducit: Olaus, repetit Norvagiam. Rex poſtridiè, aufugiſſe hoſtem doctus, extrahi fluento merſos; & ad Aſum, in propinquo ſitam urbem, ſepeliri omnes jubet. inde, ut conficeret bellum, auro Olaum debellandum, potiùs quam ferro, ratus, mittit, qui largitione Norvagos corruptum irent, & in regis ſui cædem clàm impellerent. quâ patratâ per ſeditionem quandam Stichleſtadii, Haraldus frater, neque ſe ſat tutum deinceps illic fore arbitratus, mox Byzantium concedit: & Canuto vacuam Norvagiam tradit. Verùm de Olai nece, varia Scriptores ferunt: Norvagique adeò ipſi, non proditione eum à ſuis cæſum, ſed à fratre Haraldo, volunt, cum quo de limitibus regni controverſia illi eſſet. alii, depulſum regno, & occiſum à magnatibus: quorum uxores, ob commiſſa quædam ſcelera, pridem è medio ſuſtuliſſet. denique nonnulli etiam, arma Danis inferentem, in ipſâ acie cecidiſſe ſunt auctores. Hunc Olaum, ob virtutis, ac juſtitiæ, ſummum ſtudium, & armorum item gloriam, inter ſanctos retulerunt. Tot jam regna cùm Canutus poſſideret, motus ejus gloriâ Cunradus Cæſar, filiam Gunildam petit filio Henrico conjugem; & Holſatiam, antè ab Henrico Aucupe Daniæ injuſtè ereptam, in majoris amicitiæ vinculum, reddit; inſuper teſtatum facit, *nullum ſibi neque jus in eam eſſe, neque ante ſe Cæſaribus ullum itidem fuiſſe, nec futurum ſequuturis.* Quibus actis, cùm Cunradum Itali tumultuantes ejeciſſent, ſuo auxilio Canutus eum vindicat, & reſtituit. Hinc in Angliam reverſus, & tot regnis gubernandis, quaſi modum excedente jam potentiâ, imparem ſe animadvertens, inter filios ea dividit: & Haraldo, natu maximo, Angliam tradit, Canuto Daniam, & Norvagiam Suenoni: ita tamen, ut in omnes ſummam ſibi poteſtatem retineret: ac Norvagiam modò viſeret, modò Daniam, maximam verò vitæ partem apud Anglos moraretur. Inter hæc Eſtritha ſoror, quæ Vlfoni, uti dictum, inſcio Canuto nupſerat, filium Suenonem enixa, viro gratiam apud fratrem reparavit: quanqum ea minus diuturna fuit. nam Roſchildiæ poſtquam ille in convivio temulentus cladem Danis, quam in ponte excepiſſent, carmine à ſe compoſito nimis temerè exprobraret, irritatus mox Canutus, pariter ebrius, neque contumeliam ferens, hominem occidi jubet, cujus tamen facti pœnitens, poſt id tempus, ut ſorori ſatisfaceret, viduamque ſolaretur, Goduinum, Angliæ ſatrapam, virum dedit, atque duas ditiones: quarum decimas illa poſteà S. Trinitatis ædi, quæ Roſchildiæ veneratione ſummâ colebatur, conſecravit. Vt potentiam verò ſuam, in tot regnis, atque iis longè diſſitis, ac propterea minus firmam, facilemque perturbari, tueretur, militum ſex millia legit, & in naves ſexaginta, quibus pugnaturi eſſent, diſpertitur. utque pacem ipſi colerent, quos præſidio publicæ tranquillitatis comparaverat, homines feroces animis, ac naturâ minimè amantes pacis, leges condit, Danis pariter & Anglis, quas ſervare cogerentur. quin &, gnarus, maximum legum munimentum principis exemplum eſſe, quas in ſubditos ſanciverat, etiam in ſe admiſit: neque veniam ſibi dedit, qui conſtituiſſet pœnam. Etenim cùm ebrius ſatellitem interfeciſſet, convocatis poſteà tribunis militum, & de ſolio deſcendit, & pro concione ſedens, inſtar rei, quod ſupplicii meruiſſe videretur, liberè proferre jubet: ſe facturum, quicquid ipſi æquum eſſe ſtatuiſſent. cumque illi ſecedentes paululum deliberaſſent, ac reverſi, ei de ſe ſtatuendi poteſtatem permiſiſſent, & de terrâ ſublevatum mox ad ſolium cum obſequii demonſtratione ſummâ reduxiſſent; *Ergo*, inquit, *multæ, quam præſcripſi aliis, quadruplum dabo.* alii dicunt, novies tantum perſolviſſe. erant verò homicidio expiando quadraginta ſelibræ argenti poſitæ: quarum primus triens regi, alter militi, tertius occiſi con-

ſanguineis tribueretur. cumque hic perſonam regis, atque rei, idem ſimul ſuſtineret, ſibi debitum trientem, tanquam regi, quia reus, antiſtitibus ſacrorum, & egenis, eſt largitus: ſuo loco Deum cœli, ſummum regem, munere in hos tranſlato, ſic propitiandum ratus. inſuper donavit auri ſelibras novem: ſtatuitque, ut deinceps ea eſſet homicidiorum mulcta. Factum admodum præclarum, & rege dignum, regibusque univerſis imitandum! quod ſi facerent, multo etiam feliciùs cum imperiis quibuſcunque ageretur, ac virtutem ſubditi majore quoque ſtudio amplecterentur, qui ad vitam principis componere ſuam ferè amant. Inter iſta Sueno filius, cui Norvagiam dederat adminiſtrandam, fato functus nuntiatur: cumque necdum eluxiſſet, mox in Angliâ Haraldus, alter filius, diem obit. ac, ceu orbitas non ſufficeret, ad concutiendum animum, in Normanniam Richardus, quâ ejectus pridem fuerat, cum exercitu magno redit. verùm, magni animi princeps, inter tot adverſa rerum, erigit ſe; & in hoſtem copias conſcriptas ducens, ſolâ adventus ſui famâ eum fugat: ita quidem, ut, in Galliâ nullum locum ſatis tutum arbitratus, in Siciliam ſe reciperet. quod quantumvis accepiſſet, ejus fugâ non contentus, & proſequitur inſtitutum ſemel iter, & in mediâ Normanniâ caſtra locat. ubi poſtquàm pacem incolæ per legatos petiere, eam dat, & obſides capit. neque multo pòſt invadit morbus gravis: cumque mortem imminere animadvertit, convocatis belli ducibus, id continuare jubet, donec hoſtem debellaſſent: quod facturi certò eſſent, ſi impoſitum loculo defuncti corpus pugnaturi in primâ acie conſtituerent. tum victores ſe Rhotomagum deportarent, atque ibi terrâ conderent. Hæc effatus, magno adſtantium mœrore, exſpiravit; princeps maximus; pietate, fortitudine, & juſtitiâ, nominisque item gloriâ, nullo minor. pluribus victoriis illuſtres alii; ſed æquabat famâ omnes, & complures pietate ſuperabat: cujus unum iſtud ſpecimen dignum eſt quod memoretur. Cùm in Angliâ aliquando, animi recreandi causâ, magno procerum, & nobilium, comitatu, in Oceani littore deambularet, ac legatus Imperatoris, qui advenerat, regum ipſum omnium longè potentiſſimum appellaret, diu tacitus ſubſiſtere, neque qnicquam reſpondere. æſtu verò maris ſummo impetu tunc irruente, propiùs accedens paullo, & legatum ſecum trahens, illicò exutam tunicam, & in globum convolutam, in extremo littore ponit, inſidetque; tum, exclamans altâ voce, mari imperat, ut quieſcat; neve, ulterius procedendo, pedes ſibi madefaciat. ac vix eloquutus erat, cùm mox fluctus, vento incitante major, maximâ cum vehementiâ provolutus, ſede ipſum evertiſſet, ac madefeciſſet totum, niſi accurrentes ſui ocyùs in pedes eum erexiſſent. hinc à littore concedens, & converſus ad legatum; *illum*, inquit, *cujus juſſu commovetur, ac quieſcit, mare iſtud, regem juſtiùs potentiſſimum appellabimus, & colemus. huic gratia ſit, honosque, qui me tantâ dignitate exornavit.* nec multo pòſt coronam regiam, auro atque gemmis gravem, capiti detractam ſuo, Chriſti cruci fixi imagini dedicavit: publicè teſtatum cupiens, Deum ſe agnoſcere regem omnium regum, potentiſſimum. nec coronâ inde ullâ uſus fuit. Sed, ut ſemper hominum virtutibus ſe vitia miſcent, neque quiſquam tam beatus reperitur, qui non ullis ſit obnoxius, ita quoque in Canuto non injuriâ reprehendas ſtuprum Alvinæ, & ſatellitis ſui cædem, quanquam eximiè expiatam; tum è medio ſublatum ſuâ fraude Eduardum, Angliæ regem; & Norvagiæ, Olaum. ac quantumvis primum fortè ab ætate excuſari, alterum autem ab ebrietate poſſit, at poſtrema certè duo, ſi nonnulli vera de his prodiderunt, apud bonos nuſquam veniam impetrabunt. Liberos ex Immâ ſuſtulit, regem Angliæ, Haraldum; Canutum, cognomento Durum, in regno Daniæ ſucceſſorem; & Gunildam, Henrico II Imperatori elocatam: tum Suenonem ex Alvinâ, quem Norvagiæ præpoſuit. quidam tradunt, etiam Haraldum eſſe ex Alvinâ procreatum. Daniam tenuiſſe proditur annis tribus & triginta, Angliam viginti quinque. alii, viginti tantum regna univerſa annos poſſediſſe, ſunt auctores. Tria cognomenta habuit: atque *Magnus* appellatus quidem fuit, ob res geſtas; *Di-*

ves, propter opes ſummas, & potentiam, quippe ſex regnorum dominus: denique *Senex*, ob ætatem. Quidam ſcribunt, fidem Chriſtianam amplexum, poſito gentili nomine, ſe Lambrichtum pro Canuto appellari voluiſſe.

CANVTVS III, cognomento DVRVS. Hic à patre adoleſcens in Norvagiæ regem Olaum, qui in Ruſſiam profugerat, uti dixi, cum infeſtis copiis miſſus, ut perſequeretur bellum, cùm permagnam ejus regionis partem devaſtaſſet, & Eſthoniam denuò ad tributum dandum adegiſſet, aliasque in oriente debellaſſet nationes, ob ferociam, Durus eſt cognominatus. In Daniâ poſt exceſſum patris aliquandiu commoratus, ordinandis regni rebus ſeriò intendit animum: cùm intereà Angliam gubernat Sueno, Vlfonis ex Eſtrithâ filius, ac præſidiis regnum munit; ut indigenas, dum hic abeſt, in officio contineret. At Norvagia, ut Canuti mortem accepit, in rebellionem verſa, filium Olai Magnum, ob præclara patris merita, ac virtutem quoque ejus, regem creat. Quod Canuto poſtquam nuntiatum eſſet, ne, ſi bellum incœptaret, Anglia occaſione uteretur, ac deficeret, potius paciſci duxit, ut, qui alteri ſupereſſet, regnum alterius poſſideret. & in hanc rem à ſenatu regni utriusque datæ literæ, ac jusjurandum. itaque firmata pax eſt in Norvagiâ, ut in Angliâ ſervaretur. Alii tradunt, miſſum ex Angliâ Suenonem cum exercitu à Canuto, uti Daniam, quam invaſerat per abſentiam ejus Magnus, vindicaret: atque eum, à Magno victum, dum in Angliam cum reliquiis mox rediret, de Canuti morte nuntium in itinere accepiſſe. ſed annalium noſtrorum in his fidem ſequi malo. Canutus verò, poſtquam pacem in Norvagiâ confirmaſſet, mox in Angliam reverſus, omnia pacata quidem operâ Suenonis reperit: verùm fratrem uterinum, Eduardum, populi favore nixum, affectare regnum intelligit. cujus ut ambitioni modum poneret, & diſcrimen amittendi principatus evitaret, in communionem regni eum admittit: ſic ut dignitatis tamen potiùs conſortem faceret, quàm potentiæ. Deferbuerat in Canuto illa animi ferocia, quâ cognomen Duri pridem adoleſcens comparaverat: ac nunc contrà tam inſigni pacis ſtudio ferebatur, uti, ei in Norvagiâ conſervandæ, ſpe ſucceſſionis Magnum potiùs placandum duceret; & in Angliâ Eduardum in conſortium reciperet: ſocium habere eum, potiùs quam hoſtem, cupiens. Sed tam bonæ voluntatis fructum mox, & vitam, amiſit; regni per biennium duntaxat potens: vel, ut alii, novennium. Moriens, Suenoni Eſtrithæ Angliam tradidit; Daniam invaſit

MAGNVS,

qui cognominatus Bonus, rex Norvagiæ: idque ex pacto, quod jam antè memoravi. Morte ejus intellectâ, cum armatâ manu venit; petiitque, *ut, quod pridem pacti eſſent, nunc præſtarent: atque bellum, quod negantibus exſpectandum, prohiberent. cogitarent jusjurandum, quo ſe antè obſtrinxiſſent; & conſultum incolarum paci vellent.* Proceresque, non difficiles, ut religione ſeſe juramenti liberarent, regnum tradunt, in comitiis Viburgenſibus. Quæ dum fiunt, adeſt Sueno: qui, præſidiis totâ Angliâ, ubi opus viſum foret, collocatis, properè in Daniam venit, atque *ſibi, conſanguinitate proximo, regnum ut conferatur*, petit. ſed ſenatus recuſare: & hortari, *ut avunculi ſui pactum, quod nec ultimâ voluntate immutaſſet, ratum ipſe eſſe vellet*: *atque ſic exiſtimaret, ſi vim faceret, regnum ſibi minimè auſpicatum fore.* Ille refert; *temerarium iſtud eſſe, ac reſcindi jure poſſe: neque tantum ei tribuendum eſſe, ut, queis hactenus imperaverint, his ſubeſſe deinceps debeant; ac communem libertatem, quam fortiſſimè hactenus tutati forent, in ſubjectionem quandam inhoneſtam commutare.* Iam ſententiæ nutabant, & contentione aliquâ agitari; cùm poſtremò pars hæc vicit, cui pactum ſanguine potius videbatur; rectiusque ſtirpem regiam præteriri, quàm vim juramento fieri. Sic repulſam paſſus Sueno, dum affectat regnum Daniæ, mox & Angliâ ejicitur. nam Haraldus, principis Goduini filius, cui regni ejus curam, dum abeſſet, demandaverat, commodam occaſionem invadendi jam ſe conſecutum ratus, Danos, paſſim in præſidia diſtributos, aſtu à ſuis ad convivia invitatos, unâ nocte omnes cędit, Angliam in poteſtatem ſuam redigit: utque invidiam minueret, Eduardum

dum, ſicut anteà à Canuto conſtitutum, ſocium capit. quem mox tamen, uti rerum ipſe ſolus potiretur, per inſidias circumventum, è medio tollit. Et hoc modo amiſſam Angliam, quam tot annis obtinuerant; nunquam Dani poſteà recuperare potuerunt. Inter iſta, Angliâ ſic exutus Sueno, quamlibet in Daniâ ſuarum partium ſtudioſos admodum haberet paucos, bello tamen infeſtare Magnum ſtatuit. copiiſque comparatis, partem navibus imponit, & in claſſem hoſtilem mittit; partem ipſe in Magnum ducit, & occurrit ei in Cimbriâ. ſed utrâque pugnâ infelix, in Fioniam primùm fugit. ubi cùm auxilia nulla inveniret, & inſequeretur victor, hinc in Sialandiam tranſit, atque ex eâ mox in Scaniam, atque inde in ulteriorem Sueciam. Magnus, antè bello in Vandalos occupatus, ut Suenonem coërceret, hos omiſerat: illum autem poſtquam terrâ, atque mari, acriter perſequeretur, iterum inſurgunt iſti; Ratiborii, Vinnulorum principis, cædem, item octo filiorum, vindicare cupientes: &, effuſi in fines Cimbriæ, omnia depopulantur. Quæ cùm Magnus accepiſſet, hæſit primò anceps animi, Vandaliſne iret obviam, an perſeveraret porrò hoſtem fugientem ſequi. tandem, precibus ſubditorum, qui profugerant, & à Vandalis miſerè ſe ſpoliatos querebantur, concedendum illud ratus, potius habuit, ſævientem intrà fines regni hoſtem profligare, quàm jam profligatum perſequi. Itaque reducit copias; & Sleſvicum, Vandalos intercepturus regreſſuros in anguſtiis, feſtinatis itineribus proficiſcitur, tum & eos illic occupat; &, conſertâ manu, fundit: cæſis omnibus, aut compulſis pacem petere. Strages certè magna fuit; ſed quæ variè memoratur. ac nonnulli, quadraginta illic millia cecidiſſe; alii, quindecim tantùm tradunt. quę victoria ita populo carũ reddidit, ut in regnum redeunti paſſim occurreret, operamque in Suenonem, deinceps perſequendum, offerret: tum & Bonum cognomento appellaret; quod nimirum, inclinato in commoda ipſius animo, graviter graſſantem hoſtem coercere, quàm devictum, & fugientem, longiùs ſequi maluiſſet. Per id tempus Alebrandus, archiepiſcopus Bremenſis, ſecum adducens Bernardum, Saxoniæ ducem, & Thitmarum, Hildeshemienſem antiſtitem, Magnum accedit, tunc Sleſvici commorantem; poſtulatque, concedi ſibi jus eccleſiæ per ſeptentrionis regna ordinandæ, & imponendorum præſulum. tum ſororem Magnus ſpondet filio Bernardi Arnulpho, quem Ordulphum alii dicunt. Quibus actis, cùm exercitum in Suenonem mox educeret, ad Halmſtadium, perturbato leporis occurſu equo, ac ſeſſorem in acutos trunci fortè adjacentis ſtipites ejiciente, miſerè confixus periit. Alii tradunt, ſtante in freto Balthico claſſę, cùm de nave tranſgredi in navem vellet, lapſum in ſubjectum mare, & ſubmerſum. quidam, morbo impetitum, morte vitam naturali finiiſſe, ſunt auctores. Regnum Daniæ annos octo, à nonnullis tres duntaxat, tenuiſſe memoratur. Princeps bonus, pace, ac bello: felix quoque, qui, excluſâ regum ſtirpè, Daniam ex pacto accepit: ut virtutem patris quoque, Olai, cognomento Sancti, honorare in ipſo Deus voluiſſe videatur.

SVENO III, *Eſtrithius.*

Exempto ex humanis rebus rege Magno, regnum eſt adeptus Sueno, Canuti Magni ex ſorore Margaretâ Eſtrithâ nepos: unde & Eſtrithius fuit cognomento appellatus. Eum Dani, non amore aliquo ducti, ſed neceſſitate acti, quia è proſapiâ regiâ nemo alius ſupereſſet, regem ſibi elegerunt. etenim, qui in petitione regni adverſati ipſi fuerant, ac propenderant in Magnum, metuebant, ne, potitus rerum ſumma, ultionem agitaret. ſed hunc metum gravior vincebat alius. nam, cùm Vandalis, quos tam magnâ clade affecerant, hoſtibus longè infeſtiſſimis, ac vindictam cogitantibus, uterentur, ne iidem, captâ hâc occaſione, orbum rege regnum invaderent, qui prudentiâ inter cæteros excellebant, & periculum exaggerant, & hortantur, *ut, depoſitâ ſimultate, animum omnes ad commune bonum adverterent, ac Suenonem regem admitterent.* quâ oratione adducti, mox ſuffragium conjungunt. In principio ipſo regni, cùm Anachus, Roſchildenſium epiſcopus, exceſſiſſet, à Suenone Gulielmus ſubſtituitur, Canuto olim

Magno à ſacris,& epiſtolis; gente Anglus, & virtute ſuâ clarus: quique ſummum apud Roſchildenſes templum,quod nunc exſtat, ſuæ ad poſteritatem pietatis monumentum, inchoavit. Ad hoc tempus cùm in ſacris Scaniæ quoque jura Roſchildenſis daret, ſeparavit juris dictionem Sueno; Scaniamque eſt partitus in epiſcopatus duos, Dalbienſem, & Lundenſem. & eccleſiam Dalbienſem, rex Henrico; Lundenſem, Egino dedit. qui cùm diu de primatu inter ſeſe contendiſſent, tandem Henricus, nimio vino ſuffocatus, malo exemplo, & inprimis in antiſtite deteſtando, vitâ excedit, & Egino locum tradit. Inter iſta,frater S. Olai Haraldus, quem, poſt illum interfectum, in exilium conceſſiſſe memoravimus,Magno rege vitâ functo, in Norvagiam revocatur. qui reverſus, cùm Suenonem etiam Norvagiæ regnum obtinere cognoviſſet, nec ſe vindicando parem,regnum avitum nomine clientis primò accipere contentus fuit, poſteà in libertatem vindicare ſemet certus. quod mox fecit, agitante inter Vandalos Suenone; & Riaduros, qui auxilium imploraverant, adjuvante. etenim qui Panim flumen accolebant,de primatu idolorum cum his ipſis concertabant. cumque res in bellum tandem erupiſſet, advocatus in auxilium Sueno accurrit. ac, dum abeſt, in occaſionem intentus rex Haraldus, quod is aliis propulſabat, bellum infert. Id cùm Sueno accepiſſet, illicò in regnum redit: ac, majoribus apud Cimbros properè coactis copiis, mox Haraldum, ad Dyurſam flumen obvius, multo viribus inferior, uti temerè aggreditur, ita pugnat infeliciter, vinciturque. claſſis magna pars amiſſa; Cimbri, metu conſternati, ne in hoſtis poteſtatem devenirent, in Dyurſam ſe præcipites dejecere: mortem certam, & ingloriam, vitæ dubiæ, ſed honeſtæ, præferentes. illud minimè reputantes; in acie cadere, militi glorioſum eſſe; in fugâ,turpe. qui in hoſtium manus venit, & honeſtè hic fortunæ belli adverſæ ſe permittit, &, mox libertati redditus,iterum pugnat; ac victoriam, quam conceſſit pridem, refert. Sueno, in hunc modum victus, reliquâ claſſe vix evadens in interiores inſulas, denuò in Scaniâ, & Sialandiâ, ac Fioniâ, copias, quas poteſt,cogit: iterumque in hoſtem ducens, & ad Viſſam eum flumen conſequutus, ſimili eventu pugnat. In principio, claſſem ordinat, vinculisque naves jungit, ne deſerere ſe poſſent: ita, prælio inchoato, pugnam uſque in noctem trahit; magis animo par, quàm viribus. ac victoria erat dubia: verum Scani, nullâ uſquam ſpe auxilii, & Haraldo, anteà ſuperiore, novis quoque copiis aucto, ut periculo ſe ſubducerent,clanculùm ſolutis vinculis, noctu abeunt. quod quantumvis eveniſſet, neque parum diminutæ vires eſſent, tamen, animi infractus, denuò pugnare Sueno, quàm in fugam ſe conjicere, & victoriam, de quâ necdum deſperabat,hoſti dare,potius ducit:verùm fruſtra, & ſucceſſu,uti pridem, infelici. In hoc prælio magna Scialmonis Candidi, Sialandiæ præfecti, virtus fuit: qui, poſt magnam hoſtium ſtragem, pluribus vulneribus ſaucius, cùm, proſtratis ſanguinis effluxu viribus, concidiſſet, illud ſuâ fortitudine meruiſſe viſus fuit, ut, cùm cæteros hoſtis cæderet, abſtinendas à proſtrato manus ratus, ipſi parceret,atque vitam largiretur: tantum virum in poteſtatem redegiſſe, ſatis habens. Porrò etiam Aſlacus, duce ſuo Scialmone dignus miles, meritò commemorandus. quippe ille,non contentus, intrà ſuam fortiter pugnaſſe navem, omnibus abjectis armis, ſolum lævâ ſcutum tenens, baculumque dextrâ quernum, etiam in hoſtilem inſilit: hoſtibusque, qui in eâ, internecione cæſis, victoriam unus de tam multis admodum illuſtrem refert. Rex Haraldus, parum ducens, bis jam Danos profligaſſe,ultra pergit:&, Suenone nuſquam mari occurrente,copias in terram exponens, paſſim adjacentes agros, ac maritimas quaſque urbes, inter quas Arhuſiam maximè, & Sleſvicum,igne, & ferro, populatur. Sueno, etſi hoſtem aditu prohibere quovis modo conaretur, impar tamen, nec fortunæ item belli, quam adverſam iterum expertus erat, fidere auſus, paſſim carpit pabulantem, quem haud tutum impugnare exiſtimabat. ſed mox eum, præter exſpectationem, liberat Deus. nam in Angliâ principis Goduini filii, in Haraldum

regem fratrem conjurati,cùm à Norvago, quem dixi,ſupplices auxilium peterent, ſe ſuosque ſubmittentes, ille, ambitione ductus,proferendi imperii occaſionem minimè negligendam ratus, accipit legationem, & ſuppetias pollicetur. quas dum parat,& mox adfert infeliciter, Sueno regnum, cujus partem jam amiſerat, totum recipit: & Haraldus,rex Norvagiæ,apud Anglos inter pugnam interfectus, morte ſuâ id tranquillum illi facit. ac retinuit; cùm Olaus,atque Magnus,duo filii ipſius, pacem ineunt: & Olaus, ei magis confirmandæ,matrimonio filiam Ingertham capit. Cæſo Haraldo, Angliæ rege, cùm Wilhelmus, cognomento Nothus dictus, dux Normanniæ, regnum illud occupaſſet, ſemper acriterque Sueno de eodem concertavit: dum recuperandum ipſe ſibi iſtud,ille vindicandum ſtatuit. animosque Archiepiſcopus Bremenſis, Adelbertus, aliique item principes in Wilhelmum propendentes, vehementer incendebant. & Haraldi duo filii, filiaque, ut victoris ſe Wilhelmi inſolentiæ eriperent, ad Suenonem inde avunculum conceſſere. isque exceptos perbenignè diu aluit; filiamque Valdemaro, Ruſſiæ principi, cui Iariſlavo nomen, dat uxorem. Sueno verò, etſi pacem cum Normanno ſtatuiſſet, maximè allaborante Roſchildenſium epiſcopo,qui muneribus Adalbertum ſuas quoque in partes traxerat, tamen eam minimè diuturnam habuit. itaque, cùm rebus ipſe aliis diſtraheretur, Haraldum, ac Canutum,filios,contra eum cum inſtructâ claſſe mittit ducentarum navium, & quadraginta: comitesque expeditionis addit, fratrem Esbernum, & Torchillum. qui, in oſtium ingreſſi Humbri fluminis, cùm in terram exſcendiſſent,latè ſparsâ adventus famâ, obvios ſibi habuere, cum ingenti militum manu, Eadgarum, Ethelingum, & Walthofium: quos Normannus,paſſim in quoſcunque ſæviens, Angliâ extorres egerat. itaque, occaſione claſſis Danicæ, vires jungunt: &, inter ſe icto fœdere, Eboracum, obvia quæque populantes,rectâ tendunt. ac præſidiarii cùm ignem in ſuburbia ſua, ne his illi potirentur, injeciſſent, versâ in ipſam urbem flammâ, cùm excedere denique & illi ipſi cogerentur, eos cædunt, iſtam capiunt, ac diripiunt. inde in Northumbros ducunt, atque eos ad deditionem cogunt. jamque totam ferè Angliam, quà ſeptentrioni objacet,ſuâ in poteſtate habebant, cùm, Londinum oppugnare cupientes, à Normanno occurrente prope Trentam, ejus regionis flumen, quod in Humbrum ſe exonerat, profligantur: atque, pace conſtitutâ, reducere in Daniam claſſem, corrupto Esberno, compelluntur. quod indignè ferens Sueno, Esbernum, ſimul revertiſſet, in exilium ire jubet, & à bello perſequendo conquieſcit. Hactenus Sueno animo à matrimonio alieno vitam egerat; ac, libidine variâ gaudens, liberos quindecim, verùm omnes illegitimos, jam ſuſtulerat. itaque, hortante epiſcopo Roſchildenſi, cui plurimum tribuebat, ut uxorem certam caperet, filiam Suecorum regis, conſobrinam, ſibi jungit. à quâ tamen, accuſatâ ab epiſcopis nimiâ propinquitate, quanquam admodum invitus, & reluctans, mox divertit. In hâc re, dum gravius urget, maximè offenderat eum Adalbertus. isque,veritus,ne epiſcopos, quod Haraldus in Norvagiâ pridem fecerat, aliunde ipſe caperet, ut placaret, ad Sleſvicum urbem accedens, poſt colloquium, aliis intercedentibus, conciliatur: gratiamque iſtam refert, ut Henricus IV Cæſar,cum quo illi de ducatu Nordalbingiæ, ac dominio Vandaliæ, magna erat controverſia, mox Hamburgum invitaret,atque interruptam nuper amicitiam reſarciret. Hinc reverſus,animo ad pietatem applicato, templa toto paſſim regno multa condit, reditusque ſacerdotibus amplos donat. cumque tres epiſcopatus hactenus haberet Cimbria, Sleſvicenſem, Ripenſem, Arhuſienſem,duos addit, Viburgenſem, ac Borlumenſem: tum vacanti in Fioniâ diœceſi Othonienſi dat epiſcopum Edbertum. Quibus ita ordinatis,cum religionem in regno ſatis benè conſtitutam animadverteret, ne deinceps ſumma juris in divinis rebus dictio penes peregrinos eſſet, etiam primatum ſibi in eccleſiâ à Leone IX petit. ac cùm eum, quanquam valdè obnitente Adalberto, impetraſſet, in epiſcopum Lundienſem ſtatim confert. Etenim per iſtud tempus Brema

in ſeptentrione quaſi Roma quædam erat: atque urbis hujus præſul à pontifice Romano obtinuerat, ut ipſius in his regnis veluti legatus eſſet, ac ſupremâ in eccleſias poteſtate uteretur. idque initio cùm non grave regibus eſſet, ob penuriam domeſticam, & virtutem epiſcoporum; qui religionem illic Chriſtianam ſummâ fide, & induſtriâ, ac nonnunquam cum periculo quoque vitæ, propagabant; mox, pejoribus ſucceſſoribus, negligentioribusque muneris ſui, & in rem privatam intentis, quin & ipſis etiam regibus, nimium præpoſterâ ambitione, dominari cupientibus, ægrè admodum tulere: ac denique rem planè indignatus Sueno, jugum peregrinũ excutiens, juris dictionem illam ſuo regno vindicavit. Inter iſta Vandali deficientes, ad idola, duce Pluſco, relabuntur; principemque Godeſcalcum, & epiſcopum Ioannem, aliosque è Chriſtianis, multos admodum, interficiunt: aſperati, ut ajebant, à judicibus Chriſtianis, qui in ipſos nimis graviter animadverterent. nec contenti iſtâ cæde, irrumpunt in Stormariæ fines, & Holſatiæ; ferro, & flammâ, latè omnia devaſtantes. ædibus religioſis paſſim everſis, in ludibrium Chriſtianorum, cruces, quas inveniunt, frangunt. urbem denique Sleſvicum, eo tempore florentiſſimam, invadentes improvisò, populantur. tum uxorem Godeſcalci, Syritham, Suenonis filiam, poſtquàm diu contumelioſè admodum habuere, demum ſpoliatam veſtibus, nudam in Daniam remittunt. Et hæc quidem tantâ cum celeritate ab his geſta, ut everſum priùs jam Sleſvicum eſſet, quàm Suenoni hæc irruptio Vandalorum innoteſceret. quibus ocyùs regreſſis, etſi armis fugientes perſequendos ſtatuiſſet, nullum tamen, dignum tantis latrociniis, bellum movet; ſed, Roſchildiæ ferè agens, ſe ſacrorum cultu oblectat. ubi cùm in feriis Chriſti natalitiis regni proceres regina more veteri ad convivium advocaſſet, & ex illis quoſdam ipſe ſat contemptim verba de ſe habuiſſe accepiſſet, ſic exarſit, ut in proximo Circumciſionis feſto percuſſores his immitteret, qui in ipſo Trinitatis templo omnes, inter ſacra, obtruncarent. quam rem adeò indignanter tulit Gulielmus præſul, ut intrare poſt id tempus cupientem, in veſtibulo ipſo templi, intentato in pectus pedo paſtorali, prohiberet, ac carnificem appellaret: tum & ſacris, dum oſtenderet cædis juſſæ pœnitentiam, interdiceret. Ea res Suenonis animum ſic percuſſit, ut irruere cupientes milites in Gulielmum coërceret; &, in aulam mox regreſſus, ſumptâ ſtatim veſte pullâ, illicò revertetur: ac, proſtratus ante valvas, veniam delicti peteret. quam cùm etiam impetraſſet, mox in templum introductus, cædis à ſe imperatæ pœnitentiam publicè teſtatam facit. tum triduo poſt, in veſte regiâ templum repetit; &, conſcenſo altiore ejus loco, dum peragerentur ſacra, populo ſilentium mandans, iterum fatetur crimen, & antiſtitis indulgentiam in ſe prædicat: ac pronuntiat, ad imperium tam cruentum expiandum, ſe provinciæ Stephanicæ mediam partem aris dare. Poſt hæc, cùm rebellionem Sembi, & Eſthones, incœptarent, Canutum in eos filium mittit, gloriâ rei militaris tunc florentem; ipſe in Cimbriâ, validâ correptus febri, diem obit; ſenio gravis, cùm in regno annos acto & viginti exegiſſet. Mortem imminere ſentiens, regni proceres, quotquot aderant, ad ſe vocat; adigitque, ut promitterent, quemque ſibi filiorum, juxta ordinem naſcendi, ſucceſſorem habituros; & in illud juramento ſe obſtringerent: tum ſepulcro ſe majorum, in Roſchildienſi templo, ampliſſimis donariis à ſe ornato, illaturos. quæ conſenſu poſtquam omnes promiſiſſent, exſpiravit. Erat princeps, inter cæteras virtutes, ſummâ animi moderatione præditus: & fortunam utranque expertus, nec dejiciebat eum in adverſâ, nec in proſperâ efferebat: tum amore eruditos maximo proſequebatur: adeò ipſe eruditus, ut Latina oratione, quicquid vellet, eleganter explicaret. verùm tamen, in ſacrorum miniſtris eligendis, pluris vitæ ſanctimoniam, quàm doctrinam, faciebat: quoſque virtus commendabat, in his facilè tolerabat imperitiam: ut apparuit in Suenone, è Norvagia oriundo, quem cum ſacris, etſi indoctum, admoviſſet, æmulique, vitiata codicis ſui lectione, ut ludibrio exponerent, effeciſſent, ut vir ſimplex, & Lati-

næ linguæ rudis, *mulum* regem, poſtquàm *famulum* debuiſſet, inter preces appellaret; nihil motus, nec ab eo, quod ſperârant, alienior, peregrè Bononiam illum porrò erudiendum mittit. ubi cùm uberiorem literarum ſibi copiam comparaſſet, domum poſteà reverſum, Gulielmo, Roſchildenſium epiſcopo, ſi is vitâ aliquando fungeretur, ſucceſſorem eſſe jubet. comis erat, & munificus; ac potiſſimùm in extraneos, pius adeò, ut in Sueciam, & Norvagiam, Orcadasque, ac circumjacentes inſulas, ablegaret, qui ignaris Chriſti populis verbum ejus prædicarent. Sed virtutes tam egregias cæde procerum, ac libidine variâ, contaminavit: ita ut, multiplici inſignis prole, nullam tamen è legitimo matrimonio procreaverit. Fuere autem illi liberi numero quindecim: filii, tredecim; filiæ, duæ: Gormo, Haraldus, Sueno, Omundus, quem Edmundum aliis appellari puto, Vbbo, Biorno, Benedictus, Canutus, Olaus, Ericus, Nicolaus, Magnus, Hardingus, Syritha, Ingertha. Ex his quinque, Haraldus, Canutus, Olaus, Ericus, Nicolaus, regnum ordine, poſt parentis ſui mortem, ſicut ille poſtulaverat à proceribus, tenuere. Benedictus, cum Canuto eſt Othoniæ interfectus; Magnus, in itinere periit, Romam à parente miſſus: Hardingus, in Angliâ ſedem fixit; & Barclaiam illic gentem nobiliſſimam propagavit. Sueno, dum præripere regnum fratri Nicolao cupit, & Viburgum ob hoc ipſum proficiſcitur, in itinere, febri interceptus, moritur. Apud Hiſtoricos belli Hieroſolymitani Sueno quidam, princeps Danus, filius Suenonis regis, per Thraciam in terram ſanctam mille ac quingentos equites adduxiſſe; & à Turcis, fortiter pugnans, cæſus eſſe memoratur. qui quandoquidem iſte ſit, de quo nunc loquimur, quare Hiſtoricis extraneis, quàm noſtratibus, idque in noſtris maximè rebus, fidei plus adhibere debeamus, cauſam equidem non video: fueritque alius potiùs ex Suenonis noſtri filiis, quorum obitus ignoratur. nam hic certè quin ex febri diem obierit, nullo modo dubitandum. Fuit etiam Suenoni Gratehedio filius incerti nominis, & de cujus quoque morte nihil conſtat: ſed, ut hunc dicamus eſſe, temporum ratio non permittit. Ingertha, Olao, Norvagiæ regi, elocata; Syritha, Vandalorum duci, Godeſcalco; cum eodem Megalopoli, ut nonnulli ſunt auctores, à rebellibus eſt occiſa: ſive, ſicut alii volunt, nuda in patriam remiſſa, illic obiit. Cæterorum, uti vita eſt obſcura, ità quoque mors incerta. Clarum certè pietatis præmium Sueno à benigno Deo tulit, cùm, exemplo ſingulari, quinque filii, & hi quidem illegitimi, ſerie continuatâ, ſolium ejus poſſedere: nec quid tale totâ in Antiquitate, quantum memini, facilè reperietur. quanquam ſanè in hoc ipſo glorioſus potiùs, quàm felix, fuit; ut admixtam obſervare vitiorum pœnam liceat. ſiquidem Haraldi regnum, luxu nimio pudendum; ut Canuti factioſum, & ſuâ cæde deplorandum: Olai, annonæ caritate, &, quæ inſequuta eſt, continuâ fame, miſerabile: Erici, primò vagis ejus libidinibus, inde etiam adulterio, ac repudio uxoris, perquàm turpe: Nicolai, in principio bello cum Henrico Vandalo, tum deinde inteſtino, Canuti Sleſvicenſis cæde, conjugis abductione, ſolii ereptione, filii ſtrage, ac ſuâ tandem nece, triſte, & infame.

IOANNIS MEVRSI
HISTORIÆ DANICÆ
LIBER IV.

HARALDVS VIII.

IN defuncti patris locum natu maximus Haraldus à proceribus ſubſtituitur. Gravis quidem initio diſſenſus erat: & non pauci in Canutum propendebant, virum ácrem, ac laude militari illuſtrem, ideoque digniorem tanto patre ſucceſſorem; cùm Haraldus, otio deditus, in ignaviâ hactenus ætatem egiſſet. ſed, Iſoram poſtquam omnes conveniſſent, & Haraldus voluntatem patris ultimam proponeret, in quam ſeſe obſtrinxiſſent; tum Canuti quoque fratris merita verbis elevaret, ac muneribus adverſantes clàm in partes ſuas traheret; & benignum ſimul regem, atque mitiores leges, omnibus polliceretur; tandem in eum conſenſere. quo Haraldus intellecto, nuntium Canuto mittit, qui ſententiam ſenatus in eodem illo portu exſpectabat: ſimul mandat; *ne deinceps, minor natu, regnum ambiat, neu ambitione ſuâ publicam quietem turbet; niſi faciat, bello ſe perſequuturum ipſum fore.* ac Canutus, poſtquam procerum alienum à ſe animum accepiſſet, illicò in Scaniam tendit, in ſe pronam, & ex eâ mox in Sueciam. Id Haraldo poſtquam nuntiatum eſſet, revocat benignè eum, & communionem regni pollicetur. ſed Canutus, ſemel graviter comminato minimè fidendum ratus, inſtitutum iter peragit; non ulturus fratris minas, procerumve, ob delatum illi regnum, contumeliam; ſed in Sembos, Eſthonesque, inchoatum vivo adhuc patre bellum perfecturus. Acto ad Iſoram octiduo, cùm de legibus ferendis, quæ promiſerat, proceres commonefacerent, unam inter cæteras Haraldus ſtatuit; quâ, candentis ferri uſu abrogato, ſi deficerent teſtimonia, juramento ſe tueri unicuique permittebat. ac cum magno plauſu hæc ab omnibus accepta fuit. Otio inerti deſes, & earum, quas tuliſſet, legum negligens, populo quidvis permittebat: ita ut licentiâ, & luxu item maximò, corruptum regnum mox Canuto fratri traderet: cùm id annos tantùm duos, vel ſex, ut nonnulli produnt, tenuiſſet. ac videtur etiam Deus ſolio eum, ceu indignum, adeò citò demovere voluiſſe, ut Canutus, variâ virtute clarus, illo, velut ſibi debito, potiretur. Certè Deus, ut interdum bonos reges, ob peccata ſubditorum, regnis eripit, ita regna, ob peccata ſua, malis.

CANVTVS IV, cognomento Sanctus.

Itaque, exſtincto Haraldo, proceres è Sueciâ Canutum revocant, atque regem ſibi capiunt. qui cùm regnum nactus eſſet, rebus illic conſtitutis, bellum, quod in Sembos pridem rebellantes inchoaverat, mox inſtaurat: neque priùs arma ponit, quàm devictos ad obſequium reduxiſſet. Hinc, reductâ in regnum claſſe, Ethelam uxorem ducit, Roberti, Flandriæ comitis, filiam. Poſtquam verò, antiquatis ſub Haraldo regni legibus, ac majorum honeſtiſſimis inſtitutis abrogatis, non duntaxat optimates, ſed & cæteri, quidvis ſibi licitum exiſtimarent, obviàm licentiæ ire, & antiquas revocare leges ſtatuit. gnarus verò, obſequium in principem, ſtudiumque æmulandi, magis ferè valida eſſe, quàm propoſitam legibus pœnam, ut exemplo omnes ſuo ad honeſtam deinceps vitam excitaret, ipſe in juſtitiam pronus, eam quoque domi, & foris, diligenter exercebat; nulli delinquenti parcens, ſive generis reſpectu, ſive item amicitiæ. Ea res licentiæ aſſuetos ſub Haraldo animos plurimorum aſperavit, qui ſe denuò adſtringi legibus iniquè ferrent. quâ re tamen nihil motus, etiam perſeverabat, neque quicquam de juſtitiâ exercendâ re-

mittebat: æquum ratus, ut parerent univerſi iis omnibus,quæ ex æquo,atque bono, ſemel ipſe ſtatuiſſet. ac, rep. ordinatâ, etiam religionis ad ſe curam pertinere arbitratus, magnam item ejus geſſit. nam eccleſiæ miniſtris & ſeorſim forum dedit, à civili ſeparatum, & ſtipendia ſua auxit. tum epiſcopos, qui ad illud uſque tempus in divinis tantùm rebus, cæteræ immunes curæ, operam ſuam occupaſſent, ut eveheret ad majorem dignitatem, publico edicto ſtatuit, ut deinceps ducum inſtar, principumque, haberentur; ac ſupremum quoque locum inter regni ſenatores obtinerent. atque ita, anteà limitibus incluſi ſuis, & ſejuncti à civili poteſtate, nunc jus gladii accepere. quin, tranſlatâ in alios ſacrorum curâ, bella etiam geſſerunt: malo certè inſtituto, & omninò improbando. nam conſilia, reip. rectè & piè gubernandæ, maximè in iis rebus, quæ conjunctæ cum eccleſiâ, ab eccleſiæ antiſtitibus aliquando poſtulare, uti non iniquum fuerit, ita bellum illis ipſis, ſanguinemque effundendum, tum diripiendas urbes, populosque bonis ſuis exuendos, ſtupra etiam,& raptus, quæque alia comitari ferè ſolent,demandare,planè impium: graviusque peccant ipſi, cùm mandatum in ſe recipiunt,ac receptum exſequuntur. nec exemplum iſtiuſmodi in eccleſiâ antiquâ ullum exſtat. Magnum etiam honorem viris literatis habuit, ſuaque illis privilegia eſt largitus: voluitque item ipſos, pariter ut eccleſiaſticos, cùm civili magiſtratui anteà ſubjecti forent, ſub eccleſiæ juriſdictione eſſe. denique nimius, & imprudens, pietatis, quam id ævum, adhuc crudum in religionis ſtudio, necdum ferre ſatis poterat, cùm plus ſacro ordini tributum vellet,decimasque illi dari,ita populi in ſe animos concitavit, ut res ea necis ipſi cauſa fuerit. Inter iſta, Gulielmo, Roſchildenſium epiſcopo, vitâ functo, poſtquam Sueno, de quo ſupra à me dictum, ſucceſſiſſet, ſummum ejus urbis templum, hactenus è ligno ſtructum, ut magnificentius eſſet, totum è lateribus ſtruxit. Lundienſe quoque templum, ad id tempus imperfectum, ut exſtrueretur porrò, largâ impensâ multum juvit. Fratres, nimiâ inſolentiâ regno graves, ut compeſceret,ſuam in clientelam adſcivit; unico Olao excepto, quem ducatui Sleſvicenſi præponebat. Inde,ne ignaviâ torpeſceret ſuorum virtus, animum recuperandæ Angliæ adjiciebat. Ea,ſæpiùs à majoribus ſubjugata,ſemper ſe in libertatem vindicaverat:& inpræſens Gulielmus,dux Normanniæ, cæſo Haraldo, uti dictum, occupaverat. ac conſilium primò quidem aperit Olao fratri; &, cùm ille id probaret, mox ſenatui: qui & ipſe huc omninò propendere. accendebat quoque ſocer, comes Flandriæ; exulesque item Angli, qui, Normannicæ dominationis tædio, ſe in Daniam receperant. quâ re animum cùm firmaſſet, claſſem imperat, & in Lymicum convenire ſinum jubet: unde in Angliam facilis tunc trajectus erat; nec, ut hodie, arenarum objectâ mole, impeditus. ac, dum præparatur claſſis, rex ad alia neceſſaria animum vertit. ſed Olaus, regno inhians, ut conſilium fratris ſui palàm quidem prædicabat, ita ſugillabat clanculùm; & in factionem ſuam quoſdam item è proceribus, quos ſciebat à Canuto alienos,pertrahebat: præmia pollicitus quævis, ſi abſente eo in Angliâ, ſibi regnum largirentur. ac, vocatus in ſocietatem belli, ad quam ultrò ſe obtulerat, nullam non prætendens cauſam, moras nectit, atque bellum remoratur.quæ dum facit, rex Canutus, nihil mali ſuſpicatus, diu eum, ſed nequicquam, in ſinu Lymico, quò convenerat juſſa claſſis, præſtolatur. tandem, cùm fraus appareret, dat mandatum exercitui, ut ſubſiſteret, reditumque illic ſuum exſpectaret: tum Sleſvicum excurrit ocyùs, unà cum Erico fratre, experturus, quid Olaus rei gereret. quem cùm planè otioſum, & ſecurum promiſſorum, inveniret, indignatus, mox perfidiæ accuſatum, nec tueri culpam ſuam ullâ ratione validum, illicò vinciri jubet. cumque miles, regii generis reverentiâ, id mandatum detrectaret, injicit Ericus manum, communis frater, & captivum regi ſiſtit. isque vinctum in Flandriam mittit, ad Robertum illic ſocerum, ſub cuſtodiâ habendum. quam rem poſtquàm conſcii conſiliorum accepiſſent, malè ſibi metuentes, factioſâ oratione concitatos claſſiarios à propoſitâ expeditione

tione abſterrent, & diſcedere domum ſuadent: utque impellerent, addunt, longâ exſpectatione regis jam deficere commeatum, nec itineri inſtituto ſuffecturum. itaque, mendacio dum fidem habent, inſcio rege, & abſente, ſuam quiſque domum abeunt: ſed ut, eo revocante, redituri. Id Canutus ubi factum reſciviſſet, hoc propoſitum, adeò regno glorioſum, fratris unius perfidiâ interceptum, admodum iniquè ferre. verùm, eo jam amoto, nec ſiniſtri de proceribus quicquam animum inducens, iterum conventum indicit, & adeſſe in Cimbriâ jubet. Hîc, frequenti concione, graviter diſſerit, *de progenitorum gloriâ; qui non tantùm hoſtem ſemper imminentem quàm fortiſſimè depuliſſent, ſed, victricia quoque arma in orientem, & occidentem, inferentes, ſuperatis illic populis, fines longè protuliſſent. & victoriarum inter monumenta Angliam vicinam eſſe: qua quantumvis pridem erepta, tamen ſubdita fuiſſet regno Daniæ, annis ampliùs ducentis. ſed degeneraſſe ipſos; ac feciſſe, ut, qui anteà fortitudinem gentis ſuæ metuebant, nunc ignaviam aſpernentur, & deficere quoque auſint; etiam infeſta nobis arma fortè aliquando illaturi: nec contenti, ſuam ſibi vindicaſſe libertatem, noſtram rurſum petituri. Nuper ſanè præter omnem exſpectationem ſibi accidiſſe, ut propoſitum de recuperandâ Angliâ, ſe ignaro, & invito, adeò turpiter deſtituerent. quo facinore cum ſupplicium capitale meruiſſent, nolle ſe cum ipſis tamen ſummo jure experiri: ideoque imperare, navium præfectis quidem, ſelibras argenti puri quadragenas, ternas cæteris militibus. quam pecuniam ſi exiſtimarent nimiam, etiam hanc ipſam illis univerſam condonare, dum in decimas, pridem pro eccleſiarum adminiſtris poſtulatas, conſentirent.* Ad quæ cum deliberandi ſibi tempus impetraſſent, ac ſeorſim inter ſeſe conſultaſſent, mox reſpondent; *mulctam exhibere malle, quàm exactam nuper decimam, ſibi, ac majoribus, inuſitatam, poſteris gravem.* quibus verbis irritatus, ſtatuit quæſtores duos; unum Hortam, alterum Toſtonem dictum, cognomento Peculatorem: imperatque, *ut eorum, qui à claſſe diſceſſiſſent, facultates æſtimarent; neque tamen aliquandiu intentarent ipſis quicquam: ſi fortaſſe, damni metu à ſententiâ recedentes, decimam pollicerentur.* Hi mandata poſtquàm æquo graviùs exequerentur, populumque expilantes in Canutum vehementer aſperarent, æmuli, occaſione utendum rati, porrò etiam incitare; primò quidem in quæſtores, denique in ipſum regem: ac clamare, *è medio tollendos eſſe, qui antiquam libertatem palàm imminutum irent; & exactiones novas, neque unquam uſitatas, introducere, atque illis regni incolas onerare molirentur. idque ni quamprimùm fiat, non quietem ſibi ullam, neque regno pacem fore.* Quę cùm illi clamitare non deſinerent, primi in Cimbriâ boreali Vendili ad arma currunt: impetuque in quæſtores ambos facto, eos cędunt. Hos ſequuti mox vicini, magno agmine ſe conjungunt: ipſum regem, in propinquo tunç agentem, aggreſſuri. qui, re illâ intellectâ, ut furorem declinaret, properè Sleſvicum petit: ubi uxorem, & filiolum, reliquerat. quò cùm tandem adveniſſet, quaſi animo rei finem præſagiret, ſi quid triſte pateretur, Flandriam repetere jubet, ac Robertum illic patrem. tum hortatur, ne permitteret, ut in hominum perduellium poteſtatem filius communis Carolus perveniret. Vendili, ferociores fugâ regis, ad ſequendum mutuò ſe cohortati, velut ſignum aſſerendæ libertatis, pileum erectum tollunt, & Sleſvicum item tendunt. ubi rex cùm imminere perſequentes accepiſſet, in Fioniam, & Othoniam illic urbem, cum exiguo comitatu proficiſcitur. cumque fretum ad Middelfartum trajeciſſet, medio inter urbem illam, & Othoniam itinere, paululum interquievit. quo in loco lapidum nunc eſt congeries, & in medio ſaxum majus, ſpeciem ſedilis habens: ac Canuti hujus ſedem etiam hoc tempore indigenæ vocant. Vbi cùm præfectos ſuos, quos in Cimbriâ reliquerat, ad tumultum componendum, defeciſſe intelligeret, dubiusque hæreret animi, Sialandiamne peteret, an Othoniæ permaneret, Cimbri fretum ad Middelfartum tranſiiſſe nuntiantur. quo audito, cùm præſidium planè nullum præſto eſſet, & in Sialandiam trajicere conſtituiſſet, Blacco quidam, quem Piponem alii dicunt, uti genere primarius, ita gratiâ quoque validus, dehortatur, operamque ad ſedandum populi furorem offert: ac, ſi videat, minimè placari poſſe, tempeſtivè monitu-

rum pollicetur. cumque inſidioſâ eum oratione, ne evaderet, tenuiſſet, contrà agit; populumque ad perficiendam cædem, in quam totus ferebatur, magis etiam exſtimulat: regi verò ita refert; *jam pacatum eſſe populum, ac paratum arma ponere, ſi delictum is condonet; neque pœnam item exigat, quam ſciebant meruiſſe.* quibus verbis rex lætatus, cùm laudaſſet ejus fidem, menſæ adhibet proditorem, & muneribus item donat non exiguis, ceu navatâ magnâ operâ. tum poſtridie iterum ad populum abire eum, & immunitatem jubet univerſo, quam petierat, polliceri. atque ille rurſum contrà, quanto poteſt ſtudio, accendit omnes: jam adeſſe tempus dicens, quo tyrannum à cervicibus removere ſuis poſſint. quâ re magis inflammati, per veſtigia Blacconis urbem invadunt; & Canutum, in Albani fano orantem, irruentes interficiunt. Benedictus, ejus frater, ſocius periculorum, fortiter rem ferro gerens, ac propulſans irrumpentes, unà cadit. at Ericus, alter frater, quem divina providentia Daniæ regem aliquando eſſe vellet, per confertos perduelles validâ erumpens manu, viam aperit, & evadit. ab adverſâ parte Blacco, dum, diſruptis templi foribus, impetum in illud facit, ſceleris ſui pœnas luit: & ab his, qui propugnabant, trucidatur. Ethela verò, conjugis Canuti cæde nuntiatâ, uti pridem is mandaverat, Carolum filium ſecum trahens, Flandriam petit, & ad patrem ſeſe confert. Filias in Daniâ relinquit duas: hanc Ingertham, alteram Cæciliam dictam. & Ingertha, pòſt Fulconi, viro in Sueciâ nobiliſſimo, à quo Folchungorum genus, elocata, Benedictum, ac Canutum, filios enixa fuit: at Cæcilia, nupta Erico, Oſtrogothiæ præfecto, Canutum alterum peperit, & Benedictum. Cædis tempus, incidit in diem VI Id. Iulii: ſed de anno, variè Auctores produnt. nam milleſimum nonnulli octogeſimum & ſeptimum; quidam octavum, alii nonageſimum ſtatuunt: ſed Ælnothus, qui ætate ejus vixit, omni exceptione major, octogeſimum ſextum refert. idque etiam confirmat tabula, inventa Othoniæ, in ejus tumulo, dum ſacellum reparatur, anno CIↃ IↃ LXXXII. Ac Canutus, tam nefariè interemptus, in ſanctorum numerum relatus fuit: & dicata ei ædes ſumma Othoniæ, quæ Canuti etiam hodie nuncupatur. Princeps laude armorum clarus; quique rebellantes Sembos, Eſthoneſque, & Curolandos, ad obſequium reduxit. etiam recuperare regnum Angliæ apud animum conſtituerat, ni propoſitum Olaus frater perfidè impediiſſet. juſti, & æqui, ac virtutis denique omnis, rigidus cuſtos; cum offenſâ ſubditorum, qui licentiæ, luxuique, ſub Haraldo rege fratre nimium aſſueti erant. adeò nempe multum refert, quæ cujuſque virtus tempora ſortiatur. itaque, imprudenter pius, dum eccleſiæ adminiſtris optimè proſpectum cupit, ſibi necis cauſam parat. Certè princeps, qui obſequium conſervare ſubditorum ſibi volet, providè curabit ſemper, ne id unquam nimis oneret: neve imperet, quod non poſſit ſine motu impetrare. nam, ſi ſemel univerſos ad ſeditionem egerit, majeſtatem non tuebitur; ſæpe neque principatum: immò, quod Canuto huic, aliiſque, uſu venit, neque vitam. Et illuſtre hîc exemplum eſt regibus, principibuſque, iram populi, vel injuſtam, minimè contemnendam eſſe. Certè hic Canuti caſus, uti ſuo loco dicam, poſteà docuit Valdemarum I ſapere, & voluntati modum ponere: tum cavere, ne, quid nimium cupiendo, populum eâdem in ſe ratione concitaret. Regni tempus, uti mortis, variè tradunt: ac ſeptennium à quibuſdam, aut octennium, memoratur; alii, decennium tribuunt.

OLAVS V, cognomento FAMELICVS.

Cæſo itaque Canuto, Cimbri, qui auctores cædis, Olaum fratrem, conjurationis principem, quem inſignem relaturum gratiam exiſtimabant, regem creant. Tenebatur is in Flandriâ, apud comitem Robertum, ſocerum Canuti regis; illuc miſſus ſub cuſtodiâ, ut jam paullo antè dixi. Quam ob rem comitia cùm indixiſſent, viſum cunctis, Nicolaum fratrem mittere; qui & liberaret illum, & pro ipſo obſidem ſe exhiberet. iſque, in Flandriam profectus, liberat captum; &, exemplo caritatis, vel in fratribus, planè raro, carcerem pro eo ſubit. & Olaus, cùm in Daniam rediiſſet, ſolium infelix capit: ærumnoſum, & infame, ſummâ annonæ carita-

te, regnum totum habiturus. quo Ericus intellecto, qui in vincula pridem eum conjeciſſet, cùm metueret ultionem, illicò in Sueciam ſe cum Botildâ uxore confert. Olaus, regno jam potitus, ut initia ferè principes, famæ ſuæ commendandæ, bona amant, nihil ſibi prius duxit, quam ut fratrem Nicolaum, pro ſe apud Flandros captum, liberaret: idque fecit, miſſo ingenti liberationis pretio, quod pollicitus pridem fuerat. ac ſecurus jam agebat, rebus proſperè fluentibus: populusque, ex ſententiâ animi ſui regem nactus, valdè ſibi gratulari. ſed non diu gaudium ſtetit. &, infeſtus parricidis juſtus Deus, univerſos maximâ affligit fame: neque deſtitit, dum è ſolio fraterno ſceleratum inſeſſorem removeret. Tanta verò caritas annonæ fuit, ut de herbis, ac radicibus, paſſim adeò concertarent, mutuisque ſe vulneribus, velut bello inteſtino, interficerent. quin inediâ etiam milleni aliquot miſerè intercidebant. Sueno, præſul Roſchildenſis, quod futurum, auguratus, & ad pœnitentiam omnes ſeriâ oratione adhortatus, ut ſupplicio ſe eriperet, qui flagitium improbabat, regno excedit: &, itinere in terram ſanctam inſtituto, Rhodi moritur. Olaus, toto regni tempore nihil memorandum facit; ſummâ rerum caritate, ac fame, miſer, & invalidus: neque, ſortem miſerantibus ipſis hoſtibus, etiam patitur. Tandem, ærumnarum plenus, neque ultrà manum Dei, quam graviſſimam ſentiebat, ferre potens, deprecatus, ſubitâ morte liberatur. etenim, cùm feſtum Chriſti natalitium celebraret, proceresque, uſitato regibus more, ad convivium advocaſſet, neque panis, quem apponeret, ſatis eſſet, ad erubeſcendam adeò egeſtatem ſe redactum animadvertens, in præſentiâ optimatum, lacrymas ubertim fundens, orat Deum, ut, miſertus populi ſui, publicam calamitatem ſuâ morte terminaret. audiitque manifeſtò preces numen: quippe nocte inſequutâ, poſtquam lectum, firmâ admodum valetudine, petiiſſet, graviter afflictam animam exſpiravit. Regnum, ſcelere acquiſitum, in miſeriâ, juſto numinis judicio conſequutâ, parvo tempore poſſedit. Eum Deus, quanquam indignum, propter interfectum fratrem, voluit regnare tamen, ut puniret evidentiùs: & oſtenderet, ſe flagitia tam neſaria, etiam in illis ipſis, quos ceu deos in hâc terrâ collocavit, quàm graviſſimè deteſtari: tum ſacrata ſibi eſſe regum capita; &, eorum ſi quis majeſtatem lædat, ſeveriſſimè vindicare. Nullum autem regni fructum ipſe tulit, quàm quod illud, per ærumnas ſummas triſte, ſuo fine lætum fecerit: eo uno prædicandus, quod, delicti ſui pœnitens, pro ſalute ſubditorum mortem optaverit, & obierit. Regnaviſſe annos ſeptem, tradunt quidam; alii decem: at Ælnothus, auctor illi coætaneus, cuique major ideo habenda fides, octo, ac menſes ferè novem.

ERICUS III, cognomento BONUS.

Subitò defuncto Olao, Ericus frater, quē in Sueciam profugiſſe, rege hoc pronuntiato, memoravi, à proceribus revocatur, & in regno conſtituitur. Sub initia principatus, poſtquam Albi, atque Herri, ambo è Scaniâ oriundi, ac proſcripti ob flagitia, mare Balthicum infeſtantes, tutum apud Vandalos receptum haberent, bello ipſos petere viſum. itaque, inſtructâ claſſe, in Iulinum, maximam ipſorum urbem, arma vertens, eam obſidet, capitque. inde in transfugas, ac piratas, ut ſupplicii gravitate metum aliis injiceret, ac deinceps à piraticâ exercendâ abſterreret, quamlibet naturâ mitis, ſeveriſſimè animadvertit. urbem ipſam, quæ non rarò Danos bello laceſſiverat, ſic evertit, ut recuperare poſteà dignitatem priſtinam, potentiamque, non potuerit. Etenim rex prudentiſſimus, cùm videret, ideò feroces Vandalos ſæpè regno inſultare, ut, ereptâ illâ urbe, etiam animos dejiceret, ac piraticam prohiberet, funditus delendam cenſuit. Quibus geſtis, poſtquàm domum rediiſſet, Vandali, ut urbis ſuæ excidium ulciſcerentur, tempore aliquo interjecto, minimè exſpectantem invadunt; Daniamque, obviis quibusque cæſis, populantur: inde, quâ advenerant celeritate, ſe recipiunt. Eâ re commotus graviter, cum inſtructâ militum manu in Vandaliam bis trajicit: atque ita eam domat, ut deinceps, ipſo vivo, nihil tale moliretur. Inter iſta, pietate in Canutum fratrem motus, mittit Romam, qui exponerent pontifici,

quàm indignè, & ob cauſam adeò piam, à tumultuante populo cæſus eſſet; peterentque, ut in ſanctos referretur. nec legatio fruſtra fuit: nam petitioni pontifex admodum benignè annuit, ac conſtituit, ut, qui Cnutus hactenus appellatus eſſet, jam Canutus, ceu auguſtiore nomine, ſicut olim Abrahamus pro Abramo nuncupatus, diceretur. inde juſta Othoniæ facit, coràm antiſtitibus regni univerſis, & proceribus; loculoque ſaxeo exemptum corpus, æneo inaurato condit. Ortâ lite cum Bremenſi archiepiſcopo, Liemaro, cùm is ſacris prohibere ipſum vellet, ut præverteret, Romam abit ad Paſcalem, tunc pontificem, ejus nominis II; &, negotio explicato, cauſam obtinet: admirantibus univerſis cùm facundiam ſingularem, tum proceritatem corporis excellentem. neque illud ſatis habens, cùm indignum exiſtimaret, in religionis cauſis ſe eidem ſubjacere, Romam repetito itinere, à pontifice impetravit, ut eccleſiis ſuis deinceps ſummus præſul ex indigenis legeretur. *etenim, commodiùs doceri ab iiſdem populum; quàm ab illis, qui nec linguam, neque mores ejus, nôſſent: tum interprete extraneos, longè diſſitos, literisque internuntiis, quæ interdum longiore temporis morâ detrimentum ingens ferrent, indigere.* Neque diu pontifex cunctatus mittit, qui & locum caperet, idoneum ſedi, & primatem conſtitueret. isque, regno perluſtrato, Scaniæ primariam urbem, tum epiſcopatu inſignem, Lundiam capit; & Aſcerum, virum pietate clarum, & illuſtri inter Cimbros loco natum, ſummum præſulem eccleſiæ, ac primatem, eſſe jubet: adjicitque alia ſeptentrionis duo regna, Sueciam Norvagiamque. Sed Hiſtoria hîc confuſa eſt: ac primatum à Leone IX pridem, à quo anni ferè elapſi quinquaginta, petere Suenonem III, vti præſuli Adelberto, Liemari, quem jam dixi, deceſſori, ægrè faceret, atque etiam obtinere, ſupra, in illius rebus, memoravi. niſi fortè, quod videtur, Adelbertus, quâ valebat Romæ gratiâ, id effecerit, ut pontificum ſucceſſorum alius quidam hoc decretum revocaret. Verùm neque in Erici iſto facto ſatis ſibi conſtat Saxo: ac, cùm illud in hoc tempus rejeciſſet, atque Romam iteratò abiiſſe memoraſſet, mox id dicit, cùm in terram ſanctam iret, dum abeſſet, per legatos à pontifice impetraſſe. quod diſſidium quâ conciliari queat ratione, planè ignoro. & Ericus Pomeranus, dicit ipſum, in itinere iſto ſacro, poſtquam Romam adveniſſet, ac pontificem eâ de re compellaſſet, poſtulatum tenuiſſe. Cùm Ericus, magnâ ſui nominis exiſtimatione clarus, urbe Româ rediiſſet, foris pace fortunatus, domi ſibi infortunium non exiguum comparavit. etenim, cùm citharædum, artem ſuam prædicantem, ac dicentem, homines redigere ſe in furorẽ quoſvis poſſe, dare ſpecimen compuliſſet, eveſtigiò amens factus, quatuor è ſatellitibus ipſe ſuis interfecit. quod deinde, menti denuò reſtitutus, cùm doleret vehementer, non contentus juſtà occiſis feciſſe, cùm liceret porrò impunito agere, & amentia ſatis quoque excuſaret, ac majeſtas tueretur, ſibi ipſe pœnam indixit; & in terram proficiſci ſanctam ſtatuit, ut ſic cædem perpetratam expiaret. ac propoſitum quanquam diu clàm ſenatum habuiſſet, & aperuiſſet tandem, in conventu Viburgenſi, is omninò obteſtari, *ut omitteret, neque regnum deſtitueret. tum orare, patriæ ſe patrem eſſe, atque ipſos liberos ſuos, cogitaret: quos ſi ſic deſertum iret, in impietatis notam non exiguam incurſurum.* cumque nihil moveretur, genibus ejus advolutus, fundit lacrymas, obſecratque; *ne privato ſuo voto bonum publicum poſthaberet: atque ſic exiſtimaret, magis Deo, regno laudabiliter adminiſtrato, quàm profectione iſtâ, etſi pietatis ergò inſtitutâ, placiturum: utque voti anxium religione liberaret, ſe, & populum, mox egenis tertiam bonorum partem largiturum.* ſed Ericus in ſententiâ perſiſtebat, & negabat; *ita redimi culpam poſſe, aut ſe voto liberari. nam perjurio nihilominus ſe teneri, & inopiæ involutum regnum iri. malle ſuo ſumptu ire, quàm cum damno ſubditorum pietatem exercere.* Antè tamen, quàm propoſitum ſibi iter inchoaret, rebus omnibus ordinatis, filium Haraldum, natu maximum, regno præficit; Scialmoni verò Candido, cui provinciam Sialandiam, Rugiamque, per id tempus vectigalem à ſe factam, demandaverat, educandum dat Canutum: tertium Ericum verò, aliis tutoribus tradit. inde,

ut ſtaturâ erat ipſe maximus, prout quiſque longitudine eminebat, ita viæ comitem legit. addit ſociam ſe Bothilda; quamvis thoro ſeparata, tamen fidi in maritum affectus conſtans. In itinere, quod inſtituit anno regni ſui octavo, ab Alexio, qui Conſtantinopoli imperium tunc Orientis obtinebat, permagnificè eſt exceptus. ſed, dum redit, ipſe, & Bothilda uxor, cùm in Cyprum perveniſſent, vitâ functi, in hâc inſulâ tumulum ſuum invenere. Mortis tempus, non eodem modo ſertur; & Ericus Pomeranus, tradit in milleſimum centeſimum, ac primum annum incidiſſe: at Anonymus, quartum annum poſt id tempus nobis memorat; milleſimum centeſimum quintum. Fuit Bonus cognomento appellatus; quod, ut regnum accepiſſet, illicò ubertas tanta rerum omnium ſit ſecuta, quanta caritas ſub Olao pridem fratre exſtitiſſet. Ac profectò alias habebat dotes, quibus etiam hoc cognomine dignus eſſe meritò cenſeri poterat. etenim benevolentiâ in ſubjectos tantâ erat, ut, comitia cùm dimitteret, blandè proceres rogaret, domum poſteà reverſi, vellent conjuges, liberosque, ſuo nomine ſalutare: tum promitteret, ſedulò ſe curaturum, ne injuria cuiquam ulla, aut vis, fieret. neque verba illis dabat. adeò obſervans æqui, ut, ſi quiſquam contra jus, & fas, opprimere quenquam vellet, maximè pauperem, quem tenuitas fortunæ opportunum injuriæ potentiorum faciebat, ſeveriſſimè vindicaret. itaque & malis erat metuendus, & amandus bonis omnibus. pius etiam; animoque in Deum grato, Slangendorpii, ubi natus, eo ipſo in loco templum, monaſteriumque, ſtruxit: quorum etiamnum illic rudera conſpiciuntur. Eloquentiâ ſic valebat, ut, quæ vellet, in comitiis ſemper cunctis perſuaderet: voce adeò ſonorâ, ut impleret concionē, & à remotiſſimis quibusque etiam facilè intelligeretur. Accedebant dotes corporis: ac ſtaturâ excellebat, uti inter circumſtantes quoslibet, vel proceriſſimos, humero tenus emineret: membris ita ordinatis, ut compages maximè decora eſſet: facies, imperio digna, majeſtatem præ ſe ferre. denique robur tam inſigne, uti ſedens longiùs, quàm ſtantium, quiſquam, haſtam, lapidemve, jaceret. Sed tam bonas animi corporisque dotes, cæteramque omnem gloriam, unicâ libidinis nube obſcuravit. nam, addictus concubinis ante initum matrimonium, illud ipſum, pòſt contractum, adulterio turpiter contaminavit. nec contentus, etiam repudium uxoris addidit; ſummâ caſtitate fœminæ, quam & mores honeſtiſſimi, & decora principi matronæ forma, commendabant. Liberos ex concubinis genuit, Haraldum filium, natu cæteris majorem: cui regnum per abſentiam gubernandum demandaverat. ex Bothildâ verò conjuge, Petrum, ac Canutum, ſuſtulit, ducem inde Sleſvicenſem, qui Roſchildiæ interfectus: tum cognominem Ericum, ex adulterio, poſteà regem. filias prætereà duas; Cæciliam, Erico nuptam, Falſtriæ præſidi: tum ignotam quoque alteram, Haquino cuidam, inter Cimbros nobiliſſimo, elocatam. Regnum tenuit, uti quidam prodidere, per ſexennium: alii, decennium tradunt.

NICOLAVS.

Certiores de Erici morte proceres, ejus filium Haraldum, cui ille regni curam, cùm abiret, demandaverat, ob aſperitatem morum, in ordinem cogunt; & Suenonis filiis ſucceſſionem rurſum liberam, ſicut ipſe conſtituerat, eſſe volunt. Inter iſtos adeò cupidè regnum affectabat Sueno, ut, ſenatu præterhabito, ſat præſidii ſibi eſſe in conventu Viburgenſi poſitum exiſtimaret. ſed, dum iter huc feſtinat, neque cogitat, fruſtra regnis, quæ à Deo conferuntur, inhiari, inter viam, febri interceptus, moritur. Cui Vbbo, ordine ætatis proximus, cùm ſuccedere deberet, & offerrent quoque proceres, is contrariâ modeſtiâ, & omninò ſingulari, veluti oneroſum ſibi, deprecatus, in minorem natu fratrem, Nicolaum, ſceptrum transfert. in quem cùm & ſenatores conſenſiſſent, ille nil cunctatus accipit, & acceptum in principio maximâ cum laude gerit. ſed, virtutis parum conſtans, cùm in vitia declinaret, ſe, regnumque, plurimis involvit malis. Et Henricus, Godeſcalci, Vandalorum principis, filius, ex ſorore Syrithâ nepos, qui, à ſuis poſt parentem interfectū in exilium compul-

pulſus, diu in Daniâ vitam egerat, ac devictis tandem illis, principatum patrium recuperaverat, cùm maternam hæreditatem ſæpe fruſtra ab avunculo poſtulaſſet, armis extorquere niſus, bellum infert. initoque fœdere cum Nordalbingis, terras inter Albim flumen, & Sleſvicum, populatur. tum ulteriùs progreſſus, agrum quoque Sleſvicenſem univerſum plurimis incurſionibus adeò infeſtum reddit, ut præſidio ſe tueri Nicolaus cogeretur: cùm Elivus, qui ducatui Sleſvicenſi tunc præfectus, bellum ſuadet. isque, obſequens conſilio, claſſem in Vandaliam ducit; equitatum, per Holſatiam ducendum, illi mandat. Sed Elivus, qui conſilia cum Henrico clàm miſcuerat, ut faciliùs pedites is profligaret, moras nectit; equitesque, variè interquieſcens, circumducit. ac ſubinde, ne proditio appareret, nuntios mittit, qui cunctationis cauſas, magno ſtudio confictas, indicarent. ſimul etiam promitterent, ſe, quamprimum fieri poſſet, adfuturum. Nicolaus, nihil fraudis ſuſpicatus, copias in terram exponit; ac, tentatâ infeliciter belli aleâ, quamvis fortia quæque faciens, & Canuto inſuper nepote ſaucio, mox in Daniam revertitur: tum Elivum, jam perfidiæ manifeſtum, ad ſe vocat; exuitque præfecturâ, & bonis omnibus, quæ in Daniâ, velut ejus regni cliens, poſſidebat: plus ſupplicii in inopiâ, & infamiâ, quàm in morte, ſitum ratus. Quibus in Vandaliâ geſtis, dux Henricus, inſolentior victoriâ, graviùs incumbit Danis; &, maritima quæque loca atrociſſimè populatus, etiam Sleſvicum urbem oppugnare tandem audet: ſed repulſus, maximâ virtute civium, cum ſuorum clade redit. His Henrici incurſionibus cùm Canutus, filius Erici Boni, Nicolai patrui militiam ſectans, devaſtatum miſerè ducatum Sleſvicenſem cerneret; ac deeſſe illi ducem, qui injuriam Henrici, & vim, armis propulſaret, adit regem; & præfecturam, quàm oblatam gratis plures, motu Henrici, recuſaſſent, ſibi demandari petit: atque eo, niſi pretio perſoluto, conceſſurum ſe negante, venum datâ facultatum parte, redimit. Hinc, reducere in antiquum ſtatum cupiens, per legatos nuntiat Henrico pacem; eâ lege, *ut, quæ dederat, damna ſarciat, & abductam prædam reddat.* interim, ceu jam tum certus de reſponſo, arma parat, in negantem proferenda. acciditque, quod futurum exiſtimaverat. nam Henricus ſat ferociter reſpondere; *nec cum Danis amicitiam ullam velle, nec hæreditatem petere, donec eam accepiſſet, deſtiturum.* itaque Canutus mox redire eoſdem, & indicere bellum jubet. quo Henricus intellecto, dictitare ſat contemptim; *ſimilem Canutum equo, qui laſciviat; neque frænum, aut ſeſſorem, patiatur: verùm mox ſe injecturum; & facturum, ut deinceps illum quoque ferre diſcat.* quo reſponſo irritatus magis etiam Canutus, arma comparata movet: &, vigiliâ noctis primâ tacitè ingreſſus iter, nec per viam quenquam lædens, nuntiumque adventus ſui antevertens, prius quam ſol oriretur, Henricum in arce ſuâ occupat. isque, ſe oppreſſum videns, cùm nil minus exſpectaret, nec præſidium advocare, nec reſiſtere oppugnanti, ſatis validus, quod reſtabat, illicò conſcenſo equo, per ſubjectum amnem evadit. ac Canutus, eum in fugam compuliſſe ſatis habens, arcem expugnat, diripitque: &, opima ferens ſpolia, domum redit. Hinc continuatum bellum eſt, levibusque interdum pugnis mutuò ſe divexârunt: donec tandem in Vandaliam impetum Canutus faciens, juſto prælio ſuperatum fugere Lubecam cogit, aliàs quoque commorari illic ſolitum. atque, dum hîc deliteſcit, porrò in Vandaliam tendens, totam penè ejus ditionem vaſtat, qui cum fractas planè vires ſuas cerneret; ac timeret, queis terrori pridem fuerat; animum ad pacem vertit, & per literas eam petit. quas Canutus, ſimulatque accepiſſet, vir magnanimus, ac contentus, ſemel hoſtem debellaſſe, maluit ſervare fractum, ac jacentem jam erigere, quàm omninò peſſum dare. itaque, viginti equitibus comitatus, majore audaciâ, quàm prudentiâ, pace necdum conſtitutâ, in Vandaliam ad Henricum proficiſcitur. cumque ad arcem, in quâ erat, perveniſſet, nuntium mittit, qui adventum indicaret, & educeret ad colloquium. ille verò, ut ad menſam adſidebat, exilire, & ad arma ocyùs vocare ſuos. ſed, periculi nihil eſſe, nuntio pronuntiante, & adeſſe pacis cauſâ, ubi

NICOLAVS. eſſet,

eſſet, ac quàm propè, percunctari. inter quæ adhuc loquentem cùm Canutus occuparet, alter in alterius amplexum ruere, neque lacrymas continere. ubi Henricus, maximam humanitatem, animique magnitudinem, ac virtutem, admiratus, in hanc vocem erupiſſe memoratur: *infelicem certè Daniam, cum hunc talem, ac tantum, virum olim amiſſura erit!* inde, unà diſcumbentes, ac benignè de illatis utrobique damnis queſti, ita demum convenere; *ut Canutus, qui Henricum, ad conciliandam ſibi avunculi Nicolai gratiam, ſedulò adhortatus erat, bona omnia, quæ deberi ille ſibi ex hæreditate diceret, pretio ſoluto emeret; ac teneret, dum redimeret Nicolaus.* In hoc fœdere, hunc in modum conſtituto, ambo deinceps conſtantiſſimè permanſere: & Canutus poſteà hæc ipſa bona eodem pretio Nicolao venum dedit. isque Henrico quam hæreditatem antè injuſtè admodum, maximo ſuorum damno, denegaverat, nunc conditione eâ, quâ tot mala, tam ingentia, prohibere potuiſſet, tandem tradit, & cum eo pacem init. Poſt quæ, cùm Henricus ſenio ſe gravari perſentiſceret, ac ſocordes eſſe filios, nec capaces principatus, tum vicinos ſibi Saxones, inimicos, cogitaret, factu optimum putavit, vt Canuti eos fidei magno ſtudio commendaret. inde, morti ſuæ proximus, iterum orat vehementer, *ut tutelam filiorum, regimenque principatus, capere velit. quippe illos, minimè pares; ac ſe alium, in quo acquieſcere poſſit, ignorare.* cumque ipſe ſubterfugeret, & invidiam prætenderet, quâ ſe flagraturum ſciret, porrò inſtat; & adjungit, *facilè Lotharium Cæſarem, quatenus ejus intereſſet, ratum item habiturum.* itaque permotus tandem, curam admittit, regimenque pollicetur. & Henricus, ut Canuto aditum faciliorem ſtrueret ad principatum, illicò ad Cæſarem legat, qui & acta indicarent, & rogarent, ut habere rata vellet: atque ut negotio minore impetrare queat, mittit munera, majeſtati Cæſaris convenientia. ac Canutus à ſe addit equum inſignem, fræno, ſellâ, phalerisque auratis, ſtratum: tum & ſoleis ornatum, ex auro puro fabricatis. Cognitâ legatione, Cæſar, cupidus promovendi in ſeptentrionem Imperii, blandè admodum, & probare acta ducum ſe reſpondet, & Canuto principatum terræ Megapolitanæ ſuo tempore haud gravatè firmaturum. Hoc legati cùm Henrico retuliſſent, is Canutum, jam in fata conceſſurus, advocatâ optimatum concione, Vandalorum, qui imperio ejus ſuberant, ducem appellat. ac Canutus, eo mortuo, mox ad Cæſarem profectus, cùm promiſſum poſtularet, non duntaxat illud obtinet, ſed donatur etiam Vandaliæ regno; & coronâ, quamlibet obnitens maximè, decoratur. etenim Cæſar, qui Canutum regiâ ſtirpe natum ſciret, ac duobus tunc ducatibus, qui à limite Sleſvicenſi longè in ortum ſe porrigerent, præpotentem; inſuper virtute clarum, animique, & geſtarum à ſe rerum, magnitudine excellentem; commodam occaſionem exercendi in ſeptentrione imperii, quod nequicquam ante ſe tentaſſent alii, conſequutum ſeſe ratus, ultro neque exſpectantem, & renuentem, Vandalorum, quatenus ad ſe pertinebant, regem creat. quo honore præter ſui animi ſententiam auctus, poſtquàm domum rediiſſet, quam provinciam nactus erat, ſummâ curâ, & prudentiâ, exornare mox aggreditur; tantâ laude, nominisque ſui famâ, ut, quemadmodum ſubditi amabant plurimum, ſic vicini, exterique, formidarent. Sed, dum pacem ſuis curat, & conſtituit, Haraldus, & Ericus, fratres, inter ſeſe diffidere. & Haraldus, quam virtute ſe nacturum deſperabat, ſcelere famam aucupatur. nam, coactum ſe in ordinem poſt parentis mortem dolens, ut per fas, ac nefas, ſibi gradum ad potentiam ſtrueret, latrociniis, & piraticâ, reddere infeſtum regnum conabatur. tum Roſchildiæ imminebat; ſtructâ juxta urbem arce: quæ æquata ſolo hodie, vix veſtigiis exſtantibus, ejus adhuc nomen ſervat. Hinc non tantùm agros civium populari, ſed & urbem ipſam, auſus, vi nonnunquam irrumpebat; nec redibat, niſi cum ingenti prædâ. quod cùm faceret identidem, adeò exhauſit eam, ut, paullatim civibus diffugientibus, ex ſplendore longè maximo, quem id temporis obtinebat, ſedi regum Daniæ convenientem, in hanc quę nunc cernitur, tenuitatem ſit deducta. ac, quantumvis plurimi mutarent locum, tamen illi, qui manebant, Sialan-

diam univerſam ad ſuppetias concitare:& confeſtim, arma undique rapientes, impetum in eum facere. qui cùm fugâ evaſiſſet, arcem invadunt, & diripiunt; ac inventa illic bona inter ſeſe partiuntur: quæque certò ſua eſſe quis probaſſet, ea reddunt. Et Ericus, minor annis, qui ex adulterio natus, ideòque ab hæreditate excluſus, fratris odio, & injuriâ, provocatus, ipſe quoqne ſe miſcere, ac bonorum partem aliquam vindicare. quâ de re cùm inter eos poſteà contentiones promanarent, ambos advocat Canutus; &, in gratiam reductos, attributâ hæreditate, quæ à matris ipſis parte deberetur, animo fraterno deinceps eſſe inter ſeſe jubet: tum hortatur, ne diſſidiis privatis gloriam patris obſcnrarent. Inter quæ cùm Sueciæ rex, Ragualdus, diem ſuum obiiſſet, regem Oſtrogothi legunt. id cùm Sueci, qui ad ſe hoc pertinere dictitabant, ægrè ferrent, eo cæſo, Magno, Nicolai filio, regnum tradunt. qui cùm nuptias poſt id tempus circumſpiceret, filiam ducis Polonorum, Boguſlai, uxorem petit, impetratque. Neque ita multo pòſt rex Nicolaus in Sclavoniam, quâ ad orientem verſa, contra Vratiſlaum ducem, dudum Danis, ac Polonis, inimicum, & infeſtum pietati Chriſtianæ, claſſem ducit; cui adeſt, ejus jnſſu, Magnus filius: ac Canutus Sleſvicenſis ſua arma terrâ infert. tum accedit belli ſocius è Poloniâ Boguſlaus. quâ de causâ Vratiſlaus, cùm ſe nndique, & ab hoſtibus potentiſſimis, premi cerneret, ac res ſuas inclinare, colloquium de pace petit: quo conceſſo, multa, quæ neceſſitas iniqua temporis flagitabat, pollicetur. verum rex, fortunâ utens, quamvis plurima offerentem, differt tamen, dum Sclavoniam penè totam poteſtati ſubjeciſſet. quo peracto, Boguſlaus, traditâ Nicolao filiâ, quam non ita pridem Magno, per legatos, ùti dixi, poſtulanti, ſpopondiſſet, in Poloniam ſe recipit. denique, cùm Nicolaus etiam Iulinum urbem expugnaſſet, nullam ſibi Vratiſlaus ſpem in armis ſupereſſe animadvertens, iterum colloquium petit, & ad Strelam ventum exſpectantem adit. cumque rex, jam placabilior, expugnatis oppidis munitioribus, intrà navem advocaſſet, & in eam ille paucis comitatus regiâ fide deſcendiſſet, quidam in aurem inſuſurrant; *retinendum ſibi hoſtem, quem in naſſam pellexiſſet; & in Daniam avehendum, ut imponere finem bello certum poſſet.* ac, conſilium admittens, cùm abrumperet colloquium, & exire Vratiſlaus navi cuperet, à nonnullis ſtipatorum, qui adſtabant, prohibetur. quod Canutus Sleſvicenſis poſtquam factum accepiſſet, princeps æqui, & honeſti, amantiſſimus, eveſtigiò regem adit, obſecratque; *ne ſe, gentem, patriamque univerſam, ignominiâ tantâ afficeret, neu captivum Vratiſlaum cum dedecore ſempiterno detineret. quin dimitteret, redderetque libertatem, quam conſilio perfidorum hominum eripuiſſet: tum majorum integritatem cogitaret, qui cum hoſtibus bella ſemper ſic geſſiſſent, ut nil fide prius ducerent. inſuper reputaret ſecum, nihil in obſcuro geri; ac videre cuncta Deum, qui virtutem uti præmiis decoraret, ita pœnis malè facta quàm graviſſimis caſtigaret: nec ſeveriùs tamen quicquam vindicaret, quàm perfidiam.* ac permotus hâc Canuti oratione Nicolaus, Vratiſlaum mox dimittit; & Canuto collaudato, *quod non ſuæ tantùm famæ, ſed & gentis, ac poſteritatis adeò univerſæ, rationem habuiſſet*, gratias ingentes agit; plurimùm ringentibus illis, qui conſiliū tam pudendi auctores fuerant. ſed Cannto ſua virtus deinde in exitium vertit. nam hi ipſi, adjuvante cùm Vbbone, tum Haquino ejus filio, & Henrico, Scadelario cognomento appellato, patrueli, homine nato in perniciem aliorum, mox conſilia ſua jungunt, & in necem ejus jurant! neque deſinunt quotidie apud Nicolaum regem per calumniam traducere; & aſſerere, *eum, vivo etiam rege, regnum Daniæ affectare. neque aliam ob cauſam à Lothario Imperatore Vandalorum regem dictum; quàm ut ſenſim, viribus auctis, impetum in illud faceret, & Imperio ſubjiceret. ac ne dubium quidem eſſe, quin eripere Magno filio aliquando regnum velit, niſi caveatur ſedulò, ac conatibus quoque ejus in principio occurratur.* quibus verbis ita animum Nicolai alienum reddidere, ut, offenſâ quanquam in præſens occultatâ, tempus tamen, revelandæ opportunum, exſpectaret. Inter quæ, cùm nuptias Magni celebrare ſtatuiſſet, magno admodum comitatu Ripam abit, & eodem ſponſam ducit, quam à patre Boguſlao in Vandaliâ

ipſi traditam paulo antè memoravi. aderant regni optimates; & in his Canutus quoque, velut ſponſi patruelis. qui cùm ſplendide veſtitus, & Saxonico more, eſſet, minimè virum, hâc occaſione nſi, adverſarii, & in illis princeps facilè Scadelarius, apud regem criminari deſtiterunt. at Canutus, ſeu ignarus, ſive etiam, quæ vindicta magni animi, innocentiâ ſuâ freti, aſpernatus, cùm exactæ nnptiæ eſſent, recipit Sleſvicum ſeſe; ac, compòſitis, quæ exortæ per abſentiam, controverſiis, in Vandaliam, ubi cnncta perturbata, porrò tendit. etenim, cùm liberi Henrici ducis, quibus tutor ab eodem datus erat, fato ſuo functi eſſent, & Vandaliæ principatum Primiſlaus, ac Niclotns, patrueles, jure ad ſe pertinere contendentes, etiam bellum incœptarent, comparatis ſtatim copiis, contra eos proficiſcitur; prælioque ſuperatos, & captivos, etiam Sleſvicum abducit: nec dimittit, niſi pretio libertatis perſoluto. Poſt hæc, in piratas verſus, eos domat, ac pacatum mare reddit. hinc in orientem tendit; & ſubjectas Sueciæ provincias quaſdam, pridem rebellare auſas, ſubigit, & in ordinem cogit. Quibus geſtis, poſtqnam domum rediiſſet, & à Nicolao rege, pro laboribns exantlatis, magnam gratiam exſpectaret, indignationem ſenſit. nam ab æmulis, queis exoſa ejus virtus, rex perſuaſus, redeuntem torvè admodum intuitus, non nt domitorem ipſiim populorum rebellantium, verùm ut prædonem excipere; atque ita palàm qnoque appellare: velut ſi non pacis ſtudio, verùm Magni, Sueciæ regis, filii ſui, laceſſendi, expeditionem illam ſuſcepiſſet. ac Canntus, quanqnam mnltis ſe purgaret, tamen animo Nicolai ità validè hæc calumnia inhærebat, ut omninò excuſationem nullam admittere vellet. ſed regina Margareta, prudens fœmina, quæ virtutem in Canuto magni faceret, & amaret quoque eum, ceu ſororis ſuæ virum, ideoque neque perditum improborum ſuggillatione vellet, quoad vixit, adverſarios repreſſit. poſtquàm verò in hydropem incidiſſet, ac vicina morti eſſet, accerſiri ad ſe jubet: ac compellans, gratulatur tot victorias, & ſucceſſum tam felicem in gerendis deinceps rebus apprecatur. tum hortatur, *uti patriæ ſuæ pacem, & concordiam conſanguineis, firmam paret, ac conſervet: quod ſi faciat, nil ab ullâ vi externâ Daniæ metuendum eſſe. quippe plus concordiam domeſticam poſſe ad conſervationem regni, quàm vel fœdera, vel auxilia: &, hâc ipsâ diſſolutâ, neceſſariò regni vires etiam labefactari, atque frangi. itaque prudentiâ ſuâ, ac virtute, publicæ tranquillitatis coërcere hoſtes vellet. quippe eſſe, qui committere inter ſeſe ſtirpem regiam plurimum conati eſſent; ſed eorum ſe conſilia diu valdè, quantum poſſet, repreſſiſſe: nunc è vitâ exceſſuram, fidem ejus implorare, & obteſtari, uti pacem porrò certam inter conſanguineos ſervare velit. quam rem ſi polliceatur, læto animo, & ſecuro, morituram.* Ac Canutus, his reginæ Margaretæ verbis motus, per auctorem veritatis deum jurat; *nulli ſe diſſidii cauſam ullam unquam præbiturum: & concordiam, quo ab ineunte ætate ſtudio ſervaſſet hactenus, porrò ſervaturum eſſe: tum injuriam pati magis, quàm inferre, promptum fore.* Quo reſponſo læta admodum regina, mox exſpirat. Eâ mortuâ, æmuli, majorem jam licentiam nacti, ac ſublatâ, quam vereri ad id tempus debuiſſent, de Canuto apud regem ſine intermiſſione conqueruntur, neque aures onerare ejus ceſſant: & impellunt, ut vocatum, in frequenti concione, palàm velut nimium ambitionis accuſaret. *regium honorem ſibi, à ſenatu exſpectandum, ante tempus uſurpare; ac munificentiâ ſimplicitatem populi circumvenire, & captare ejus gratiam. ſe Suenonis filiorum ultimum nunc ſupereſſe; neque rapuiſſe regnum, ſed ſucceſſionis jure, ac conſenſu optimatum, ad id ipſum perveniſſe: atque porrò tuiturum, donec vitam conceſſurus Deus foret. facilè ſe providere, quo in filium, proceresſque regni alios, animo futurus eſſet, ſi humanitus quid accidat, qui ſe vivo nomen regium uſurpare nil omninò vereretur; ac ſenatum, à quo ipſe dudum illam dignitatem accepiſſet, nihili faceret.* denique monere officii; &, *facturum eſſe rectiùs, ſi inducere animum velit, potiùs legitimam electionem exſpectare, quàm invadere ante tempus.* Cùm dicendi finem faceret, magno animo Canutus, & conſtanti, reſpondere; *ſe indignnm, cui iſta, in conſeſſu ſenatorum, dicerentur. regem ſemper, uſque ab ætate primâ, ut parentem coluiſſe: ac nunc quoque vitam illi longam optare. cujus*

regno proferendo quanta, ac quàm difficilia, bella geſſerit, ſi fortaſſe cæteri omnes ignorarent, at neſcire ipſum haud poſſe. tum, ut fidem verbis faciat, pectus aperit; & oſtendit, quæ pro eo in Sclavoniâ vulnera olim accepiſſet, magna, & periculoſa. addit, *quanta in ducatu Sleſvicenſi vindicando toleraſſet. quàm Henricus, dux Vandaliæ, gravis hoſtis Daniæ incubuiſſet; quo devicto, poſt aſperrimum longè bellum, non duntaxat Daniam hoſtilibus incurſionibus liberaſſe, ſed & ejus fines vitæ cum periculo non exiguo protuliſſe, & piratas ſubegiſſe: tum infeſtum antè mare, aſſitaque illi loca, in ſecuritatem ſummam atque pacem, reduxiſſe. ac feciſſe, ut, quò antè, niſi cum præſidio, procedere fuiſſet auſus, hîc inpræſens, nullo etiam cuſtode, tutò commorari poſſet. hæc pericula, hos labores, non ambitione ſuâ, aut privati quæſtus causâ, adiiſſe; verùm regis, atque regni, publicæque omnium ſalutis ſtudio. pro his cunctis ſi non aliud præmium ferat, præter publicam invidiam, atque malam regis gratiam, eſſe certè cur fortunam ſuam accuſet, & ſe inter homines infeliciſſimum conqueratur. jam, quod Vandali regem dicerent, in offenſam iſthoc rapi non debere: immò potiùs inter læta reputandum, quod in clientelâ ſuâ reges eſſent. id in Sueciâ dudum hactenus uſitatum, cur nunc in Vandaliâ nolit? illic quidem nomine ſe regis uti; verùm tamen in ducatu Sleſvicenſi, aliiſque regni Daniæ ditionibus, nunquam iſtud arrogaſſe. itaque perſuaſum habere, non hæc regis, quæ iratus protuliſſet, verba eſſe; ſed eorum, qui, virtutem ſuam exoſi, uti ejus quoque odium concitare ſibi poſſent, aures priùs, inde animum, per calumniam occupaſſent. nam, quæ vitio darentur, falſa eſſe, & conficta per injuriam æmulorum, ſat convinci vitâ ſuâ, quæ cum iſtis nullo modo conveniret. ea propter maximè demiſſè orare, ne teſtatam cunctis fidem nunc vocare in dubium velit; nec permittere, uti innocentia ſua, hominum malevolorum aſtu turpiter circumventa, opprimatur.* Quibus verbis rex placatus, & pronuntiat innocentem, & promittit, non deinceps aurem æmulis præbiturum: tum dimittit concionem. Sed non diu conſtitit conciliatio; æmulique iterum eam dirupere. Inter iſtos primus erat, de quo dixi, Scadelarius: & Vlvilda accedebat, regis uxor, quam, defunctâ Margaretâ, nuptiis ſecundis duxerat. ea, uti prona in privignum Magnum videretur, objicit pe-

NICOLAVS.

riculum ejus: & excipere Scadelarius; *illum, poſt exceſſum patris, nunquam regno potiturum, niſi ipſe, donec viveret, magnâ curâ provideret, in Canutum omnium conjectos oculos, animosque propendere: ac, ſi fortè, quod exoptant, vitâ aliquando excedat, eum regem deſtinare.* ac, calumniam cum excluderet Nicolaus, Magnum Vlvilda in Canutum concitaſſe memoratur. Rex, Canuto jam in gratiam reſtituto, mox Sleſvicum cum uxore, filioque, proficiſcitur: & excipitur à Canuto honorificè. cumque in aulam die ſolemni, ornatus diademate, ingreſſus eſſet, ſoliumque conſcendiſſet, mox Canutus, regio & ipſe habitu, ſubſequutus, in eâdem quoque aulâ, minimè ſalutato rege, locum ex adverſo capit, quo conſpecto, ſe contemptum, aut neglectum, arbitratus Nicolaus, ſolio deſurgens ſuo, ultro obviam procedit. quod Canutus cùm videret, ſalutationis tunc officium à ſe neglectum recordatus, ocyùs & ſuâ ipſe ſede deſilit, & procedit in amplexum, atque ſic ſalute dictâ, locum quiſque ſuum repetit. Hoc Vlvilda conſpicata, quæ Canuti omnia in pejus raperet, illicò privignum monet; *ſedulò conſideraret patruelis arrogantiam: quæ quò evaſura eſſet, ſatis nunc appáruiſſe. regiis inſignibus Canutum uſum: neque tempori, neque patruo, quicquam ſanè detuliſſe. quin, in ſolio conſidentem, patruo ſe planè æquaſſe: nullâ regis, filiive, aut ſenatus, reverentiâ. itaque, ni æmulum è medio maturè tollat, ſortem ejus, poſt parentem vitâ functum, multo iniquiſſimam fore.* Magnus, his novercæ verbis in Canutum concitatus, Scadelarium, & Vbbonem, cæterosque, quos flagrare odio illius ſciret, convocatos, ad facinoris, quod conceperat, ſilentium capto ſacramento obſtringit. tum exponit, quam ob cauſam odium in Canutum gerat: *nimium fortunâ elatum, ad majora ſemper tendere: adeòque regno etiam vivo patre inhiare. itaque rogatos velle, uti in commune conſulant, operamque in tollendo eo navent.* Illi, optatâ dudum occaſione uſi, & conſilium ejus probant, & ipſius in perniciem omnes jurant, præter unicum Haquinum, maximè in Cimbriâ illuſtrem virum, & ſororium Canuti. qui, ut in affinis caput conjurari intellexit, ſe ſubduxit. illi verò, ſi fortaſsè conjuratio emanaret, ut jurare

verè

verè poſſent, neque ſtantes, nec ſedentes, in Canutum conjuraſſe, humi omnes procumbentes, in illius necem jurant. Poſt quæ Magnus, ut conſilium occultaret, imminente jam natali feſto Chriſti, quo præbere epulum proceribus ſolebant reges, evocat Roſchildiam Canutum, ac proceres, & invitat ad convivium. poſtquam tempus adveniſſet, adſunt illi; adeſt etiam Canutus, nil à patruele mali, ac potiſſimum illo tempore, quod ſuſpicionem omnem prohiberet, imminere ſibi ratus. Magnus, animo conceptum facinus celare callidus, primis quatuor diebus perquam honorificè Canutum excipit. tum, illius probitatem quo circumveniret magis, inter pocula novam ſancit amicitiam, ac præterita deprecatur. etiam teſtatur palàm, *jam calumnias conſtare, & auctores execrari: ſe deinceps loco patris eum habiturum eſſe.* ac, quo magis ſceleris ſuſpicionem omnem tollat, indicat, *propoſitum in terram ſanctam ſibi iter, & in id teneri voto. itaque, cùm neminem amicum habeat, cujus fidem, ac virtutem, pluris faceret, conjugem nunc, liberoſque, dum abeſſet, ei commendatos velle.* Hæc Canuto, qui è ſuo Magnum animo, ut ſunt prompti in credulitatem boni, æſtimaret, vehementer placuere: quippe qui perſuaſum haberet, uti candidè ipſe ageret, ita quoque nullum in illo fucum eſſe. Inter iſta Ingeburga, ejus uxor, quæ marito dolum ſtrui intellexerat, nuntium Slesvico mittit, qui, quæ Magnus moliretur, clanculum ſignificaret. ſed, ut fata nemo vitat, obſtinato in perniciem ſuam animo, admonitionem conjugis fidem in ſe, & amorem, & ex eo metum, putans, aſpernatur: palàm apud ſuos dicens, *tantum Magni amicitiæ, quantum fidei uxoris, ſe tribuere.* nec propterea imminenti ſe periculo ſubducit. Cùm elapſi eſſent feſti dies quatuor, avocat Canutum Magnus; &, ut nihil à ſe agi ſimulatò perſuaderet, exhibet ſeorſim plura affectus ſui teſtimonia. Mox dimiſſis, qui convenerant, cùm Canutus domum peteret, & diverteret in viâ Haralſtadii, quod nunc Harreſtadium dicunt, prope oppidum Ringſtadium, ad ſororium Ericum, Falſtriæ præſidem, cædi tempus cogitatæ Magnus opportunum ratus, cum ſatellitum armatorum lectâ manu, in vicinam Haralſtadio ſilvam tendit. ubi occultatis ſuis, & ad ſignum erumpere juſſis, mittit, qui Canutum vocet; atque roget, uti ſine comitatu obviam prodire velit: quippè eſſe, quæ communicata cuperet. ac Canutus, nihil mali ſuſpicatus, ocyùs aſcendit equum; & procedit, ſolis quatuor comitatus, ſine armis: adeò quidem feſtinanter, uti neque gladium cincturus fuerit, niſi quidam è miniſtris monuiſſet. Cæcilia ſoror, quæ eventum præſagiret, mœſta admodum, ejulanſque, retinere, verum fruſtrà, abeuntem conabatur. qui vocabat, arte cantor, gente Saxo, quam amare illum ſciret, ideoque ipſe redamans, facinuſque jam patrandum deteſtatus, ni religio juramenti tenuiſſet, indicare cupiebat: itaque, quod proximum ſe poſſe crederet, cantilenam, de perfidiâ Grimaldæ, quâ in fratres uſa erat, per id tempus pervulgatam, inter equitandum canit. ac, cùm neque ſic Canutum capere, quod monitum vellet, animadverteret, ante eum mox obequitat; & loricam, quâ armatus, tunicâ ſublatâ, oſtendit, uti ſaltem de periculo imminente conjecturam inde faceret. ſed, exitio propinquo, læva ferè mens eſt homini, & in illud læta ruit: animique magnitudine, quæ innata viris fortibus, nimiâ, & infelici, aut contemnit monitorem, aut, prudentiâ hebetatâ, neque capit. ille itaque, fruſtra monuiſſe videns, fideique, & innocentiæ, ſatis ſe feciſſe ratus, porrò eum in ſilvam ducit. in quam vix ingreſſus erat, cùm in trunco ſedens Magnus, venientem conſpicatus, ſurgit, & procedit obviam: ac deſilientem equo, vultu ad humanitatem, & blanditias, comparato, admodum benignè amplectitur. in amplexu, pectoris duritiem Canutus ſentiens, & conjiciens, quod res erat, arma illum ſubter veſtem occultare, *cur amicum ad colloquium nunc armatus acceſſiſſet*, percunctatur. atque ille, *ruſticum ſe caſtigare quendam velle, ac diripere ejus domum.* Hic Canutus cùm pro eo intercederet, ac rogaret; *parceret viro, atque iræ ſpatium ſedandæ daret: tum diei, qui dicatus tribus regibus, aliquid religioni indulgeret*: iterumque pernegante iſtud Magno, vadem ſe pro illo offert, & offenſam luiturum pollicetur. Poſt quæ Magnus, brachio

NICOLAVS.

brachio Canutum prendens, *age, frater, hic conſideramus*, inquit. cumque ambo conſediſſent, infit Magnus, *cujus ipſe regnum cenſeat?* atque illo, *patris ſui*, reſpondente; & rogante, *quid hâc quæſtione vellet?* non jam ultra iram celans; *tu invadis meum locum, & affectum populi in te derivas: at nunc regnum inter nos diſtribuamus.* Et Canuto, *nullâ diſtributione opus eſſe*, reſpondente; *vivere patrem, qui id teneat: & optare, uti vivat diutiſſimè, ac quàm feliciſſimè regnet:* ferox Magnus, jam inſidiis circumvento inſultare; tum, prehenſo ejus vertice, *non ſic*, inquit, *non ſic dies hac abibit: hodiè nobis dividendum regnum erit.* ad quæ verba cùm erumperent conjurati, & Canutus eos irruentes cerneret; *quid peccavi*, inquit, *frater? judicet inter nos Deus; qui delicta quæque videt, vindicatque.* ſimul ſurgit, gladioque manum injicit: quem jam medium eduxerat, cùm prævertens eum Magnus, caput ſecat. inde porrò Scadelarius, cæterique, impetum in prolapſum faciunt, & vulneribus conficiunt. Eo loco, ubi perpetrata cædes, fons emanat, qui & hodiè conſpicitur: tum adſtructa eſt ędicula, etiamnum hujus ſceleris monumentum. idque cùm patratum eſſet, Petrus frater, & Haquinus, de quo dixi, affinis ejus, filiique Scialmonis item Candidi, qui cum ipſo à parente unà educati erant, pietatis ultimum officium exhibituri, Nicolaum regem adeunt; poſtulantque, ut in æde maximâ Roſchildienſi ſepelire cæſum liceat. verùm ille, motum aliquem eâ tum in urbe metuens, ſi Canuti, tam indignè interfecti, populus videret funus, cùm negaret, vili feretro impoſitum, ſine ullo apparatu, id Ringſtadium devehentes, in cœnobio ſepeliunt. Cùm in vulgus ſparſa eſſet cædis fama, adeò hanc iniquè tulit, ut, convivia, quibus eo anni tempore indulgere conſueviſſet, prętermittens, gaudium in luctum verteret. Magnus verò, cùm Roſchildiam revertiſſet, veluti ſublato æmulo jam ſecurus, cæſo etiam inſultare, & *id jure factum* dicere. *quippe illum libertati publicæ inſidiatum, atque regnum affectaſſe: ac fuiſſe invaſurum, niſi ipſe occurriſſet; & è medio, tam indigna cogitantem, forti manu ſuſtuliſſet.* Ita vano gaudio dum ſe oblectat; ac perſuaſum planè habet, poſt parentis ſui mortem regem ſe

NICOLAVS.

ſuffragiis conſentientibus optimatum lectum iri, ſpe fruſtratur, & contrarium experitur. nam Canuti, viri boni, atque innocentis, ſanguis vindicem in cælo Deum implorabat; quem & preces adjuvabant plurimorum, qui, virtutem ejus pridem venerati, ſummo ſcelere interemtum admodum indignabantur. quâ de causâ, numinis accensâ irâ, Magnus, & rex Nicolaus, ſociique conjurationis omnes, quod meruerant exitium, etiam mox invenerunt. Magnus quidem, velut poſthac nemine prohibituro, regnum ſibi, poſt defunctum vitâ patrem, promittebat. verùm miſer, neque Deum ſcelera ulciſci rigidè, aut in ejus manu eſſe regum ſceptra, cogitabat. itaque, qui ſolio illum prohibere, facinuſque vindicare cupiebat, patrem dejicit, ipſum arcet, & mox ſimili nece tollit: regnum verò, primò in occiſi fratrem, inde filium quoque, confert. nam, octavo poſt commiſſam cędem die, filium Canuti uxor Ingeburga eſt enixa, Valdemarum, Poſthumum cognomine dictum, & mox regem. cui ut tutores eſſent, qui creſcentem educarent, ac paternam quoque necem vindicarent, excitat Haraldum Deus, & Ericum, cæſi fratres, & ſororium Haquinum; etiam filios Scialmonis, ut proſapiâ illuſtres, ſic virtute, & auctoritate, magnos. qui Ringſtadii, in frequenti optimatum, populique, concione, de Canuto, per inſidias ſceleratè interfecto, graviter queſti, tunicamque, ſanguine reſperſam viri, ac madentem etiamtum, inſuper & locis pluribus perforatam, oſtentantes, opem, ac vindictam, petunt. Et Haraldus, ſuâ ambitione motus, ac recuperationem regni ſperans, quo exciderat, Ericus verò, juſtâ indignatione, ſtudioque ulciſcendi, Magnum illic accuſantes, *fratris ſui innocentiam, ac virtutem, meritaque in populum, & regem*, laudant; *tum & fidem in percuſſorem: à quo ille, cùm viciſſim mutuam benevolentiam, ac laborum præmium, ſibi expectaret, ſummo ſcelere ſit occiſus. quam ob rem, cùm neque pater neque filius, ullam ſibi meritorum rationem habendam eſſe exiſtimaſſent, neque ſanguinis conjunctio Magnum etiam retinere potuiſſet, uti parceret iſti viro, qui pro publicâ ſalute toties externo hoſti caput ſuum objeciſſet, orare omnes*, ut indignam fratris necem

armis

armis ſecum perſequantur : atque ita certò ſtatuant; qui nec ſanguinem tam propinquum, neque merita tam præclara, reſpexiſſent, nullâ eos, poſt immanitatem tantam, in aliquem clementiâ uſuros eſſe. Quibus verbis juſtâ irâ accenſi omnes, & vindictam pollicentur, &, in Magnum ſtatim arma capientes, ducem ſibi Ericum petunt. Cujus rei certior mox Nicolaus, Aſcerum, primatem regni, cui plurimum tribuebat, ad ſe vocat, & conſilium rebus perturbatis quærit. atque ille auctor eſſe, *uti Magnum è conſpectu removeret, ac Roſchildiæ relinqueret; ne is præſens populum, iratum ſatis, magis etiam aſperaret: ipſe autem eveſtigiò concionem ad Ringſtadium indiceret; & eodem, publicâ acceptâ fide, ſe conferret, facinuſque excuſaret.* ille paret, populumque iſtuc vocat; &, acceptâ fide, accedit, unà cum Aſcero præſule: ita tamen, ut adire, ſi conſultum videretur, conſtitueret; aut, ſi id non tutum eſſet, remanere, ac reſponſum exſpectare. Inter iſta, cùm Ericus adveniſſet, ut à Nicolao animos magis alienos redderet, multis verbis de perempto tam indignè fratre queſtus, ut affectus commoveret, in perfidiam, ac crudelitatem, Magni Deum ultorem aliquoties invocabat. neque parum hâc oratione ejus plebs accenſa, ſtatim fremere in majorem modum cœpit. ſed mox tamen, ab Aſcero blandis verbis delenita, regem in concionem admittit. ubi denuo Ericus, de crudeli fratris nece gravem exorſus querimoniam, adeò omnes concitavit, uti Magnum cædis reum condemnarent, & ad eum relegandum in hâc ipsâ concione patrem Nicolaum cogerent; ſacramento quoque obſtrictum, ab exilio, ſine publico conſenſu, nunquam revocatum iri. quod cùm rex futurum eſſe promiſiſſet, mox, dimiſſâ concione, ſinguli ſe domum ſuam recepere. Quibus rebus hunc in modum conſtitutis, mox in Oſtrogothiam Magnus, ubi rex creatus eſſet, juſſu patris, velut in exilium tendit; Nicolaus, Cimbriam petit. ubi dum quietus agit, ſuadent illi, qui cum Magno pridem in Canuti cædem conſpirârant, ut, contempto juramento, eum in regnum revocaret. quibus cùm ſe permiſiſſet, ac mox etiam revocaſſet, ſtatim populus, qui exilio illius conquieverat, denuò in Nicolaum concitatus, regnum univerſum turbat. & Haraldus, ac Ericus, quem inſontem, atque cædis inſcium, pronuntiaverant, revocatâ ad Ringſtadium concione, ceu perjurum, ſolioque regio indignum, damnant: & eandem in utrunque pœnam ſtatuunt. Poſt quæ omnes cùm concurrerent ad arma, ne incerto bellum duce inchoare viderentur, neglecto Haraldo, quamlibet majore natu, quem, ob vitia explorata, ſemel dedignati eſſent, regem ſibi Ericum legunt. verùm ille, ſummâ animi continentiâ, antequam fortunam belli expertus eſſet, atque rege dignum quiddam effeciſſet, regni honorem, maximo oblatum ſtudio, recuſare. cui acclamante populo, ocyùs exercitum cogit; & in Cimbriam, contra Nicolaum, ducit. cui Turo, epiſcopus Ripenſis obvius, parvo admodum comitatu, veniâque accedendi poſtulatâ, ut à Nicolao edoctus, fictis verbis, & quæ tempori convenirent, orat, *impetum reprimeret; ac prudentiæ, potiùs quàm iræ ſuæ, morem gereret: tum inducias concederet, ad exiguum quoddam tempus: quippe promptum ad mandata quæque regem.* Et Ericus, verbis præſulis, quem à fuco alienum valdè eſſe oportere exiſtimabat, fidem habens, poſitis ad Ielingam caſtris, *quare filium Nicolaus, contrà quàm decretum eſſet, populoque ignorante, revocaſſet*, audiendum ſibi ſtatuit. itaque recedens præſul, quid effecerit, viderit, audieritve, ſtatim Nicolao refert. iſque jam ab aliis edoctus erat, remiſiſſe impetum Erici copias; &, euntes pabulatum, palabundas divagari, opprimique ob id faciles. quam ob cauſam, qui perjurio ſe jam ſemel polluiſſet, parum ratus, niſi pergeret, etiam nil penſi habet rumpere inducias, quas pepigiſſet. itaque incautum occupat; &, colloquium exſpectantem, ſubitò invadit armis, diſſipatque. quod Ericus ſummo jure indignatus, cùm reliquias copiarum collegiſſet, mox in Sialandiam redit: &, quem nuper regni honorem detrectaverat, revocatâ ad Ringſtadium concione, nunc conferri ſibi petit. ubi populi ſuffragiis rex creatus, cùm in Scaniam tranſiiſſet, rex ibidem ab indigenis itidem pronuntiatur. ideò verò regiam ſibi dignitatem poſtulandam ſtatuebat, ut obſtrictus juramento ſuo populus,

lus, meliore inde fide ſecum ageret: ac majores, ceu communi jam periculo, vires contra Nicolaum etiam ſuppeditaret. inſuper, auxiliis externis quoque opus putans, à Lothario Imperatore per legatos ea petit, obſecratque; *ut Canuti, quem amore maximo complexus fuerat, ac Vandaliæ item regem conſtituerat, nunc à Magno ſcelere ſummo interfecti, cædem ſecum vindicaret, ac ſuppetias ſubmitteret.* atque ille, ſpeciem Canuti quidem ulciſcendi præ ſe ferre; ſed reverâ cogitare, laborantem bello inteſtino Daniam facilè Imperii ſub poteſtatem cogi poſſe. itaque coactum ſtatim militem in Holſatiam ducit: ubi cùm ad Danewircam illic vallum proceſſiſſet, obviumque Nicolaum cum majoribus, quàm exiſtimaſſet, copiis inveniret, haud conſultum oppugnare eum ratus, caſtra eo loco ponit. & Ericus, Cæſarem adveniſſe gnarus, claſſem è Sialandiâ Sleſvicum mittit, urbem intrà vallum ſitam: tum ablegat, qui exponerent; *illud quidem expugnatu perdifficile: verùm militem, quem adduxerat, facilè navigio in oppidum transferri poſſe; ac circumveniri hoſtem, omni tunc munitione deſtitutum.* Quâ re nuntiatâ, Cæſar, neque petere urbem volens, neque tutum impugnare vallum ratus, caſtra movet, & Saxoniam ſuam repetit: ac, ne fugere, neve tantam expeditionem fruſtra ſuſcepiſſe, videretur, cum Nicolao fœdus init; filiumque ejus, Magnum, equitem Imperii facit. Quibus geſtis, poſtquam Eidoram trajeciſſet, ponè ſequitur Ericus, exprobratque levitatem; quod deſerto, cui ſuppetias adveniſſet, hoſtem in fœdus recepiſſet: ac prædicit, nullam aliam à Magno gratiam relaturum eſſe, quàm Canutus, vir ſincerus, & Imperio addictiſſimus, retuliſſet. neque aliter evenit. quippe, recedente eo, neque dum Holſatiæ tranſgreſſo fines, Magnus, opportunum inſidiis tempus ſe adeptum cenſens, magnâ manu; & expeditâ, ſubſequutus, in Adolphum, qui extremum agmen duceret, juxta flumen Eidoram conſiſtere juſſum, impetum facit: plurimisque profligatis, fugam capere ipſum cogit; & abjectis turpiter armis, nando evadere. Quo ad Cæſarem perlato, ille arces in Holſatiâ objacentes paſſim in poteſtatem redigit; & præſidio, ne ulterius ſequi Magnus poſſet, munit: inter quas & Segeburgum, in excelſo colle ſitum; conditumque à Canuto, ad Henrici Vandali irruptiones coërcendas. Hinc Ericus, cùm ſpes ſua fruſtra ipſum habuiſſet, & in Sialandiam regreſſus eſſet, à Norvagiæ rege Magno mox legati acceſſere, qui Canuti filiam majorem natu, etiamſi necdum per ætatem nubilem, dari in uxorem illi poſtularent. & Ericus, ab affinitate hâc auxilia majora ſperans, perbenignè id concedit. tum, ut vinculo duplicato firmior amicitia eſſet, ejus invicem novercam ſibi matrimonio jungit. Poſt hæc, cùm in Cimbriâ delectum haberet Nicolaus, idque Ericus accepiſſet, ipſe quoque ſe inſtruere; & auxilia undecunque, quanta poſſet, comparare. Sequebantur Nicolaum omnes Cimbriæ epiſcopi; & Henricus Scadelarius, Vbbo, aliique plures, è primatibus regionis, qui cum Magno in Canutum conſpirarant. in Erici caſtris erant, cùm Haraldus, tum &, filii ejus duo: non affecti quidem in fratrem, patruumve, ſed coacti honeſtate. nam Haraldus, ægrè ſe poſthabitum ferens à proceribus in tranſlatione regni, odio interiore clàm Ericum proſequutus, filios in partem traxerat. erat & epiſcopus Roſchildienſis, animo in Nicolaum item pronus: tum è Cimbriâ Chriſtiernus, vir militiæ inſignis, & illuſtri apud ſuos loco natus: qui, patratam à Magno cædem exſecratus, Nicolaum deſeruerat; & Erico, cujus cauſam meliorem exiſtimabat, ſe adjunxerat. iſque illi, ob prudentiam ſingularem, & peritiam rei bellicæ, copias mandat, terrâ in Cimbriam ducendas, claſſe ipſe Nicolaum invaſurus. Nicolaus, ne Erico, terrâ pariter marique, inferior eſſet, Magno filio naves tradit, cum terreſtribus ipſe copiis Chriſtiernum excepturus. Magnus verò dum ſe parat, & Arhuſiam convenire ex omni Cimbriâ naves jubet, jam Ericus Syram inſulam occupaverat, ac collegerat diſſipatam magnâ tempeſtate claſſem. quem ignarus adeò propè eſſe Magnus, ventum opportunum nactus, oram ſolvit; adoriri hoſtem certus, ubicunque nactus foret. atque vix progreſſus erat, cùm incumbit gravis ventus, naviumque partem disjicit. quam Ericus venientem conſpicatus,

tus, ſcaphâ ſuos circumvehitur; atque omnes, ut pugnarent quàm fortiſſimè, adhortatur: maximè epiſcopum Roſchildienſem, & Haraldum item fratrem, quos in Nicolaum pronos exploratum ſat haberet, prolixiſſimè obteſtatur, *ut exemplo ipſi ſuo militum virtutem juvent. quippe unâ eâ pugnâ bellum, aliàs diuturnum, ac cruentum, confici poſſe: tum averti mala plurima, quæ, ſi id protraheretur, patriæ impendere ſcirent. Magnum inprimis operam darent uti vivum, mortuumve, in poteſtatem ſuam cogerent: quo peracto, facilè conditiones pacis quaſvis Nicolaum accepturum.* Conſilium Erici erat, quamlibet averſos à ſe illos ſciret, tamen, quia temporis neceſſitas ſic poſtulabat, id diſſimulando efficere, ut puderet deſtituere, quem viderent maximam in ſe fiduciam collocare. utque ſuæ ipſemet virtutis ſpecimen exhiberet, naves Magni, quæ à claſſe longiùs provectæ erant, primus cum paucis aggreſſus, ſine ſuorum ullâ clade, in conſpectu omnium capit. quod cùm Magnus, inter ultimas conſtitutus, eminus intueretur; & hinc infortunium objectum eſſe, quod majore inter ſeſe intervallo commearent, protinus demiſſo velo, ac ſigno dato, naves ſeparatas cogit; &, dum facit, anchoris in mare jactis, claſſem ſiſtit. quod Ericus conſpicatus, & navalis belli gnarus, ſuprà hoſtem, uno in loco fixum, cingit; ac, conjectis undequaque telis, urget. quare Cimbri, rebus propè deſperatis, ut periculo Magnum eriperent, parvo impoſitum navigio, remis in terram educunt. quo elapſo, naves cæteræ captæ, aut merſæ: paucæ fugâ evaſere. Hæc ad Syram dum geruntur, Chriſtiernus, inito in Cimbriâ cum Nicolao rege prælio, cùm pugnaſſet infeliciter, capitur, & Slesvicum abducitur. ita pater, filiusque, uno tempore, exitu diverſo certant. & Ericus, ſuæ cladis, quam in victo Chriſtierno accepiſſet, necdum gnarus, ob victoriam, quam in mari, Magno illic profligato, reportaſſet, animum majorem ſumens, quem ſucceſſum in filio expertus eſſet, hunc in patre etiam ſperans, Lymicum ingreſſus ſinum, ut hinc eum impugnaret, nuntium inexſpectatum de ſuorum clade accipit. quo turbatus, dum conſilium à ſuis petit, ac deliberat, quidnam faciendum eſſet, militeſque in loca proxima prædæ causâ palarentur, improvisò ſuperveniens Nicolaus, plurimos eorum cædit, reliquos in naves agit. Hâc ſecundâ clade Ericus magis etiam conſternatus, quod reſtabat copiarum, in Sialandiam reducit. Anno proximo, gravior percuſſit caſus. etenim Haraldus frater, ejus vires geminâ ſtrage plurimum detritas ratus, in perfidiam, ad id tempus occultatam, jam erumpens, palàm deſerit, & cum Nicolao rege ſe conjungit: ſuo etiam exemplo omnibus teſtatum faciens, ſanguinis propinquitatem, & affectum, à naturâ inſitum cuique hominum, ſtudiumque honeſtatis, apud pravos per ambitionem animos, facilè regnis poſthaberi. uti verò aditum in Sialandiam Nicolao præpararet, arcem priùs, quam exſtruxerat ad Roſchildiam, commeatu, ac præſidio, validè munit: hinc, ad eum datis literis, ocyùs auxilium ſubmitti petit. quam rem gnarus mox Ericus, arcem obſidet; ac, petitis machinis ab oppidanis, putida cadavera quæque in illam jacit, ut fœtorem peſtilentem, nec obſeſſis tolerandum, excitaret: hinc, munitionem quatiens, magnam partem labefactat, & evertit. quam ob rem perculſus planè, nec tueri ſeſe ultrà ſatis potens, poſtquam noctu equos vallo demiſiſſet, ac ſe quoque, cum perpaucis, & excubiis Erici undique ſeptus teneretur, nec effugium pateret, dolo uſus, vix evadit. quippe, ſocios ſequi jubens, ac clamare altâ voce, & ingeminare identidem, *Fugientem Haraldum prendite*; cùm excubitores crederent, eſſe ſuos, qui Haraldum fugientem perſequi inſtituiſſent, ac per hoſtes medios, obſcuræ noctis beneficio, ad vicinum illic littus erupiſſet, fortè obvio navigio, trajicit in Cimbriam, ad Nicolaum: isque elapſum maximâ humanitate lætus excipit. Inter quæ, cùm Danos Sueci inteſtino coflictari bello cernerent, atque Magnum illic regem diſtineri, rebellandi capiunt occaſionem; & Suerconem, nobili proſapiâ virum, ſed pertenui fortunâ, regem creant. qui, jam regnum conſequutus, mox Vlvildam, regis Nicolai conjugem, clàm pellectam, in amorem, inde quoque in thorum abducit: filiumque ex eâ tollit, Carolum nomine,

poſteà & Sueciæ regem. Inter hæc Canuti filia, Magno, regi Norvagorum, deſponſata, in Norvagiam deducitur, nuptiæque deſtinatæ peraguntur. Vere proximo, Nicolaus, bello imponere finem certus, jam elato per Haraldi adventum animo, trajicit in Sialandiam; & Ericum, ad Veræ pontem cum minoribus multo copiis occurrentem, prælioque magno victum, in Norvagiam, cum uxore, ac Suenone item filio, genito ex concubinâ, fugam capere ad affinem Magnum cogit. à quo primò admodum benignè exceptus, mox inſidias experitur. etenim rex Nicolaus, Daniâ eum expuliſſe non contentus, & hîc quoque perſequendum ſibi ratus, Magno vim pecuniæ ingentem offert, ut è medio virum tollat. atque hic, promiſſo inductus, more hominum avarorum, qui, propoſitâ ſpe lucri, nil habere ſanctum ſolent, contra jus affinitatis, & hoſpitii, illicò inſidias parat. Facinus pudendum certè, & bonis omnibus deteſtandum! hinc occidi Nicolaus poſtulat nepotem patruus, inde patruum uxoris, & novercæ ſuæ virum, hoſpitemque, interficere animum inducit Magnus. verùm Deus, qui & ſcelera ſemper quævis execratur, & Ericum Danis regem conſtituere propoſuerat, eum eripit periculo, & conſervat ad id tempus, quamvis poſtea morti tamen violentę permiſſurus. & oſtendit hoc exemplum, fruſtra hominum conſilia ſummi numinis providentiæ adverſari: ac noceri poſſe nulli, quem tuendũ idem ſibi conſtituerit. ſic Ericum cupiens occidere Magnus, fato hîc validiore, prohibetur. nam in arcem cùm munitam, ceu ſecuritatis causâ, ſecluſiſſet, etiam cuſtodes addit, velut in tutelæ ſpeciem; ſed reverâ, uti clàm occideretur, ne quà cædis emanare fama poſſet. ac patraſſet certè facinus, niſi, patruum miſerata, Magni uxor prodidiſſet. Et Ericus, jam ex nepte ſuâ certus, quæ à Magno pararentur, ad amicos in Lalandiam literas mittit, indicatque, quo in ſtatu verſaretur: tum navigium, quod ſubveniat, unum ſtatim mitti petit, ſi ſe ſalvum eſſe velint. atque illi, in periculo tam præſenti minimè deſerendum regem arbitrati, illicò expediunt navem, cum militibus ſelectis, quidlibet pro rege ſuo facere, ac pati, certis. qui cùm in Norvagiam mox appuliſſent, indicato clàm adventu, noctu eum, vino obrutis cuſtodibus, cum uxore filioque eripientes, in Lalandiam reducunt. cùm ad littus perveniſſent, ne, ſi fortè Magnus vellet, inſequi fugientes poſſet, naves regias, quas cuſtode vacuas inveniebant, partim multis locis perforant, partim illis laterum compagem ſolvunt, atque ſic inutiles ad navigandum omnes reddunt. ac poſtridiè, cùm Ericum effugiſſe innoteſceret, & retrahere eum Magnus eveſtigiò imperaret, dum reficere naves parant, atque ita moras nectunt, ille evadit, & ad ſuos ſoſpes redit. ubi, ut firmaret ſuam in eâ inſulâ poteſtatem, illicò Vbbonem aggreditur, quem præfecerat Nicolaus, ac prehenſum in crucem agit: dignum morte ignominioſâ ratus, quod Canuto occidendo ſocium ſe conjuratis addidiſſet. Poſt hæc Scaniam cum exiguâ claſſe petit; diripitque inter viam, quæ præmiſerat Lundiam rex Nicolaus, ad convivium feſto Chriſti natalitio celebrandum; Scaniamque in poteſtatem ſuam redigit. quo comperto Nicolaus, nihil ultrà in Ericum eâ hieme molitus, militem in hiberna mittit. ſed æſtate inſequutâ, undique collectis copiis, Cimbriæ epiſcopos quatuor, atque Roſchildenſem Petrum, & Henricum Scadelarium, ad ſe vocat. cumque claſſem in ſinum Fotam appuliſſet, miſſis in diverſa loca, qui exercitum Erici, & conſilia, explorarent, ipſe in littore ſuos ordinat: necdum quidem hoſte viſo, ſed ut ſupervenientem expeditus jam exciperet. inter quæ, qui ſpeculatum miſſi erant, cùm redirent, & non longè excitari pulverem renuntiarent, rati milites, id quod erat, adventare Erici copias; ac jam ipſi in ſublime ferri eum, inſtar nubis, conſpicati; retrò cedere paulatim, & ad naves ſe recipere. ac fugiſſent ante pugnam, ni oratione blandâ Nicolaus tenuiſſet. gradum itaque figentes, hoſtem exſpectant, ſuſtinentque invadentem. Acre prælium committitur, ipſo die pentecoſtes, ut nonnulli ſunt auctores, ſed non longum. nam Ericus, etſi viribus inferior, equitatu in adverſam aciem miſſo, eam turbat, disjicitque. cæſi plurimi, pauci fugâ evaſere. inter illos Nicolaus, & Haraldus:

qui, victoriâ deſperatâ; ſtatim naves petiere. interfectus quoque Magnus: unum illud viro forti dignum faciens, quod in prælio morte glorioſâ occumbere, quàm evadere turpi fugâ, potius exiſtimaret. cecidere & epiſcopi: qui, patratum tam indignè parricidium approbantes, ac ſecuti parricidam, unâ cum eodem pœnâ involuti, debitas eccleſiæ, & paci, animas, ac cum laude in utrâque occupandas, bello turpiter impenderunt Quæ in Daniâ poſtquam ita geſta eſſent, Nicolai clade auditâ in Norvagiâ rex Magnus, conjugi iratus ſuæ, quod Erico avunculo inſidias aperuiſſet, metuenſque, ne deinceps etiam conſilia communicaret, eam removet, & in Daniam remittit. Nicolaus, cùm in Cimbriam, uti dixi, effugiſſet, convocatâ concione, itidem elapſum Haraldum, filio jam interfecto, regem creat. neque id benevolentiâ, aut propinquitate, motus, verùm ut acerbiore contrà fratrem odio exſtimularet; æmulumque, poſtquam vitâ functus foret, graviorem illi objiceret. Poſteà, ut Sleſvicenſes, graviter Canuti cæde aſperatos, denuò conciliaret, eò proficiſci ſtatuit; fruſtra amicis dehortantibus, & eventum infelicem prædicentibus. Agitabant hi convivium annis ſingulis; adeoque legem tulerant, ut, qui uni convivarum vim inferret, eum junctis univerſi viribus perſequerentur. hujus præſes, dum vivebat, diu fuerat Canutus, ſæpiusque interfuerat; &, humanitate ſummâ, civibus ſe charum fecerat. quod cùm gnarum ipſis eſſet, seriò diſſuadent iter, exitumque ominantur: ſiquidem cavendos cives, lege in vindictam obſtrictos. ſed fatalis hora aderat, quâ in ipſo quoque ulciſci ſanguinem Canuti Deus innocentem conſtituerat: itaque, corruptâ mente, ut in iſtis fieri ſolet, nec conſilium, quamvis rectum, admittebat. quin contemptim reſpondebat monitoribus; *nihil ſibi pelliones, aut ſutores, metuendos.* Cùm ad urbem acceſſiſſet, obvius it ſacer ordo; &, adventum fauſto cantu gratulatus, porrò ducit. ſed non eadem apud cives regis ſui reverentia. quippe ad ingreſſum ejus nolam pulſant, quâ ſolebant ad convivium, de quo dixi, convocari, & ad arma mox conveniunt. quos miniſtri regii coire paſſim, aciemque ordinare, atque ex ſuperiore urbis parte ſigna oſtendere, conſpicati, anxiique, adhortantur, ut in ædem S. Petri ſe recipiat. verùm ille, *minimè ſe ſuo iſtam ſanguine polluturum,* dicere: *ac, ſi moriendum foret, potiùs in aulâ patris, quàm in templo, mortem exſpectare velle.* itaque in arcem properat. atque vix ingreſſus erat, cùm ſequuti eum cives primò milites propugnantes, aditu que prohibere cupientes, inde ipſum, in interiorem arcem irrumpentes, contrucidant, poſtquam regnum annos quinque & triginta tenuiſſet. quidam tradunt, quod indignius, à ſutoribus, quos contempſerat paullo antè, interfectum. Poſtquam cædē peregiſſent, mox dimittunt Chriſtiernum, quem is jam à tribus annis, prælio, ut dixi, victum, cuſtodiri illic juſſerat. Ita periit Nicolaus, filius Suenonis quintus; ultimuſque inter iſtos, quos, parentis voluntati obſequuti, proceres in ſolio conſtituerunt. Vbi regnum nactus eſſet, ut initia principatus ferè bona, & ad famam componuntur, laudabiliter illud geſſit, ſed in fine vehementer inclinavit. Vt ſe populo probaret, imminuere ſumptum volens, quicquid erat nimium in miniſterio, dimittebat: neque comitatu ullo, niſi equitum paucorum, quos interdum, ſi id fortè uſus ferret, latrociniis diſturbandis adhibebat, utebatur. atque ipſe, ut animo acer, ita quoque manu promptus, nihil ſibi inter ſuos, & dum rectè munere ſuo fungeretur, metuendum ſtatuebat. Hinc, ad pietatem verſus, Othoniæ Canuto fratri, pridem ibi interfecto, ac relato inter divos, monaſterium amplum condit, opibusque multis donat. tum promiſcuè, adjutante quoque conjuge Margaretâ, ædium ſacrarum reditus in majorem modum auget, ac ſplendorem omnibus divinis rebus multo ampliorem parat. Moderatione animi aliquandiu ita magnâ utebatur, ut nil prorſus ob acceſſionem tantæ dignitatis immutatus videretur: quoſque mores in privatâ antè vitâ habuiſſet, etiam rex retinebat. Sed paulatim exuit virtutes iſtas; & in vitia mox prolapſus, ſive ſua, diu callidè celata, ſive etiam aliena, à magiſtris pravis doctus, ac corruptus, ut interdum reges ſolent,

eſſet, iterum Haraldus adeſt, cùm auxiliis, quæ ſuppeditârat Magnus: & à populo in Vrnenſi concione dennò rex Daniæ pronuntiatur. quo comperto, ocyùs in Cimbriam Ericus tranſiens, fratrem, filiosque ejus, noctu opprimit; ac poſtridiè, nihil caritate motus, aut conjnnctione ſanguinis, omnes obtruncari mandat. Erant filii Haraldo, præter duos, quos jam interfectos dixi, numero novem: Sivardus, Ericus, Sueno, Nicolaus, Haraldus, Benedictus, Miſtevetus, Canutus, & Olaus. qnorum primis octo cæſis, ultimus Olaus, fugit ad Suerconem, Sueciæ regem, veſte commutatâ elapſus. Inter iſta, inteſtinis Daniæ diſſidiis exciti Vandali, per Holſatiam irrumpunt; quæque obvia, populantur. quos Ericns ut reprimeret, comparatâ navinm mille ac centùm claſſe, & in ſingulas earum equis quatuor impoſitis, præter pedites, in Vandaliam tranſmittit, & eandem in poteſtatem ſuam cogit. Hinc in Rugianos verſus, qui, idolo Vito addicti, cultum Chriſti abdicaverant, ac piraticam exercebant, armis univerſos vincit; & Archonâ, urbe maximâ, expugnatâ, leges ſuperatis ponit: *ut, remoto Vito ſuo, Chriſtum colerent; & epiſcopum acciperent, qui in fide Chriſtianâ imperitos inſtrueret*. Sed non diu in obſequio permanſere. & Ericus vix in Daniam redierat, cùm, excuſſo ſtatim metu, in antiquum idoli cultum relabuntur, & epiſcopum expellunt. quâ de cauſâ, cùm aggrediendos bello altero conſtituiſſet, ſubito Norvagiæ motu à propoſito revocatur. quippe Norvagi armis cogere Magnum regem conabantur, ut Haraldum, ex Hiberuiâ venientem, & ad priſcos Norvagorum reges genus referentem, in conſortium regni admitteret. quod cùm Magnus recuſaret, ac tumultuantes ſuos coërceret, profugus in Daniam Haraldus abit, & Erici opem petit. isque exceptum, & auditum, perbenignè ſecum habet; adjuturus, poſtquam bellum, quod in Rngiam, & Vandaliam, agitabat, perfeciſſet: plurimnm gratulatus ſibi, quod occaſio offerretur, quâ inſidias, pridem ſtructas, & repudium neptis ſuę, vindicare armis poſſet. itaq;, iterum ſubjugatis Rugianis, ac compoſitis in Vandaliâ rebus cunctis, claſſem in Norvagiam ducit; & Aſloum, oppidum in primis finibus, mari aſſitum, veterem epiſcopi ſedem, primo ſtatim adventu capit, diripitque, & incenſum ſolo æquat. qno peracto, aliquandiu eo in loco commoratus, nuſqnam prodeunte Magno, neque pugnæ copiam ullam faciente, Daniam cnm ſuis repetit. anno verò inſeqnente, Haraldum in Norvagiam mittit, maximis inſtructum viribus: isque proſperè præliatus, poſt certamina quædam levia, mox redactum in poteſtatem ſuam Magnum, ne deinceps regnum peteret, nimiâ crudelitate, oculis ambobus privat; inſuper & genitalibus, ne ultorem gignere poſſet: tum ex rege monachum facit, & in monaſterinm abdit. atque ſic peracto in Norvagiâ bello, ad remp. ordinandam animum Ericus vertit; & jndicia, multis bellis interrupta, ad antiquam revocare formam ſatagit. quod dum facit, & per omnes regni ſui ditiones proficiſcitur, mortuo tum fortè Aſcero, Lundienſi archiepiſcopo, cum Eſchillo Roſchildenſi de primatu lis exorta eſt, quæ in bellum mox erupit. & initio cùm ex voto res Eſchillo ſucceſſiſſet, isque Ericum, Sialandis convocatis, in Cimbriam recipere ſe compuliſſet, ille poſteà reverſus, magnis comparatis copiis, & Eſcillum ipſum capit; & abduci in cuſtodiam certam jubet: nec dimittit, niſi amicorum precibus, pretioqne libertatis perſoluto. ac diſſidium tamen manet; cùm Eſchillum Scani peterent, ſanguine Aſcero junctum, ob egregia ejus merita, & Ericus, ſe expulſum Sialandiâ, ac per vim primatum peti, ægrè ferens, in Riconem Sleſvicenſem, cujus operâ in adipiſcendo regno plurimum adjutus erat, propenderet. ſed, Erici dum potentiam timent Scani, & tumultum ille novum evitandum arbitratur, res differtur, & utrinque conquieſcunt. Inter quæ, ad cognoſcendas ſubditorum controverſias, quod inceperat paullo antè, animum refert: & in nobiles pariter ignobilesque, nullo generis reſpectu, ſeveriſſimè animadvertit. qnâ re uti populi obſtrinxit gratiam, ſic nobilitatem offendit; odiumque in ſe ejus adeò ingens concitavit, ut mox etiam ſuccumberet. nam in Cimbriâ, propè Ripam, in conventu Hue

dingenſi jus dicentem, Plocus quidam, cognomento Niger dictus, clarâ apud Cimbros ſtirpe, à quibusdam, qui in necem conjurârant, ſubornatus, lanceâ percuſſum occidit. ille enim, ut inſidias ſimulatione officii occultaret, confidenter regem accedens, inter milites quoque ejus accenſeri poſtulaverat: & admiſſus, quam debebat operam ſaluti ejus defendendæ, poſteà in cædem vertit. nam, vocatus in judicium, cùm ad regem acceſſiſſet, & audiri poſtulaſſet, manu unâ lanceam prælongam tenens, ac ſilentium circumſtanti populo rex imperaſſet, torvo eum vultu intuitus, & inermem conſpicatus, latus ferit. tum, peremptum à ſe tyrannum altâ voce gloriatus, etiam aſtantes incitat, ut invaderent ſtipatores. quibus mox diffugientibus, unus reſtitit Ericus, regis ex ſorore nepos; atque interfecti corpus, ne id raperent conjurati, ac diſcerperent, forti manu eſt tutatus. Ita periit Ericus, cum vix regnum quadriennio tenuiſſet; princeps certè animi præclaris dotibus exornatus: bello, acer; &, cùm toties fugâ hoſtem evaſiſſet, Harevoetii, quaſi Leporipedis dicas, cognomentum conſequutus, mox Emundús, velut planè admirandus, poſtquam Magnum profligaſſet, eſt vocatus. pace, bonus; &, ſeverus juris cuſtos, rigidè illud ſubditis adminiſtrabat: uti odium propterea, ſicut fieri ferè ſolet, apud improbos contraheret. ſed, initium principatus cùm immani parricidio bonis omnibus execrandum reddidiſſet, regnum, malè à nece fratris, ac nepotum, inchoatum, poſt exiguum adeò tempus, ſuâ miſerè terminavit. Impii profectò reges, & omninò illaudati, qui à cæde propinquorum regnum ſuum inchoandum ſibi putant; neque aliter conſtare rationem principatus arbitrantur, quam ſi eum, abominando bonis omnibus conſilio, ſanguine ſuorum firment. Corpus Ripæ tumulatum, in ſupremâ urbis æde. Liberos reliquit nullos, præter unicum Suenonem, è Tunnâ concubinâ natum, quam nonnulli Chunnam vocant; poſteà, ut dicemus, regem.

ERICVS V, cognomento AGNVS.

Interfecto ſic Emundo, proceres incerti hæſere, cui regnum demandarent: ſiquidem proſapia regia, partim morbis, partim bellis, cædibusque, intercepta, penè tota exſtincta erat. parsque in Suenonem Erici, jam occiſi, propendebat, pars Canutum, Magni filium, pars Canuti Sleſvicenſis, turpiter à Magno cæſi, Valdemarum, regem eſſe eligendum ſtatuebat. quod cùm cerneret Chriſtiernus, vir auctoritate ſummâ, cujus aliquoties jam facta mentio, Ingeburgam, conjugem Canuti ducis, quem à Magno interemptum memoravi, clàm accedit, & ab eâ Valdemarum filium novennem petit; bonæ indolis, maximæque ſpei, puerum: ac promitttit, producturum in concionem; & facturum, ut ſuffragiis optimatum rex creetur. etenim vir prudentiſſimus apud animum reputabat, quanto regnum, rege orbatum, in diſcrimine verſaretur; dum civiles domi motus, foris verò hoſtium irruptiones ſemper metuendæ eſſent. verùm anxia de ſalute filii ſui prudens fœmina, quæ conditionem regum miſeram tot cædibus jam didiciſſet, eum ſe daturam negat, ni polliceretur priùs, ab adminiſtrando regno, cui imparem etiam per ætatem ſciret, planè immunem præſtiturum. quod cùm ille, ut à matre vel hoc modo impetraret, promiſiſſet, impetratum mox in concionem ducit; meritaque in regnum patris cùm oratione longâ prædicaſſet, ita animos cunctorum in ſententiam ſuam traxit, ut decernerent, committendum puero regnum, ſimul ad maturam ætatem perveniſſet: ac, dum porro adoleſceret, hunc Ericum in ſocietatem addunt, cæſi ex ſorore nepotem, fortitudinis pridem clarum. isque poſtquam dignitatem regiam adeptus eſſet, illicò ſeditio in regno nova, atque gravis, eſt exorta. nam Eſchillus, Roſchildenſium epiſcopus, cognitâ Erici cæde, qui impedimento fuerat, ne primatum Lundienſem anteà conſequeretur, & in Scaniam tranſmittit, &, conſenſu indigenarum, qui nolebant ſummam eam dignitatem ad familiam alienam pervenire, novo rege inconſulto, primas regni conſtituitur. quod Erico poſtquam nuntiatum fuit, is Riconem, pridem Sleſvicenſem præſulem, quem avunculus deſtinaverat, conſtituere armis ſtatuit, & Eſchillum in ordinem cogere. verùm, Scanis pertinaciter

citer repugnantibus, cùm non ſine magno bello perfici id poſſe cerneret, ut quietem regno ſuo conſervaret, in Eſchillum nil ulterius molitus, ipſe quoque conquievit; & Riconem, Sleſvicenſem ante tempus id epiſcopum, Daniæque cancellarium, præſulem Roſchildienſem, loco Eſchilli, eſſe juſſit. Vix hæc acta; cùm Olaus, Haraldi filius, qui, occiſo pridem patre, fratribusque, clàm in Sueciam evaſerat, & in Daniam regreditur, & ereptum ab Emundo patrimonium reddi petit. cumque rex Frothonis Magni legem objiceret; quâ ſtatutum, ut, qui civibus arma ſuis intuliſſet, animoque regnum hoſtili invaſiſſet, bonis ille univerſis privaretur: ſpe fruſtratus, ad inſidias ſe convertit. quæ cùm parum ſucceſſiſſent, & opprimere noctu regem cupientem, qui excubias agitabant, repuliſſent, mox in Sueciam ſe recipit. unde in Scaniam reverſus, cùm in Sialandiam rex receſſiſſet, mox, promiſſâ populo immunitate, regium adeptus nomen, regnum invadit. Inter quæ Eſchillus primas, convocatis ex vicinis oppidis, agriſque auxiliis, cùm Olao ſe objiceret, ſuperatus, ac repetere Lundiam per vim coactus, neque repugnare potens, ſummâ annonæ egeſtate, tandem ſe, urbemque, dedit. ſed, neglecto juramento, cùm Olaus in ulteriorem Scaniam ſe conferret, trajicit in Sialandiam; &, Ericum regem accedens, multis verbis palam facit, quantum interſit, ut is Scaniâ quàm celerrimè depellatur: tum promittit quoque operam; ac, ſi rex exercitum daret, ſe ductorem illi offert. atque, impetratis copiis, cùm in Scaniam reverti ſſet, ab Olao prælio ſecundo vincitur, & ad regem iterum tunc ſeſe recipit. Quibus rebus cùm Olao, bis victori, multum animus augeretur, bona ille, quæ per Scaniam rex, & primas, poſſidebant, diripit paſſim, & militibus elargitur: tum reſcindit acta regis univerſa, & ſubſtituit primati alium, ejuſdem nominis. hinc ſecurus, mittit in hiberna copias; arma Lundiæ relinquit; & per Scaniam, ſine exercitu, veluti confecto bello, nec timendo uſquam hoſte, iter facit: parum gnarus, in his talibus læta ferè eſſe initia, neque finem reſpondere. verùm, ut ſecuritas periculum conjunctum habet, ſic Olao hæc exitium penè extremum attuliſſet, ni fortuna eum ſua, potiùs quàm induſtria, eripuiſſet. nam Ericus, poſtquam hoſtis negligentiam cognoviſſet, ocyùs coactam manum noctu in Scaniam tranſmittit; &, Olai improviſò caſtra invadens, ipſum ſtatim in fugam agit, quatuor è ducibus capit, ac confeſtim aquis mergit. inde, Lundiam copias ducens, urbem capit; & epiſcopum Eſchillum, ab Olao conſtitutum, laqueo punit: arma hoſtium, & manubias, inter ſuos diſpertitur. tum è Sueciâ cum exercitu revertentem ad Glimſtorpium, alii Diſtlingam dicunt, gravi prælio fundit, & in fugam agit. quidam memorant, Olaum duodecies eo anno cum Erico dimicaſſe, & inferiorem ſemper diſceſſiſſe: ut in illo, invictum animum; in hoc, etiam fortunam prædicare habeamus. His in Scaniâ ita geſtis, cùm puderet, toties in eâ ſigna infeliciter contuliſſe, ceu proſperiore alibi belli aleâ futurâ, arma in Sialandiam transfert. ſed vix hanc ingreſſus erat, cùm, repulſus à Ricone, præſule Roſchildienſi, Scaniam repetere coactus fuit. quâ de causâ odio in eum accenſus, & ulturus ignominiam, cum militibus nonnullis, quidlibet audere promptis, noctu mox in Sialandiam, ubi regem, & Riconem, modico tantùm intervallo ſeparatos, agere didiciſſet, redit. ac, Riconem cùm Ramloſæ pernoctare accepiſſet, eò tendit; &, impugnans ejus ædes, cùm, domeſticis reſiſtentibus, minimè effringi à ſuis fores poſſent, ignem poſcit, ut incendat. ad quam vocem Rico territus, & honeſtius arbitratus ferro cadere, quàm exuri, pacem petit, & colloquium cum Olao. quo conceſſo, cùm egrederetur domo, nihil ſibi dubitandum de illius fide ratus, ipſo in limine trucidatur. hoc patrato, Scaniam Olaus repetit, antequam Riconis cædes ad Ericum perferretur. iſque mox, majoribus collectis copiis, cùm in Scaniam trajeciſſet, in Hallandiæ fines ducit; & Olaũ, ad Ariſtadium nova auxilia comparantem, penè oppreſſerat, niſi is, trajecto amne, & abrupto, per quem tranſeundum, ponte, effugiſſet. ſed quam tunc evaſit necem, poſteà tulit; gravi prælio ad Thiutam amnem victus, & occiſus. Sublato

ERICVS V.

hoſte,

hoſte, & pacatis regni rebus, conjugem ducit, Luidgardam, ſororem Hartvici, archiepiſcopi Bremenſis. cui dum indulget nimis, optimatibus, qui in bello inteſtino, & inprimis contra Olaum, ſtrenuam navârant operam, bona regni dilargitur. intum, ut aliquod ſuæ quoque pietatis apud poſteros monumentum haberetur, in Scaniâ, Hervadienſe monaſterium amplum, locupleſque, condit: ac mox, in ignaviam verſus, ſui ſimilis eſſe deſinit. quique anteà ob virtutẽ hoſtibus metuendus erat, tunc contemni etiam à ſuis cœpit. In Vandaliam profectus, ut piraticam exercentes ejus populos coërceret, turpiter repulſus fugit; neq; quicquam, pręter ignominiam, refert: Vandalique, quibus animus per id creſcere, ſe per mare Balticum effundunt ſtatim, obſidentque univerſum: obviumque regem inter Sialandiam & Fioniam conſequuti, penè ceperant; niſi ille, actâ in propinquum littus navi ſuâ, cum, perpaucis effugiſſet. non in eo ulla virtus, aut prudentia, ac conſilium fortiter gerendæ rei, poſt contractum matrimonium, reliquum erat: & effœminaſſe certè virum uxor videbatur. nec valere ipſe quicquam, nec, quod proximum ſapientiæ, aliorum benè monitis ſe permittere. bella inchoare ſuaſu hominum ſtultiſſimorum, moxque rurſum intermittere; famæ ſuæ, ac ſalutis ſubditorum, quos vexare Vandali non deſinebant, pariter prodigus. Poſteà in Sialandiâ cùm corriperetur febri, ac transferri in Fioniam, è quâ oriundus erat, voluiſſet, in Othonienſi urbe diem obit. Deſperatâ valetudine, cùm inſtare mortem ſibi intelligeret, plus in monaſterio eſſe ſanctitatis, quàm palatio, arbitratus, veſtem induit monaſticam; & proceribus, paullo antè convocatis, ſceptrum tradit: vitam, aliquandiu ingloriam, piâ morte finiturus. verùm, quamvis regni inſignia reddidiſſet, animum regnandi tamen minimè depoſuiſſe viſus fuit. nam Elivus Veſingenſis, quem Eilerum, comitem Veſtorpienſem, quidam vocant, alii Olaum dicunt, lecto aſſidens, cùm moneret optimates, *ut maturè de creando novo rege inter ſe deliberarent, nec injuriæ Vandalorum porrò regnum expoſitum eſſe paterentur*, adeò certè, mentionem ſucceſſoris etiam ſe vivo fieri, animo inique tulit, ut indignabundus planè ſpiritum, adhuc hærentem, exhalaret: inter magnos principes commemorandus; ni priorum annorum gloriam infamiâ poſteriorum obſcuraſſet. Deceſſit verò ſine liberis, poſtquam regnum tenuiſſet annis novem. Cognomentum Agni habuit; at Helmoldus, Spaci tribuit.

IOANNIS MEVRSI HISTORIÆ DANICÆ

LIBER V.

Sueno IV, cognomento Gratenhedius. Canutus V. Valdemarus I.

POſt Erici Agni mortem,regnumq́ inter tres diviſum eſt. Sialandi, maximèq́ Stenonis ſuaſu, cujus ſumma tunc exiſtimatiò erat,inSuenonem inclinantes, filium Erici Emundi, eum ſibi regem capiunt, & Scanorum etiam conſenſum impetrant. Cimbri verò, à Stenone alieni,in Canutum, Magni filium, ejus qui Canutum pridem Sleſvicenſem interfecerat, regnum conferunt. ac jam antè, ut narravi, Valdemarum conſtituerant, Canuto Sleſvicenſi natum; non maturum quidem regno, ſed tantiſper ſub tutore educandum, dum ad illud capeſſendum per ætatem aptus foret. qui dum creſcit, duo illi armis inter ſe contendunt. & Canutus, poſtquam prior Sialandiam invaſiſſet, per abſentiam Suenonis, qui exercitum apud Scanos conſcribebat, eam in poteſtatem redigit; & Eſchillum, archiepiſcopum Lundenſem, clàm in partes ſuas trahit. verùm ille, dum in Sialandiam tranſire parat, comprehenſus, ſubter fornicem ſummi templi aliquandiu in ludibrium corbi impoſitus ſuſpenditur; hinc in carcerem compingitur, moxque libertati redditur: cùm pontificis Romani diras pertimeſcens Sueno,& dimittit perbenignè,& dimidiam inſulæ Boringholmiæ partem eccleſiæ Lundenſi donat. inde in Sialandiam traducit copias,hoſtem inſulâ pulſurus: tum, commiſſo ad Slangendorpium magno prælio, editâque ingenti ſtrage, victoriam cruentam admodum conſequutus, regredi in Cimbriam Canutum cogit. Quæ dum fiunt, Eugenius, Romanus pontifex, nominis illius tertius, miſſis per Europam literis, reges omnes, principesque, Chriſtianos exhortatur, ut in Turcas, fidei Chriſtianæ hoſtes, arma capiant. itaque Sueno, & Canutus, poſitis privatis odiis,& induciis conſtitutis,arma jungunt; & in Vandalos, etiam tum cultui idolorum deditos, à Saxonibus adjuti, claſſem ducunt. vix ad littus applicuerant, cùm ſe Saxones conjungunt. Variè diviſa claſſis, ad diverſa loca appellit: parsque alia Suenonem,alia Canutum ſequitur. Cimbri, cum Canuto erant; cum Suenone, Sleſvicenſes: Scani, atque Sialandi, qui poſtremi acceſſere, cæteros cingunt;ac Dobinum primum oppugnant, oppidum piraticâ infeſtum maximè.quod dum faciunt,Rugiani,qui & ipſi idolis dediti,opem Vandalis ferebant, in Suenonis claſſem invadunt; & incendunt magnam partem, capiuntque. quâ acceptâ clade Dani conſternati, naves, quæ reſtabant, repetunt; & in Daniam, re infectâ, retrocedunt: æmulique reges ambo,poſtquam domum rediiſſent,bellum intermiſſum inſtaurant. hinc, amiſſis ad Dubinum navibus, inferior Sueno,mox Roſchildiam,ab Haraldo pridem rege devaſtatam, ut haberet, quo tueri ſeſe poſſet, vallo, atque foſſâ, munit; ac præſidium imponit, & Ebbonem,Scialmonis Candidi filium. cujus rei certior in Cimbriâ Canutus factus, ut munitionem urbis impediret,&,Vandalico bello fractum, hoſtē opprimeret, antequam reciperet vires,cum exercitu trajicit in Sialandiam:ac,Suenone, è ductoribus ſuis uno,ad munitionem urbis explorandam amandato,poſtquam captum eum accepit, oculosque item ereptos, ſtatim

in Cimbriam regreſſus, colligit majores copias; & Roſchildiam, mox in Sialandiam reverſus, capit. ſed, ad Thorſtam à Suenone poſteà conſertâ manu ſuperatus, cum reliquiis exercitus Cimbriam repetere coactus fuit. Deſtituerant Canutum duo è nobilitate Cimbricâ primates viri, bello clari: quorum magnus tunc Sueononi uſus fuit, & momentum, ad victoriam reportatam. Inter iſta Valdemarus, jam idoneus regno factus, odioque in Canutum, cujus pater ſuum è medio tam nefariè ſuſtuliſſet, ſtimulatus, in Suenonis partes tranſit; accipitque præfecturam Sleſvicenſem, quæ parentis pridem fuerat: & impellit, ut in Cimbriâ ipſum invaderet. moxque obſequutus Sueno cùm in Cimbriam trajeciſſet, Viburgenſes, ſpe immunitatis ſummæ, ad ſe trahit: & Canutum, ante urbem cum exercitu occurrentem, gravi prælio ſuperatum fundit, & in fugam agit. qui cùm profugus Oleburgum adveniſſet, velut rebus deſperatis, atque debellatum putans, navem ſcandit, & in Sueciam ſe recipit, ad Suerconem illic vitricum. Quibus actis, æmulo liberatus Sueno, cùm Viburgum muniiſſet, iterum infeſtis armis Vandalos petit; Daniæ jam, ob diſſidium inteſtinum, inſultantes. ſed, ſucceſſu aliquoties infelici, cùm plus impetus haberet, quàm conſtantiæ, nullâ re præclarè geſtâ, domum redit. at Canutus, quem in Sueciam profugiſſe memoravi, à vitrico benignè acceptus, & Ioanne, ejus filio, mox contemptui eſſe cœpit. quo perſpecto, poſtquam bona vendidiſſet, emptâ navi, in Poloniam, ad avunculum, & maternos neceſſarios, ſeſe confert. ſed & illic in ſuſpicionem regni affectati cùm veniſſet, eâ etiam relictâ, in Saxoniam ad Henricum ducem abit. cujus fidem, ut in rebus ferè adverſis fieri ſolet, fluxam expertus, ad Hartvicum, archiepiſcopum Bremenſem, & infenſum regno Daniæ, quod dicendi ibi juris poteſtatem in eccleſiis amiſiſſet, tandem venit. atque iſte, nullo quidẽ in illum ſtudio, ſed vindictam contumeliæ animo agitans, dat auxilium. quo Canutus comparato, mittit ſtatim, qui explorent, quo res loco ſitæ eſſent, & an Cimbri veterem in ſe affectum retinerent. quibus læta nuntiantibus, ſtudiaque Cimbros ſua, ſi veniret, polliceri, in eorum fines ducit. neque longiùs progreditur, cùm illorum magna ſtatim multitudo ſeſe dedit. Quâ re nuntiatâ, Suenò, cùm imminui vires ſuas perſentiſceret, ſe Viburgo, quod jam pridem communierat, continere, & obſidionem illic expectare, apud animum conſtituit. tum Canutus, poſtquàm eò adveniſſet, non prodire hoſtem videns, caſtra ante urbem ponit. quam cùm aliquanto tempore obſediſſet, ac deficeret commeatus oppidanis, Sueno, nihil non tentandum pro ſalute ſuâ, & ſuorum, ratus, ſtatuit erumpere manè, & invadere improviſò caſtra hoſtium. ſed impediebat rivus, quem tranſire niſi cum periculo poſſet: quo tranſmiſſo nihilominus, ingens oritur certamen. ac Canutus, diſſipato equitatu, quo ſuperior multo erat, tandem victus, & fugatus, cum perpaucis vix elapſus, in Saxoniam recedit: clarâ admodum Valdemari in conflictu illo operâ. Inter hæc Fioniam invadunt Vandali, & diripiunt: ſed, coactis ſtatim copiis, contra eos tendit Sueno; prælioque ſuperatos, rurſum inſulâ expellit. quibus geſtis, ut deinceps Vandalorum irruptiones arcerentur, publico conſenſu procerum, jus piraticæ exercendæ, ac poteſtas, omnibus, qui vellent, datur, cumque pauci in principio inſtituerent, adeò mox crevit numerus, ut omninò multi eſſent, ſub ductore Vithemaro. quin præſcriptæ illis leges; & conceſſum, ut, quas naves ad conflictum aptas eſſe exiſtimarent, emere poſſent, & vel ab invitis dominis, pretio ſoluto, auferre. quâ re aliquantulum repreſſa quidem audacia Vandalorum fuit, ſed, turbato per triumvirorum bella inteſtina regni ſtatu, dum rem quiſque ſuam agit, publicamque parvi ducit, ſæpe vires reſumpſere; adeoque invaluere, ut maritima ferè loca univerſa deſolarent. Sueno verò dum in mari bellum his auſpiciis cum Vandalis gerit, è Saxoniâ, in quam confugiſſe dixi, in minorem Friſiam Canutus redit; incolaſque, ſpe majoris libertatis, pellicit in ſuas partes. quod cùm ille accepiſſet, equitatum ocyùs in Cimbriâ cogit; Scanis, atque Sialandis, naves, peditemque, imperat, & Sleſvici adeſſe jubet; ipſe quoque cum equitibus paullo pòſt huc adventurus.

rus. ubi poſtquam copiæ omnes conveniſſent, neque naves, ad trajiciendum Eidoram, quo ab agro Slesvicenſi Friſia diſterminatur, præſto eſſent, aliquot Sleſvico abducit; parvas quidem, ſed labore tamen maximo: quem & militum ſingulare planè ſtudium, ducis ſui diligentiâ incitatum, ſuperabat. itaque in Friſiam cùm trajeciſſet, incolæ, tam repentinâ hoſtium incurſione conſternati, & ad pugnam imparati, ad Canutum eveſtigio, qui ad Mildæ amnis ripam caſtra ſua communierat, ſe recipiunt. ſed, in pugnam mox pellecti, longiusque inde abducti, ſimulatâ à Suenonianis fugâ, penè univerſi cadunt: & Canutus, poſt ſuorum tantam ſtragem, cùm auxilii nihil ultrà ſupereſſet, profugus cum paucis admodum, quam reliquerat Saxoniam, rurſum petit. Sueno victor, in auctores animadvertit; cæteris imponit mulctam, & in Daniam revertitur. hinc Canutus Fridericum Barbaroſſam, pridem Cæſarem creatum, ſupplex adit, opem in Suenonem petens: quam ut impetrare poſſet, ſe clientem Imperii futurum ſpondet, ſi ſuperior evaderet. quæ petitio cùm placeret Friderico, & Imperii proferendi magna occaſio videretur, eâ uſurus, per legatos evocat ad ſe Suenonem; &, *Marsburgum ut excurrere ne gravetur*, blandè rogat. addit cauſam, *veteris ſe amicitiæ; quam Cunradi olim in aulâ contraxiſſent, renovandæ cupidum eſſe: propiusque accedere ipſum voluiſſe, ni negotia, in recenti principatu plurima, retinuiſſent.* Grata hæc legatio Suenoni erat; comiteque Valdemaro, iter init: quanquam diſſuadentibus valdè ſenatoribus, &, *ne prudens ſe, ſciensque, atque adeò regnum totum, in diſcrimen tantum daret*, obteſtantibus. Cùm Marsburgum adveniſſet, honorificè in congreſſu primo excipitur: verùm poſt colloquium, benignum ſatis, in familiaritatis priſcæ gratiam, accuſatur; *quod, legitimo pulſo herede, Daniam per vim teneret; & Imperio, quem majores ſui honorem habuiſſent, exhibere detrectaret.* hinc conditio proponitur; ut iniqua, ita dura: *ut deinceps regnum illud Cæſaris ſe beneficio poſſidere fateatur, aut experiatur iram. ſi agnoſcat beneficium, operam daturum eum, ut Canutus arma ponat, atque regno ultrò cedat; unâ Sialandiâ contentus porrò, donec vivat: & hanc ipſam ſub clientis tantùm nomine habiturus. ſi recuſet, erepturum eſſe regnum, & Canuto, qui obſequium non refugiat, collaturum* Quibus Sueno intellectis, quod æquiſſimum eſſet, petit; *uti cauſa utrinſque in Imperii tribunali, ab ipſo Cæſare, & ſeptemviris, cognoſcatur: ubi palàm ſit futurum, neque regem Daniæ ſuperiorem ullum agnoſcere, neque ſe aut in majorum conſuetudinem, aut in jura regni Danici, adeoque ipſum Cæſarem, aut Canutum, admiſiſſe.* Ius & æquum poſtulanti, ut id fieret, eſt conceſſum. itaque conciliant utrinque ſibi amicorum patrocinium, & commendant cauſam ſuam. ac Suenonem, Henricus Leo, dux Saxoniæ, maximoperè tuebatur; Canutum, Hartvicus, archiepiſcopus Bremenſis, ſummis viribus defendebat. acta diu res, multumque; & ſententiæ variorum pro Suenone ferebantur: verùm Cæſar, qui Imperii majeſtatem ampliare cupiebat, his poſthabitis, pronuntiat; *velle ſe, ut regnum ſuum Sueno Cæſaris beneficium fateatur, ac Canutum in ſocietatem admittat: ſi detrectet, bellum exſpectandum ſciat.* Quid hîc faceret, inter ſacrum, & ſaxum, poſitus? quod neceſſe planè erat, accipit conditionem: ita tamen, *ſi ſenatui, qui abeſſet, approbaret.* Sic dimiſſus, cùm in Daniam rediiſſet, & ſenatui, quæ Marſpurgi acta eſſent, memoraſſet, is confeſtim Cæſari ſcribendum cenſet; *non ſe fidem ei ullam, neque operam, præſtiturum, à quo præter jus, & æquum, in iniquas adeò conditiones, in quas nemo hactenus Danorum regum deſcendiſſet, temerè compulſus eſſet.* Inde, ut affinitate principes finitimos conciliaret, Adelheidam, filiam Saxoniæ ducis, Cunradi, antea deſponſam ſibi, uxorem ducit. cujus ſuaſu, ut nonnulli prodidere, rebus admodum ſecundis, quod imparibus fortunæ animis ferè uſu venit, in ſuperbiam prolapſus, aliaque vitia quædam, patriæ antiquos mores, ceu incultos, & agreſtes, cum Saxonicis commutavit, etiam veſtem imitatus. ac, ne ſolus facere illud videretur, etiam miniſtros omnes ad exemplum ſuum agere, & veſtitu peregrino amicire ſeſe jubet. nec hoc ſatis. luxum quoque peregrinum in regnum inducit, & inſtituit comeſſationes multas. per quæ cum ærarium exhauriretur, neque ultrà jam ſufficeret, bonis etiam nobilium, civiumque,

& pupillorum, manum injicit: & in ſuum ea uſum, nullâ juris ratione, cuncta vertit. inſuper prudentes viros, & amantes honeſtatis, quorum anteà comitatu ſpectabatur, à ſe removet; aliosque, pro indigenis peregrinos, pro nobilitatis priſcæ novos, & obſcuros valdè, pro honeſti & æqui amantibus improbos in locum adſciſcit: & hoc uno regem ſe cenſeri cupit, quod dejicere eminentes, & efferre abjectos poſſet. controverſias, ſolitas decîdi in foro, ad duella, dudum exoleta, revocat. denique, qui tam protervè in humanis rebus luderet, inſultare etiam divinis cœpit; &, ut ſummum in conventibus ſacris locum obtineret, concionatorum cathedras ſolo æquari, atque infra ſellam ſuam ſtrni jubet. Quæ dum agit, Nicolaus Breckeſparrius, Româ à pontifice miſſus, cùm ex Angliâ in Norvagiam adveniſſet, præſuli Nidroſienſi dat primatum ejus regni; qui ad Lundienſem Scaniæ, uti antè memoratum, pertinebat: illum verò ut placaret, graviter hâc re offenſum, Sueciam pro eâ reddit: ac dat pallium, quo deinceps ſummi in iſto regno epiſcopi hujus beneficio induerentur. tum Suenonem, bellum in Suecos agitantem, dehortatur; ac, quo meliùs perſuaderet, ab araneâ capere exemplum jubet: quæ, cùm multâ operâ exhauſit ſeſe, telam texuit, in quâ aliud nil prehendat, præter muſcam, animalculum viliſſimum. inde, irritus conſilii, in Germaniam proficiſcitur; ac propoſitum ſibi bellum Sueno urget. Cauſa ejus, quod Ioannes, filius Suerconis regis, Caroli, Hallandiæ ducis, conjugem, & ſororem viduam, dum is abeſt, rapuiſſet, & in Sueciam abduxiſſet; ac ſtupratas, in majorem contumeliam, remiſiſſet. Circa brumam, exercitum in Finlandiam ducit; incolæque, ut evadere bellum poſſent, occurrentes, obſides, & commeatum, quæque alia jubeat, offerunt: ac precantur, ut direptione velit, & incendio, abſtinere. Occupatâ ſic Finlandiâ, in Verendiæ fines movet: ſed, qui eam incolebant, ſubito adventu hoſtis conſternati, ocyùs, deſertis vicis, cum conjugibus, liberiſque, nemora vicina petunt, atque illic ſe occultant. Sueno, poſtquam profugiſſe univerſos comperiret, obvia quæque populatur; &, injecto igne, exurit. Inter quæ tam aſperum obortum gelu, ut eorum, qui in ſilvas ſe receperant, magna pars miſerrimè exſtingueretur. Inde, quærens prælii occaſionem, poſtquàm coiiſſe omnes, &, congeſtâ maximâ lignorum ſtrue, aditus præmuniiſſe, intellexit, noctu adortus, munimentum mox expugnat, & devictos in deditionem accipit. Cùm Verendiam hunc in modnm etiam in poteſtatem redegiſſet, Sueciæ jam imminebat. neque arduum fuiſſet, eam quoque ſubjugare: ſed viarum difficultas, aëriſque inclementia, à propoſito abducebant. Vix reverſum, magno motu Scania exagitavit; & ad arma incolæ in valle Arnâ proruentes, vindicare libertatem, tributorum nimio excuſſo onere, cupiebant, quîs pacandis cùm in Scaniam tranſmiſiſſet, juſſis præſtolari copiis, prope vallem, fide publicâ interpoſitâ, paucis admodum comitatus, ad tumultuantes adit, & audiri ſeſe petit. ſed, lenire oratione blandâ niſus, magis etiam irritat: &, incondito clamore per contemptum obſtrepentes, ut audiri à nullo poſſet, eum armati circumſiſtunt. atque ille, undique ſe cinctum videns, ac periculum ſanè eſſe, ne à multitudine opprimeretur, iterum, extentâ manu, copiam loquendi petit; ſeque dicit ſine armis acceſſiſſe, ut offenſis ſatisfaceret. verùm fruſtrà: quin & magis per blanditias, ut fit in ſeditioſis, aſperati, etiam lapidibus petunt. ac jam ſummo in diſcrimine verſabatur, cùm id conſpicatus Tocho, magnâ vir auctoritate, qui in comitatu regis, orat, *ne injurii in regem eſſent; ſe facturum, uti onera relaxentur: &, ni fiat, contra ipſum, ac præfectos, opem ſuam* pollicetur. quibus verbis deliniti, miſſum facinnt, & ab armis domum redeunt. Rex, periculo tam præſenti liberatus, cùm ad ſuos revertiſſet, ut inſignem contumeliam vindicaret, Scaniam penè totam exurit, ac militibus permittit; tam ſeverè, ut nec ſontium, nec inſontium, ulla ratio haberetur. quâ in re ut iræ nimius, ſic injuſtus, & ingratus in Tochonem, cujus pridem beneficio vitam ſalvam reportaverat. illum enim, quaſi clàm ſeditioſos concitaſſet, etiam è medio tollendum jubet. Eâ re cùm ingens ſibi odium Sueno apud omnes

regni

regni ordines provocaſſet, Valdemarus, illum hactenus ſequutus, nunc deſtituit, & Canuto ſe adjungit. qui viciſſim, ut arctiore vinculo affinitatis magis eum ſibi obſtringeret, mox in Sueciam abducit; efficitque, ut rex Suerco filiam ei Sophiam uxorem daret. Hæc Canuti ſoror uterina erat, ac Rutheno patre nata; neque ullam in Daniâ hæreditatem poſſidebat. quam ob rem cùm animo à matrimonio Valdemarus alieniore eſſet, ut negotium promoveret, in quo plurimum momenti poſitum exiſtimabat, tertiam Canutus partem univerſi patrimonii pollicetur. itaque, cùm dos placeret, accipit conditionem Valdemarus: & quam anteà cum eo amicitiam contraxerat, nunc affinitate firmat. His ex voto expeditis, cùm in Sialandiam ambo rediiſſent, relicto illic Valdemaro, Cimbriam Canutus petit. Sueno, quæ egiſſent, gnarus, & è Sueciâ jam utrunque rediiſſe; ut retraheret Valdemarum, cujus pridem & virtutem, & prudentiam, gratiamque apud populum, ſatis exploratam haberet, eum ſequitur; &, Ringſtadii commorantem, ad ſe vocat. tum expoſtulat de injuriâ, & perfidiæ crimen objicit; *quod in Sueciam ad Suerconem, regni hoſtem, cum Canuto conceſſiſſet: ac cum eo fœdus quoque, contra datam à ſe fidem, iniiſſet.* hinc confictas profert literas, veluti e Sueciâ ſcriptas; quibus quidam admonerent, *ut caveret ſimulatam utriuſque amicitiam, & inſidias ſibi ſtructas: niſi faceret, brevi circumventum iri, miſereque periturum.* Valdemarus, acer animi, & apertus, indignam adeò calumniam ægrè ferens, longâ ſe oratione, atque vehementi, purgat: & expoſtulat, *pro præclaris adeò meritis, ac graviſſimis laboribus, quos pro ipſo hactenus ſuſtinuiſſet, gratiam tam malam reddi.* quibus verbis ſic commotus Sueno fuit, ut injicere manum vellet, ac captivum detinere; niſi milites, qui adſtabant, demandatam operam ſubterfugiſſent. Eâ re commotus graviter Valdemarus, ocyùs in Cimbriam tranſit, & Canuto acta refert: tum Viburgi, in plenâ populi concione, quâ Ringſtadii contumeliâ à Suenone affectus eſſet, gravi oratione exponit; animoſque ita movet, ut decernerent confeſtim neque poſtulanti claſſem, quâ injuriam ultum iret. Verum ille, ut ſummâ erat moderatione animi, armis nolens, quod efficere pace poſſet, cum Canuto ſe conjungit, trajicitque in Sialandiam; hoc conſilio, ut colloquio benigno potius, quàm prælio, transigeretur: facilis deponere vindictæ ſtudium, ſi ſecuritatem ſibi ipſe porrò communiret. Sueno cum armatâ manu venientibus occurrit ad Sundebiam, vicum mari adjacentem, ut exſcenſu prohiberet. verum res, cum in colloquium conſenſiſſent, poſt expoſtulationes utriuſque partis acres, ſine ſanguine terminata eſt: &, Canuto operam interponente, denuò conciliata amicitia, fœdere quoque repetito confirmatur. Conſtitutâ hunc in modum vix triumvirorum pace, Vandali in Sialandiam, quà objecta orienti, claſſe maximâ advecti, impetum faciunt: adeò latè excurrentes, ut Roſchildiæ imminerent, ac diripuiſſent etiam, niſi Sueno repreſſiſſet: qui, Rudolpho obviam miſſo, magnam partem profligavit, & fugavit. Inde egreſſi ab eâdem gente alii, terrâ ad Eidoram uſque excurrunt. tum corripiunt etiam vicinas inſulas; ac devecti in Fioniam, Falſtriam, Lalandiamque, & minores item cæteras, redigunt in poteſtatem univerſas, & ingentem prædam abducunt. adeoque nihil ferè uſquam tutum habebatur: & nec navibus intrà portus, quamvis ſudibus obſeptos, certa ſtatio. itaque animi anxius Sueno: cùm videret, in ancipiti regnum eſſe, ni piratas coërceret, nec id poſſet, opem à Saxoniæ duce, Henrico Leone, petit: &, ſi illis perdomandis operâ navare velit, puri argenti libras mille, ac quingentas, pollicetur: tum coactam illam ſummam, ex collatione populi, mox tranſmittit. verùm is, cùm accepiſſet negligens promiſſi ſui, fideique, quam obſtrinxerat, fingit cauſas, cur nec opem ferre poſſet, nec pecuniam remittere. quâ re populus intellectâ, ſic exarſit in Suenonem, uti armis depellendum regno eſſe exiſtimarent: clamitantes, *illuſiſſe libertati, & ingenti ipſos ſummâ temere nunc emunxiſſe; qui non auro, & argento, publicam mercari pacem, verùm armis comparare conſuevisſent.* Itaque jam ſuos magis metuens, quàm hoſtes, Sueno, Vandalico omiſſo bello, à Canuto, & Valdemaro, concitatam in ſe plebem ſuſpicatus, de his ipſis opprimendis clàm conſilium ſecum

capit. ac priùs, quàm arma caperet, alterum aſtu capiendum, aut tollendum, eſſe ſtatuit; uti, uno intercepto, pòſt minore cum periculo alterum aggrederetur. igitur, profectionem in Saxoniam inſtituens, ad Cunradum, ſocerum ſuum, Valdemarum, qui ducatum Slesvicenſem obtinebat, maximeque metuendum, comitem adſciſcit ſibi. qui, quantumvis ſubdolum Suenonis animum nullo modo ignoraret, & ab aliis, ut caveret, etiam per literas admoneretur, tamen, vir ingentis animi, inſuper periculum habet, & cum eo iter capit. Poſtquam Stadium perveniſſent, mittit ad Cunradum Sueno, qui adventum nuntiaret, ac cuſtodiæ ſe ejus Valdemarum aliquandiu commendatum item velle. verùm ille, cùm, ſecutum generi Suenonis fidem, iter longum adeò inſtituiſſe Valdemarum intelligeret, maximè honeſti amans, & perfidiam deteſtatur, & reſpondet: *malle ſe cùm generum ſuum, tum & filiam, ac nepotem, in crucem actos conſpicari; quàm aut tale aliquid in Valdemarum perpetrare, aut extremam hanc ætatem, quam ab omni ſcelere puram ad id tempus exegiſſet, tam pudendo nunc facinore poſteris infamem reddere. adfuturum nihilominus; &, quod ſine ſcelere poſſet, ſi juvari armis velit, ac cum hoſte, quem exiſtimet, bello palàm experiri, præſto fore.* Quo reſponſo, nil tentandum ultra putans, aut progrediendum longiùs, & confuſus, domum redit. Valdemarus, ſic Cunradi probitate à periculo liberatus, nec ignarus, quid molitus Sueno eſſet, recipit in Cimbriam ſe, ad Canutum, tunc Viburgi commorantem. Vbi Sueno opprimere incautos volens, clàm relictâ Sialandiâ, in Fioniam tranſmittit. ſed, cùm emanaſſet dolus, pergit tamen, ne fuiſſe videretur: &, compoſito ad benignitatem vultu, ceu calumnia ea eſſet, ait; *occupare illos noluiſſe, ſed inviſere, & amicè compellare.* verùm ipſi, cùm deinde nihil à Suenone boni exſpectandum ſibi ducerent, regium in Cimbriâ aſſumunt nomen, & exercitum conſcribunt. quod Suenoni poſtquam nuntiatum eſſet, ipſe quoque, quæ opponat, arma parat. verùm mox, dejectus animo, ac diffiſus rebus ſuis, primò Falſtriam inſulam petit: & ex ea, præter omnium ſuorum voluntatem, atque exſpectationem, cum uxore, filioque, in Saxoniam contendit. Ambo reges, necdum aufugiſſe gnari, cùm in Sialandiam tranſgreſſi eſſent, nullo ultrà reſiſtente, ibi etiam, uti pridem apud Cimbros, nomen regium conſequuntur. & ingentem belli molem: quæ exitium univerſis, ac ruinam regno extremam, minabatur, major ſubitò pax excepit, & tranquillitas, quàm ſperare quiſquam auſus; partim prono populi ubique obſequio, partim principum virtute. Sueno, profugus, in exilio apud ſocerum commoratur; & exemplo reges docet, non faſtigium adeò excelſum eſſe, quo non eos deturbare Deus poſſit; ſi, conſiliorum immodici, potiùs per fas, & nefas, quàm virtutem, illud confirmandum putent. Cùm triennium exegiſſet, mortuo Cunrado ſocero, ad Henricum, de quo antè memoratum, ſeſe recipit, ac pecuniam non exiguam, ſi recuperando regno auxilium ferat, pollicetur. isque, ſeu cupiditate gloriæ exſtimulatus, ex reſtituendo rege jam dejecto comparandâ, ſive lucro, antè quoque obligatus, Vandalis mandat, ut, collectâ claſſe maximâ, Daniam invadant mari: ipſe, auxiliis ab Hartuico, archiepiſcopo Bremenſi, qui Suenoni ſemper faverat, arceſſitis, terrâ proficiſci ſtatuit. & Hartuicus, juris dictionem veterem, quam in Daniâ habuerat, ſe recuperare poſſe arbitratus, non duntaxat collaturum opem ſpondet, ſed & ipſum acceſſurum, & venturum in ſocietatem belli. itaque, conjunctis viribus, in Holſatiam Henricus movet; eâ lege, ut pecunia à Suenone, cùm ad vallum Danewircam perveniſſet, ſolveretur. Per Holſatiam, ſine ullo incolarum detrimento, copias ducit. cùm ad Danewircam ventum, ac præſidio tranſitus obſeptus eſſet, ducem evocat, & pecuniæ vim promittit, ſi concederet tranſire. tum corruptum, præmiumque exſpectantem, poſtquam copias traduxiſſet, illicò in furcam agit: manifeſto documento, amare quidem principes proditionem, ſed odiſſe proditorem. inde obſidet Slesvicum, & deditione capit. etenim adventu ejus improviſo conſternati oppidani, cùm præſidium, quo ſe tuerentur, nullum, neque commeatum, haberent, quo obſidionem longam tolerare ſatis poſſent, redimunt direptionem; & ſe dedunt. Oppido potitus Sueno, naves

Ruthenorum plurimas, gentiumque aliarum, quas in portu reperiret, variis onuſtas mercibus, deprædatus, militi ſtipendium ſolvit; & Henrico, quam promiſerat,pecuniam. quæ res urbi exitio fuit: & emporium,quod, conventu mercatorum, ex Europæ nationibus univerſis, longo tempore illic celebratum fuerat, diſſipavit, & evertit. nam Suenonis violentiam deteſtati mercatores, nunquam eò poſt hunc diem merces ullas advexerunt. Inter iſta, apud Suecos Magnus quidam, vir illuſtri illic loco, regnum affectans, cùm Suerconem ſcelere cubicularii occidendum procuraſſet; & in Carolum, ejus filium, à quo profligatus cecidit, arma caperet; Canutus huc, reginâ ſocru advocante, proficiſcitur: & commendat Valdemaro ſummam rei. iſque, cùm in Cimbriam ulteriorem Henricus pergeret, ut victoris impetum ſufflaminaret,eò properè contendit, & exercitum magnum cogit. cujus rumor poſtquàm in Henrici caſtris increbeſceret, conſternato ſtatim milite, etiam ipſe angi cœpit. ac, vocatâ concione, ne jejunium quadrageſimæ, in quam bellum hoc inciderat, piſcibus deficientibus, quorum tamen ſumma illic ſemper copia, violare cogeretur, neceſſariò in Saxoniam redeundum ſibi edicit: idque ducibus, quotquot erant, collaudantibus, caſtra movet, & recedit; adeò feſtinato itinere,ut diripienda paſſim Valdemari copiis impedimenta plurima in viâ linqueret; & oſtenderet, magis hoſtem, quàm defectum piſcium, ſe metuiſſe. adeoque propera illi fuga fuit; ut, quod iter in acceſſu quindecim dierum ſpatio perfeciſſet, in receſſu biduo emetiretur. Sueno, irritus conſilii, & conatus, cum Henrico in Saxoniam regreſſus, iterum auxilium petit: &, res quia terrâ parum ſucceſſiſſet, ut tentare mari velit, Vandaloſque cùm infeſtâ claſſe mittat:neque dubium ſe habere, exitum feliciorem multo fore. & Henricus, in petitionem pronus, neque deſerendum ratus,novam ſuis claſſem imperat,& reducere profugum in regnum jubet. neque mora: plurimis inſtructis navibus, in Fioniam incurrunt; incoliſque, ſi recipere, quem reducerent, regem vellent, omnia ſalva pollicentur. Sueno ſtatim Othoniam abit, ſummâ paſſim gratulatione exceptus; tanto hominum concurſu, & conſenſu, uti pro ſalute ejus uterque ſexus arma offerret. Id cùm gnarum Valdemaro,& Canuto,qui è Sueciâ per legatum Abſalonem, Valdemaro à communi educatione carum, revocatus, jam redierat, minimè cunctandum rati, mox trajiciunt, & infeſtas in Suenonem copias ducunt,acriter manum conſerturi. ſed,inſtructâ ab utrâque parte acie, cùm cruentum prælium exſpectaretur, Valdemarus, uti ſanguini ſubditorum parceretur, in colloquium rem convertit: ac conſtituit, *ut in præſens arma utrinque ponerentur, & cùm paucis in Lalandiam proximam concederet Sueno; & ſubſiſteret, dum, indicto regni procerum conventu, Valdemarus eò accederet, ac conditiones pacis pertractaret.* His auctore Valdemaro conſtitutis, cùm Othoniam is lavandi gratiâ poſtridiè ſe recepiſſet, excipit ingreſſum Sueno; &, in ædem Albani abductum, coràm uno Abſalone, ſic compellat: *fato ſuo, non malignâ voluntate, factum eſſe,ut offenſa intercideret. ſe id ſemper operam dediſſe maximè, ut illæſam amicitiam conſervaret. primum patrem contra Magnum,qui Canutum, ejus patrem,ſummo ſcelere occidiſſet, bellum grave ſuſcepiſſe,ut incolumem præſtaret. hunc ſequutum Ericum alterum eundem affectum tenuiſſe.illum ſe nunc excepiſſe; & ipſius pueritiam pari ſtudio protegendam ſuſcepiſſe: ideoque ad hoc bellum, contra eum,in cujus partes tranſiiſſet, deveniſſe. quem deberet ſcire tamen, etiamnum ita animatum eſſe,ut conſortem minimè laturus foret, niſi unum ſe timeret. cui ſi humanitus quid eveniret, neque ipſum multo pòſt ſuperfuturum. itaque nunc opem ejus implorare, arbitrumque pacis capere: ac deinceps placituram, quam vivendi ſortem daret.* Inter iſta,interrumpit Valdemarus; *fruſtra eſſe, quod dirimere amicitiam cum Canuto conaretur. nihil eum admiſiſſe, cur paternam imputare cædem debeat: quippe nec feciſſe quicquam, nec ſciviſſe. quod benevolum in ſe animum prædicaret, eum ſat perſpectum habere: atque oſtendiſſe ipſum, cùm,in carcere aſſervandum, apud ſocerum, extra regnum amandare ſtatuiſſet. in Canuti amicitiâ ſe omninò acquieſcere: in quo fidei, & integritatis, plus expertus eſſet, quàm in cæteris inventurum ſe confideret. nihilominus,in conſtituendâ pace, eâ animi mo-*

deratione uſurum, uti viri jam grandævi, & propinqui, quam deberet, rationem habuiſſe videatur. ſcire quidem, non ſe regni dare ipſi partem poſſe, ſine maximo periculo, at daturum tamen eſſe. Sueno iterum: *ſe, quæ diceret, quæque promiſſurus eſſet, bonâ fide ſervaturum. quippe eâ ætate eſſe, & valetudine, ut vix diu ſupereſſe deinceps queat. inſuper, nec filios habere ullos, quibus regnum poſteà relictum velit: ac fortunam quamvis malle, quàm perfidiæ à poſteritate totâ accuſari.* Poſt colloquium, in Lalandiam, uti conſtitutum erat, ſeſe confert, cùm exiguo comitatu; quem mox tamen, minimè convenientem, aut ſufficientem quoque ad id quod clàm agitabat, ratus, auget: ægrè ferens, quod propoſitum ſeparandi à Canuto Valdemari non ex voto ſucceſſiſſet. & uterque, ut adeſſent ſtato die, cum ſenatu, ac nobilitate regni, ſubſequuntur. cumque eò appuliſſent, illicò Suenonem ſibi Valdemarus ex officio ſalutandum arbitratus, eum accedit. Sueno, qui id exſpectabat, & Canutum quoque unà adfuturum exiſtimabat, dederat mandatum ſuis, ut quæſitâ ambos lite interficerent. verùm, ea exſpectatio cùm Suenonem fefelliſſet, nec Canutus compareret, cædem imperatam differt. ac poſtridie Valdemarum, qui jam ſponte ſuà venerat, ipſe invitat. ſed, quid agitaret, gnarus, negat affuturum eſſe, niſi ſolus, ac remotis ſatellitibus, ſeſe ſiſtat. itaque, militibus abeſſe juſſis, mox concilium inſtituitur, & arbitrium Valdemaro pacis univerſum datur. iſque ſtatuit; *ut, tributo in tres partes regno toto, ipſe Cimbriam teneret; at Canutus Sialandiam, & Fioniam, proximaſque illi inſulas; Sueno Scaniam, & Hallandiam, ac Blegingiam, poſſideret: regioque omnes nomine dicerentur.* ac Canuto Sialandiam, quæque dixi, dari placuit, *ut quo modo animis conjuncti erant, ita quoque terris eſſent; neque eos, ad auxilium, ſi res ferret, concurrentes, diſtinere Sueno poſſet*: cui qui conceſſam eſſe Sialandiam prodidere, eos planè ratio fugit. Quidam tradunt, à Suenone, qui jus quoque optionis ipſe haberet, ne in medio æmulorum ceu obſeſſus teneretur, Scaniam electam eſſe, non tributam à Valdemaro. In partitionem iſtam, à ſenatu comprobatam, ipſi quoque ſinguli ſe juramento obſtrinxere: diris etiam devoventes, atque ſacris prohiberi cupientes, qui deinde aliquid moliri novi contrà vellet. Regno ita diſtributo, mox Canutus, comitem Valdemarum ducens, Sialandiam ſuam petit, & convivio Suenonem tranſiturum excipere ſtatuit. Paullo pòſt ſubſequitur Sueno; & ab eo, jam Roſchildiæ propinquus, extra urbem honoris ergò procedente, blandè admodum excipitur, & tractatur perbenignè. Primus dies inter epulas, & colloquia, totus tranſit. altero cùm crapulâ languere ſibi ſtomachum Sueno ſimularet, ad Torbernum, in propinquo commorantem, filiæque ſuæ alumnum, velle ſpatiari ait, & in cœnam rediturum. Hîc cùm eſſet, incuſaſſe dicitur Torberni uxor, *quod, abjecto nimis animo, in trientem regni ſui, anteà totius dominus, tam indignè ſe compingi paſſus eſſet.* quo convitio, irritatus etiam tum Suenonis animus, magis quoque in conſortes acerbari: adeò quidem, ut omninò conſtitueret, quovis modo dignitatem priſtinam recuperare. itaque, qui aderant, exſtimulantibus, uni horum, nomine Thitlevo, mandat, ut conjunctis, quibus ad audendum animus; ad patrandum manus eſſet, inter cœnam novos regni ſocios contrucidaret: præmiumque poſt peractam cædem ingens pollicetur. Hoc conſilio poſtquam diem penè totum exegiſſet, mittit veſperi Canutus aulæ primos, qui in oppidum reducerent. Venientibus, ante ædes obviam Torbernus prodit; & rogantibus moræ cauſam, balneo Suenonem eſſe uſum ait, & ab eo capitis dolore aliquo laboraſſe. ipſe verò poſteà cœnaculum ingreſſus Sueno, aliâ causâ moram ſuam nec rogantibus excuſare: ac ludendo cum filiolâ, & jocando, citiùs opinione diem ſibi elapſum dicere. Tam diverſa excuſatio poterat prudentibus ſuſpecta eſſe, taciteque cauſam iſtic graviorem occultatam indicare: ſed Canuti fato factum, ut ſtuperent illis animi, neque ſcelus cogitatum aliquâ ſagacitate conjecturæ deprehenderent. eunt itaque, & deducunt gratabundi mox futurum parricidam. obviam Canutus venit, & cum eo Valdemarus: utque ætati honorem habere ſe oſtenderent, medium locant. Inter cœnam, aderant muſici; quos exilium Sue-

nonis modulantes cùm quieſcere, nec memoriam minus gratam renovare, illi vellent, pergere eos Sueno jubet; & malorum, quæ interdum paſſus eſſet, perlibenter meminiſſe atteſtatur. hinc, qui latrocinium jam cogitaret, ut imaginem belli daret, & præluderet ita cædi, quam parabat, poſtulat latrunculos ſibi: illis quoque in exilio feſelliſſe tempus dicens, neque alio ferè luſu magis animum recreaſſe. Inter hæc Thitlevus adeſt, princeps conjurationis; &, cœnaculum ingreſſus, in quo reges unà erant; omnibusque exploratis, illicò ad ſuos redit: *nunc adeſſe tempus* dicens, *quo Suenonem, herum ſuum, dignitati reſtituerent; æmuloſque, qui & primò in exilium, & nunc tandem ad indignam adeò ſortem compuliſſent, trucidarent: itaque auderent facinus; & invaderent ex inſidiis, quibus eſſent viribus inferiores. quod ſi viri eſſe vellent, & exemplum omnes ſuum ſequerentur, mox Suenonem poſt recuperatum regnum, ſummos quemque ad honores evecturum.* Quibus verbis, qui jam ante animum in cædem regum obfirmaverant, etiam magis incitati, poſtquam operam promiſiſſent, ad cœnaculum, ceu excubias habituri, collocantur. quod Thitlevus denuò intrans, cùm innueret Suenoni, omnia ad facinus parata eſſe, neque animum is adverteret, à Canuto admonetur, eum adeſſe, & habere, quæ ſignificata vellet. poſt quæ cùm erigeret ſe Sueno paulum, & ad aurem illum admitteret, clanculùm effatus quædam, rurſum abit. inde exit quoque Sueno, & conclavi proximo ſe ſtatim abdit. quo peracto, irruunt mox percuſſores in Canutum, & Valdemarum. Valdemarus, animo, & manu, acer, facientem in ſe impetum Thitlevum cubito impellens ſternit; tantâ vi, ut ipſe etiam, unà in terram provolutus, dum procideret, femur enſe inimici ſauciaret. ſed, in pedes ſtatim ſurgens, neque vulnus in periculo tam præſenti ullum ſentiens, eripit ſe, & ſicarios evadit. ac Thitlevus, cùm ſe rurſum erexiſſet, acriter Canutum aggreſſus, eum ſternit, & obtruncat. Cadunt & conſiliarii ejus duo; Conſtantinus, & Dobieus: viri fide, ac conſtantiâ, excellentes. Inter medios percuſſores Abſalon ſtabat; ac Canutum, vix ſpirantem, amplexatus, quem putaret Valdemarum, olim ſecum educatum, cùm Canutum eſſe cerneret, quanquam triſtis, ob indignam principis illius necem, tamen, cognito errore, evaſiſſe Valdemarum lætabatur. Ita cecidit Canutus; poſtquàm regnum in Cimbriâ quidem, variâ ſpe, ac fortunâ, novem, ſive decem, annis; in Sialandiâ, ac Fioniâ, nuperâ tranſactione, breve tempus tenuiſſet. Dies cædis, Auguſti menſis nonus traditur; annus, variè memoratur: & Ericus Pomeranus, milleſimum centeſimum, ac quinquageſimum ſextum, refert; Albertus verò, abbas Stadenſis ejuſdem ſeculi inſequentem, quinquageſimum, & ſeptimum. Virtus illi, digna rege; animusque à parentis Magni moribus alienus. nec indignus toti Daniæ imperare, ſi ſic Deo placuiſſet. ſed premebat, ut videtur, patris ſcelus: qui, Canuto Sleſvicenſi, principe optimo, uti ſupra memoratum, interfecto, ita numen irritavit, ut in filio quoque illud perſequendum conſtitueret: ac, minuto priùs regno, inde etiam turbato, tandem vitam fine eodem terminaret: tum progeniem in hoc ipſo univerſam exſtinctam vellet. Valdemarus, ſic elapſus, adjutante Esberno Snario, magno cum periculo tranſvectus ſcaphâ, vix in Cimbriam pervenit. ubi, accedens ad conventum Viburgenſem, coràm populo univerſo, quæ Roſchildiæ acta eſſent, longâ oratione exponit. utque magis commoveret, vulnus, à Thitlevo inflictum, femore nudato, oſtendit. quo conſpecto, graviter indignati omnes, maximum clamorem tollunt; & ſe, ac fortunas ſuas, ad Suenonem perſequendum ultrò offerunt. atque ille, actis gratiis, non tam pro ſalute ſuâ, quàm cunctorum incolarum, arma in communem hoſtem ſe ſumpturum pollicetur. Hinc dimiſſâ concione, mox de belli apparatu conſultare: planè certus, haud Suenonem ceſſaturum, ſimul ſe in Cimbriam elapſum eſſe intelligeret. neque res evenit ſecus. quippe, poſtquam evaſiſſet Valdemarus, eum aliquâ inſulæ latere parte arbitratus, illicò trajectus omnes arctè obſideri mandat; prohibetque, ne quis uſquam in vicinas regiones evehatur. quin &, ne id fieri poſſet, perforari deſtinatas tranſvehendis naves curat. tum paludes quaſque ab-

ditas, & receſſus nemorum, inveſtigari ſedulò jubet; & inventum, ad ſe adduci. inſuper proclamat *ambos homicidas, & fœdifragos, jus hoſpitii violaſſe; &, inſidiatos vitæ, ſuâ morte alterum luiſſe facinus.* ſed calumniæ manifeſto, quamlibet aſſeveranti, nemo fidem ullam habuit. Poſtquam autem in Cimbriam elapſum ſciret, illicò conſcriptum militem in Fioniam tranſmittit, inde in hoſtem tranſiturus. quo accepto, Valdemarus, qui tum copias perexiguas coëgiſſet, obviam illi proficiſcitur: non tam illum invaſurus, quàm in littore excepturus venientem, & prohibiturus aditu. atque Sueno, gnarus, jam teneri littus, copias majores eſſe Valdemaro, quàm reverâ eæ forent, arbitratus, pedem refert, mox inſtructior rediturus. Valdemarus, qui futurum id proſpiceret, munit littora; ac, præſidiis ordinatis, mittit quoque, qui, quæ Sueno agitaret, diligenter explorarent. hinc, firmandis rebus ſuis, populoque obſtringendo, cùm Viburgum receſſiſſet, Sophiam uxorem ducit, Canuti ſororem: quam in Sueciâ deſponſatam anteà commemoravi. Poſtquam nuptias celebraſſet, ne gerendis rebus tempus opportunum prætermitteret, copias Randerhuſium mittit, unde in Sialandiam commodiùs tranſire poſſet. ubi dum ſubſiſtit paulum, multi, qui Suenonis ſcelus deteſtati, in ejus partes conceſſere. atque hic, laceſſere hoſtem meliùs, quàm exſpectare, arbitratus, claſſe inſtructâ, curſu in Diurſam, Cimbriæ flumen, inſtituto, eam ingreditur; & expoſitum ſine morâ equitem Viburgum ducit: ſi fortaſſe, incertâ habitantium fide, cogere id in poteſtatem ſuam poſſet. ſed, adventu nuntiato, Valdemarus mittit vario itinere mixtum pediti equitatum, qui Suenonis, dum is abeſt, claſſem expugnat: ipſe, oppidum communit, ne ab hoſte opprimatur. Sialandi, ſimul copias Valdemari imminere cognoviſſent, illicò Suenonem deſerunt, atque domum ſine pugnâ ſe recipiunt. at Fionii, meliore in illum fide, & conſerere manum auſi, cæſi, & in fugam acti, poſt ſuorum magnam ſtragem, tandem quoque naves petunt, & recedunt. Quibus ita proſperè geſtis, Valdemarus, ut principia ferè læta animum in futura firmant, ſpem victoriæ magnam capit, copiaſque omnes cogit; numero quidem, quàm virtute, aut peritiâ militari, meliores; ſed quas ducis fortitudo, ac felicitas in gerendis rebus ſumma, ad alacriter capeſſendum prælium exſtimulabat. Sueno contrà, poſt defectionem tantam numero minor, ſed ſuperior virtute, ſuos quoque in pugnam inſtruit: & hortatur, *ut ex intervallo hoſtem carpant potiùs, ac fatigent, quàm, conſertâ totâ manu, nimium incertam belli aleam experiantur.* & conſilium prudens erat; verùm id evertens Ago, *aut pugnandum*, inquiebat, *aut futurum, ut à ſuis illicò deſereretur. cogitaret, quot victorias minimâ ſuorum manu reportaſſet. militem ſe veteranum, & peritum belli, habere: at in Valdemari caſtris, turbam eſſe, maximè armorum rudem.* Stabant ad Viburgum acies, eo in campo, cui Gratenhedæ nomen, ineunt certamen acriter; militeſque Valdemari, impetu in hoſtem facto, dextrum cornu ſic impellunt, uti alii conſternati fugam caperent. nam, validiùs his inſtantibus, illis è certamine ſe ſubducentibus, poſtquam ordines ſolverentur, tandem etiam funduntur. Sueno, fugere ſuos videns, ipſe quoque pugnam deſerit, &, citato equo, fugit. Erat in propinquo palus, cui Gratemoſæ nomen: in quam ubi profugiſſet, & hæreret luto equus, ocyùs in pedes deſilit. ſed, armorum pondere gravis, illis quoque mox exutis, in interiora tendit. verùm ibi quoque obhærens, dum eripere ſe conatur, laſſitudine ſuperatus, cæteros conſulere ſibi quemque jubet. ipſe, famulo uno comite, truncum, qui ſe fortè offerret, occupat, ut vires colligat. & vix ſederat, cùm inveniunt quidam Valdemariani, qui inveſtigabant prædam. hi, occiſo priùs comite, ipſum quoque, ſe Suenonis eſſe ſcribam aſſerentem, & abduci ad Valdemarum poſtulantem, agnitum mox interficiunt: ac cadaver, nullo habito honore, illo ipſo loco condunt; ubi poſteà ſacellum, in memoriam, exſtruxere. Capti multi: & in illis, ex illuſtribus, Vlvo quoque, ac Thitlevus. quorum ille, à militibus Canuti velut unus percuſſorum accuſatus, capite luit. at Thitlevus, qui Canutum, uti dixi, interfecerat, excuſare crimen cupiens, & rejectam excuſationem videns, adeò cœpit muliebriter ejulari, ut, à tam effæmi-

effœminato, & ignavo, virum fortem, ac præſtantem, interemptum, multo magis etiam indignarentur, & è medio ignominioſè tollerent. Sueno, in memoriam ſtragis, Gratenhedius cognomento appellatus. Commiſſum autem iſtud prælium anno milleſimo, centeſimo, quinquageſimo, & ſeptimo, die S. Severino dedicato: qui in decimum Kal. Novembris incidit. alii, anticipant menſem; memorantque eveniſſe x Kal. Octobris: memoriæ, ut puto, lapſu. Itaque ſic periit Sueno; cùm de regno cum Canuto, & Valdemaro, annos decem concertaſſet; Daniamque, per continua illa bella inteſtina, quàm graviſſimè afflixiſſet. Variâ fortunâ uſus; in principio fortiter ſatis, ac feliciter, cum Canuto dimicavit: ſed ab eo mox ejectus, ad petendum à Cunrado ſocero auxilium coactus fuit: inde, hoc viciſſim pulſo, fraude Cæſaris Barbaroſſæ, cui nimis imprudenter ſe permiſerat, circumventus, regnum ejus beneficio ceu precarium retinere, & Canuto partem tradere. Poſt hæc, luxu, & ſuperbiâ, populo intolerandus, pro libidine quidvis agere. Valdemarum, anteà addictum valdè, poſtquam à ſe ſuo ſcelere reddidiſſet alienum, & tranſire ad Canutum compuliſſet, qui vix unum ſuſtinuerat, jam duobus impar factus, renovatâ ſummâ ſimulatione amicitiâ, inter ipſa menſæ hoſpitalis ſacra tollere utrunque ſtatuit. ſed, cùm minimè ingens facinus ſucceſſiſſet; &, Canuto ſolo cæſo, evaſiſſet Valdemarus; mox in pugnâ ſuperatus, à ruſtico quodam, manifeſtâ numinis vindictâ, occiditur. tanto quidem nominis relicto odio, ut deinceps neque illo quenquam Dani regem legerint, nec id reges filiis ſuis impoſuerint. Ex uxore Adelheidâ, filiâ Cunradi Miſnici, filium ſuſcepit unicum, ſicut ex Saxone conſtat: cujus tamen uti nomen, ita fatum ignoratur.

VALDEMARUS I, cognomento MAGNUS.

Cæſo, ſcelere Suenonis, uti dictum eſt, Canuto, ac Suenone inde ipſo poſt conflictum interfecto, Valdemarus, jam totius regni potens, cùm Ulvonem, ac Thitlevū, milites ſupplicio juſto affeciſſent, in principio ſtatim ipſo boni regis, ac clementis, ſpecimen dedit. quippe Magno, Erici Agni ex pellice filio, & Suenonis caſtra ſequuto, cùm jam pœnam exſpectaret, vitam, & honores, dedit: plus cognationi tribuens, quàm injuriæ. cumq́, milites Canuti, hoſtiū ſtrage non contenti, omnes eos, qui conſilia ad Canutum occidendum conjunxiſſent, & Thorbernum inter primos, etiam exilio puniri vellent, ne Canutum, & Buriſium, quorum ambigua fides eſſet, armis damnatorum inſtrueret, maluit veniam dare ſontibus, quàm ſupplicio æmulos exſtimulare, aut firmare. cùm inſtarent nihilominus, ne Canutum interfectum vili pendere videretur, pœnam illis, & exilium, pollicetur: ita tamen, ut liceret revocare, cùm ſententiæ pœniteret. cæterorum, quos captivos belli ſors iniqua fecerat, ei culpæ non obnoxios, maluit militiâ uti. Poſt clementiam tam inſignem, ad virtutem bellicam verſus, uti Daniam à piratis, tot jam annos infeſtantibus, liberaret, claſſem parat. ſed, ſenatu diſſuadente, mox omiſſa expeditio. nam deeſſe commeatus; Vandalique, in quos arma cogitabat, cuncta antè intellexerant, & excipere invadentem certi erant. ideoque nec conſultum videbatur, robur Daniæ, quod in claſſem hanc convenerat, & nobilitatis florem, temerè periclitari. unde Abſalon, cùm roganti diſſolutæ expeditionis cauſam reſponderet Valdemarus, *minimè periculo tot viros fortes, nobileſque, objectare voluiſſe*; *ergo ignavis*, inquit, *utere, & plebejis, quorum vilis eſt jactura: aut victurus maximo cum regni fructu, aut vincendus parvo damno.* Per id tempus, cùm Aſcerus, Roſchildenſium epiſcopus, diem ſuum obiiſſet, de creando ſucceſſore populus, & ſacer ordo, ita graviter diſſedere, ut in cædem res erumperet; denique, contempto rege, etiam procuratorem ejus invaderent; ac, direptis item bonis, ædes tandem ſolo æquarent. quam rex inſolentiam ut coërceret, & auctores caſtigaret, illicò coactâ manu, ad exitium urbanorum properare videbatur. ac profectò intuliſſet; niſi, culpam deprecati, maximam pecuniæ ſummam promiſiſſent. itaque ingreſſus urbem, ac profeſſus, jus ſe ſacri ordinis tueri velle, juſſit quatuor eligere notæ probitatis viros, & in iſtis Abſalonem, tunc in cæteris eminentem: tum in chartâ nomen

ejus, quem Aſcero ſucceſſorem eſſe vellent, conſignare. quâ in re cùm morem gererent, uno omnium conſenſu Abſalon pronuntiatur: cujus clara, etiam in multis bellis, poſteà pro Valdemaro, ac Canuto, ejus filio, opera commemorabitur: maximè laudanda quidem; magis tamen, niſi, pridem Deo, & eccleſiæ ejus, conſecratus, ſagum poſteà veſti ſacræ prætuliſſet: atque bella, quamvis juſta, tamen plena ſæpius impietatis, gerere duxiſſet prius, quàm commiſſo ſibi populo verbum Dei explicare, & exemplo quoque ſuo pietatem erudire. Cùm Roſchildienſem eccleſiam hunc in modum tranquillaſſet, ut oſtenderet ſuum in pietatem ſtudium, monaſterium apud Cimbros quoddam condit, atque Vitæ-ſcholam dicit: causâ, ob quam condidiſſet, ipſo nomine indicatâ. Inde in Vandalos bellum movet: quod, initio decretum, uti dixi, & omiſſum, nunc repetere illi viſum. ac Borlundam invaſiſſe nuntiatos, mox repreſſit. inde cùm in Cimbriæ maritima ſe, Falſtriæque effudiſſent, & munitionem quoque Falſtrii conſtituiſſent, regio pincernâ impoſito; isque vocem aliquam liberiorem malè ad regem detuliſſet, hic ulturus, arma etiam intuliſſet, niſi mala improviſò valetudo tenuiſſet. quâ recuperatâ poſteà, cùm errorem percepiſſet, morbum objectum, ceu à prohibente Deo, gratulatus ſibi fuit. quin hortatus quoque Abſalon, ut, omiſſo hoc conſilio, potiùs in hoſtes iret; quique ſacris Chriſtianis toties renuntiaſſent, ad obſequium reductis, pietatem exercendam imperaret. itaque, conſilio cum Abſalone, Petro, Esberno, & Sunone, quibus plurimum tribuebat, illico communicato, placuit decerni claſſem, modicam, & expeditam; ac quamprimùm in incautum hoſtem duci. neque mora: comparatis navibus è Sialandiâ, Scaniâque juſſi Falſtrii, ac Lalandi, illis proximi, imparatos occupare. Convenere ad Landoram: ſed, is locus quia regibus parum fortunatus eſſet, ideoque caveretur, recenſere proximo in portu viſum: ac compertum, ſexaginta & ducentas naves eſſe. inde egreſſi, cùm præmitteretur Abſalon, velut aditum tentaturus, atque in conſpectu penè jam hoſtile littus eſſet, retrò cedere regem videt, & cum eo quoque cæteros; quam ob cauſam etiam ipſe proram vertit: & ad Monam aſſequutus, liberâ oratione accuſat eum, quod tranquillitatem aëris, & alacritatem militum, tum occaſionem rei per utranque ſat feliciter gerendæ, temerè deſtituiſſet. Ægrè quidem ille libertatem ferre, quanquam rectè admonentis, ſed diſſimulare offenſam: &, compoſito ad benignitatem vultu, ejus ſtudium prædicare, ac repetere navem ſuam. verùm quæ exorta nocte proximâ tempeſtas fuit, totos dies quatuor continuata, ita claſſem diſſipavit, ut nec portus, neque anchoræ, tuerentur. Ea res diſſimulatam regis iram porrò etiam lenivit: ac, vocatâ concione, corrigi præterita haud poſſe dicens, tempori conſilium accommodandum inquiebat: & ſe quidem mori malle, quàm inglorium redire. quâ de causâ dat mandatum Abſaloni, ut intentus in occaſionem eſſet. Nocte proximâ, poſtquam ſiluiſſet ventus, ſtatim ſignum navigationi datum: &, conſcenſis inde navibus, vix egreſſi portum erant, cùm oborta iterum tempeſtas gravis in diſcrimen univerſos ſummum adduxit. Abſalon, qui regem antè reprehenderat, ne majore animo dixiſſe aliquid, quàm feciſſe, videretur, & obnititur fortiſſimè, & inſtare Valdemarus ſuos jubet: donec navem, quæ vehebat, fatiſcentem, permutare cogeretur. proximusque illi Eſchillus, cui idem eveniret, indicat periculum regi, & recedit. moxque alii ſequuntur: ſtudio, an errore, incertum: adeoque vix è totâ claſſe naves ſexaginta remanebant. Memorandus autem hîc intrepidus Valdemari animus: quippe navi, uti dixi, jam compage diſſolutâ, ut periculum vitaret, & perficeret inſtitutæ navigationis curſum, juſſo ſuam admovere Ingimaro, viro Scano, dextrâ enſem, lævâ autem ſignum tenens, in hanc tranſilit; ut audaciâ, ſic felicitate, ſummâ. Cùm ad littus appuliſſent, juſſi duces in commune conſultare: placuitque invadere Barcam, à Rugiâ exiguo freto ſeparatam. ac peractum tantâ id celeritate, ut, audito ſtrepitu equorum, incolæ Cazimarum, aut Bugiſlaum, regionis ſuæ principes, adveniſſe exiſtimarent. ſed, conjectis undique telis, ac direptis paſſim

 vicis,

vicis, & incenſis, ſtatim hoſtem agnovere. interim præfectus claſſi, & cuſtodiendo mari, quàm fortiſſimè incurſantes Rugianos propulſabat: & à prædâ revertentes mox cohortes, etiam validiùs cum his pugnabant. ſed, cùm illi in momenta quæque creſcerent, placuit abnavigare: maximè cùm pars exigua tantùm claſſis præſto eſſet; & ex illa quæ ad littus appuliſſet, aliqua deſeruiſſet. itaque, ferente vento, Daniam repetiere. Sub auctumnum, in eoſdem iterum educit claſſem; & ſubjectum Arconæ agrum populatus, cùm recedere ſpoliis onuſtus vellet, obvium ſibi hoſtem habet. Nebula erat, & impediebat viſum: quæ cùm mox diſcuſſa eſſet, equo adacto advolat ad Valdemarum Periſlavus, Vandalorum principis Niclotí filius, admonetque, *in propinquo hoſtem eſſe, & pugnandum ſtatim fore.* tum converſus ad exercitum, *priſtinæ virtutis ſuæ meminiſſe omnes* jubet. *quippe obvios jam dari, quos nequicquam ſtudio pridem ſingulari quæſiviſſent; quique Daniam omni injuriarum genere affeciſſent: præter prædam, abductis liberis, & uxoribus, in duriſſimam ſervitutem. nunc occaſionem ſui ulciſcendi certam eſſe.* Periſlavus hic, exoſus impium idolorum cultum, ac ſævitiam patris quoque in Chriſtianos deteſtatus, patrio relicto ſolo, profugus ad Danos venerat; &, militiam amplexus, aliquot à Valdemaro inſulis præfectus erat: ac nunc caſtra item ejus ſequebatur. hinc affectus, & de hoſte imminente admonitio. Itaque gnarus Vandalos appropinquare Valdemarus, claſſicum canere ſuos jubet, prœliumque inchoare. quod vix factum, cùm in fugam hoſtis vertitur; rexque, acriùs perſequutus, equo effunditur: & à ſuis ſublevatus, nihilominus fugientes porrò urget. multi cæſi; multi etiam, dum trajectum ſuum repetunt, per quem venerant, &, incautiùs properantes, vado aberrant, ſuffocati. Poſt victoriam, totam Rugiam populatur; & cum ſpoliis quàm ampliſſimis domum redit. vere proximo, tertiùm coactâ claſſe, poſtquam denuò bello petere Vandalos conſtituiſſet, gnari illud Rugiani, ocyùs Domborum mittunt, virum inter ſuos clarum dignitate, ac prudentiâ: qui & pacem precaretur, & obſequium promitteret. is, cùm ſciret, Abſalonem plurimum apud regem poſſe, eum adit, & ad regem mox admittitur. ubi videns, omnia parata eſſe, neque quicquam, præter ventum, exſpectari; pacem orat, tam demiſsè, ut conditiones quaſvis accepturus videretur. ſed, diutiùs dum ſubſiſtunt, vento adverſo, ac deficeret commeatus; & diſſidium, uti fit, exoriretur; animoſior, quam ſuppliciter antè pacem poſtulaverat, mox ſe accepturum negat, niſi ſub æquiſſimâ conditione. cumque primò de tractationis modo ageretur, obſideſque exhiberi Abſalon vellet, pollicetur, ſi viciſſim ille daret. quod cùm is indignè ferret, &, haud conſueviſſe Danos, reſponderet, regerit Domborus ſtatim; *rationem temporum habendam eſſe. olim potiores illos, nunc ſe pares; aut fortunâ viribusque, etiam ſuperiores.* Refert hæc ad regem Abſalon: atque is, ſuperbiâ Dombori offenſus, abire eum ſine reſponſo ullo jubet. verùm, quando etiam tum adverſari ventum cerneret, & incerta quoque belli apud animum reputaret; inſuper, conatus quanquam primus ſatis ſucceſſiſſet, nihilominus haud tam facilè debellari eos poſſe, ducem etiam Saxoniæ, Henricum Leonem, uti arma ſociare vellet, rogat. & is facilis, anteà infeſtus Vandalis, in ſocietatem venit; partim præmio pellectus, partim fines proferendi commodâ occaſione, atque ulciſcendi ſtudio. itaque conſilia, & arma, jungit: &, navalibus eos copiis aggreſſuro Valdemaro, ipſe terrâ impetum facit. Valdemarus, poſtquam claſſem trajeciſſet, militem ad Polam exponit. ac vicinum tractum omnem ipſe pariter & Henricus, viribus conſociatis, populantur. Vandali ſæpe ex inſidiis militem Henrici occupant, pabulandi gratiâ progreſſum longiùs; quoſdam etiam intrà caſtra retrò agunt. & Henricus, ut reprimeret, mittit rurſum pabulum conquiſituros; quibus equites ſelectos, peditesque levis armaturæ, miſcet, manu promptos. qui cùm paulum proceſſiſſent, veniunt ad eum locum, quem Niclotus, dux Vandaliæ, inſidebat: isque erumpens, irruit in venientes. acre prælium committitur: & utrinque fortiter pugnatur diu. tandem Vandali, maximâ ſuorum parte profligatâ, & amiſsâ ſpe victo-

victoriæ, principem deſtituentes, fugam capiunt. at Niclotus, pugnâ excedere turpe ducens, nihil motus, diu etiam præliatur: donec tandem, telis obrutus, & vulneribus confectus, viribus proſtratis, caderet. caput ejus, conto fixum, cùm circuntuliſſet miles, id Henricus Valdemaro regi mittit. quod cùm fortè Periſlavus, ejus filius, inter cænam accepiſſet, primò triſtis, cùm dediſſet, quod debebat, pietati, animo mox obfirmato, *verum Deum qui contemneret, & in piis etiam perſequeretur, meritò ſic periiſſe, neque eum pro parente ſe habere*, inquiebat. Iuter iſta Valdemarus, Abſalonque, cùm Henricum acceſſiſſent, & conſilia contuliſſent, epulum magnificum Henricus præbet. unde cùm digreſſi eſſent, & Henrico compellandi iterum neceſſitas oboriretur, mittit eò Valdemarus Abſalonem, & Periſlavum, quem ſororis matrimonio arctè ſibi tunc obſtrinxerat. qui cùm juſſa nuntiaſſent, & Henricus redituros paullulum ſubſiſtere vellet, ut majore comitatu, viis undique obſeſſis, tutiùs reducerentur, moram tamen, jam eductis extra portum navibus ſuis, & obnoxiis tempeſtati, non ferentes, ocyùs per medios hoſtes mox in caſtra rediere. Hinc in Varnum, tunc Gudacram appellatum, claſſem movent. ſed vadoſum cùm id flumen nimis eſſet, neque naves grandiores pateretur, vix minores introductæ. & id metuentes hoſtes, aditum prohibituri, eum navibus circumſepſerant. quod cùm ignorarent Dani, ubi vado obhærerent, impigrè exſilientes, inter aquas hoſtem accurrentem cædunt. & inprimis, poſtquam intrepidè Periſlavi naves duæ ſubiiſſent, cæteræ, ſequutæ exemplum, acriterque in hoſtem invectæ, eo mox in fugam acto, ſuam in poteſtatem naves fugientium redegerunt. ac navigio minore rex provectus in interiorem ſinum, illicò Sunonem mittit, qui objectam prædam abduceret. iſque in Roſtochium propinquum invadens, conſternatos oppidanos ad deditionem cogit: oppidumque populatur, & incendit. inter alia, ſimulacrum, ſummâ diu apud cives veneratione habitum. quibus actis, adit Valdemarum Henricus, ut conſilium conferret. inter quæ affertur rumor, illud agere Rugianos, uti regem interciperent, redituque ad claſſem ſuam prohiberent. quod nè fieret, interrupto mox colloquio, cùm ad littus rediiſſet, comperit, latere hoſtem intrà occultos maris ſinus; ut, dum ſui longiùs digrederentur, prędæ conquirendæ cauſâ, ipſi naves interverterent, & eriperent redeundi poteſtatem. verùm rex, quem hoc conſilium non lateret, ut decipere cupientes ipſe falleret, mittit ex præfectis navium Magnum quendam; qui, prædatione fictâ, & injecto in vicinos agros igne, hoſtem ad claſſem invadendam invitaret. qui cùm ſtatim morem imperatis gereret, & confeſtim Rugiani, vacuam præſidio claſſem arbitrati, impetum in illam facerent, penè omnes cecidiſſent, ni inſidias nonnulli, nimiũ præcipites congrediendi, detexiſſent. hinc, exacto populatione biduo, fugientes perſequutus, claſſem ad Vabugiam ſiſtit. ubi, belli jam pertæſi, neque ſpem in armis ullam ſupereſſe reputantes, iterum Dumboro miſſo, pacem Rugiani petunt. &, quantumvis reluctante in principio Abſalone, tamen, eo delenito, tandem etiam conſequuntur: atque victor Valdemarus mox in Daniam revertitur. ubi, pio animo, ceu gratias acturus Deo ob victoriam, adjutante, ac præfecto pio operi, Abſalone, duo in Sialandiâ cœnobia condit, Soram, atque Anderſcoviam; ac proventum magnum donat: tum Ringſtadium in majorem modum auget. condit & in Cimbriâ, quod Tutam-vallem appellabat. Quæ dum agit, bellum domi quaſi inteſtinum ſurgit, cum Eſchillo, archiepiſcopo Lundenſi. Cauſa prima: poſtquàm Romæ vitâ functo Adriano, nominis illius IV, duo papæ per diſſidium conſtituti, Alexander, atque Victor: & in Alexandrum Galli, Italique; in Victorem, Fridericus Imperator propenderet; & Eſchillus, à Victore alienus, Alexandrum tueretur; etiam pendente lite, uſu venit, ut Occonem victor quendam, approbante Valdemaro, Sleſvicenſem præſulem renuntiaret. quem Eſchillus, Alexandri, uti dixi, partes ſequens, quaſi vitio creatum, cùm admittere detrectaret, contra voluntatem regis, diris inſuper devotum, arcet ſacris. accedebat, quod theſaurum, quem è Galliâ advehendum procuraverat, ejus, quem

huc

huc ablegaverat, imprudentiâ detectum, quidam, conſcio, ut volebat, Valdemaro, inter viam rapuiſſent. hinc, qui anteà illum offenderat, nunc & iram ipſe capit: & per Abſalonem primò, hinc Gerardum, Eſromæum tunc abbatem, cui ampliùs confideret, nuntiatum ei cupit, *petere ſe, ut aut reddi prædam curet, aut, ſi nolit, bellum exſpectet.* quod cùm Abſalon, qui exaſperatum iri regem ſciret, quanquam verbis pro prudentiâ, quâ pollebat, lenioribus retuliſſet, rex, ſuperbiam indignatus, *anteà priorum regum ſanguinem bibiſſe*, inquit, *nunc ſitire etiam ſuum. ſed à Deo gladium ſe accepiſſe, quo in ordinem rebellantes cogere poſſit: & hoc ipſum ſcire velle.* quæ Eſchillo poſtquam nuntiata eſſent, is dejicere planè animum: &, quem pridem laceſſiverat, graviter nunc formidare. itaque, periculo ut ſe ſubduceret, in longinquam Vermelandiam, dum offenſa Valdemari leniretur, proficiſcitur. Valdemarus, qui ulciſci contumeliam ſtatuiſſet, mox nonnullas copias conſcribi jubet, obſidetque quam ad Lethram in palude urbem ſtruxerat. quæ munita quanquam eſſet, loci pariter naturâ, & invecto commeatu, tamen dedituros ſe præſidiarii promiſere, ni Eſchillus brevi tempore ad conciliandam ſibi Valdemari gratiam reverteretur. tum, in ejus rei fidem, obſidem nepotem tradunt, qui Eſrumi alebatur. Hoc accepto, rex parumper, dum reſponſum ab Eſchillo referretur; ab obſidione abit. illo verò reſpondente, *pluris ſibi urbem eſſe, quàm nepotem; & omninò ſtrenuè defenſam cupere*, mox regreſſus, ut obſeſſos magis premeret, ante eam munimentum ingens condit. adjuvabat etiam hiems: & adſtricta gelu palus facilem acceſſum dabat. addit dolum; litteraſque velut ab Eſchillo, mittit, quîs deditionem mandat: *nam nepotem planè liberatum velle; ac mandatum, quod dediſſet ipſis pridem nimium commoto animo, nunc ſedato revocare.* Inter iſta, crucem in conſpectu ponit; & nepotem, ni deditionem faciant, in hanc ipſam ſublaturum ſe minatur. quo accepto, illicò Gerhardus prodit; &, cùm aliis aliquot ex ſacro ordine regem accedens, uti parcat adoleſcenti ſupplex rogat: ac promittit, ſe facturum, ut obſeſſi ſeſe dedant. hinc regreſſus, ſeriò cum oppidanis de deditione agit: &, quandoquidem hanc Eſchillus ipſe mandet, minimè differendam eſſe, ut periculo tam præſenti obſidem ſuum liberarent. quibus verbis poſtquam illis perſuaſiſſet, incolumitatem pacti, urbem tradunt. Hinc in Scaniam tranſgreſſus Valdemarus, arces omnes, quæ in diœceſi eſſent Lundienſi, capit, & præſidio munit. Quibus geſtis, ſerò Eſchillus pœnitens temeritatis, per legatos veniam delicti petit. ac concedit Valdemarus: ſed hâc lege, *quæ ſuperiores reges bona eccleſiæ Lundienſi tribuiſſent, ea uti univerſa reſtitueret.* Ita ille, ſtolide irritato rege, atque, quod minatus erat, bellum paſſus, maximæ calamitatis ſibi, & eccleſiæ ſuæ, quę privata bonis omnibus, auctor fuit: manifeſto ſat exemplo, Deum, qui ſuperbiam odit, in quocunque hominum genere, eam in eccleſiæ ſuæ adminiſtris, etiam ſummis, quos humilitate piâ, humilique pietate, prælucere univerſis æquum erat, maximoperè deteſtari, & punire ſeveriſſimè: atque eò quoque graviùs, quo ſublimiùs quem evexerit. Sub id temporis legatus à Victore papâ venit, Chriſtianus, poſteà præſul Moguntinus; qui cùm regi, ac proceribus, variè perſuaſum vellet, ut in ejus partes irent, rexque etiam in hoc ipſum propenderet, adverſantem Eſchillũ habuit. isque, itinere Hieroſolyma inſtituto, inter viam Alexandrum, quem pontificem ſupremum cum Victore conſtitutum anteà commemoravi, Romæ inviſit; & de iis, quæ geſſiſſet, certum reddit: conſulitque, quid deinceps faciendum ſibi putet. Inter quæ, cùm illud unum maximè Victoriani molirentur, ut in partes Danos traherent, rex, qui nihil temerè agendum hîc exiſtimaret, ut negotium cognoſceret, mittit in Germaniam Radulphum quendam, ſibi à ſacris, è Britanniâ oriundum, & facundiâ, quàm prudentiâ, meliorem. hic à Cæſare quoque ipſo, & Victore, qui tunc Cæſarem ſequebatur, ſummâ ſimulatione admodum benignè exceptus, cùm legationis cauſam explicaſſet; *Maximè dolere ſibi hoc diſſidium*, inquit Cæſar, *quod exortum inter Cardinales eſſet; longiùs etiam duraturum, quòd Concilio ſe ſubmittere Alexander, nimium ſuperbus, nollet. at Victorem, virum bonum, & mode-*

ſtum, pridem huic cauſam ſuam permiſiſſe. itaqua placere ſibi, ut certamen, tam periculoſum eccleſiæ, atque orbi Chriſtiano, tolli poſſet, & Concilium indicendum, & ad illud convocandos reges univerſos eſſe. jam Italiæ primates ferè omnes in hoc ipſum conſenſiſſe: ſed id unum valdè ſe habere anxium, quânam reges ratione commodè in unum locum convocari ſe permitterent. multum ipſum apud Valdemarum poſſe; qui ſi ſibi perſuaderi pateretur, etiam exemplū ejus apud cæteros valiturum. ac, laborem tam præclarum ſi ſuſcipere non gravetur, ſe, ob ſingularem ejus ſapientiam, & virtutem tam illuſtrem, cùm daturum in Concilio primas ipſi partes eſſe, tum provinciæ in Italiâ alicujus, & Vandaliæ, præfecturam. Hæc Radulpho cum dixiſſet, verbis ad benevolentiam magno ſtudio comparatis, in ſententiam eandem mox ad Valdemarum ſcribit: &, accedere ne detrectet, orat, atque obteſtatur. *pium, ſanctum, & eccleſiæ univerſæ gratum id officium futurum eſſe, ſi præſentiâ ipſe ſuâ, & conſilio, publicam adjutet pacem: ac diſſidium, in majores poſteà turbas deſiturum, tollere velit.* Quæ verborum lenocinia eò maximè pertinebant, uti dolo circumventum, quem in Daniâ jam potiri rerum ſummâ, æmulis duobus cæſis intellexerat, & è regno evocaret, ſicut anteà Suenonem, &, ereptâ item priſcâ libertate, jusjurandum in verba ſua dare cogeret. itaque perlectis literis, & auditis, quæ Radulphus de inſigni Friderici, ac pontificis Victoris, benevolentiâ ſat prolixè retuliſſet, adeò ad ſuſcipiendum iter incitatus fuit, uti nec conſilio ſenatus ullo, neque etiam Suenonis admodum recenti exemplo, retrahi ſe à propoſito pateretur. Abſalon, cùm omnia tentaſſet priùs, neque dimovere eum à ſententiâ ſuâ poſſet, comitem itineris ſe poſtulanti tandem addit. tum adſcitus & Radulphus, de quo dictum, & Esbernus item Snarius; aliique in nobilitate clari: tum Buriſius, è propinquis; & ſuſpectus, ne quid novi per abſentiam moliretur. Poſtquam Eidoram attigiſſet, poſtulato ab Adolpho, Holſatię comite, commeatu, alios ibidem viæ ſibi ſocios, adjungit, & Adolphum quoque ipſum, magno ubique plauſu exceptus: adeò creſcente numero, ut exercitus, potiùs quàm comitatus, videretur. quin, nonnullis alibi diffugientibus, opus habuit præmittere, qui & confirmarent timidos, & ſubſiſtere juberent: etenim non bellum ſe, ſed pacem, ferre; pretioque commeatū neceſſarium poſtulare. Vix ingreſſo Mediomatricum urbem, Henricus Leo, dux Saxoniæ, veteris amicitiæ memor, maximum honorem habuit. Poſtero die, Abſalonem, & Radulphum, cùm ad Cæſarem ſalutandum amandaſſet, is ſuperbè accuſare, *quod veniſſet juſto tardiùs, quàm clientem, & obnoxium Imperio, decuiſſet*, quibus verbis motus Abſalon, vir ut animi erectus, ita linguæ in tam bonâ causâ liber, *priùs id oportuiſſe factum*, dicit, *quàm verborum blandimentis, & promiſſis, eò regem impuliſſet, ut, relicto regno ſuo, contrà procerum conſilium, ſolo pacis in eccleſiâ inſtaurandæ ſtudio ductus, iter adeò longinquum, & moleſtum, inire vellet.* ac, cùm ille ſe negaret quicquam regi promiſiſſe; *atqui*, inquit, *en Radulphum tibi teſtem: cui ſi fidem derogabis, at non literis, quas ſcripſiſti, derogare unquam poteris.* & perſtanti, ac Radulphi, & literarum, pariter fidem elevanti, *ergo*, ait, *liberum concede abitum, quem in literis promiſiſti.* cui poſtquàm iracundè reſponderet; *non majoris ſe diſceſſum ejus, quàm adventum, facere*: recipit ſe ad Valdemarum, & exponit, quæ loquutus Cæſar eſſet. quibus ille intellectis, pœnitere, quamvis ſerò, ſe teſtatur, quod ſenatus monita non admiſiſſet. indè, animo confirmato, de diſceſſu in vicinam Galliam conſilium capit. quippe illic fœdere conjunctum regem; liberumque commeatum, ac tutum, fore: reditumque ad ſuos certum. quæ dum ſeriò deliberat, mittit Cæſar, qui ab eo jusjurandum Imperii nomine poſtularet. cui graviter Valdemarus: *à ſenatu, populoque, qui, excepto rege ſuo, neminem agnoſcerent ſuperiorem, regnum pridem accepiſſe, liberâ electione, ac majorum item more. eos ſemper, cui vellent, id dediſſe, ante ipſam Imperii ſedem Romam conditam: & continuatâ id ſucceſſione etiam ſibi contuliſſe. populo ſe quàm liberrimo imperare: quique reges ex ſe capere, non à Cæſare accipere, conſuevisſet. neque liberum ſibi eſſe, priſcam ejus libertatem, ipſo invito, quovis modo imminuere. itaque facturum rectiùs Imperatorem, ſi nil contrà Daniæ antiqua jura, populique libertatem, conaretur. ſe veniſſe, non ad dandum illi obſequii jusjuran-*

dum, quod nec regum ante ſe dediſſet quiſquam, ſed ad litem, de primatu in eccleſiâ inter Cardinales ortam, ſuâ operâ componendam. quod ut facere ſummo ſit paratus ſtudio, ita potiùs cervicem feriendam præbiturum, quàm in libertatem ſuam, populique, à quo regnum accepiſſet, rem vel minimam admiſſurum. Hoc reſponſum poſtquam Cæſar accepiſſet, animum ejus inconcuſſum, & virtutem, admiratus, ut obſtringeret beneficio, quem non poſſet metu impellere, convocat Germaniæ principes, adigitque juramento, *ut Vandaliam univerſam armis ei ſuis parent, ſimul domum rediiſſent. quod præſtare ſi non poſſent, reducem ſe ex Italiâ, in quam iter cogitaret, ad conſtituendam pacem, vires ſuas conjuncturum.* ac, cùm neque ſic jurari Valdemarus a ſe poſſe, ſine procerum conſenſu, affirmaret, id petitum; *ut obſequium verbis tantùm polliceri ne defugeret, cætera immunem fore: nec cogendum, ut accederet ad conventum, quem pro more, ac jure ſuo, imperare Cæſar ſoleat; aut ejuſdem quoque bella ſuis copiis adjuvaret. nec teneri denique in iſta filium, aliquando ſucceſſurum, niſi ſua ſponte velit.* Sic obſequium circumvento Valdemaro, quod non ullo jure poſſet, fraude extorſit. Poſt quæ Victor, convocatâ concione, cum legitimum ſe pontificem, Alexandrum illegitimum, multis verbis oſtendiſſet; & orationem ejus ipſe Cæſar ac Rainaldus, præſul tum Colonienſis, adjutaſſent; ac jam æmulum devovere diris vellet, Valdemarus, ne in ſchiſma, quod damnabat, conſentire videretur, cætu exit. inde Daniam ſuam repetit; ac reverſus, inter plauſus, & lætitiam, gratulantium, quod feliciter rediiſſet, filio Canuto augetur. quem cùm ſacro ſtatim fonte Abſalon tingeret, præter alios primates, etiam Gnthormus ſuſcipit, Sueciæ dux, & legatus regis Caroli; per id fortè tempus miſſus, uti neptem Valdemari, antè regi deſponſatam, ſecum abduceret. Valdemarus, poſtquam manus Imperatoris hunc in modum evaſiſſet, ut ſe contra Germanorum irruptiones magis etiam tueretur, Danewircam, anteà obſeptam lignis, muro cingit. Inter iſta, è Norvagiâ etiam legati adſunt; atque regnum illi offerunt, ſi Erlingum, qui invaſerat, propulſaret. iſque, ne externo bello temerè ſe permiſceret, animis priùs populariurn diligenter exploratis, cùm conſenſum intelligeret, mox ſuppetias decernit. quod Erlingus ſimulatque accepiſſet, ultimos Norvagiæ fines fugâ petit. quâ de causâ Valdemarus, nullo ſe objiciente, immò ſummâ gratulatione paſſim ab omnibus exceptus, peragratâ magnâ regionis parte, cum ad Sarpam tandem urbem acceſſiſſet, à Vicenſibus rex creatur. ac Norvagiam ſibi totam ſubdere facilè potuiſſet, niſi populi concionibus intereſſe, quàm in hoſtem porrò ire, maluiſſet. inde, poſtquam ad Tonsbergum claſſem ſuam appuliſſet, ex epiſcopis, atque toto ſacro ordine, cujus ſumma per Norvagiam tunc auctoritas, nemo obviam proceſſit: ſeu Erlingi illud ſtudio, ſive patriæ, factum fuerit. ſolus Ormus, qui germanus Magni regis frater erat, illibatâ, quam dediſſet ei, fide, adit, & obſequium offert. verùm rex, deficiente commeatu, mox exercitum reducit, ſine injuriâ alicujus: ac non pauci Norvagorum comitati; qui, Erlingum, velut poſteà reverſurum, metuentes, tutò in Daniâ exulare, quàm in patriâ vivere periculosè, maluere. At Erlingus, diſceſſiſſe Valdemarum certior factus, mox recurrit; &, in Cimbriam irrumpens, claſſe regiâ in Diurſâ amne fusâ, ac fugatâ, ſpoliis onuſtus multis, in Norvagiam revertitur. at Chriſtina, ejus uxor, filia Sivardi regis, ſupra ſexum prudens fœmina, poſtquam trahi bellum videt, impetrato commeatu, Valdemarum regem adit. Valdemarus, nt qui conſobrinus eſſet, cætera humanus quoque, excipit advenientem perbenignè; &, admiſſam ad colloquium, ſæpè perlibenter audit. Vere primo, nuntium marito mittit, qui in Daniam evocaret; ac ſuaderet, ut quamprimum, qualicunque conditione, Valdemari gratiam recuperare conaretur. neque is moratus quicquam, iter init: unicâque vectus nave, cùm in Cimbriam appuliſſet, Valdemaro, nihil tale exſpectanti, Randershuſii ſeſe ſiſtit. & compellans; *ecce*, inquit, *Valdemare, tuâ fide, nec petito commeatu, huc accedo. tanta eſt fiducia virtutis tuæ, ut hoſtile nihil hoſtis abs te metuendum putem.* cui blandè is reſpondet: *tutò id, Erlinge, potes. neque enim moris mei eſt, inhumaniter excipere ſponte ad me venientem.* inde Erlingus, propiùs accedeus

cedens regem, ejus manum oſculatur, & regreditur. tandem pacem ſibi parat, eâ lege; *ut in Daniâ ipſe obſes remaneret, & viciſſim iret in Norvagiam Esbernus Snarius.* denique Vicenſium item comitem facit: territorium univerſum, reditusque, donec vivat, regis nomine poſſeſſurum. Ita rebus in Norvagiâ tranquillatis, Vandali mox defecere. quos ut denuò cogere ad obſequium poſſet, cum Saxoniæ duce, Henrico, fœdus icit: ac, firmandæ amicitiæ, ejus filiam Gertrudim, tum in cunis vagientem, Canuto filio, vixdum annum unum nato, uxorem capit. quâ affinitate Henricus, promptior ferendo auxilio, ocyùs equitatum cogit; præficitque Adolphum Holſatum, Henricum Razeburgenſem, & præfectum Suerini Guncelinum, aliosque: ac præmittit in Vandaliam, ipſe mox cum peditatu ſequuturus. Inter iſta Valdemarus, claſſe inſtructâ, cùm in Rugiam appuliſſet, dat mandatum Abſaloni, ut auxilia illic paret. ipſe Henrico ut promiſſum exhiberet, ſe ad Penum flumen ſiſtit. Abſalon, benignè exceptus, cùm legationem regi Toriſlao explicaſſet, isque claſſis ſupplementum promiſiſſet, Valdemarum mox ſubſequitur. Vandali verò, cùm præmiſſum ab Henrico equitatum accepiſſent, antè, quàm coirent vires, impetum faciendum rati, acriter invadunt hoſtem, & profligant. inter alios cædunt quoque Reginaldum, & Adolphum, Holſatiæ comitem. ſed Cadméam hanc victoriam effecere Guncelinus, & Henricus Razeburgenſis: qui, collecto milite jam fugiente, & ad ſigna revocato, mox victores, prædæ intentos, cecídere. & Henricus, ægrè Adolphi cladem ferens, adeò exarſit irâ, & cupidine ultionis, ut, quocunque impetus ferret, univerſa devaſtaret. etiam Deminam urbem, & Coſcoviam, poſtquam cives exceſſiſſe comperiſſet, ſolo æquavit. Rex in terram cùm expoſuiſſet copias, Valogaſtum, vacuum civibus, qui trans Penum flumen fugerant cum uxoribus, liberisque, intrat, & præſidio munit. ubi, re deliberatâ cum Henrico, poſtquam Penum trajeciſſet, Vandali, direptiones oppidorum, & incendia, metuentes, per legatos pacem petunt; & in poteſtate ejus ſe futuros pollicentur, ſi incendio abſtineret. cumque rex, ignaro Henrico, veluti militiæ ſocio, nihil conſtituere vellet, per Torbernum, clarum inter Sialandos, nuntiat, quid hoſtes agerent. qui negotium cùm arbitrio Valdemari ſe permittere reſponderet, pax conceſſa, eâ lege; *uti obſides, & tributum, exhiberent: oſtiumque Peni obſtruerent, è quo tot excurſionibus regnum Daniæ infeſtaſſent; oppidumque Valogaſtum, in tres partes diſtributum, Tetiſlavo, Cazimaro, & Priſlao, ſubjaceret: tum Henricus, quas munitiones pridem in Vandaliâ poſſediſſet, etiam porrò poſſideret.* Poſtquam, conſtitutâ pace, Valdemarus diſceſſiſſet, qui cum Cazimaro erant, non ferentes exterorum hominum ſocietatem, neque vim tentare auſi, clam palamve Rugianos divexantes, & piraticam exercentes, fœdus ictum variè tranſgrediuntur. &, Henrico confirmante, Rugiani palàm hoſtes Valdemaro ſe oſtendunt. isque, accenſus tam perfidiâ amici, quàm temeritate hoſtis, quem jam nuper ſubjugaſſet, Rugiam invadit denuò: & in portum, quem dicebant Porum, ducens, ne cum Rugianis cunctis dimicare cogeretur, noctu jubet Abſalonem navibus Ziudram petere, ipſe mox ſubſequuturus. ac vigilibus poſtquàm diſcedendi tempus obſervari præcepiſſet, atque illi, ſomno graves, quod mandârat, neglexiſſent, Abſalon, digreſſus ſolus, & Ziudram, & vicinos item agros, ferro, ac flammâ, populatur: tum & hoſtem occurrentem levibus quibuſdam præliis fundit, & in fugam agit. Rex, cùm poſteà experrectus iter porrò inſtitueret, Abſalonque venienti rem patratam nuntiaret, gratulatus ſibi fuit, quod exigua adeò manus, ſe abſente, rem feliciter perfeciſſet. Hinc cùm, aliis inſulæ tentatis locis, domum copias reduxiſſet, ſub auctumnum mox regreſſus, agros vaſtat; &, abductis inde frugibus, obſidet Arconam urbem, & oppugnat. ſed, obſeſſis quàm fortiſſimè repugnantibus, deſinens obſidionem, in interiora pergit, & incendio quæque vaſtat. quâ re territi Rugiani, cùm auxilium à Saxoniæ duce, Henrico, cujus fidei ſe commiſerant, fruſtra hactenus exſpectaſſent, ſupplices ad Strelam flumen regem adeunt; & obſidibus, ac pecuniâ, pacem redimunt: tum, rejecto impio

pio

pio idolorum cultu, ſolum Chriſtum ſe deinceps verum Deum agnituros pollicentur. Per id tempus Valdemarus, Sobiſlaum, principem tunc Pomeraniæ, bello aggreſſus, urbem ſtruxit Daniſvicum, ceu Danorum vicum dicas, juxta Viſtulam, ubi in mare ſe infundit. Hæc in eam, quam videmus, magnitudinem tractu temporis excrevit: & nunc etiam Danſvicum, priſco nomine, appellatur. Poſt hæc regni optimates, cùm diſtractum bellis regem continentibus cogitarent, & incerta item rerum ſecum expenderent, ne, ſi dubia pugnæ alea, aut quicunque alius caſus, eum eriperet, vacuum rectore regnum hoſtis quiſquam infeſtaret, eum accedunt; poſtulantque, *ut communicari honorem regium Canuto filio, bimulo tum, vel ut alii, quadrimulo, æquo animo pateretur: ac, ſi ipſo aliquid humanitus fieret, eſſet, in quo ſpes cunctorum acquieſcerent. etenim obnoxia ferè multis malis ſine certo ſucceſſore regna eſſe, atque id præterito triumviratu didiciſſe. itaque concederet, quod poſtularent; ſibi honeſtum, regno utile.* Nec ingrata Valdemaro hæc petitio: ac prudentiam ſenatorum, animumque in ſe benignum, cùm laudaſſet, perlibenter obſequutus, ſocium ſibi filium Roſchildiæ legit, pleno omnium conſenſu: niſi quod Burifius ſolus neque ſuffragatus fuerit, neque acclamatione ſolitâ electionem proſequutus. ſiquidem, propinquus regi, ipſe regni aliquando obtinendi, uti tunc exiſtimatum, ſpem conceperat. ac ſuſpicionem auxit, cùm non multo pòſt adſciſci in militiam Canuti, cæteris id haud gravatè permittentibus, detrectaret. cujus ùtriuſque facti poſtquam ſe compoſitâ oratione excuſaſſet, rex offenſam maluit diſſimulare, quàm deponere: mox ulturus, novi criminis manifeſtum, ut dicemus ſuo loco. Et hæc geſta anno milleſimo, centeſimo, ſexageſimo & quinto, à quibuſdam memoratur: alii, biennio ſeriùs, nempe ſexageſimo ſeptimo, ſcriptis produnt. at Ericus Pomeranus omnium diſſentit maximè; nec Canutum univerſim Daniç totius regem factû tradit, ſed Hallandię, Scaniæque: idque toto poſt decennio; ſcilicet milleſimo anno, & centeſimo ſeptimoque & ſeptuageſimo: cùm tunc annos quatuordecim natus eſſet. & illius major mihi eſt auctoritas; ac ſimilius item vero, & prudentiæ magis quoque conſentaneum; exſpectaſſe ſenatores, dum, adultiore ætate, indolem Canutus ſuam regno oſtenderet. Vere proximo, denuò infeſta arma in Vandaliam movent Scani, Sialandi, & Fionii; ducibus Abſalone, & Magno, filio Erici Agni: additusque his Chriſtophorus, naturalis regis filius; uti medius inter illos, velut latera munituros, militaret. ac provinciam Tribuſanam mox aggreſſi, ita ferro univerſam, atque flammâ, devaſtârunt, uti diu poſt id tempus deſolata permaneret. unde cùm reverſi eſſent, rex Chriſtophorum Petro tradit, & Selgrethio, qui præceptis honeſtatis, ac virtutis, adoleſcentem erudirent. Hinc, æſtate redeunte, expeditionem repetit. nam hàud ſemel Volgaſtani fœdus ictum violaverant: cùm & urbe Rugianos ejeciſſent, & piratas intrà Peni amnis oſtium recepiſſent. itaque Lentitios dum proficiſcitur, à Saxoniæ duce, Henrico, admonetur, ut Burifium caveret; qui cum Ormo, fratre ſuo, & Erlingo, qui Norvagiæ regnum invaſerat, de aggrediendâ Cimbriâ, atq; ipſo opprimendo, ſimulac ab expeditione hâc reverteretur, conſpiraſſet. & indicium hoc epiſtola Norvagorum intercepta confirmabat. ad hæc Tocco accedebat, Vendilæ præſul: qui in ſua enm verba jusjurandum dare militem coëgiſſe memorabat; quæque de inſidiis ejus accepiſſet, exponebat. Valdemarus, qui adverſus conſanguineum, crimen ſibi intentatum pernegantem, nil agendum temerè exiſtimaret, ſecum illum remanere, & judicium exſpectare æquum, jubet: & affirmat, nil paſſurum, ſi, detectâ veritate, innocentem inveniret. interim abducit Latrum; & cuſtodiæ liberæ, ſed certæ, mandat. Inter iſta, cùm Erlingus, tum Burifii frater, Ormus, è Norvagiâ egreſſi, facto in Cimbrorum claſſem in Diurſâ amne impetu, eam, dum præfecti abſunt, redigunt in poteſtatem. hinc, Burifii nave captâ, vicum Sialandiæ petunt, *Portum mercatorum* dictum, quem nunc Hafniam appellamus, celeberrimum regni emporium. & exſcendere cupientes Abſalon, ac Sialandi, arcuere. &, poſt levia quædam prælia, cùm conatum fruſtra eſſe Erlingus cer-

neret, ac conſilia emanaſſe, in Norvagiam recedit. Rex, inſidiis manifeſtis, in Buriſium, velut majeſtatis reum, animadvertit: ſed ſupplicium, variè auctores tradunt. nam in carcerem conjectum, Saxo prodit; oculis privatum, Ericus; ſuffocatum, Albertus, abbas Stadienſis; Boriumque, non Buriſium, eum dicit; inter acta anni milleſimi, centeſimi, ſeptuageſimi, & tertii. Interreditum Erlingus à Sialandis, & Hallandis, divexatur: Abſalonque, ut piratas Sialandiâ prohiberet, arcem Stegelburgum condit: quæ deinde Axelhuſia, ac poſtremum Hafnia eſt nuncupata. Valdemarus, cùm Erlingum caſtigare, claſſe in id comparatâ, ſtatuiſſet, tenuit Henricus Leo. qui, neglectâ amicitiâ, atque fœdere, Bugiſlaum, Vandaliæ principem, vim Danorum metuentem, ideoque ad ſe profugum, & in clientelam admiſerat, & ſuſceperat defendendum. atque mox, ad Crempam flumen, collocutus etiam expoſtulare; *cur clientem ſuum invaderet, necdum culpæ accuſatum.* ad quæ breviter Valdemarus reſpondere; *non ſe ullis prohiberi minis poſſe, aut potentiâ, quin in regni ſui hoſtem arma ferat.* Poſt colloquium, permanente controverſiâ, diſſolutum quoque fœdus. Erat Daniæ tempeſtate eâ ſtatus perdifficilis: cùm hinc Vandali, Saxonesque, illinc Norvagi impugnarent. adeoque metuendum Valdemaro, ne, dum illos impugnaret, hi à tergo impetum in regnum facerent. itaque in Sialandiâ, ad piratas propulſandos, mare communire viſum: & Esbernus Snarius Callundeburgum, dante id negotium rege, illic condit. etiam arcem; & excelſam unà turrim, validamque, Folam à ſe nominatam: è quâ, ceu inſigni ſpeculâ, latè mari venientem conſpicari hoſtem poſſet. Inter iſta Godeſcalcus, ſummi inter Danos loci, qui, familiaris multis è primatibus Vandalorum, longo uſu etiam peritiam ſibi linguę gentis comparaverat, de ſolvendâ Vandalorum Saxonumque amicitiâ tacitè conſilium capit, indicatque Abſaloni. quo laudante, cùm ad Pomeranos ſeſe contuliſſet, *ſuo ſe in gentem affectu motum* ait, *uti illam de pernicie imminente admoneret. ac mirari, cur his pareant, qui exutos patriâ velint. lubricam Henrici fidem, vel ex Danis ſat conſtare. quippe cum his toties percuſſum fœdus, maximâ ſemper levitate violaſſe. id futurum prævidere, ut, ereptâ libertate, in ſervitutem univerſi redigantur. quod ſi neque ipſi videant, neque ſibi perſuaderi patiantur, at intuerentur loca, oppidaque, quæ in finibus occupata Saxones ſic muniiſſent, ut ex illis facilè Vandaliam ſibi ſubjugare totam poſſint. itaque Illogam urbem cogitarent, Razeburgum, & Suerinum: ac de cætero ſortem ſuam æſtimarent. inſuper ob oculos proponerent Niclotum ſibi, & Priſlavum: quorum iſtum, patriâ, bonisque omnibus, evertiſſent; illum, vitâ ſpoliaſſent. alia Danorum ſtudia, alium longè finem eſſe, in fœderibus contrahendis. neque bella, neve terras aliorum invadendas, verùm pacem, & commercia, animis ſuis agitare. itaque hortari eos, ut, præſidiis deturbatis, ad Danorum amicitiam, tot fœderibus obligati, revertantur: & deinceps ſine dolo illam colant. ita fore, ut feliciter porro agant; patriæque libertatem priſcam reddant, ac confirment.* Quibus verbis excitati Pomerani, cùm præſidia totâ penè regione dejeciſſent, motus famâ perturbatus dux Henricus, veritusque, ne ex alterâ quoque parte Valdemarus, hâc occaſione uſus, in Saxoniam arma caperet, per legatos, Henricum Razeburgenſem, & Cunradum, Lubecenſium antiſtitem, culpam rupti pridem fœderis deprecatur; quamque nimis temerè deſeruiſſet amicitiam, reddi orat. tum, quandoquidem major filia, quæ Canuto, ejus filio deſponſata, nuper diem obiiſſet, alteram minorem offert: poſtulatque, ut excurrere, fœderi reſtituendo, Bremam velit: ac ſe illic affuturum, pollicetur. cumque, motus legatorum oratione Valdemarus iter eò inſtitueret, obvium Guncelinum habet, qui Henrici minus bonâ valetudine moram injectam excuſaret; ac promittetet, mox ad Eidoram acceſſurum. quò cùm poſteà adveniſſet, fœdere redintegrato, arma in Vandalos conjungenda decernuntur. ac Deminum Henricus petere, Valogaſtum Valdemarus; &, finitimos urbi agros populatus, Oſmum incendit; vix à clade, quam acceperat impetu ſuperiore, inſtauratum. eadem Henricus agere; &, quæcunque objecta eſſent, devaſtare. quâ re Vandali conſternati, neque gemino hoſti pares, tam potenti, ære utrunque, & obſidibus, placavere. Valdemarus, ita pace

pace cum Saxonibus, Vandaliſque, conſtitutâ, iterum in Erlingum movet: ſed & denuò illo rurſum in interiora ſe recipiente, re infectâ, domum redit. nam cùm bellum, eo procul fugiente, traheretur, moram milites conqueſti, & defectum commeatus, impulere, ut exercitum deduceret, & in Daniam reverteret: ita tamen, ut Erlingi naves omnes, quæ in promptu, ad frangendas ejus vires, inde abduceret. Quæ dum fiunt, Rugiani, ſumptâ ex abſentiâ occaſione, defeciſſe nuntiantur. quos reducere ad obſequium poſtquam animum Valdemarus induxiſſet, in ſocietatem belli Bugiſlaum, & Cazimarum, Pomeranos, ſibi jungit: variaſque Rugiæ adortus partes, ad Arconam caſtra locat. Ea in excelſo ſita promontorio, quanquam hodiè ne veſtigia quidem exſtent, gentis per id tempus caput, ſitu ſuo ſic munita, ut ad ortum, aquilonem, & meridiem, præcipitium quam altiſſimum, muri inſtar validiſſimi, tueretur: ad occaſum, vallum erat, quinquaginta cubitorum altitudine. Fons in parte boreali: quo Ericus, qui Emundus cognomento appellatus, intercepto, ſiti obſeſſos fatigabat. mediam, planities quædam occupabat: in quâ templum, è ligno ſtructum; & in illo Suanteviti ſimulacrum, ſummâ veneratione diu ab urbanis cultum, id trecentis antè annis, ſub Erico Puero rege, ab Anſgario dedicatum, tractu temporis, pietate, uti ſolet, cùm excedere modum cœpit, in ſuperſtitionem verſâ, ceu idolum habebatur. Valdemarus, nihil ſitu loci territus, aut munitione urbis, magno animo in obſidionem incumbit: neque ceſſat, antequàm in poteſtatem ſuam cogeret. poſtquam verò expugnaſſet, libertatem illis dedit; eâ lege, *ut ſimulacrum Suanteviti, & pecuniam omnem ſacram, ipſi traderent; ac religionem quoque Chriſtianam amplecterentur: quæque olim bona cultui idolorum conſecraſſent, verbi Dei adminiſtris nunc concederent. tum captivos ſine pretio reſtituerent; & venire in militiam evocati tenerentur. denique in ſingula item boum juga argenteos quadraginta annuos, obſideſque totidem, darent.* Ita deditâ Arconâ, in Carentiam caſtra movet. quæ, exemplo hoc perſuaſa, tum hortatu quoque Granzæ, viri inter oppidanos primi loci, cùm colloquium Abſalonis petiiſſet, prodiere; inſulæ rex Tetiſlaus, ejus frater Iarimarus, & qui genere inter Rugianos omnes eminebant: cumque pacem pacti eſſent, ac conditiones quoque Valdemarus eſſe ratas voluiſſet, urbem dedunt. Erat ea undique paludibus ſepta, adituque uno tantùm ingreſſuros admittebat. excellebant tria templa; Poremuti, Rugiaviti, Proreviti; & in his idola eorum: quibus fractis, cultus Chriſti introductus. Rex, cùm obſides accepiſſet, & exercitum inde abduceret, duces quidam Pomerani, Tetiſlaum regno exuendum rati, inſulæque præfecturam, ceu navatæ in militiâ eâ operæ præmium, ſibi concedendam, fruſtra ſpem à ſe conceptam indignati, ab amicitiâ Valdemari diſceſſere: idque novi poſt hæc belli anſam dedit. Cum in Daniam Valdemarus rediiſſet, mittit Abſalon ſacerdotes Rugianis; qui ſinceram pietatem illis traderent. mittit etiam Valdemarus ad pontificem Romanum, Alexandrum, nominis iſtius tertium, qui Canuto patri locum inter divos poſtularent, & arbitrium in eccleſias Rugianas Abſaloni, & eidem in diœceſi Roſchildenſi ſucceſſuris. hinc recenſet totam claſſem; ſtatuitque, uti quarta quæque navis, dum per anni tempus id concederetur, in piratas excubaret: cælibeſque juvenes eligerentur; ne uxorum, ſobolisque, caritate ad militiam ſegniores redderentur. ac præpoſitus his Chriſtophorus, regis filius, Abſalonque. Anno proximo, cùm legati, urbe Româ redeuntes, impetraſſe poſtulata nuntiarent, rex Ringſtadium convenire ad viceſimum quartum diem menſis Iunii proceres jubet. quibus cùm expoſuiſſet de colendo poſt hac patre placitum pontificis ſummi, regno quoque inaugurandum filium Canutum duxit, paullo antè, uti dixi, ſucceſſorem deſignatum: pietatem in parentem, & in filium caritatem, uno die expleturus. tum ad duplex illud gaudium regni incrementum acceſſit; cùm per Rugiam univerſam juris dictio, quæ ad ſacra pertineret, Abſaloni, qui in eâ inſulâ fidem Chriſtianam magno ſtudio propagaſſet, omnibuſque ei poſteà in eccleſiâ Roſchildenſi ſucceſſuris, à pontifice eodem, aliis in hanc rem lite-

literis, donaretur. Valdemarus, cùm emitteret memoratam antè claſſem, in mandatis illi dederat, *uti circumſpectè ageret: nam piratas ſæpè fugam ſimulare, & in terram ſe recipere; ut incautius inſequentes littori impingerentur, moxque ſubitò recurrentibus prædæ, & ludibrium, fierent. itaque nec temerè nimis ſectaretur fugientes, & adverſus invadentes ordinatâ acie progrederetur.* Iſtis monitis, cùm in mare proceſſiſſet, in Olandiam, inſulam Suecorum, appellit. quanquam verò Dania tunc, Sueciaque, inter ſeſe diſſiderent, minimè lædendos tamen inſulanos duces ſibi ſtatuerunt; ne, in infideles miſſi, Chriſtianos impugnare maluiſſe viderentur. at edocti, Eſthones, & Curolandos, in piraticam intentos, in propinquo agitare, parum memores, quæ rex pridem monuiſſet, & incautè fugientes perſequuntur, & periculo non exiguo ſe involvunt. etenim, in littus cùm exiliiſſent, atque diu acriterque concertaſſent, quanquam equites Abſalonis laborantibus ſubvenirent, penè omnes ceciderunt; ac Chriſtophorus, ſtragem videns, poſtquam terrâ, quantum poſſet, navem ſuam avertiſſet, atque ea, littori obverſo latere, fluctuaret, inſuper infeſtis ſaxis hoſtium obrueretur, ut vix ſatis remiges ſe tuerentur, animi egregius Esbernus Snarius, uti regis filium periculo præſenti eriperet, ſuâ navi medium immittit ſeſe, atque ita eum liberat: ipſe quoque, poſtquam diu quàm fortiſſimè dimicaſſet, ſemianimis, ægre à Chriſtophori remigibus ereptus fuit. Eâ re cùm cautiores cæteri effecti eſſent, fundis eminus, ac ſagittis, gerere rem maluerunt. cumque pugnam nox dirimeret, portum obſident, ne educere naves ſuas tenebrarum beneficio hoſtes poſſent. qui, inclnſos ſe videntes, properè munitione excitatâ, intrà eam ſe recipiunt, ſummis viribus defenſuri. Dani verò, actâ per quietem nocte, conſtitutis, qui ad portum excubarent, paullo longiùs digreſſi, mox exſcendunt: acieque ordinatâ, hoſtem invadentem cædunt; &, munitione captâ, internecione delent. inde, prædâ diſtributâ, ac navigiis reparatis, domum redeunt. Valdemarus, poſt parentem inter divos collocatum, & inauguratum filium, ſociumque regni factum, & mox certum ſucceſſorem, altero augetur filio, poſt Canutum fratrem rege: quem de ſuo ipſe nomine Valdemarū appellavit; poſteri Victorioſi cognomentum, ob res geſtas, addidere. Variè nativitatis tempus proditur: & nonnulli, milleſimo centeſimo ac ſexageſimo nono anno; alii, demum ſeptuageſimo inſequente natum volunt. neque de ſolemnibus illis celebratis idem eſt Auctorum ſenſus: aliique, ſexageſimum nonum annum illis tribuunt; alii, ſeptuageſimum primum. Inter ea, Helgo, præſul Aſloënſis, & Vpſalienſis Stephanus, qui legati ab Erlingo rege venerant, ejus nomine pacem petunt: & efficiunt, ut Erlingo liberam in Daniam ſe conferendi, atque ſecum colloquendi, poteſtatem rex concederet: & Esbernus, poſtulante id Helgone, in Norvagiam mitteretur, obſideſque contrà duo Norvagorum remanerent. Cùm Esbernus in Norvagiam ad Erlingum acceſſiſſet, multa verba acriter utrinque habita; ac, relicto ibi Esberno, tandem Erlingus, Stephano Vpſalienſi comitatus, trajicit in Sialandiam, regem illic Valdemarum conventurus. Primo die, cùm, ab illo gravibus exceptus verbis, de recuperandâ pace, gratiâve, deſperaret, illicò ad Abſalonem mittit Stephanum; poſtulatque, ut liceret tutò inde ſe recipere. verùm, eo adhortante, ut repeteret colloquium, neqne qnicquam trepidaret, mox, in gratiam receptus, pacem impetrat; eâ lege, *uti filium Valdemarum, pridem natum, educaret, ac Norvagiæ ducem diceret; regem etiam futurum, ſi & ipſum, filiumque item Magnum, ſine liberis legitimis vitâ fungi eveniret. ipſe quoque in militiam Valdemari, quoad viveret, teneretur; navibusque ſexaginta, ſi quandoque uſus foret, bellaturum adjuvaret. in hac jusjurandum daret; & eodem etiam Norvagiæ magnates cuncti ſe obſtringerent.* Pace itâ conſtitutâ, abeuntem Tobo Langius ſuâ navi, mox Esbernum è Norvagiâ reducturus, comitatur: & in Vandalos rebellantes arma capit. adjuvabant ſuâ claſſe Rugiani: ac cum illis fluvium ingreſſus Zuinam, Pomeraniæ eam partem, quę Iulino adjacebat, cunctam vaſtat. tum ulterius hinc procedens, quà Iulino, ac Camino, ponte jungitur, cùm impacti in profundo pali tranſitu prohiberent, unâ

ibi nocte exactâ, poſtquàm dies illuxiſſet, Sialandi, iis ſummâ vi extractis, ac disjecto item ponte, viam claſſi univerſæ liberam aperuerunt. inde ad Criſtoam ventum. ubi tamen, ut ſuppeteret commeatus, & inprimis equitatui, rex incendio, ac rapinâ, abſtinere omnes jubet. tum hinc motis ad Caminum urbem caſtris, ipſam non oppugnat quidem, ſed finitima quæque loca diripit paſſim, & exurit. mox repetere inſulam Criſtoam viſum; & conſilium, quânam parte commodè reduci in mare claſſis poſſet, illic capere. inter quæ, dum anxiè deliberatur, Cazimarus, arbitratus opportunè invadi Danos, intrà fretum clauſos, poſſe, naves quinquaginta objicit: quibus ſuas etiam Henricus Leo, ſuas Bugiſlaus addit; & equeſtres item copias terrâ ducit. Quæ res Cimbros adeò commovit graviter, adeoque perturbavit, ut conviciis plurimis in Abſalonem palàm jactis, proditorem eum dicerent; ſtudioque id feciſſe, ut in manus Cazimari devenirent. ac, tacente ad hæc omnia Abſalone, & ferente moderatè, conſcientiæ fiduciâ, res ulteriùs progreſſura videbatur; niſi Scorro, primi inter illos loci, minimè ferendum ratus, ut vir tantus impudenti hâc calumniâ temerè opprimeretur, meritis graviſſimâ oratione memoratis, innocentiâque ejus prædicatâ, impetum coercuiſſet. quin & ipſe Valdemarus, ad concordiam cohortatus, alienum à privatis rixis eſſe tempus illud admonebat. Inter iſta Cazimarus, hoſtem ſe in poteſtatem redacturum arbitratus, caſtra ſua juxta ripam collocaverat. cumque rex vocatos claſſis principes percunctaretur, quidnam factò opus ipſi exiſtimarent, ac tacerent univerſi, mox ſeorſim Abſalon interrogatus, reſpondere; *facilem disjectu hoſtem, exitumque illic promptum, ubì introgreſſi eſſent. equites in continentem rex exponeret, hique claſſem tuerentur, & ad fauces uſque ducerent. ante claſſem, naves etiam quædam irent, cum remigibus loricatis, qui in naves hoſtium invehenrentur, ſi quæ exitu prohiberent.* ac conſilio rex laudato, quanquam æmulis irridentibus, expediri naves jubet: &, munitâ equitibus ripâ, ad oſtium amnis claſſem ducit. Septem naves, cum remigibus loricatis, præcedebant: harum binis, ſolus Abſalon; binis Suno, & Esbernus, duces erant: tribus aliis, Petrus, Olaus, & Thorbernus. illas claſſis cætera ſubſequebatur. Cazimarus, eminus adventantes videns, proripit ſe è tentorio; in quo, velut potiundi hoſtis certus, per convivia tempus egerat, ocyusque ſe ad naves ſuas recipit: atque illas, magno metu conſternatus, retrò ducit; exitumque, quem obſepſerat, liberum Valdemaro præbet. Læta Danis ea fuga: quique pridem Abſalonem graviter criminati erant, nunc laudabant. Duas Vandalorum naves, metu remigum deſertas, ad Criſtoam acceperunt: tertiam, quæ vado obhæſerat, ſocii eripuere. Hinc Iulinum Valdemarus equis incitatis petens, Bugiſlaum ibi offendit; in reficiendo ponte, quem disjecerat, occupatum. qui, comperto adeſſe hoſtem, cùm fugiſſet, opus inchoatum perficit; equiteſque, in ſecuritatem claſſis, per hunc ipſum in auſtralem ripam transfert. Regem Abſalon ſequutus, ut baliſtas Iulinenſium propulſaret, navem ingreſſus, ſagittariis inſtructam, medium ſe inter urbem, & claſſem, locat. quo conſpecto, oppidani, nil in claſſem ultra auſi, mœnibus ſe tenuere. tum reductus intrà naves equitatus: remigesque portum nacti quievere. Inter quæ ex urbe prodit quidam magno comitatu: isque, Godeſcalco obvius, fractos eſſe Vandalos dicit: obſidesque mox miſſuros, ſi, à prædâ abſtinentes, parcere reliquiis velint; & hoc eum nuntiare ſuis jubet. cumque rumor tunc ferretur, Zuinæ exitum ab iiſdem multis navibus obſideri, falſum arguit. nam conciſas penitus illorum vires; nec quid tale, etiam ſi velint, poſſe: & eventus ſic ſe rem habere docuit. alacreſque inde Dani, & illæſi, patriam repetierunt: tanto Vandalorum metu, ut nec ultimos vellicarent. adeò quidem, uti Petrus quoque Thottus, qui, illiſam palis navem ut reficeret, ſiſtere coactus fuerat, quanquam ſolus; atque ſerò, ſubſequutus, nullo uſquam hoſte viſo, domum tutò reveniret. Cazimarus, atque Bugiſlaus frater, poſt diſceſſum Valdemari, ut defendere deinceps contra illum ſeſe poſſent, denuò Henricum adeunt, Saxoniæ ducem, recipique in tutelam ejus petunt: tam abjectè, ut ſe, omniaque ſua, ipſi

ipſi ſubderent; traderentque, nimium auxilii pretium, libertatem; quam huc uſque illibatam habuiſſent. Ejus rei certior factus Valdemarus, iterum Pomeranos petit: ac Stetinum ibi oppugnans, oppidum tunc regionis ejus longè munitiſſimum, ad Viadrum flumen ſitum, eò adigit Vratiſlaum, illic præſidem, Cazimari, & Bugiſlai, conſanguineum, uti ſe, & iſtud, dederet. quo potitus, ſeparat à reliquâ id Pomeraniâ, atque Vratiſlao donat, ſuo illud beneficio, tituloque clientelæ, poſſeſſuro. Hinc in Lyubinum verſus, cùm & hoc in poteſtatem redegiſſet, claſſe ad Rugianos tendens, juxtà inſulam conſedit. cumque jam piſcandi tempus adveniſſet, ut piſcatum inſulani exercere tutò poſſent, & incurſu Pomerani arcerentur, viſum illic tertiam relinquere partem, quæ excubias agitaret. Eo facto, & cohibitis Pomeranis, quorum impetus anteà metuendus erat, domum repetit, & ad Thynnam inſulam dimittit Cimbros. quorum pars, piratis obvia, ad auſtrale inſulæ Fioniæ latus, apud urbem, à Canuto, filio Priſlai, conditam, navibus relictis fugere, & in terram ſe recipere, eſt coacta. cujus rei gnarus Abſalon, denuò contractâ claſſe, ſedulò agit, ut protrahere è latibulis, quibus ſeſe continebant, omnes poſſet; pelagusque univerſum, quod infeſtum faciebant, liberaret. verùm diu perſequutus, cùm haud potiretur tamen, orta ſubito tempeſtas, penè univerſos merſit. duas naves, quæ evaſerant, Iarimarus, Rugiæ princeps, conſequutus, Abſaloni, qui virtute illud ſuâ meruiſſet, donum miſit. Inſequutâ mox æſtate, Valdemarus, & Saxoniæ dux, Henricus, apud Eidoram convenere: &, negotio pertractato, receſſere. ac Chriſtophorus Sleſvicenſis, ſolas præfecturæ ſuæ copias ducens, Brammeneſios cecìdit. inde iterum in illos ire à Valdemaro juſſus, comitemque Abſalonem ſibi jungere, cùm Manſuetam perveniſſet, atque regem exſpectaret, magnâ claſſe, apud Scanos comparatâ, etiam Eſchillus venit, pridem Hieroſolymis redux. cui cùm conſilia ſua Abſalon communicaſſet, in eorum partem admitti per Esbernum ſeriò petit. itaque, promptiſſimis quibusque lectis, Abſalonem comitatus, in Lalandiam appellit: ubi ſeptem Rugianorum ſeſe naves conjunxere. cumque tota inde claſſis oram ſolveret, & mox ex hâc naves quædam in Brammeneſios incidiſſent, duas harum invadentes Sialandi, cùm abducere nequirent, perforant, & ſalo mergunt. Vnicum provinciæ oppidulum erat, ſed invalidum ad tutelam: itaque, exportatis rebus, ædem incolæ, extra vallum ejus ſitam, veluti ſalutis ſuæ aſylum quoddam, occupaverant. Inter hæc Hurnæus quidam, & Marquardus, quem Adolphus, Holſatiæ comes, cùm decederet, filio tutorem dederat, copiis Danorum ſpretis, magnam manum à Saxonibus, Vandalisque, comparaverant. quibus Dani quidam obvii, & inferiores numero cum majoribus dimicare haud conſultum arbitrati, ac capeſſere fugam turpe, inter probrum, & temeritatem, medii, ſubſiſtendum, & auxilium ſociorum expectandum, cenſuerunt. moxque Abſalon adveniens, rivum, uno vado pervium, quo ſubmovebatur hoſtis, equo tranſit, & initium pugnæ facit. neque Vandali detrectant: animos à paucitate capientes: ſed, accedere etiam plures conſpicati, terga vertunt. victor Abſalon, undique coactâ prædâ, militem in littore tenet; dum navigia, graviter à Brammeneſiis lacerata, Rugiani repararent. Saxonum repreſſo impetu, cùm Henricus apud Bavaros moraretur, bellum ſatrapæ univerſi renovare cupientes, copias ingentes cogunt, & victoriam ſibi facilem pollicentur. ſed contrarium mox edocti à commilitonibus ſuis, qui ſuperiore pugnâ vix evaſerant, illicò inceptum omittunt. ac, relictis Brammeneſiis, Valdemarus, cùm ad Rugiam excurriſſet, arma in Ciſpenanos vertit. aditum impediebat magna palus, admodum voraginoſa, tranſituque difficillima. quam labore ſummo emenſus, proximamque inde ſilvam, obviam ſibi urbem habuit, lacu cinctam, navibus ferendis pari; ut natura muniiſſe videretur. vallum eâ parte erat, quà ſe pons in continentem porrigebat, per quem aditus patebat. eum princeps Otimarus, còpiis Danorum viſis, ſtatim rumpi imperavit: ac relicti tantùm pali, ſupra aquam eminentes. quibus novum cùm inſtruere Valdemarus moliretur, ac progredere-

deretur opus, oppidani juxtà vallum excitant è lignis turrim; & ex eâ fundis pariter, arcubuſque obſeſſores ſuos turbant: dum poſtremum Otimarus, capi veritus, regem adit, & ab eo pacem petit. neque ille, diuturnam oppugnationem videns, metuenſque, ne exurerent inchoatum pridem pontem oppidani, abnuebat, niſi Abſalon, inter iſta cum ingenti prædâ rediens, in contrarium impuliſſet. qui mox acriter aggreſſus, militeſque adhortatus, urbem expugnant, & diripiendam tradit. viri omnes, qui in armis deprehenſi, interfecti: mulieribus, pueriſque, & imbelli ſenum ætati, parcitum fuit. Anni proximi æſtate, cùm Saxoniæ dux, Henricus, è Saxoniâ rediiſſet, inſtitutum apud Eidoram colloquium. quippe ille, cùm ſæpiſſimè apud Cæſarem Fridericum verſaretur, ne abſentiâ uteretur Valdemarus, atque ditiones ſuas infeſtaret, componendam pacem ſtatuit. ſed, Bavariâ jam donatus, eâ arrogantiâ fuit, uti pontem, alloquendi regis causâ, ſicut anteà ſolitus erat, tranſgredi omninò nollet, ne majorem dignitate, quem adiret, fateretur. verùm contrà Valdemarus tantâ hîc modeſtiâ egit, ut ad medium uſque pontem, ſpatio utrinque æquo, velut par, procedere non detrectaret: uti dignitate major, ſic humanitate melior. Conſtitutâ poſt colloquium iſtud pace, Abſalon, munîtâ pridem Hafniâ, piratas fundit, & nonnullos ex his captos gladio ferit. idem ab Esberno factum, & Vethemanno, qui reliquias ſuſtulerunt. Per id tempus Volgaſtenſes, quo ſe melius tuerentur, non contenti urbem extendere, mœnia etiam palis muniunt; &, injectis ſaxis grandibus, flumen obſtruunt. per quæ cùm excluderetur Valdemarus, Zuinæ oſtium ingreſſus, vacuum præſidio Iulinum invadit, & exurit: ac ſubjectos agros vaſtat. idem Caminenſibus facit, & Ornanis, quanquam oppidis illæſis. etenim hoc ſatius exiſtimabat; quàm obſidione longâ, & incerti ſæpè finis, tempus temerè prodigere. Iuxta Ornum, flumen labitur; cujus oſtium, olim navibus idoneum, tunc obſtructum arenis erat. id nonnulli cùm aperiendum ducerent, ac difficile, operæque nimis longæ, videretur, Valdemarus omittendum exiſtimavit. itaque Orno repetito, cùm tormenta urbi, tanquam obſeſſurus, admoveret, neque ſeriò rem gereret, oppidanis, qui id ipſum animadverterent, contemnentibus, ſimulatam nullo fructu obſidionem ſolvit, & in Daniam redit. Vere proximo Valdemarus iterum ſe bello parat; cujus fama cùm finitimos impleret, ac percelleret, Vandali, qui nec pares ſibi vires eſſe, nec auxilia uſquam prompta, intelligerent, debitam pecuniam poſtremis pactis regi per Priſlavum mittunt, & biennii pacem redimunt. Votum erat Valdemaro, per occaſionem iſtam, pietatem per Vandaliam conſtituere; maximè cùm Chriſtum gentis principes plerique tunc profiterentur; verum populus ita cultu idolorum faſcinatus tenebatur, ut vix ulla ejus rei ſpes daretur. adeoque ipſi principes, quamlibet amplexi fidem Chriſtianam videbantur, vitâ tamen, moribuſque, ab eâdem diſſidebant. illud quoque deprehenſum, quam Henricus, dux Saxoniæ, amicitiam, proximo ad flumen Eidoram colloquio, impetraverat, cùm juvare Vandalos prohiberetur, fide minus bonâ niti. quod quantumvis eo modo ſe haberet, tamen à virtute ſuâ, & conſtantiâ, Valdemarus non receſſit. Per id tempus etiam Magnum, Erlingi, de quo dixi, filium, & Norvagiam poſt deceſſum patris ſui poſſidentem, contra Suecum, tunc turbantem, claſſe juvat. ſed, ſucceſſu infelici, victus Magnus, cùm metueret victorem, ut evâderet ludibrium, deſilit de puppe præceps, & in mari vitam finit. Sed oppreſſo dum opitulatur foris, alter Magnus, filius Erici Agni, domi turbat. hic, Suenonis IV partes malè anteà ſequutus, ultimâque pugnâ captus, cùm, extrema quæque metuens, Valdemarum perbenignum expertus eſſet, non contentus beneficio, & ingratus, cum Canuto, Caroloque, Eſchilli ex filiâ nepotibus, occidendi conſilium capit. ſed detecta mirabiliter conjuratio. Quidam è clientibus ejus in Holſatiâ, quo negotiorum causâ ſe contulerant, poſtquàm fortè conveniſſent, & in eremitæ hoſpitio noctem agerent, libero, ut fit, ſermone, admirari ſeſe ajunt, etiamnum vivere illæſum regem inter Magnum, Carolumque, & Canutum, aliosque, qui in ne-

cem ejus omnes in occulto conjuraſſent. tum recenſent, quoties nequicquam id conati eſſent. hæc audita, qui in proximo cubiculo, ligneo pariete tantùm ſeparatus, lectum habebat eremita, accedenti mox abbati cuncta exponit: obſecratque, uti regi, cujus maximè intereſſet, rem referret. facit ille: quæque accepiſſet, narrat. rex lætatus, ſe inſidias cognoviſſe ac tentatas aliquoties evaſiſſe, illicò Roſchildiam petit; & vocato Abſaloni, aliis ſecedere juſſis, rem exponit. tum adhibitum, qui hæc indicaſſet, ſenem, iterare, quæ commemoraſſet, jubet. atque is cùm hæſitaret, Abſalonem, conjuratis genere propinquum, veritus, animum confirmat illi; ac, *pronuntiaret liberè. eâ enim Abſalonem ingenuitate eſſe, ut affinitatem nullam ante ſuam incolumitatem ponat.* quibus verbis confidentior, juſſa facit; explicatque, quæ ab eremitâ pridem indicata retuliſſet, ac diſcedit. Hinc conqueritur Abſaloni Valdemarus, *neque conſanguinitatem, neque beneficia ſua, tantum apud conjuratos valuiſſe, ut à ſcelere tam immani abſtinerent. ac videre, ſi conniveat, cum periculo maximo id junctum fore; ſi ſupplicium feſtinet, probro minimè vacaturum. ſe quidem inſidias perferre malle, quàm effuſo propinquorum ſanguine eas vindicare. neque tanti vitam facere; verùm providendum eſſe, ne calamitas ſubditorum inde publica oriatur; liberique, & amici, ſuâ morte involvantur.* Poſt quæ verba, quid è re futurum putet, dicere jubet: Abſalonque, *dum conſilium ultra capiat, corporis cuſtodiam* ſuadet, *diligentiorem ſolito; militesque admovere, qui excubias ſine ullâ intermiſſione agant. ita fore, ut nonnulli conjurati, proditos ſe ſuſpicantes, ſceleriſque pœnitentes, ipſi ſponte ſe accuſent.* Quo conſilio rex probato, mox in Cimbriam proficiſcitur. cumque Carolus comitantem Abſalonem inter viam accedens peteret, ut à rege præfecturam ſibi aliquam impetraret, Abſalonque illud ageret, percunctatur Valdemarus, an pro beneficio intentaturus necem eſſet? memorem futurum tamen, cùm in Cimbriam adveniſſet. idque poſteà referenti Abſaloni, & diſſimulanti facinus, ipſe quoque animo occultans illud, gratias ingentes agit. cumque avunculus Eſchillus, quem maternum ei avum alii tradunt, per id tempus forte è Galliâ rediiſſet, Ripâ, ubi morabatur, ipſe, ac Canutus frater, eum adeunt. Quæ dum fiunt, Benedictus, itidem eorum frater, ſed ex contubernio natus, ſive fraudis occultandæ impotentiâ, ſive ſceleris, quod conceperat, furiis exſtimulatus, in convivio Valdemari, quod is in Fioniâ tunc capiebat, inter menſam variè verſabat cultrum; modò ſinu eum condens, modò iterum producens, digitiſque inſertum tenens, oculos, minarum plenus, ſæpius in Valdemarum retorquebat. quâ de re Gertrudis poſtquam, filii Canuti ſponſa, admoneret, Valdemarus Nicolaum, menſæ regiæ præfectum, obſervare virum jubet; ac, poſt epulas ſublatas, propè aſſiſtere: adjuturum, ſi quid ille conaretur. tum conſilium Abſalonis nimis diu diſtuliſſe ſe conqueritur, militesque in cœnaculum intromitti ſtatim cupit. qui cùm præſto mox adeſſent, & adſtaret inter illos Benedictus, *exploratum ſibi*, inquit, *eſſe, qui in caput ſuum, quanquam obſtricti beneficiis, conjuraſſent: nec eorum nomina proferre velle; quia pœnitentiam, quàm pœnam, mallet. interim admonitos cupere, uti ſe majore curâ, quàm ad illud uſque tempus, cuſtodirent.* Ad quæ verba cùm indignabundi illi noxios indicari peterent, reſpondere; *dictum ſatis: ipſi tantum ſedulò deinceps pro ſe excubarent.* Benedictus, emanaſſe, neque falsò, conjurationem ratus, ocyùs in Cimbriam ad Magnum tendens, quicquid eveniſſet, refert. iſque cùm Lubecam ſeſe ſine morâ recepiſſet, ad Saxoniæ ducem, Henricum, feſtinato mox itinere proficiſcitur: Corolusque, & Canutus, itidem per Benedictum clàm edocti, Ripis ſeſe ſubducentes, ad Birgerum, Gothiæ præfectum abeunt; tutam illic, ut ſperabant, apud virum, affinitate ſibi nexum, manſionem habituri. At Eſchillus, abitu nepotum accepto, quanquam graviter doleret, adit tamen Valdemarum, tunc Viburgi commorantē, & ſalutat: nullâ omninò conjurationis ejus mentione, ne affinis videretur. rexque item admodū benignè exceptum, & in Scaniam abeuntem, placidè à ſe dimittit. Magnus verò, clàm exilii cauſam habens, ab Henrico enixè petit, *uti pro ſe apud regem intercederet; gratiamque, quâ exciderat, repararet.* atque illo veniam delicti ejus per epiſto-

epiſtolam poſtulante, mittit rex præfectum ſtabuli, qui perfidiam accuſaret. cumque is, quæ juſſa erant, apud Henricum perfeciſſet, obfirmato contra veritatem animo, pernegat objecta Magnus; & *duello, uti fidem innocentiæ ſuæ faciat, cum actore experiri velle* ait. verùm ille excuſare; *neque ideò veniſſe, uti ferro decertaret*: ac ſuadere, *ſi haberi inſons vellet, lege patriæ cauſam ſuam tueretur.* quâ cum ferrum adhiberi candens ſolitum, atque manu id portari, dux Henricus intelligeret; & rogaret, *an ab hoc experimento innocentiæ teſtimonium polliceri ſibi auderet*, regerit; *incertum ſibi, atque anceps, hoc videri: neque ſemper ſontes prodere, aut abſolvere innocentes. velle tamen, defendendæ innocentiæ, ſi ſe Abſalon interponat, & promittat commeatum, regis fidei ſe permittere.* quæ legatus ſimulatque nuntiaſſet, mittit literas Valdemarus, liberamque veniendi, ac recedendi, poteſtatem pollicetur. itaque in Daniam venit; &, accepto apud Abſalonem hoſpitio, ceu ſecurus, innocenſque, prædia ſua interviſit. ſed in Cimbriam paullo poſt hæc, ad dicendam illic cauſam, evocato, accuſante conſcientiâ, animi fiducia cecidit: maximè, cùm binas literas, certas initæ conjurationis indices, rex oſtenderet. harum unis, Scanos ille adhortari; *ut in regem, multis gravem, arma caperent, vindicem ſe libertatis habituri.* alteris, Canutum, & Carolum, incitare; *uti Scaniam turbarent: idem ſe in Cimbriâ facturum eſſe. ita fore, vt, duabus in provinciis occupato Valdemaro, fractis viribus, regno ipſi potirentur.* Cumque, ad excuſationem, *fictas eſſe eas* diceret, *annulumque, pridem amiſſum, ſcribæ ſui negligentiâ, à malevolis interceptum*; illicò in medium proferri ſingulas Valdemarus, ac proponere univerſis ſenatoribus cognoſcendas. qui cùm eas inſpexiſſent, planè conſternatus Magnus conticeſcere. verùm Abſalon, ut perculſum ſublevaret, ne ſilentium pro confeſſione rei haberetur, ſpatium deliberandi, & conſilium cum amicis capiendi, concedendum illi dicere. Factâ itaque diſcedendi poteſtate, ac dimiſsâ concione, cùm ſeorſim Abſalonem, & Tuconem, Vendilenſium antiſtitem, olim patris ſui clientem, evocaſſet, & exponere innocentiam conaretur, ab utroque falſi arguitur. Inde anxius, cùm, quod unicum reſtabat, confiteri crimen vellet, veniamque poſtulare, ſuadet Abſalon; *reputaret priùs ſecum, quidnam ſibi faciendum exiſtimaret. peteret deliberando tempus aliquod: neq; crimen cogitaſſe fateretur, niſi antè, an parata venia foret, exploraſſet. etenim confeſſionem, abſq; eo, haud periculo carere.* Paret monitis; veniæque certior factus, Valdemaro conſpirationis ordinem, loca, tempora, conſcioſque, ſine involucro exponit: &, ad genua provolutus, orat ſupplex, ut ignoſcere culpæ velit. Rex, contentus, quàm indignam pro tot beneficiis gratiam retuliſſet, exprobraſſe, ſurgere jubet; & ignoſcens, ſeriò monet, *ne deinceps conjuratis ſe miſceret: niſi faciat, etiamſi crimen lateat, Deum, à quo magiſtratus univerſi conſtituti ſuam in terris vicem gerant, ſceleris ultorem fore.* Iſtis verbis objurgatum, recipit in amicitiam, ſed admiſſione arcet. Etiam Suenonis filius, Chriſtiernus, item inter conjuratos, veniam delicti impetrat, ſed exilio mulctatur. Poſt comitia, miſſi ab Eſchillo Abſalon, & Aſcerus, regem orant, ut Canuto, Caroloque, qui nepotes ex ſorore, quam feciſſet Magno gratiam, ſimili benignitate, ac clementiâ, indulgeret: ſed, petitionis irriti, revertuntur; ac repulſam, quam tuliſſent, ſtatim referunt. Et Aſcerum, interrogatum, an faviſſet conjuratis, cùm ſe conſcium fuiſſe, verùm nunquam conſenſiſſe, reſponderet, itidem vertere ſolum jubet. Eſchillus verò, cum ſpe ſuâ excidiſſet, actâ per mœrorem hieme, anno proximo abdicat primatu ſeſe; &, nequicquam Valdemaro retinere cupiente, Galliam petens, in cœnobio Claræ-vallis, in abbatis tunc Bernardi, poſteà inter ſanctos habiti, contubernio, vitam finit: Abſalonque, etſi obnixus maximopere, ejus loco ſurrogatur. Inde in lætitiam verſus Valdemarus, Daniæ proceres, Sueciæque, ad ſe vocat; filiæque ſuæ nuptias magno apparatu celebrat: ſed mariti, cui eam elocavit, nomen in Hiſtoriâ non memoratur. Paulò pòſt Roſchildiæ quoque cùm proceribus regni ſui feſtum Paſchatis diem agit. inter quæ è Sueciâ Torbernus quidam, feſtinatis itineribus clàm perferre literas ad Magnum juſſus, Scaniam tranſit; & per Sialandiam,

Fioniamque, Cimbriam petiturus erat. quod cùm Thordo, Lundienſium præfectus, Valdemaro indicaſſet, iſque Magnum ſuper iſtis eveſtigio compellaret, atque ille pervicax rem pernegaret; dat negotium Valdemarus monacho cuidam, Adolpho, fidei perſpectæ viro, & ad littus Balthicum tunc commoranti, uti hominem obſervaret; ac prehenſum, ſatellitibus ad ſe deducendum traderet: tum deſcribit, quibus notis, quove cultu, noſci poſſet. iſque ex indiciis iiſdem agnito poſtquam manum injeciſſet, illicoque comprehenſum tranſmiſiſſet, mox adductum in conſpectum Valdemarus de re totâ percunctatur; ad quem miſſus, quidve literarum ferret. cumque initio occultaret, & ambigue reſponderet, quæſtionem comminatur. quâ perterritus, confitetur, lignum ſe compactile habere quoddam, Magno dandum: atque id Canutum ſibi, Carolumque, tradidiſſe; qui dimidiam ejus partem apud ſe retinuiſſent. Iſta faſſum, Abſaloni rex cuſtodiendum mandat; & præfectum ſtabuli ſui comprehendere Magnum jubet: quem mox captum, ac convictum, ad Thorbernum in urbem Laterenſem mittit, arcto carcere aſſervandum. His peractis, novum in Vandaliam orditur bellum; quod gens illa, interceptis pridem Saxonis legatis, filiæ dotem afferentibus, provocaverat: cumque ablata reddi poſceret, ad injuriam addidere contumeliam; nuntioſque, admodum ſuperbè acceptos, cum ludibrio dimiſere. itaque, vocato in ſocietatem belli Henrico, & auxilio Rugianis, qui locorum gnari eſſent, imperato, per Zuinam amnem ingreſſus, deſertum ab incolis Iulinum igne exurit. & Henricus, qui Deminum obſidebat, cùm haud facilè expugnari urbem poſſe animadverteret, alveum præterfluentis amnis derivare aggreſſus, cùm nec ita planè quicquam promoveret, &, æſtate inclinante, ab obſidione cœptâ diſceſſiſſet, nato fortè mox incendio univerſa conflagravit. Dani contrà, cùm Coſcoam ad extrema adegiſſent, expugnatam incenderunt. Quibus actis, cùm Henricum Valdemarus convenire ſtatuiſſet, per paludes, quæ objectæ inter viam, impeditur. hinc, Caminum cùm tentaſſet, agrum aſſitum populatus, & Henrico expeditionis fine per legatos nuntiato, Valogaſtum uſque tendit. quo & ipſo divexato, cùm ingentem ſibi prædam coëgiſſet, domum redit. ſed, acceptam contumeliam magis etiam ulturus, inſtaurato mox exercitu, rurſum Vandalos aggreditur. copias Canuto filio, tunc militię primũ duci, Abſaloni, & epiſcopo Sleſvicenſi, Friderico, ipſe domi remanere certus, mandat. ſed infelix Fridericus, nullo fortitudinis experimento, fractâ tempeſtate navi, medio in curſu perit. ac Canutus, Abſalonque, quamlibet amiſſo illo, iter ſuum perſequuti, cùm Oſtroſnam appuliſſent, adeò inexſpectati hoſtibus ſupervenere, uti multos intrà ædes occuparent: adeoque totam penè regionem devaſtaſſent, niſi, tectis temerè injecto igne, rem nonnulli prodidiſſent. inde Valogaſtum adorti, poſtquam pontem disjeciſſent, urbem quoque oppugnare incœperunt. eâ re coacti ſtatim gentis principes, Cazimarus, atque Bugiſlaus, fratres, pacem petunt, redimuntque: ac dimiſſis, quos tenuerant, legatis, dotem quoque interceptam, & talentûm binis millibus æſtimatam, repræſentant. inſuper Canuto centum nummûm libras, totidemque Abſaloni. atque ita, re præclarè adeò geſtâ, ſe in Daniam recipiunt, maximâ à Valdemaro gratulatione excepti. qui cùm mox in Cimbriam digreſſus eſſet, Canutus, Caroluſque frater, conjurationis pridem in Valdemarum manifeſti, ideoque ad Birgerum, Gothiæ præfectum, profugi, poſtquam copias ſibi aliquas contraxiſſent, impetum in Hallandiam faciunt. ubi cùm favorem ſibi incolarum promiſiſſent, omnia experti contrà, repelluntur: &, in nemore, quod eſt inter Gothiam Hallandiamque limitaneum, aciem cùm inſtruxiſſent, infelici pugnâ victi, ſceleris ſui pœnas luunt. nam Canutus, plurimis vulneribus ſaucius, ac captivus, ut non multo antè Magnus, ad Thorbernum aſſervandus deportatur: ut delicti illi ſocius, ita carceris futurus. Carolus verò, vulnere lethali accepto, cùm de viâ ſeceſſiſſet, vitam acerbam inter arbores terminavit: uno hoc felicior fratre, quòd, cùm ille ærumnoſam in cuſtodiâ animam ceu ſervus

vus traheret, ipſe liber exhalaret. Anno proximo Henricus Leo, dux Saxoniæ, ob deſertum in Italiâ Fridericum Barbaroſſam Imperatorem, de ſe meritum præclarè, ac propinquum, jam proſcriptus, profugusque, ſe ad Valdemarum confert: tranſitoque Eidoræ ponte, quod poſtremo in colloquio per ſuperbiam recuſaverat, opem petit. neque abnuit Valdemarus; & teſtatur, quanquam nullam in hanc rem dediſſet fidem, quâ obſtrictus teneretur, tamen ſponte, veterisque amicitiæ ergò, velle; ſi, quæ moneat, facere non detrectaret. ac, cùm bona, quæ eccleſiis pridem erepta poſſideret, reddi poſceret, isque illud ſe facturum pernegaret, fruſtra fuit. unum hoc concedit tantùm; ut auxilium denegatum, ne exemplo alii dilaberentur, aut deſererent, tacitus diſſimularet. Itaque Germaniam Henricus ſuam, Valdemarus Daniam petit: moxque Scani turbavere. ad quos Abſalon componendos ablegatus, cùm nequicquam id tentâſſet, & in Sialandiam ſe recepiſſet, in Samſoam, ubi rex venationem tunc agebat, evocatur: ac poſt illum, cæteri quoque regni proceres. ubi cùm negotia provinciarum cæterarum rex tractaſſet, de ſedando Scaniæ motu mox deliberare cœpit. placuitque, ut, ſublato mali initio, inveniri finis poſſet, removendos à muneribus publicis extraneos eſſe, eaque indigenis impertienda. & effectum id fuiſſet, niſi adverſatus Abſalon, nihil regiæ poteſtati, quæ tot ſeculo tenuiſſet, quamque Scani nunc convellere conarentur, detrahendum cenſuiſſet. itaque, ſuffragiis tunc repetitis, viſum fuit, ut per literas, minis mixtas, & blanditiis, ad obſequium priſtinum revocarentur. verùm eæ, poſtquam miſſæ, ita populum, anteà exaſperatum, porrò etiam commoverunt, uti, ſolitis vectigalibus, & epiſcoporum decimis, eveſtigiò abrogatis, vetita dudum ſacerdotibus matrimonia reſtituerent; & ſufficere horum ſacra, neque præſulum miniſterio opus eſſe, dictitarent. quibus rebus nuntiatis, Valdemarus, armis cogi oportere arbitratus, ocyùs coactas copias juxta Helſenburgum exponit. Abſalonem, qui extremum agmen ducit, piſcatores, ſparſim littus accolentes, per contemptum ſaxis petunt. rexque, impatiens contumelię, qui amaret maximoperè Abſalonem, jam invadere, & ulciſci, cupiebat: ſed Arhuſienſium antiſtes, Sueno, blandis verbis retinebat; & orabat, ne in viles adeò animas quicquam duriùs ſtatueret. Hinc provinciæ nobilitas, regem ipſum, & ſeorſim Abſalonem, alloquuta, ſuadet, *ad ſedandum motum, uti Abſalon, aliique, extra Scaniam prognati, à muneribus Scanicis removerentur. in hos enim, propter avaritiam, ſuperbiamque, non in regem, populum concitatum eſſe: neque alium tranquillandi reperiri modum poſſe.* quam ſententiam cùm & Cimbri ſequerentur, ſevocatum Abſalonem adhortatur Valdemarus, *ne repetere Sialandiam dedignetur, neve probrum illud putet. ſcire enim, pro prudentiâ illâ ſuâ, in conſiliis, quæ honeſta maximè forent, non admitti ſemper poſſe: & utilia, pro neceſſitate rerum, aliquando ab invitis anteferri oportere. itaque nunc morem gereret, temporique obſequeretur.* neque ille reluctatur; vir ut prudens, ita regis, patriæque, in majorem modum amans. Paulo pòſt & Valdemarus, commeatu deſtitutus, ipſum ſequitur: & Scanorum optimates, ampliùs de pace acturus, ſecum Helſingoram ducit. qui cùm Abſalonem coràm excuſantem ſe audirent, ſic oratione ejus demulcentur, ut ad populum, ſine cujus hîc conſenſu nihil poſſe teſtarentur, referendam rem cenſerent. verùm, cùm nec ſic omnino aliquid promoveretur, ſacra Abſalon univerſis interdicit, & templorum fores claudit. ad quæ clamitantibus illis, *ſibi vitæ adminicula ſacerdotes, non epiſcopis, debere; ideoque ſua illis exſequenda juſſa eſſe, aut è patriâ excedendum, niſi vitâ ſpoliari, & bonis, velint*; cùm intrepido ad hæc animo ſacerdotes reſponderent, *ſola ſe epiſcoporum juſſa agnoſcere, & obſequium illis tantùm ſibi exhibendum eſſe*; victus hâc conſtantiâ populus, in inducias conſentit; & ablegat, qui has petant. inter quæ cùm neque ſic injuriâ ullâ, aut rapinâ, abſtinerent, rex, in Scaniam vere imminente tendens, ſolas Sialandiæ copias ſecum ducit; & cum illis Abſalonem, comitesque item paucos. Lundiæque aliquot diebus actis, in vicinum rus concedit. quâ re Scani boreales, & Hallandi, concitati, belli ſibi cauſam ſin-

fingunt: ac, quod ipſis uſitatum, ceu tuendæ libertati, ſtipite per pagos miſſo, veluti edicto aliquo, copias militares cogunt. Rex ad Dyſiæ pontem occurrit. quem utrinque dum conantur occupare, diu anceps pugna fuit. ſed, cùm equites Abſalonis, vado invento, tranſiiſſent. victi Scani, partim ferro cæſi cadunt, partim flumine ſuffocantur. inde Lundiam rex regreditur: & in Scaniæ eam partem, quæ ad orientem ſita, ſe convertens, cùm hîc quoque arma populus rapuiſſet, ad Getungam pontem accedit. quem cùm Scani, uti aditu prohiberent, lapidum congerie communiiſſent, rexque ſuos, itidem reperto vado, tranſmiſiſſet, jamque in procinctu ſtaret, territi ſuorum clade, pacem petunt; impetrantque, adjutante Abſalone. itaque, abducens obſides, poſtquam Lundiam rediiſſet, faciles ad quævis habuit: niſi quod ad ſolam decimam perſolvendam nullo modo cogi ſeſe paterentur. ac, quantumvis Abſalon obniteretur vehementer, nec ſacrorum quicquam juri detrahi omninò ferret, tamen rex, momentum rei cùm perpenderet, & Canutum cogitaret, olim Othoniæ ob eandem cauſam cæſum, tempori cedendum ratus, nimium urgere deſiit: certus, poſtquam animi deferbuiſſent, ſe prudenti lenitate aliquando obtenturum, quod nunc armis nequiiſſet. Atq; ſic compoſito inpræſens motu, diſceſſere. Inter iſta, cùm Henricum Saxonem perſequeretur Fridericus Barbaroſſa, ac Lubecã perveniſſet; & hoc ageret, ut amicos ei omnes interverteret; etiam ſubtrahere ipſi regem Valdemarum cupiens, per legatos filias illius binas, filiis totidem, uni mox futuro Cæſari, alteri autem Sueviæ duci, uxores petit. regni proceres, qui hoc potiùs odio Henrici ducis, quàm amore Valdemari, fieri exiſtimarent, admonebant, ut maturè rem perpenderet, & momenta providè conſideraret. neque rex, qui facilè illud intelligeret, uſque adeò propendebat: ſed regina impellebat, glorioſum filiabus matrimonium arbitrata. Nec multo pòſt, magnificâ inſtructâ claſſe, rex Lubecam iter capit: ubi excipiunt appellentem obvii Germanorum equites, & adventum gratulantur. ſimul rogant, uti naves amne Travâ provehi, quouſque poſſent, imperaret, quo à caſtris Cæſaris abeſſet propiùs. tum poſtridiè, cùm legatos mitteret Cæſar, medioque in itinere, ſi ſic vellet, obviàm ſe proceſſurum nuntiaret, reſpondere; ſe in caſtra Cæſaris iturum eſſe, nec moleſtiam creare illi aliquam ob tantillum viæ velle. inde accedentem amplexus, & exoſculatus, Cæſar, dexterâ prehendit comiter: &, amiculo depoſito, media per caſtra ducit. Tanta autem multitudo ad videndum eum accurrerat, ut tentorium Friderici, nimiæ haud capax turbæ, etiam collaberetur: ita ut ſub dio ipſi, quique aderant magnates, conſidere cogerentur. Illic voces Germanorum exauditæ, qui & formam Valdemari, & ſtaturam, admirati, eum regem, & Imperio dignum, dicerent; Cæſarem homuncionem, regulumque, appellantes. inde, veſperâ imminente, duci eum in propinquum tabernaculum Cæſar jubet; & eâdem comitate, quâ exceperat, mox dimittens, poſtero die ad propinquam portui ſilvam, gratiâ colloquii uberioris, ſe exſpectaturum dicit. abeuntem & Germanica juventus univerſa ſequebatur; &, honoris etiam majoris cauſâ, filios ad eum accedere juxta navem, atque ibi luſitantes commorari aliquantum, Cæſar jubet. ipſo hoc teſtatum volens, quanti faceret, & quàm gratus ſibi adventus accidiſſet. Poſt quæ, cùm uterque loco præſtituto conveniſſent, nuptiarum mentionem orſus Cæſar, dotem filio majori tricies mille ſelibras argenti petit, octo alias minori. id proceribus ſuſpectum: & effecit, ut ſubeſſe fraudem crederent, ſiquidem idoneam ætatem nuptiis necdum filiæ attigiſſent. ac rex ipſe, ſummâ illâ grandiore denegatâ, in minorem vix conſentit. & pro eâ fidem Bela, rex Hungariæ, nominis illius tertius, conſanguineus, interponit. In quæ poſtquam conveniſſent, & jurando confirmaſſent, Cæſare caſtra repetente, rex in claſſem retrocedit. poſteroque rurſum manè præter exſpectationem, cum exiguo comitatu adeſt Cæſar: atque, evocato rege, *eſſe* inquit, *quæ cum eo agere ſeorſim velit.* inde, *non ignarum ſibi, quidnam pridem de Vandaliâ, in ipſius poteſtatem redigendâ, promiſiſſet: nunc orare, ut cum bonâ ejus gratiâ, ad Henricum*

cùm coërcendum, Bugiſlavo, ac Cazimaro, fratribus, largiri liceat, ducum titulo poſſeſſuris: ita tamen, ut, Henricum cùm in ordinem coëgiſſet, ipſi ſubmittendum curet. quæ non planè abnuente Valdemaro, die inſequente Cæſar, convocatâ concione, Bugiſlao, & Cazimaro, ritu in talibus uſitato, aquilas tradit, ac Vandaliæ duces nuncupat. & ibidem Sigefrido, ſummi in Thuringis loci, Valdemari filiarum natu maxima, Cæſare conſentiente, deſponſatur: moxque nuptiæ Sleſvici maximâ celebritate peraguntur. Eodem tempore, ut Ericus Pomeranus nobis auctor, Nordalbingiam, quam appellant, Valdemaro Fridericus univerſam eſt largitus: datis in id codicillis, quos Mechtildis poſteà, Abelis uxor, poſt maritum apud Friſios interfectum, odio Danorum exuſſit: ſicut in Abelis fine à me eſt commemoratum. neque rectè Aven dictam eam fœminam confingunt, quos corrupta Erici verba in errorem adduxerunt. Per id tempus, cùm munitionem, quam ad oſtium Suinæ fluvii pridem Vandali exſtruxerant, mare exundans disjeciſſet, primo vere binas alias ejus loco condiderunt: ſatis tutos ſe putantes, modò Penus Valogaſto, & Suina his duobus munimentis clauderetur. quod cùm rex ex Rugianis accepiſſet, expeditionem in illos filio Canuto mandat; comitemque Abſalonem, qui conſilio regat, addit. verùm, cum ſe Sialandos, atque Scanos, Abſalon ducturum diceret, Cimbros verò, qui odiſſe ſe cœpiſſent, & Canutum, ob ætatem adhuc teneram, parvi facerent, pernegaret, Valdemarus, graviter commotus animo, ſe iturum, etſi infirmâ valetudine, inquiebat. ſimul, aucto ex offenſâ eâ morbo, lectum petit. ac poſtridiè, cum, ut ſui rationem habere vellet, ſedulò orarent duces, ac negotium, ſe abſente, rectè quoque curaturos affirmarent, vix perſuaſus, Vortingburgi ſe manſurum pollicetur. ſed, cùm claſſis intrà portum tempeſtate diuturnâ teneretur, mox tumultuati Cimbri, & defectum commeatus incuſare, & dimitti flagitare. Hos Homerus, Ripenſium antiſtes, uti dignitate ſuâ, ſic facundiâ, inter primos, verbis demulcere niſus, poſtquam fruſtra haberetur, atque illi ſe majore nihilominus pervicaciâ obfirmare viderentur, comprehendi ex his quendam, & abduci vinctum, mandat. quæ res, ſummâ indignatione excepta, maximè tumultum auxit: optimumque factu ducibus viſum fuit, ut remitterent militiam, & cuique diſcedendi poteſtatem indulgerent. unde, cùm reverterentur Vortingburgum, redeuntes è feneſtrâ conſpicatus Valdemarus, animoque conſternatus, morbi ſui magnum incrementum cepit. Eo tamen maximè diſſimulato, blandè venientes excipit, ita uti ſanitati reſtitutum priſtinæ exiſtimarent. inde tamen ſevocato Abſaloni, inter cæteros ſermones, memorat *incerta vitæ; & extremam ejus horam ſæpè etiam nihil tale exſpectantes occupare. itaque decretum ſibi, piè comparato animo, finem ſuum exſpectare.* hinc teſtatur, quid donatum cuperet ſacratis locis, quidve aliis quibuſdam, idque è ſuo patrimonio: nam pecuniam regni excipere, & quæcunque ad ærarium ejus publicum pertinerent. Poſt hæc, cùm remedium illi abbas quidam Scanienſis, artis medicæ, quam profitebatur, rudis, imprudenter propinaſſet, ac cubiculo, ejus juſſu, ſanitatem ad ſudorem emanantem promittentis, univerſi exceſſiſſent, vitâ fungitur: cùm vixiſſet annos quadraginta octo, regnum verò ſolus quinque & viginti tenuiſſet. princeps animo, & virtutum, ac geſtarum rerum, gloriâ, juxtà magnus: & hoc ipſo cognomento ſummo jure appellatus. pace quidem, pius, juſtus, prudens, clemens: bello fortis, pariter ac fortunatus. tum manſuetus utrobique: ut, offenſum qui metuerent, etiam pacatum amarent. Rugiam ſubjecit regno; & eccleſias ejus inſulæ diœceſi Roſchildenſi. Vratiſlaum, Stetini ducem, vicit, & clientem fecit. Henricum Leonem, Saxoniæ ducem, animo potentiâque præferocem, ter in ordinem coëgit; bis Erlingum, Norvagosque; ſæpè Vandalos: maluitque in devictos veniâ, quam pœnâ, uti. etenim, ut eſt profectò, ſtatuebat, magni animi eſſe, ignoſcere; vindicare, timidi, aut impotentis. verùm alia regum ratio. nam privatim etſi famæ ſuæ conſulant, gloriamque apud poſteros manſuetudinis conſequantur, tamen publicè delinquunt, in ſalutem ſubditorum: quorum intereſt, ad ſecuri-

tatem ſuam, nihil tale hoſti unquam, aut perduelli, condonari. itaque laudare illud prudens princeps potiùs, quàm ſequi, velit. Leges condidit præſtantiſſimas: quarum illæ Sialandicæ, iſtæ Scanicæ nuncupantur. Filios reliquit duos; Canutum, & Valdemarum: ambos ſibi ſuo ordine ſucceſſuros. inſuper Chriſtophorum, ex contubernio natum, habuit: quem, donatum præfecturâ Sleſvicenſi, paulo antè obiiſſe memoravi. Filiæ autem, quatuor erant. quarum primam, convocatis Daniæ pridem Sueciæque optimatibus, ſed incertum cui viro, elocavit. duæ aliæ, totidem Cæſaris Friderici Barbaroſſæ filiis nuptæ: quartam Sigefridus duxit, Thuringiæ comes.

FINIS.